

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés.....	1
II. Jehova Tanúi: növekedés és elvándorlás	4
III. Szabadulás a kötelektől.....	10
Dolly Meneghini visszaemlékezése	
IV. Kétszeresen rabszolgává téve - Szabaddá	18
téve Krisztusban !	
Kenneth Guindon visszaemlékezése	
V. Elhagytuk az „igazságot” az Igazságért	25
Douglas Wiskow visszaemlékezése	
VI. Az Úr által a világosságra vezetve.....	29
Evelyn Bedwell visszaemlékezése	
VII. Az Őrtorony Társulat – Belülről nézve.....	37
William és Joan Cetnar visszaemlékezése	
VIII. Megtaláltam az „Igazságot” – Jézus Krisztust.....	68
Walter Davis visszaemlékezése	
IX. Jehova Tanúi - a nem-prófétai szervezet	90

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁSOK

Szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akiknek a tanúságtételét lejegyeztük ebben a könyvben, az együttműködésükért és folyamatos bátorításukért. Külön köszönettel tartozom William Cetnarnak és Kenneth Guindonnak, akik a könyvben közölt fényképek legtöbbjét rendelkezésemre bocsájtották, továbbá Riknek, Tomnak és Russnak, akik feldolgozták azokat. Elismerésemet fejezem ki John Hotchkiss professzornak is, aki számos órát szentelt idejéből annak, hogy segítsen a tanúságtételek szerkesztésében, továbbá feleségemnek, Geraldine-nak, aki legépelte a kéziratot, Clint Crittendennek, aki a fedéltervet készítette, és Ron Vandermeynek, aki korrektúrázta a kéziratot.

Hacsak másként nem jeleztük, az ebben a könyvben idézett bibliai részek az Authorized (King James) Versionból származnak (magyar fordításban a Károli újonnan revideált kiadásból – a ford.). Az NWT, ÚVF rövidítéseket a Szentírás Új világ fordításának jelzésére használjuk, amelyet a Watchtower Bible and Tract Society adott ki.

I.

BEVEZETÉS

Miért lett megírva ez a könyv? Az erre a kérdésre adott válaszhoz sok évvel ezelőttre kell visszatérni. Tíz évig Jehova Tanújának neveltek (1940-1950-ig), és teljesen meg voltam győződve ennek a rendszernek az igazságáról, mivel semmilyen más rendszert nem ismertem. 1950 folyamán történt, közvetlenül mielőtt befejeztem a főiskolát, hogy gyakorta vitázott velem néhány őszinte keresztény fiatalember és lelkipásztoruk, hogy fogadjam el Krisztus ingyen-felajánlását, az örök életet. Először szilárdan visszautasítottam ezeket a felhívásokat, de később, szobám magányában válaszoltam Krisztusnak, és „újjászülettem”. (Jn 3:3,5,7; 1Jn 5:1-13) Miközben ez a döntés olyan békét és örömet hozott számomra, amilyenben soha nem volt részem annak előtte, a többi tanítás, amit elfogadtam Jehova Tanújaként, megmaradt.

Az Őrtorony Társulat doktrinális hibáitól való megszabadulás fokozatos folyamat volt, amely jó pár évnyi őszinte imádkozást és tanulmányokat követelt meg. Ez alatt az idő alatt a többi Tanú iránti felelősség súlya is rám nehezedett. Beszélni akartam nekik arról, hogy szükségük van a megmentésre a Jézus Krisztusba vetett hit által, és azért, hogy megosszam velük mindazt, amit felfedeztem azzal a mozgalommal kapcsolatban, melyről korábban úgy hittem, Jehova Isten „prófétája”, - az Ő látható szervezete. Isten számos lehetőséget adott nekem arra, hogy Jehova Tanúival beszéljek.

Az évek múltak, és a főiskola, valamint a szeminárium elvégzése után szerettem volna írni valamit a Tanúkról. Már régóta akartam ezt, de eddig ebből a kívánságomból még semmi nem vált valóra. 1958-ban arra a következtetésre jutottam, hogy Isten akarata az, hogy további tanulmányokat folytassak, és elvégezzem a teológiát is, amihez diplomamunkát kellett írnom. Tanulmányaimat egy, a Tanúkról írt diplomamunkával fejeztem be, 1961-ben. Isten megáldotta a kéziratomat, mert midőn néhány olyan személy, aki éveket tanulmányozott Jehova Tanúival, elolvasta, azonnal otthagya a mozgalmat. 1970 májusában megjelent „*A tagadás apostolai*” című könyvem, ami a diplomamunkámra épült. Nem sokkal ezután az egész világról elkezdtek levelek érkezni hozzám azoktól, akik olvasták, s ezek arról szóltak, mennyit segített nekik a könyv, és hogyan szabadultak meg ezáltal a Tanúktól. Sokan közülük maguk is Tanúk voltak, akik megosztották velem az Őrtorony-szervezetben hosszú ideig tartó

részvételük történetét: hogyan szabadultak meg onnét, és hogyan kapták meg az örök élet biztosítékát hit által Jézus Krisztusban.

Ahogy további kapcsolatok jöttek létre „*A tagadás apostolain*” keresztül, elgondolkodtam azon, milyen áldást jelentenek ezen ex-Jehova Tanúi bizonyágtételei, és hány embernek segíthetnének, ha hallhatnák vagy olvashatnák azokat. 1973. január végén kapcsolatba kerültem Ken Guindonnal, aki – miután 16 évig volt Tanú és 14 évig teljes idejű szolga – már jócskán előre haladt a kultusztól való szabadulás útján. Kennek jó néhány vitánk volt és további tanulmányozás valamint imádkozás után úgy döntött, hogy elhagyja a mozgalmat. Ken és felesége, Monique is „újjászülettek”, és elkülönülő levelüket március 16-án adták le a helyi Királyságteremben.

Ez volt az a pont, amikor elkezdtem összegyűjteni különböző ex-Tanúk bizonyágtételeit egy új terv részeként. Megkértem Kent, hogy írja le bizonyágtételét, és leveleket küldtem egy sor más embernek, hogy tegyék meg ugyanazt. Kapcsolatba léphettem volna ennél többel is, de Isten irányítását éreztem abban, hogy a bizonyágtételek számát korlátozzam az ebben a könyvben megjelentetettekre.

Személyesen beszélgettem vagy hosszasan leveleztem fentiek leíróival, és őszintén mondhatom, hogy amit ők leírtak, azt nem keserűségből, avagy gyűlöletből tették, hanem a Jehova Tanúi és azon más személyek iránti szeretetből és érdeklődésből, akik Tanúkká szeretnének válni. Minden egyes tanúságtevőnek szívéből fakadó vágya, hogy lásson másokat a Jézus Krisztusban lévő végleges megmentést elfogadni, és hogy megtapasztalják azt a békét, örömet és biztonságot, amit Ő képes adni – az Őrtorony-társaságtól függetlenül. Volt testvéreiknek és a lehetséges Tanúknak, akik meg szeretnének ott keresztelkedni, mindegyikük Pállal együtt mondja: „Tehát ellenségeitek lettem-é, megmondván néktek az igazat?” (Gal 4:16, Károli)

II.

Jehova Tanúi: növekedés és elvándorlás

A *Los Angeles Herald-Examiner* c. újság 1973. szeptember 1-i számában Louis Cassels főszerkesztő úgy azonosította Jehova Tanúit, mint „Amerika leggyorsabban növekedő vallásos tömegét...” (1) A mozgalom százalékos növekedési rátája akkor kezdett el emelkedni, amikor 1966-ban új dátumot tettek közzé az emberiség létezésének 6000. éve eljövételéről. Mi volt a jelentősége a Tanúk e számításának?

„...Az ember megteremtésétől számított 6000. év 1975-ben telik el és az emberiség történelmének 7. ezeréves időszaka 1975-tel fog elkezdődni... Ez nem lehet a pusztán véletlen műve, hanem Jehova Isten szeretetteljes céljával megegyező, amely Jézus Krisztusnak, a „sabbath Urának” királyságára vonatkozik, hogy az az emberiség létezésének 7. évezredével párhuzamosan valósuljon meg.” (2)

Bill Cetnar, aki több mint nyolc évig a Tanúk főhivatalában dolgozott, megfigyelte, hogy az Őrtorony Társulat vezetősége aggódni kezdett, amikor a növekedési ráta lecsökkent (3,2% 1965-ben, 2,4% 1966-ban, ami mindössze 24.407 fős növekedést jelentett az aktív tagok létszámában) és ő arra számított, hogy valamilyen fontos bejelentést fognak tenni a trend megállítása érdekében. Ez a fontos bejelentés volt az 1975-ös dátum. Ennek a dátumnak a hatása nyilvánvalóvá vált az ezt követő éves jelentésekben. Az 1966-os alacsony növekedési rátát, azaz 2,4%-ot követően a százalékos növekedési ráták a következők voltak: 5,6%; 8,7%; 10,2%; 9,1%; és 5,7%; az 1968-1972-ig terjedő évekre nézve. A prédikáló tevékenységben részt vevő Tanúk átlaga az 1966-os 1.058.675-ről fölment 1.656.673-ra 1973-ban, ami csaknem 600.000-es növekedést jelentett. (3)

1. 7. old.

2. *Life Everlasting – in Freedom of the Sons of God* (New York: Watchtower Bible and Tract Society, Inc., 1966) 29.; 30. old.

3. Lásd 1967-1974-es *Évkönyvek*

Noha Jehova Tanúi jelentős mértékben növekedtek létszámukat tekintve 1972-ben, szervezetük még mindig csak a 3. helyen állt a fő szekták rangsorában. Az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza (a Mormonok) 3.15 millió tagot számlált, és a Hetednapos Adventistáknak 2.2 millió híve volt ekkor. (4) Amikor a kutató a Tanúk II. világháború óta bekövetkezett növekedésére tekint, a következő megfigyelést kell észben tartania:

Noha Jehova Tanúi létszámának növekedése *valóban* lenyűgöző, ha csak magát a számot nézzük, azonban más szekták gyarapodása felülmúlja az övékét, következésképpen ezt az adatot nem lehet annak bizonyítékeként feltüntetni, – ahogyan azt a Tanúk teszik – hogy náluk van az igazság. (5)

Ami a legnagyobb hatással volt rám a Tanúk növekedési statisztikáinak tanulmányozása során, az nem a csoport terjeszkedésének gyorsasága volt, inkább növekedésének viszonylagos fokozatossága, ha azon több százmillió óra fényében nézzük,

amit erre fordítottak, és a kiadványok nagy számát tekintve, amiket e szekta nézeteinek népszerűsítése érdekében elterjesztettek. Például 1972 folyamán ahhoz, hogy egyetlen személyt eljuttassanak a megkeresztelkedésig, körülbelül 10 aktív Tanú erőfeszítéseire volt szükség, és csaknem 1800 szolgálatban eltöltött órára. (Ezeket a számokat úgy kaptuk meg, hogy az aktív Tanúk számát és a szolgálatban eltöltött időt elosztottuk a keresztelések számával.) 1973-ban a Tanúk a valaha megkeresztelkedettek legnagyobb éves létszámát érték el, 193.990 főt, ezzel szemben az aktív Tanúk átlagos száma csak valamivel több, mint 60.000-rel emelkedett az előző évhez képest. Ez éves szinten csak 3.8%-os növekedést képviselt. (6)

Az évek során, noha sokan tértek meg és csatlakoztak az Őrtorony-rendszerhez, ugyancsak százezrek hagyták el a mozgalmat. Az egyének vagy csoportok eltávozása e szervezet történelmének már 1880-as évekbeli kezdeteitől részévé vált. (7)

4. Britannica Évkönyv, 1973; 588., 591. old. Habár a hetednapi adventistákat felhasználtuk itt abban, hogy létszámukat összevessük a Tanúkéval és a mormonokéval, személyes meggyőződésem az, hogy sok adventista ténylegesen újjászületett ember. A Hetednapi Adventista Egyházat számos evangéliumi keresztény még mindig szektának tartja. Lásd Anthony A. Hoekema „*A négy fő szekta*” és Norman F. Douty: „*Még egy pillantás a hetednapi adventizmusra*”.

5. Alan Rogerson, *Milliók, akik most élnek, soha nem fognak meghalni*, London: Constable & Co., Ltd. 1969, 76. old.

6. 1973-as *Évkönyv*, 30.; 31. old. 1972 folyamán a szántóföldi szolgálatban a hírnökök átlagléttszáma 1.596.442 volt, a kereszteltek száma pedig 163123. Csaknem 292 millió órát jelentettek a szolgálatban. Az 1973-as adatokat megtaláljuk *Az Őrtorony* 1974. január 1-i számának 30. oldalán.

7. Ráakadtam mintegy két tucat Őrtorony szakadár-szektára. Időről időre meglepődve találok néhány új csoportot vagy kiadványt, amely az Őrtorony Társulattól elszakadtakat képviseli. Ezen szakadár-szekták némelyikét tárgyalja az *Apostles of Denial* című könyvem a 264-289. oldalakon.

Az Őrtorony 1927. december 1-i számában J. F. Rutherford jelezte, hogy erre az időre a Társulat alapítója, C. T. Russell követőinek a többsége már elhagyta a szervezetet. (8) 1939-ben pedig már „csak egy kis maradéka” volt a Russell-i évek tagjainak még mindig a mozgalomban. (9)

Sokan elhagyták a szervezetet a Rutherford-korszak alatt (1917-1942), számos okból. A következő két példa hivatott ezeket szemléltetni. A beszámolók értékesek, mert amikor Olin Moyle és Harvey Fink elhagyta a Társulatot, indokaik nem alapvetően a tantételekhez kapcsolódtak, hanem a szervezethez, és tapasztalataik alapján komolyan megkérdőjelezték az Őrtorony Társulat azon állítását, miszerint az Isten „egyedüli kollektív csatornája, amelyen keresztül a bibliai igazság kiárad a földi emberekre”. (10)

Olin Moyle. Olin Moyle önkéntes jogi tanácsadóként szolgált az Őrtorony Társulathoz négy évig. Lemondása előtt több mint húsz évig volt tagja a mozgalomnak, amikor 1940 márciusában „kiközösítették” Jehova Tanúi közül. Miután az 1939. októberi *Őrtoronyban* megtámadták, Moyle rágalmozásért beperelte az Őrtorony Társulat elnökét, Rutherfordot és

az Igazgató Tanácsot. Megnyerte a pert és 15.000 USD kártérítést kapott. (11) Azokban a levelekben, amelyeket Moyle Rutherford elnöknek és saját, Milwaukee-ben lévő Királyságtermébe írt, kifejtette álláspontját és konkretizálta, mit talált rossznak a Rutherford-féle vezetésben és a szervezetben.

Moyle elmondta Rutherfordnak, miért mondott le a Bételbe szóló kinevezéséről, kifejezetten megemlítve a következőket: Rutherford rosszul bánt a Bétel személyzetével, szertelen haragkitörései, diszkriminációja, „közönséges és trágár” beszéd megengedése, az „alkohol dicsőítése és a teljes absztinencia elítélése...”. Miután Moyle elkülönült a Társulattól, újra írt Rutherford elnöknek és megkérdezte: „Önnek, mint a Társulat elnökének az utasításai helyettesítik és érvénytelenítik a Mindenható Isten törvényeit?”

A Milwaukee-i Gyülekezetnek 1940. szeptember 25-én írt levelében, több más dolog mellett Moyle leszögezi:

A Társulat türelmetlen viselkedésmódja és gyakorlata nem hozható összhangba a kereszténységgel. A Biblia tényleges tanulmányozását a szervezet elnémitotta és elfojtotta... Isten népét Jehova Tanúi között gúzsba kötötte és törbe csalta a Rutherfordi Hierarchia, amely ugyanolyan rendszer és pont olyan türelmetlen másokkal szemben, mint a pápa gépezete. (12)

Egyik brooklyni utazásom során, New Yorkban, megvizsgálhattam a Moyle-per iratainak egy másolatát a Legfelsőbb Bíróság épületében. A dosszié tartalmazott egy Olin Moyle által készített másolatot, amit „Exhibit D”-vel jelöltek és az volt a címe, hogy „Isten nem a zűrzavar Istene”.

8. Idézi Timothy White: „*A People for His Name*”, New York: Vantage Press, 1967, 251. old.

9. *Az Őrtorony*, 1939. február 1., 37. old.

10. *Az Őrtorony*, 1960. július 15-i száma, 439. old.

11. David Manwaring, *Adjátok meg Cézárnak, (Render Unto Caesar)*, Chicago: The University of Chicago Press, 1962, 222. és 306. old, 71. megjegyzés

12. A Moyle-ügy röviden összefoglalt háttérét és leveleit meg lehet találni *Apostles of Denial* című könyvem 290-299. oldalain.

Ez a lap 13 nyilvánvaló ellentmondást mutatott be az Őrtorony-kiadványokban megjelent kulcsfontosságú doktrínák tekintetében, amelyeket a Rutherford-korszakban publikáltak. Ezen ellentmondások felsorolása után Moyle megkérdezi: „Vajon nem istenkáromlás az ellentmondásoknak ezt a zagyva keverékét egy mindennél bölcsebb Istennek tulajdonítani? Nem az ŐRTORNYOT és követőit fűjják össze-vissza az egymásnak ellentmondó tantételek szelei?” Ezekre a kérdésekre az objektív olvasó igennel kell, hogy feleljen.

Harvey H. Fink. Egy kétoldalas, nyomtatott dokumentumban, „Nyílt levél Jehova Tanúihoz” címmel, 1940. szeptember 25-i dátummal a korábbi zónafelügyező, Harvey H. Fink a következőket írta:

1922-től fogva őszintén hittem, hogy kizárólag az Őrtorony szervezete lehet elfogadható a Mindenható Isten számára, mivel én minden kétség nélkül hittem a Társulat azon állításában, hogy egyedül ők hirdetik a Királyság jó hírét az embereknek.

Mindazonáltal az elmúlt évek során először kerületfelügyelőként, majd később zónafelügyelőként kezdtem felfigyelni a boldogtalan korlátozottság félreérthetetlen érzésére barátaim tekintélyes számú körében. Szabadságjogaikat megkurtították; apránként megtagadták tőlük azt a kiváltságukat, hogy eldöntsék, mi az igazság; arra kérték őket, hogy kritika nélkül fogadják el, amit eléjük tesznek.

Fink számos más megfigyeléséről számolt be, amit a mozgalommal kapcsolatos bizalmas tapasztalataival összefüggésben észlelt, s amelyek közül néhányat felsorolunk az alábbiakban.

1. A katolikusokhoz hasonlóan és ugyanúgy, mint más Bibliakutatókat is előttük, Jehova Tanúit is „csak egy újabb engedelmes vallási csoporttá gyúrták, a gondolat, avagy véleménynyilvánítás szabadsága nélkül, és ebben az állapotban tartották azon megbénító félelem segítségével, hogy másképp nem juthatnak túl Armageddonon.”

2. „A Társulat elrendezése az összejövetelek tekintetében nélkülöz minden Írás szerinti alapot, valójában megszünteti az őszinte bibliatanulmányozást. Amit tanulmányozásnak neveznek, az pusztán leckék vagy katekizmusok elolvasása.”

Fink arra a következtetésre jut, hogy a Társulat álláspontja – „ne bizonyíts semmit; szorosan tartsd magad ahhoz, amit a Társulat közlése és némíts el mindenkit, aki meg meri azt kérdőjelezni, vagy nem ért vele egyet.” Az ok, amiért az ilyen kutatásokat el kell némítani az, hogy az Őrtorony nem viselne el szigorúbb vizsgálatot. Eltorzítják az Írásokat és tele van ellentmondásokkal. Ezeket mind felidézni egy egész könyvet venne igénybe.

3. Rutherford írásairól kijelentette: „Jelenleg egyetlen ember önhitt módon összezagyvál valamit, amit ő igazságnak tart és megtévesztően úgy állítja be ezt, mintha közvetlenül az Úrtól származna.” Hogy Fink következtetése helyes volt, az könnyen igazolható, ha valaki elolvassa a Rutherford-korszak kiadványaiban található ellentmondó kijelentéseket. Fink néhány példával is szolgált.

4. Fink rámutatott, hogy miközben továbbra is aktív tanúja volt a Királyságnak, ő úgy tette ezt, hogy teljesen mentes maradt bármely kényszerítő 60 óra per havi szabálytól, amelyet olyan gátlástalan emberek állítottak fel, akiknek - annak ellenére, hogy mást színleltek-, az volt az elsődleges érdekük, hogy könyveket adjanak el jövedelemszerzés céljával...

Fink úgy szemléltette következtetéseinek helyességét, hogy rámutatott: jóval azután, hogy a Társulat megváltoztatta jó néhány kulcsfontosságú tanítását, amit Rutherford könyveiben tett közzé, „azt kívánta, hogy ugyanezen könyveket feltétlenül adják el az embereknek, mert a Társulat meg akarta szerezni az ezekből származó bevételt, azon tévedések ellenére, amelyekről készségesen elismerték, hogy tartalmazzák azokat.” Ez nem az egyetlen olyan időszak volt, amikor olyan könyveket, amelyek elismerten hibás tanításokat tartalmaztak, mégis terjesztettek.

A Tanúk „*Informátor (Informant)*” című kiadványa 1946 áprilisában az „Irodalom Bemutatása” címszó alatt felsorolja Rutherford könyveinek legtöbbjét, mint egy különleges

irodalom kihelyezési kampány részét. Ezek a könyvek számos olyan tanítást tartalmaznak, amelyeket a Társulat már évekkel azelőtt elvetett. Három példával szeretnénk ezt szemléltetni: (1) *Élet (Life)* (1929) azt állítja, hogy „bizonyosak azok az ígéretetek, miszerint Izraelnek vissza kell majd térnie Palesztinába.” (2) *Az Isten hárfája (The Harp of God)* (1921) azt tanítja, hogy a „végidő” 1799-ben kezdődött, és „az Úr második jelenléte 1874-ben kezdődik”. Az *Igazolás (Vindication)* című könyv harmadik kötete (1932) és az *Előkészület (Preparation)* (1933) című könyv azt tanítja, hogy a „nagy sokaság” Szellem által felkent osztály. Számos további példát lehetne idézni. (13)

William J. Schnell volt a valószínűleg legjobban ismert disszidens, aki elhagyta az Őrtorony Társulatot, „*Harminc évig az Őrtorony rabszolgája voltam*” (1956) (*Thirty Years a Watch Tower Slave*) című bestseller könyve kapcsán. Más dolgok mellett Schnell azt is megállapította, hogy a Társulat számos olyan módszert alkalmazott, amelyet ugyanő elítélt a Római Katolikus Egyház és más egyházak esetében. (14)

Evangéliumi körökben ma az egyik legaktívabb ex-tanú Ted Dencher. Ted tíz éves tagság után hagyta ott a mozgalmat. Könyvében, melynek címe „*Miért hagytam ott Jehova Tanúit?*” (1966) (*Why I Left Jehovah's Witnesses*) elmagyarázza, hogyan talált megmentést Jézus Krisztusban, elbeszéli, hogyan távozott a csoportból és feltárja annak tanításbeli tévedéseit. (15)

13. *Life (Élet)* 120. old.; *The Harp of God (Az Isten hárfája)* 230-237. old. vagy 235-241. old.; kiadástól függően. *Vindication (Igazolás)*, III. köt. 204. old.; *Preparation (Előkészület)* 164. old.

14. (Baker Book House), 179-191. oldal

15. (Christian Literature Crusade). Ted bizonyágtétele, „Elhagytam Jehova Tanúit!” LP lemezen megtalálható (lásd a bibliográfiát).

Hol van a 400 000?

Az Őrtorony-kiadványok tanulmányozása feltárja, hogy az elmúlt 25 év folyamán több mint 400.000 személy, akiket rávettek arra, hogy Jehova Tanújaként megkeresztelkedjenek, többé nem tevékeny a mozgalomban. Hogyan lehet ezt a tényt igazolni?

Az Őrtorony 1967. március 1-i számának egyik cikke felteszi a kérdést: „*Te egyszer már Királyság-hírnök voltál?*” Az ott leírt eljárás azt mutatja, hogy miután levonták a mozgalom tagjai közül a halottak számát, „még mindig körülbelül 100.000 olyan személy maradt, akik beszüntették a prédikálást, csak az elmúlt öt évben.” (16)

Egy másik cikk az 1969. szeptember 1-i *Őrtoronyban* rákérdez, „*HOL VANNAK 200.000-en?*” Úgy becsülték, hogy egy húsz éves periódus során (1949 – 1968) „közel 200.000-en voltak, akiknek elegendő volt a hitük Istenben ahhoz, hogy átadják életüket az Ő szolgálatára, de ugyanezek valahol útközben elveszítették az ő hitüket és abbahagyták a prédikálást.” (17)

Ugyanezt a számítási módszert követve, amit a fent említett Őrtorony-cikkekben alkalmaztak, bebizonyítható, hogy legalább 200.000 Tanú elhagyta a mozgalmat, avagy tétlenné vált 1969 és 1973 között. Hozzáadva a teljes huszonöt éves időszakot (1949-1973),

legalább 400.000-es számhoz jutunk. A statisztika azt is megmutatja, hogy azok legtöbbször, aki elhagyta a mozgalmat, avagy tétlenné vált, az elmúlt 10-12 év során cselekedte ezt. (18)

16. 150. old.

17. 533. old.

18. 1969-ben a szántóföldi szolgálatban tevékenykedő hírnökök átlagléttszáma 1.256.784 volt, ami 1973-ra 1.656.673 lett, ami ezen öt év alatt 399.889 fős növekedést jelent. Ugyanezen időszak alatt a keresztkeltek száma 792.019, s a kettő különbözete 392.130. Miután levonjuk a halottak számát, amit bőkezűen tekintsünk évi 1%-nak, és használjuk a hírnökcsúcs adatát 1973-ra vonatkozóan (1.758.429) és nem a hírnökök átlagát, több mint 200.000 személy hiányzik ezen öt év során.

Hová lettek?

Lehetetlen pontos adatokat megadni arra nézve, hová lesznek azok a Tanúk, akik elhagyják a mozgalmat, de az én tapasztalataim alapján, és azok szerint, akik tanulmányozták ezt a csoportot, néhány észrevételt azért tehetünk. (1) Sok volt Tanú vallási szkeptikusként vagy agnosztikusként végzi. Az a hozzáállásuk, hogy „Ha az igazság nincs a Tanúknál, akkor sehol sincs.” Az ilyenek gyakran minden vallást elutasítanak. (2) Néhányan más szektákhoz csatlakoznak, mint például Isten Világegyháza (Herbert W. Armstrong), adventista szakadár-csoportokhoz és a mormonokhoz. Mások a judaizmus híveivé lettek. (3) Sokan eltávoznak és az egyik Örtorony szakadár-csoport követőivé lesznek, mint például a Hajnal Bibliakutatók, (Dawn Bible Students), Layman-féle Otthoni Misszionárius Mozgalom (Laymen's Home Missionary Movement), és a Társult Bibliakutatók (Associated Bible Students). Néhányan még saját csoportot is alapítanak. (4) Páran visszatérnek korábbi teológiai liberális egyházi kapcsolataikhoz, és megmaradnak újjászületés nélkül, bűneikben. (5)

Egy csoport pedig megmentést talál Krisztusban és „újjászületetté” válik (Jn 3:1-17). Számos esetben az „újjászületésük” volt az elsődleges oka annak, hogy ezek az emberek elhagyták a Tanúkat. Ők gyakran evangéliumi egyházakhoz találtak utat. Azok a volt Tanúk, akiknek a bizonyágtételei teszik ki ennek a könyvnek a nagy részét, ehhez a kategóriához tartoznak és tipikus példái a hozzájuk hasonló ezreknek, akik megtalálták „AZ Igazságot” a Jézus Krisztussal való személyes kapcsolatban. Ők nemcsak a Tanúk szervezetétől szabadultak meg, de megtalálták az igazi szellemi szabadságot is Isten Fiában. (Jn 8:32-36)

III.

Szabadulás a kötelektől

Dolly Meneghini tollából

Guido and Dolly Meneghini

Őszintén köszönöm az Úrnak és dicsérem Őt azért, mert kimentett engem Jehova Tanúi közül. Gyermekként gyakorlatilag nem kaptam vallásos képzést, de mindig érdeklődve olvastam vallási irodalmat. Nem ismertem a kereszténység tanításait, de 1940-ben, körülbelül hat évvel a házasságkötésem után a férjem és én, valamint két éves kisfiunk elkezdtünk járni a Metodista Egyház összejöveteleire abban a kisvárosban, ahol éltünk. Időnként a férjem nem volt hajlandó eljönni, úgyhogy a fiam és én nélküle mentünk el.

1941-ben egy Jehova Tanúja asszony jött el a házunkhoz egy fonográffal és megkérdezett, hogy meghallgatnék-e egy párperces felvételt a Bibliáról. Most már nem tudom

felidézni, mi volt az üzenet, de arra emlékszem, hogy nem sokat értettem meg belőle. A hölgy mutatott nekem egy könyvet, aminek a címe „*Gyermekek*” (*Children*) volt és azt mondta róla nekem, hogy a Biblián alapul és hogy enyém lehet egy kisebb adomány ellenében. Megvettem tőle a könyvet, mert úgy gondoltam, ezáltal valamilyen vallási szervezetet támogatok. Miután elment, futólag megvizsgáltam a könyvet, aztán félretettem. Nem valami sokra értékelttem, egy eljegyzett párról szólt, nevezetesen Euniceról és Johnról, akik úgy döntöttek, nem házasodnak össze, mivel Armageddon hamarosan eljön. (1-es és 2-es számmal jelzett megfelelő oldalak fotóját lásd alább.) Nem sok minden volt érthető számomra belőle, és nem az volt benne, amit egy olyan könyvtől vártam, ami feltehetőleg a Biblián alapul. Eltettem a könyvet és meg is feledkeztem róla.

Néhány hónappal később ugyanaz a nő visszajött, s magával hozta egy barátját. Megkérdezték, mit gondolok a könyvről, én pedig elmondtam nekik, mi volt a véleményem róla. Több vitát folytattunk a vallásról, világeseményekről, templomba járásról és más témákról. Néhány kérdésben egyetértettem velük, másokban nem.

Ezen viták folyamán barátságosak maradtunk egymás iránt. Úgy gondoltam, ők nagyon kedves emberek és valóban azok is voltak. Mielőtt elmentek, megajándékoztak az *Órtorony* című folyóirat egy példányával, ez volt az első, amit valaha láttam. A következő napon néhány részt elolvastam belőle, de azokban az Ószövetséget taglalták és nehéz volt megértenem. Néhány hónap múlva az egyik asszony visszajött, ezúttal a nővére társaságában. Elmondtam nekik, hogy semmit sem sikerült kibogoznom a folyóiratból, de ők nagyon megértőek voltak, és vitáink folytatódtak különböző témakörökben. Akkor történt, hogy rájöttem, ők ellenzik a háborút, Úgy, ahogy én is! Ez egy szilárd közös alapot teremtett számunkra, legalábbis ostoba módon én úgy gondoltam. Időről időre betoppantak hozzám, de nem túl gyakran, mivel ott, ahol én éltem, nem volt Királyságterem, és az asszonyoknak egy szomszédos városból kellett odautazniuk hozzám. Beszéltem a férjemnek ezekről a vitákról, és soha nem tűnt úgy, hogy ellenezné a hölgyek látogatásait.

1943-ban, lányunk születése után, egy másik környékre költöztünk, és több mint hat hónapig nem láttunk egyetlen Jehova Tanúját sem. Ekkorra már abbahagytuk a templomba járást. Amikor ugyanaz a két asszony újra megtalált minket, azt javasolták, hogy mivel én már nem járok templomba, jó lenne, ha szereznék némi bibliaismeretet azáltal, hogy tanulmányozni kezdem velük az „*Igazság, amely szabaddá tesz téged*” című könyvet. Mindig úgy éreztem, hogy az én bibliaismeretem sekélyes, úgyhogy beleegyeztem, azt gondolva, mennyire kedves tőlük, hogy időt szánnak arra, hogy ezt tegyék. Ők megmutatták nekem a Bibliából, hogy ez volt az a mód, ahogyan Krisztus tanítványai az embereket tanították, és hogy Jehova Tanúi az egyetlenek, akik házról házra járnak üzenetükkel. Ez jól hangzott számomra és elkezdtem tanulmányozni velük. A férjem ismét csak nem ellenezte ezt. Azt mondta, amíg nem járok házról házra, addig rendben van a dolog. Amikor ezt elmondtam a Tanúknak, azt felelték, ők nem megtéríteni mennek az embereket, csak bibliai ismeretet kívánnak adni nekik. Most már tudom, hogy ez megtévesztés volt, mert az ő fő céljuk, hogy embereket hozzanak be a szervezetükbe.

Sok hónapig tartott, hogy átvegyük a könyvet, mert számos olyan hét volt, amikor nem tudtam tanulmányozni, néhányszor ők nem tudtak eljönni, és voltak olyan alkalmak, amikor elterelődtünk a tanulmányozástól olyan kérdések megvitatására, amelyekben nem értettünk egyet. Folyamatosan hívtak, hogy látogassam meg a Királyságtermet, de nem voltam kész elfogadni a meghívásukat csak néhány évvel később. A legtöbb ember, akivel ott találkoztam, nagyon kedves volt, és néhányuk később egyike lett legközelebbi barátainknak.

1946-ban azt javasolták, tanulmányozzam „*Az Isten legyen igaz*” című könyvet, amit épp abban az évben adtak ki. Valóban úgy gondoltam, hogy a Biblia tanításait tanulom.

Jó memóriám volt, és gyorsan tanultam meg írásszövegeket, - bibliaverseket, amelyekről úgy tartották, bizonyos tanításokat igazolnak. Keveset tudtam arról, hogy ez az a terület, ahol ők (öntudatlanul) mesterei a megtévesztésnek, kiragadva a szövegekörnyezetükből egyes elszigetelt írásszövegeket, azért, hogy alátámasszanak velük egy előre kitervelt teológiát. Természetesen most már tudom, hogy a legtöbb egyén, aki az ajtónkhoz jött, őszinte volt, ami a módszereit illette, de őket ugyanúgy megtévesztette az Órtorony Társulat, mint engem. Miután befejeztem az „*Isten legyen igaz*” című könyvet, meghívtak, hogy menjek velük és lássam, hogyan történik a tanúskodás. Érdekesnek találtam a dolgot, és néhány évvel később megpróbáltam elmenni magam is.

1948-tól elkezdtünk több összejövetelen részt venni családotól. Férjemet, aki már mutatott némi érdeklődést, jobban bevonták, és két évvel az után, hogy először meghívták, hogy menjen az egyik Tanúval házról házra látogatni, elment. Könnyűnek találta, hogy irodalmat helyezzen el, és attól kezdve mindketten nagyon aktívak lettünk, s ritkán maradtunk el bármilyen összejövetelről. Vasárnap délelőttöként elkezdtünk részt venni a házról házra végzett tanúskodásban. Ezen túlmenően a hét egyik napján elmentem valamelyik asszonnyal részt venni az úgynevezett hétközi tanúskodásban. Elkezdtem „bibliatanulmányozásokat” is vezetni az érdeklődőkkel. 1951-ben megkereszteltek egy körzetkongresszuson, amit McKeesportban tartottak, Pennsylvániában. Férjemet később keresztelték meg, az 1953-ban New York Cityben megtartott nemzetközi kongresszuson.

Az egyik dolog, ami zavart engem, az volt, hogy a Társulat nem végzett jótékonyági tevékenységet, kivéve saját tagsága körében. Úgy gondoltam, ez helytelen, de azt mondták nekem, hogy a mi munkánk a jó hír prédikálása, és a világnak kell gondoskodnia a jótékonyági tevékenységekről. Nem tetszett nekem ez a magyarázat, de mivel úgy gondoltam, hogy egyetlen szervezet sem tökéletes, ennyiben hagytam a dolgot.

„ami az egész Földön megvalósul majd Krisztus, a Király uralma alatt.”

„Mennyire igazak a te szavaid, Eunice. Sokszor végigsétáltunk ezeken a széles mezőkön. De manapság ezek a mezők sokkal többet jelentenek számunkra, mint bármikor ezelőtt. Az Úrhoz tartoznak és ő megszépíti majd azokat gyermekei számára. Armageddon biztos, hogy közel van, és akkor majd az Úr meg fogja tisztítani a Földet mindentől, ami bűnös és rossz. Azután, az Ő kegyelméből, el fogjuk kezdeni életünket nagyobb előrelátással és tartós örömmel. Hit által most is látjuk a csodálatos TEOKRÁCIÁT, és teljesen és feltétel nélkül elköteleztük magunkat ezen igazságos kormányzat mellett. Mostantól szívünk odaadását A TEOKRÁCIÁRA koncentráljuk, tudva, hogy hamarosan örökké együtt fogunk a Földön tovább haladni. Az a reménységünk, hogy néhány éven belül tökéletes házasságot köthetünk, és az Úr kegyelméből aranyos gyermekeink lesznek, akik az Úr dicsőségére szolgálhatnak majd. Jó lelkiismerettel elhalasztjuk egybekelésünket addig, amíg tartós béke jön el az egész Földön. Most nem kell semmilyen további terhet magunkra vállalni, inkább szabadok maradunk és felszereltek az Úr szolgálatára. Amikor a TEOKRÁCIA teljesen uralomra jut, nem lesz megterhelő családot alapítani. Akkor majd gyakran sétálhatunk végig ezeken a széles mezőkön, a gyönyörű erdők és természeti szépségek közepette, és együtt sétálhatunk majd szeretett gyermekeinkkel oldalunkon, és elmondhatunk majd nekik mindent, amit az Úrtól tanultunk.”

1-es illusztráció

J. F. Rutherford 1941-ben kiadott „*Gyermekek*” című könyvének 366. oldala. A könyvnek ezen a pontján a huszonegy éves John és a tizenhét éves Eunice megegyeznek abban, hogy „Armageddon biztosan közel van”, ezért elhalasztják esküvőjüket. Abban reménykedtek, hogy „néhány éven belül” (amikor a Teokrácia már teljes mértékben uralkodik) majd összeházasodhatnak. A „néhány év” e sorok írásakor már harminckettő évre nőtt, John ötvenkét éves, Eunice pedig ötven.

A „*Gyermekek*” (*Children*) című könyvvel teli, az Arénában elhelyezett karton dobozokat most kinyitották, és Rutherford bírósági elnöke utasította a gyerekeket, hogyan jöjjenek oda, és mindannyian kapnak egy példányt belőle. Azok, akik az Aréna hátsó felében voltak, két oszlopban masírozzanak ki egy oldalkijáraton át, azok pedig, akik az Aréna első felében helyezkedtek el, vonuljanak fel az emelvényen át és menjenek ki egy hátsó kijáraton. Amint a felvonulás megkezdődött, a zenekar (leszámítva az összes gyereket, aki játszott benne) rázendített, és énekeket adott elő: „A mennyei Atya gyermekeit”, „Az Isten kardja és Gedeonét”, és a „Ki van az Úr oldalán?” címűeket, mialatt a hatalmas tömegű hallgatóság énekelt. Soha nem volt ennél megindítóbb pillanata ezeknek az „utolsó napoknak”. Sokan, beleértve erős férfiakat is, sírtak a felvonulás alatt. Amint megkapták az ajándékot, a felvonuló gyerekek magukhoz ölelték azt, nem, mint valami játékszert, vagy üres szórakozásra való dolgot, hanem mint az Úr által biztosított eszközt a leghatékonyabb munkavégzéshez az Armageddonig hátralevő hónapokra. Micsoda ajándék! És ilyen sokaknak! Az a mód, ahogy közzétették az új „*Gyermekek*” című könyvet mindenki számára őszinte meglepetés volt, a végtelenül bölcs Mindenható keze, Jehováé volt benne ebben és az eljárás valóban nagyon áldott volt. Ezután a „*Gyermekek*” című könyvet a szerző kiadásában kiosztották a kongresszus felnőtt résztvevőinek, adomány ellenében.

A kongresszus áldásosságát tovább fokozta a délutáni ülészak, amely örömteli ellenpontot jelentett a „Gyermeknappal” szemben. Az Aréna ismét zsúfolásig megtelt, hogy meghallgassák „A te új munkád” című előadást és az elnök búcsúszavait. Hetekig gondolkodott sok megszentelt elme a kérdésen, és délután 3 órakor az első szónok, az üzemi és hivatalos Brooklynból feltárta „az új munka” mibenlétét, azaz a „*Gyermekek*” című könyv kihelyezését. Az ezt követő három hétben minden új könyvtulajdonosnak, további költség nélkül, el kell küldeni a „*Gyermekek* tanulmányozási anyagot”, azaz három vonzó, magyarázatokkal ellátott kérdés-feleletes mappát. Ezt követi a negyedik héten egy újrátogatás az által a hírnök által, aki elhelyezte a „*Gyermekek*” című könyvet. Egy további szónok a „Problémamegoldás” című előadásában rámutatott, hogyan nyújt az új könyv, együtt a „*Gyermekek* tanulmányozási anyaggal” megoldást a csoportban dolgozó hírnökök számára, hogy elérjék a havi egyénekenkénti tizenkét újrátogatásukat és heti egy bibliatanulmányozásukat, amint a Társulat elnöke legújabb tájékoztatásában javasolta. Ezután három szónok beszélt, mindegyik röviden, arról, „Mikor kezdjük” és összhangban voltak a válasz tekintetében, miszerint most van itt az idő.

2-es illusztráció

A fenti szemelvény az 1941. szeptember 15-i *Őrtorony* 288. oldalán lévő baloldali hasábjának a kivonata. Nyilvánvaló, hogy a „próféta” ismét tévedett, mivel azt állította, hogy a „*Gyermekek*” (*Children*) című könyv „az Úr által biztosított eszköz a leghatékonyabb munka érdekében az Armageddonig hátralevő hónapokra.” (dőlt betű a szerk.)

Ahogy teltek az évek, kezdtem felfigyelni arra, hogy bizonyos írásszövegek magyarázata megváltozott. Ezt is megkifogásoltam, de azt felelték, hogy az új értelmezés „új világosság”, majd idézték a Példabeszédek 4:18-at: „Az igazak ösvénye pedig olyan, mint a hajnal világossága, mely minél tovább halad, annál világosabb lesz, a teljes délig.” Ez a magyarázat nem elégített ki, mivel eszembe jutott a 2 Timóteus 3:7:

„Kik mindenkor tanulnak, de az igazság megismerésére soha el nem juthatnak.”

Most már tudom, hogy a Példabeszédek 4:18-at a Tanúk félremagyarázták. A Példabeszédek teljes 4. fejezetét el kell olvasni ahhoz, hogy megértsük a 18. verset. A fejezet buzdítás arra, hogy bölcsességet találjunk, és elkerüljük a gonoszságot.

Ebben az időben rájöttem, hogy ameddig egy személy csak tanulmányoz Jehova Tanúival, addig rendjén van, ha nem ért egyet bizonyos kérdésekben, avagy írásszövegekben velük, de ha egyszer maga is Tanú lett, akkor azt mondták neki, hogy nem kérdőjelezheti meg a Társulatot, sőt egyáltalán nem fejezheti ki saját nézőpontját. Valójában egyik évben az egyik kongresszuson a körzetfelügyelő azt a kijelentést tette, hogyha megkérdőjelezzük a Társulat bármely döntését, akkor Istent kérdőjelezzük meg. Ebben az időben kezdtek komoly kétségeim lenni szívemben és elmémben, és most már felismerem, hogy a Szent Szellem kezdett dolgozni rajtam azért, hogy kijöjjek egy olyan szervezetből, amely Istenként magasztalja fel magát. A férjem és én megvitattuk ezt, és ő ugyanúgy érzett. Én ezen felül azt is tudtam, hogy akkor ki kellene jönnöm ebből a csoportból. Bizonyára megszorítottam a Szent Szellemet azzal, hogy még néhány évig ott maradtam. Mivel olyan szorosan behálóztak minket, nem akartam elhinni, hogy a Tanúk tévednek. Mindazonáltal elkezdtünk kevésbé rendszeresen részt venni az összejöveteleken, és a szántóföldi szolgálatot is ritkábban végeztük.

Gyakran az *Őrtorony* tanulmányozási cikkei teljes mértékben a szervezetről szóltak. Ezekben a cikkekben semmit nem írtak Krisztusról, - csak arról, milyen csodálatos is a szervezet. Az egyik cikk egy része olyan emberekről szólt, akik elhagyták a szervezetet, és egy gondolat jelentősen kiemelkedett benne: minden személy, aki elhagyta a szervezetet, hátat fordított Istennek. Számomra ez istenkáromlás volt és azt gondoltam: „Ó, hát ők valóban Istennek hívják a szervezetet.” A továbbiakban a cikk előadta, mennyire nem lesz soha esélye ezeknek az embereknek arra, hogy az új világban éljenek, mivel meg lesznek semmisítve Isten által Armageddonkor, mert csak azok lesznek megmentve, akik a szervezetben vannak. Úgy hiszem, nagyon sok olyan elégedetlen Tanú volt, akit annyira megrémített ez a cikk, hogy benne maradt a mozgalomban, de épp ez volt a fő oka annak, hogy mi távoztunk. Sok olyan cikkre emlékeztem, amit a Társulat írt, és amelyek gúnyolták a római katolikusokat, akik egy olyan egyházban maradtak, amely pokollal fenyegette őket, ha távoznak. Ugyanabban az évben egy másik, a Társulat által írt cikk arra buzdította Jehova Tanúit, hogy ne olvassák senki más vallásos irodalmát, mert ez hűtlenség lenne Jehovával szemben. Milyen hatalmas vakmerőség! Szolgálati összejöveteleinken időről időre demonstrációk voltak, amelyekben megmutatták nekünk, hogyan kezeljük az olyan embereket, akik azt mondták nekünk, hogy nekik nem engedik meg, hogy olvassák a mi irodalmunkat. Azt tanácsolták nekünk, hogy mondjuk a következőket: „Ön erkölcsileg szabad ember, és semmilyen szervezetnek nincs joga, hogy megmondja Önnek, mit olvashat és mit nem. Ezt Önnek kell eldöntenie.” Más hasonló kijelentéseket is használtunk.

Gyermekeink ekkorra már felhagytak az összejövetelekre járással. Fiunk dolgozott, lányunk pedig kollégiumban lakott, távol tőlünk, és nem kereste meg az ottani

Királyságtermet. Mindazonáltal, mivel mindig engedelmesek voltak, eljöttek velünk az összejövelekre, amíg a mi felügyeletünk alatt álltak. Most már tisztában vagyok vele, hogy ott kellett volna hagynunk a szervezetet, amint elkezdünk gyanakodni, hogy ez nem Isten szervezete. Felhagytam a tanúskodó munkában való részvétellel, és a legtöbb összejövetelelről hiányoztam; férjem már korábban beszüntette a részvételt ezekben. Azon gondolkodtam, hogyan is kellene távoznom – menjek és beszéljek a felvigyázóval, vagy csak ott hagyom őket és nem mondok semmit?

Nem sokkal később a Társulat megváltoztatta egy bibliai szakasz magyarázatát, - már másodsor. (Róma 13:1-2) Ez volt az utolsó csepp a pohárban! Az 1962-es év beköszöntével kísértáltam a Királyságteremből, tudva, hogy soha nem térek vissza oda.

Ezután történt, hogy elkezdtem kutatást végezni az *Őrtorony* régebbi számaiban. Találtam jó néhány ellentmondást, eltérést, és a magyarázatok megváltoztatását. Ezek egyike egy rövid életű félremagyarázása volt az Úrvacsorának (Emlékünnep). Ez az *Őrtorony* 1954. március 15-i számában jelent meg:

„...Ő azt mondta: Ez jelenti az én testem...”

Milyen testre utalt itt Jézus? Az ő hústestére? Aligha, mivel arra vonatkozóan azt olvassuk, hogy egyetlen csontja sem törött el, ezzel szemben Jézus megtörte a kenyeret... (Jn 19:36) Inkább az ő szellemi testére utalt, a keresztény gyülekezetre ... (174. old.)

(Ezt a magyarázatot megváltoztatták az *Őrtorony* 1956. január 15-i száma 49. oldalán.)

Az igaz teológiának nincs szüksége helyreigazításra! Miután végignéztem a kiadványokat és hasonló problémákat találtam, félretettem őket, és elkezdtem tanulmányozni a Bibliát mindenféle szakirodalmi segítség nélkül. Fejezetről fejezetre olvastam, megnézve a keresztutalásokat, valahányszor szükséges volt. A Szent Szellem sok dolgot feltárt nekem, és elámultam, amikor rájöttem, hogy az ortodox kereszténység valójában igaz. Felfedeztem, hogy a Biblia olyan tantételeket tanít, mint: a Háromság, Krisztus istensége, a Szent Szellem egy személy, a lélek halhatatlan, és Krisztus látható visszatérése – mindazokat a tantételeket, amelyeket az *Őrtorony* Társulat agymosása miatt visszautasítottunk! De a legcsodálatosabb felfedezés, amit férjem és én tettünk, 1964-ben jött, amikor találkoztunk Urunkkal és Megmentőnkkel a Biblia lapjain. Igen, Krisztus a mi Istenünk! Az ószövetségi Jehova az újszövetségi Krisztus! Most már tudom, hogy az a Tanúk baja, hogy meg vannak vakítva a Biblia Krisztusra vonatkozó tanításainak igazságára nézve. Őszinte bibliatanulmányozásaink során arra is rájöttünk, hogy a megmentés nem egy szervezetben, felekezetben, hitvallásban vagy bármi másban van. A megmentés egy személyben van, és az a személy Krisztus! A „keskeny út”, amiről a Máté 7:14 beszél, Jézus útja, ahogy Ő maga kijelenti a János 14:6-ban. A Biblia azt tanítja, hogy semmit nem tudunk hozzátenni Krisztus véréhez a megmentés érdekében.

(1Péter 1:18,19) A Biblia egészének témája a Genezistől a Jelenések könyvéig Krisztus. Mivel a Tanúk nem értik a Háromságot, úgy érzik, hogy az nem lehet igaz. Nem fogják fel, hogy a véges ember nem tudja teljesen megérteni a Végtelent. Krisztus az egyetlen csatorna, mely által az emberek megmentést nyernek. Isten igaz Egyháza az összes „újjászületett” hívőből tevődik össze (János 3:3) az egész világból, függetlenül a politikai hovatartozástól, nemzetiségtől, vagy nyelvtől. (János 3:16) Mindazonáltal úgy gondolom, az

igaz keresztények keresni fognak egy olyan egyházat, ahol a Bibliát tisztelik és Krisztust hirdetik.

Azok a Jehova Tanúi, akik a legjobb barátaim voltak, tudták, hogy mi hitelvi okok miatt távoztunk, de továbbra is nógattak minket, hogy térjünk vissza. Néha, amikor a szolgálatban voltunk, beugrottak hozzánk. Egyikük felhívott engem egy napon és azt mondta, hogy még ha hibáztam is azzal, hogy távoztam, akkor is vissza kellene térnem, mivel a Társulat az, aki az egész keresztény munkát irányítja itt, a Földön. Azt feleltem, hogy Jézus Krisztus irányítja az Ő munkáját a Földön. Amikor ezt kimondtam, letette a kagylót, anélkül, hogy elkészült volna.

Egyik éjjel, amint épp azon gondolkodtam, mit kellene tennünk most, hogy már megtaláltuk Krisztust, bekapcsoltam a rádiót, és meghallottam egy lelkészt, aki egy prédikációt tartott „A megmentés bizonyossága” címmel. Elmondtam a férjemnek, hogy fel kellene keresnünk egy Bibliában hívó egyházat, mihelyt lehetséges. Meglátogattuk annak a lelkésznek az egyházát, akit hallgattam és nekem nagyon tetszettek, kivéve azt, hogy túl messze voltak a mi otthonunktól. Felkerestünk néhány más konzervatív egyházat és végül egy olyan mellett döntöttünk, amely körülbelül nyolcmérföldnyire volt tőlünk. Meglepetésünkre úgy találtuk, hogy minden konzervatív lelkész ugyanazokat az alapvető tanításokat hirdette, még ha különböző felekezeteket képviseltek is, és különböző teológiai iskolákba jártak.

Egyik vasárnap egy Jehova Tanúja, akit már hosszú ideje nem láttunk, elhozta az új gyülekezetvezetőt otthonunkba. Ő az előző felvigyázó veje volt. Nagyon arrogáns lett, amikor megmondtuk neki, hogy mi soha nem fogunk visszatérni a csoportba, és hogy neki nincs fennhatósága felettünk, mivel mi nem vagyunk többé Jehova Tanúi. Én számítottam arra, hogy az ő saját kiadványaik alapján azok, akik nem tevékenyek a szervezetben, nem Jehova Tanúi. Azt is mondtam neki: „Most már mi kizárólag Krisztust hirdetjük.” Miután kétszer is megtettem ezt a kijelentést, ő mérges lett, és azt mondta: „Krisztus halott!” Én erre a Héberék 13:8-at idéztem: „Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz.” Ő észrevette, hogy olyat mondott, amit nem kellett volna – a másik Tanú arca látható meglepődést mutatott. Mielőtt a felvigyázó eltávozott, megmondtam neki, hogy ő nagyon éretlenül és arrogánsan viselkedett. Mi nem láttuk őt újra, csak közel négy évvel később.

1968 végén az egyik bevásárló központban találkoztam az egyik Jehova Tanújával, akit nem láttam azóta, hogy 1962-ben elhagytuk a szervezetet. A nő megkérdezte tőlem, miért távoztam. Ekkor lehetőséget láttam arra, hogy elmondjam neki, hogyan változtatta meg a Társulat a hitbeli tanításait, és hogyan forgatta ki a Bibliát. Azt is elmondtam neki, hogy a szervezet Isten helyébe lépett, és hogy egy folyton változó teológia hamis teológia. Láthatólag nem tetszettek neki, amiket mondtam, és valószínűleg elmondta a férjének is ezeket. Mindketten közeli barátai voltak a felvigyázónak és apósának. Néhány héttel ezután a felvigyázó eljött a házukba a Gyülekezeti bizottság (Bírói bizottság – a ford.) egyik tagjával. Tudtam, hogy ez a látogatás a beszélgetésem miatt történt, amit a Tanú hölgygel folytattam a bevásárló központban. A felvigyázó azt mondta, hogy azért tért vissza hozzánk, hogy lássa, tervezzük-e azt, hogy visszatérjünk a Királyságterembe, avagy sem. Emlékeztetnem kellett őt arra, amit már évekkorábban megmondtunk neki. Azt is jeleztük, hogy már járunk egy egyházba, és mivel Amerikában vallásszabadság van, oda mehetünk, ahová tetszik. Ezen a ponton úgy tűnt, ez nem számít, mert ő azt mondta, hogy amennyiben nem fogunk visszatérni, ő eljárást fog kezdeményezni ellenünk. Következő vasárnap a bizottsági tag visszajött hozzánk egy másik bizottsági taggal. Újra azt akarták tudni, hogy vissza fogunk-e menni. Ők is figyelmeztettek bennünket, hogy eljárást fognak kezdeményezni ellenünk, ha nem térünk

vissza. Rövid beszélgetést követően eltávoztak. Soha nem kaptunk hivatalos levelet a Társulattól, de az ügyünkben kétségtelenül történt egy bejelentés a Királtságteremben, mivel ezek után a legtöbb Tanú még csak nem is köszönt nekünk, amikor nyilvános helyen találkoztunk velük. Az egyik vasárnap, amikor a tornácon voltam, az egyik Tanú hölgy, aki korábban jó barátunk volt, ment el a házuk előtt, prédikáló szolgálata közben. Nevén szólítottam és köszöntöttem. Röviden rám nézett, majd azonnal elfordította a fejét. Kis idővel később a férjem jövedelemadó tanácsadásra ment egy irodába, ahol az ott dolgozóról történetesen kiderült, hogy Tanú. A hölgy azt mondta: „Nekem nem megengedett, hogy beszéljek önnel.” Mindazonáltal kitöltötte a férjem űrlapját. Egy másik eset egy boltban történt, ahol egy Tanúval találkoztam, aki korábban jó barátunk volt. Felmentem hozzá, köszöntöttem és nevén szólítottam. A férfi rémülten nézett rám és közölte: „Ó! Nekem nem megengedett, hogy beszéljek önnel!” Nem tudtam megérteni, hogy egy nagydarab, magas és izmos férfi, aki az ötvenes éveiben járt, hogy tehet egy ilyen félelemmel teli kijelentést, mint ez. Azt feleltem: „Nagyon sajnálom, hogy ön ilyen rabszolgaságra van kárhóztatva. Nekem szabad beszélnem minden barátommal. Imádkozni fogok önért.”

Sajnálatot érzek ezek iránt az emberek iránt, akiket annyira uralom alatt tartanak, hogy még attól is rettegnek, hogy üdvözöljék régi barátaikat, akik elhagyták a szervezetet. Ezek ugyanazok az emberek, akik kigúnyolnák a katolikusokat azért, mert papjaik uralma alatt állnak. Visszaemlékeztem arra, milyen barátságosak és lelkesek voltak methodista barátaink, amikor csak találkoztunk velük. Ők nem utasították vissza azt, hogy beszéljenek velünk, mert elhagytuk a methodista egyházat.

Mivel megtaláltuk a szabadságot és megmentést, ami Krisztusban van, sokféleképpen meg lettünk áldva; Isten válaszolt számos imámra, és hiszek abban, hogy néhány régi barátom el fogja hagyni azt a rabszolgaságot, amelynek egykor a kötelékeiben voltam magam is.

KÉTSZERESEN RABSZOLGÁVÁ TÉVE -

SZABADDÁ TÉVE KRISZTUSBAN

Kenneth Guindon visszaemlékezése

„Az én juhaim figyelnek a hangomra, és én ismerem őket, ők pedig követnek engem.”
(János 10:27 Új világ fordítás, ÚVF)

Tizenhat éves voltam, amikor kapcsolatba kerültem Jehova Tanúival és lecseréltem a rabszolgaság egyik formáját egy másikra. Nem ismertem a János 10:27 jelentését, vagy Pálnak a Galácia 5:1-ben található szavait: „Ilyen szabadságra tett minket szabaddá Krisztus. Álljatok tehát erősen, és ne hagyjátok magatokat ismét rabszolgaság igájába fogni.” (ÚVF)

Egy barátom édesanyja Tanú volt, és egyik alkalommal, amikor meglátogattam otthonában, észrevettem a Tanúk kiadványait az újságtartóban. Abban az időben katolikus voltam, és az egyik cikk, amely Szűz Máriáról szólt, felkeltette az érdeklődésemet. Barátom édesanyja haladéktalanul tanúskodott nekem Jehováról, Armageddonról, és az emberek azon reménységéről, hogy túlélhetik a közelebbi világvégét, és bejuthatnak egy földi paradicsomba. Ezek valóban izgalmas hírek voltak számomra, de mivel úgy hittem, hogy a katolikus „rendszer” az igaz vallás, nekiláttam, hogy rámutassak neki hitnézetei helytelenségére. A hölgy azt mondta nekem, hogy Jézus nem az Isten volt, hogy nincs Háromság, és hogy a pokol nem a kínzás helye. Elfogadtam tőle egy Katolikus Bibliát, és elkezdtem keresni benne a hitnézeteimet alátámasztó írás szerinti érveket. Ez 1957-ben történt.

Máris beleestem a Tanúk azon kísérleteinek hálójába, amelyek által új áldozatokat igyekeztek felkutatni és csapdába ejteni. Megközelítettek és irodalmat fogadtam el tőlük (1. lépés), és kész voltam az újralátogatásukat elfogadni (2. lépés), ami az ő módszerük az elvetett mag megöntözésére. Válaszoltam a megöntözésre, mint egy sivatagi virág aszály után, és beszélgetéseink bibliatanulmányozássá virágoztak ki (3. lépés). Hetente jöttünk össze velük tanulmányozni az „*Isten legyen igaz*” című könyvet és a Bibliát tananyagként felhasználva. Rosszul voltam felszerelve ahhoz, hogy megcáfoljam jól kigondolt érvelésüket, és bonyolult magyarázataikat. Úgy gondoltam, hogy valóban növekszem a Biblia ismeretében. Soha azelőtt nem olvastam a Bibliát, noha hat évet töltöttem el egy katolikus iskolában. Keveset vettem észre abból, hogy belekeveredtem egy olyan tantétel-rendszerbe, amely meg fogja változtatni egész életemet, a gondolkodásomat, és arra vezet, hogy misszionárius legyek Afrikában, az Őrtorony Bibliatársulat megbízásából.

Ahogy a tanulmányozás előrehaladt, beszéltek nekem az igaz keresztények üldözéséről az első század folyamán, és figyelmeztettek, hogy én is számíthatok ellenállásra, mivel Sátán nagyon mérges lesz, hogy én tanulom „az igazságot”. Ezzel máris „beszabályozták” az elmémet, hogy ellenálljon szüleim ellenvetéseinek, akik hamarosan megtudják, hogy tanulmányozom a Bibliát Jehova Tanúival, és hogy komolyan veszem a tanulmányozást. Figyelmeztettek arra, hogy „az embernek bizony a saját háznépéhez tartozók lesznek ellenségei” (Mt 10:34-37 ÚVF), és hogy kész kell legyek arra, hogy felvegyem a keresztet (vagy „kínoszlopom” ÚVF) és kövessem őt. Pontosan ez volt az, ami történt. Senki nem veregette meg a vállamat, és nem mondta, hogy jól teszem, hogy tanulmányozom a

Bibliát, ehelyett a családom és a barátaim kinevettek vagy kigúnyoltak, és lebeszéltek arról, hogy tanulmányozzák a Tanúkkal.

Apám azt mondta, hogy „agymosást” kaptam. Visszautasította, hogy a Tanúk kiadványait beengedje a házába, de akkorra már körülbelül hat hónapja tanulmányoztam, és jól fel voltam készítve „Sátánnak” ezekre a kísérleteire, hogy üldözzön, és abbagyassa velem a Biblia tanulmányozását. Folyamatosan jártam a szomszédba kedd esténként Bibliát tanulmányozni Jehova Tanúival, ahol örömmel fogadtak egy körülbelül tíz-tizenöt emberből álló kis csoportban, amelynek néhány tagjával már korábban találkoztam (4. lépés). Ebben az időben meghívtak, hogy vegyek részt a Tanúk összejövetelén a helyi Királyságteremben, Venice-ben, Kalifornia államban (5. lépés).

Meglepődtem, amikor úgy találtam, hogy a Királyságteremben nincs imádságos hangulat, vagy olyan érzés, hogy „templomban vagyok”. Ehelyett kérdés-feleletes tanulmányozás folyt, ahol az emberek felemelték a kezüket, hogy megadják szóban, avagy felolvassák válaszaikat „Az Örtorony” című folyóiratban található kérdésekre.

Az átlagos Jehova Tanúja általánosságban véve jól ismerte a Bibliát, mivel hetente öt órát töltött hasonló csoportos összejöveteleken. Ennek a „csoportterápiának” az volt egy másik eredménye, hogy alaposan és mélyrehatóan „átmosták” az egyén agyát. Az egyén megtanul szervezeti alapon létezni, vagy, ahogy ők ezt mondják: „teokratikusan” alárendelt módon. Az egység mindenképp! Az állandó ismétlés az, ami megmagyarázza azt az egyformaságot, ami a Tanúk összejövetelén fennáll, valamint az, hogy minden döntésüket és hitnézetüket közvetlenül Brooklynból, New Yorkból közlik velük. A vérátömlesztés elutasítása egyik jó példája ennek az egységességnek.

Most már tényleg úgy kezdtem érezni, nyomást gyakorolnak rám, hogy alkalmazkodjam. Azt mondták nekem, hogy minden igaz kereszténynek prédikálnia kell a „jó hírt”, és ennek legjobb módja az, hogy az „Örtorony” és „Ébredjetek” folyóiratokat ajtóról ajtóra elvigyem, és keressek olyan embereket, akikkel tanulmányozni tudom a Bibliát, és aztán a gyülekezethez tudom vezetni őket. Megismerkedtem a kiképző programmal a helyi gyülekezetben, és kineveztek valakit arra, hogy segítsen nekem. Azt mondták, ne aggódjunk azon, mit mondhatnak nekünk az emberek, mivel biztosak voltunk abban, hogy többet tudunk a Bibliáról náluk. Így, felfegyverkezve négy vagy öt bibliai írásszöveggel, bevezettek a „szántóföldi szolgálatba” (6. lépés). Képzeljük el, hogy „lelkesek” vagyunk valami miatt, amit inkább nem szeretnénk csinálni, de muszáj lelkesnek lennünk, ha folyóiratokat és könyveket akarunk az emberek kezébe adni. A Tanúk „lelkesedésének” legnagyobb része voltaképp egy betanult reflex „az értékesítés művészete”.

1957 áprilisában keresztelkedtem meg (7. lépés), első körzetkongresszusom során. A körzetkongresszus akkor a helyi gyülekezetek háromnapos összejövetele volt, általában 12-15 gyülekezet vett részt rajta. Itt hallottam először arról, hogy oda menjünk „szolgálni, ahol nagyobb a szükség”. Itt szereztem tudomást a Társulat azon erőfeszítéséről, hogy a hírnököket (a „jó hír” prédikálóit) elszigetelt területekre juttassa el az Egyesült Államokban vagy máshol, hogy segítsenek új gyülekezeteket elindítani, vagy a gyengébb vidéki gyülekezeteknek növekedni, ahol nem volt elegendő tag ahhoz, hogy bemunkálják a környező városokat és farmokat a Tanúk üzenetével.

Néhány levélváltás után, amit a Társulat brooklyni központjával folytattam, összeismertettek néhány Maine-i vezetővel, ahol nagy szükség volt arra, hogy jöjjenek a

gyülekezeteknek segítő emberek. Miután részt vettem 1958-ban, New Yorkban Jehova Tanúi nemzetközi kongresszusán, tovább folytattam utamat, és annak az évnek augusztusában megérkeztem Maine északi részébe. Noha csak egyéves gyülekezeti képzést kaptam Kaliforniában, a New York-i gyűlésen való részvétel lelkesítő tapasztalatával késznek éreztem magam arra, hogy megbirkózzak azzal az új feladattal, hogy úttörőként szolgáljak. (Az „úttörő” olyan Jehova Tanúja, aki – jelenleg – évi 840 órát kell, hogy prédikáló szolgálattal töltsön: abban az időben ez évi 1200 óra volt még.) Tizennyolc évesen elhagytam a családomat, barátaimat és a munkámat. Részmunkaidős állást kellett találnom, hogy gondoskodni tudjak magamról. Az a véleményem, hogy Jehova Tanúi szervezete sokat kíván meg az emberektől, de valójában nagyon kevés segítséget nyújt nekik cserébe.

Letelepedtem Jehova Tanúi houltoni, Maine államban lévő gyülekezeténél, és hamarosan megtanultam, milyen munka is a krumpli szedés. A leesett burgonyát szedtem fel egy farmernek, és gyakran gondoltam vissza a Kaliforniában ott hagyott, könnyebb és jobban fizető munkámra. Ennek ellenére boldog voltam, hogy együtt lehetek más teljes idejű szolgálattal, akikkel megosztottam egy szobán a houltoni Királyságterem fából készült falai mögött. Hideg tél volt, és úgy éreztem, soha nem melegszem meg. Nem volt elég tüzelőnk a ház fűtéséhez és annak a kevés melegnek a jó része is, amit csináltunk, megszökött a tetőn és az épület falain keresztül.

Tavasza megtakarításaim elfogytak, és nem tudtam tovább Houltonban maradni, mivel nem tudtam semmilyen részmunkaidős állást találni. Így aztán 1959 áprilisában elköltöztem Caribouba, Maine államban. Találtam munkát néhány helyi farmernél, akik Jehova Tanúi voltak, és kineveztek, hogy munkálkodjak a helyi gyülekezettel, teokratikus iskolaszolgái, avagy tanácsadói minőségben és a kedd esti bibliatanulmányozás vezetőjeként. Később kineveztek elnöklő-felvigyázói szolgálatra.

Ezek a Caribou-i évek Jehova Tanújaként a fejlődés és növekedés éveinek bizonyultak számomra. Sok bibliai előadást tartottam vasárnaponként, és gyakran mentem Kanadába, hogy kongresszusokon vegyek részt és beszéljek. Egy kedves Jehova Tanúja család magához vett engem és egy másik fiút otthonukba, és az élet élvezetesebb lett számunkra, mivel jó helyen lehettünk és sok jó ételt kaptunk. Farmerek voltak, úgyhogy némi biztosítékot kaptunk arra, hogy dolgozhatunk, ami számunkra a legnagyobb gondot jelentette azon a területen. Én főleg Észak-Maine franciául beszélő területein munkálkodtam, és ebben az időszakban történt az, hogy francia nyelvtudásom jelentősen fejlődött. Később ez segítségemre volt, amikor Afrikában misszionárius lettem.

Caribou-i tartózkodásom alatt történt, hogy találkoztam egy Dana nevű férfival, aki a Baptista Egyházhoz tartozott. Együtt úgy egy órán át vitattuk az Írásokat, és volt egy dolog, amit mondott, és amire életem során később visszaemlékeztem, és ez segített nekem meglátni azt, hogy Isten más embereket használ az Ő szolgálatára, ha ők ezt megengedik. Ezt mondta: „Én úgy hiszem, egyetlen csoport, vagy egyház sem az igazi, hanem Isten különböző egyházakban található különböző embereket használ fel, akik mind újjászületettek és meg vannak mentve, és ezek az emberek alkotják Krisztus Egyházát, avagy Testét.” 1972-ben azon vettem észre magamat, hogy ezen a gondolon elmélkedem.

1963. március 1-jén a Társulat újra a Maine állambeli Houltonba nevezett ki különleges úttörőnek, ami azt jelentette, hogy a Társulat inntől kezdve havi 50 dollár költségtérítésben részesít, amennyiben a rám bízott területen elérem a kitűzött célt, azaz 150 órát prédikálok és tanítok, valamint ötven újrátogatást végzek havonta. Kineveztek továbbá

helyettes elnöklő-felügyelőnek is abba a gyülekezetbe, ahol 1958-ban először elkezdtem az úttörőszolgálatot. Később az év folyamán kineveztek elnöklő-felügyelőnek. Houlton volt az egyik legnagyobb prédikáló-terület az államban. Az egyik irányban Millinocketig nyolcvan mérföldet kellett utaznunk, hogy folyóiratokat helyezhessünk el, és érdeklődő embereket keressünk. Képzeljék el ezeket az utazásokat hóvihárban!

1963-ban, a Tanúk egyik New York Cityben megrendezett kongresszusán, ahol részt vettem, válaszoltam egy felhívásra, amelyben munkásokat kerestek, hogy jöjjenek és dolgozzanak az Őrtorony Társulat brooklyni viláközpontjának nyomdájában. Kitöltöttem egy kérelmet és visszatértem Houltonba, hogy megvárjam a választ. 1963 novemberében megjött a felszólítás, hogy jelentkezzek. Elmentem, nem tudva hogy miféle munkát is kapok majd. Nem tetszett nekem, hogy a városba kell költöznöm, de a hozzáállásom az volt, hogy kész vagyok elfogadni bármit, amire a Társulat kijelöl, hogy csináljam meg. „Végül is” – gondoltam, „talán nem ez az Úr szervezete?”

A brooklyni központ dolgozói havi juttatásként 14 dollárt kapnak, és a munka, amit végeznek, változó. Magában foglal a 400.000 dollár értékű nagy nyomdagépeken történő munkavégzéstől a mosdai ingvasaláson át az irodai levelek gépeléséig mindent. Mindezt jó hangulatban végzik, és azzal a vágygal, hogy szolgálják és segítsék a testvéreket az egész világon, és hogy előmozdítsák a „Királyság-érdekek” előrehaladását itt, a Földön. Ez az önzetlen vágy, testvéri szeretet, és kemény munka magyarázza a Tanúk sikerét és jelenti néhány okát annak, hogy miért vonzódnak sokan hozzájuk.

Öt évig éltem a Bételben és különböző, a városban található gyülekezetekhez neveztek ki munkálkodni, többségük Brooklyn szegényebb negyedeiben volt. Kineveztek a Társulat hivatalos előadói közé is, és 200 mérföldet is utaztam hétvégéken, hogy különböző gyülekezetekben tartsak előadásokat. Úgy havonta egyszer tettem meg ezt.

1967-ben leendő feleségem New Yorkba jött, hogy részt vegyen az Őrtorony Gileád Bibliaiskolán, ami egy öthónapos felkészítő iskola volt olyan úttörők részére, akik már két éve ebben a szolgálatban tevékenykedtek. Monique elutazott kijelölt területére, Elefántcsontpartra, én pedig egy évvel később követtem őt.

1968 szeptemberében érkeztem meg Elefántcsontpartra, miután elvégeztem a Gileádot. Most megkaphattam a lakásomat, ellátásomat, és 7 dollárt havonta személyes költségeimre, amiért cserébe teljesítenem kellett a Társulat kvótáit, és el kellett fogadnom bármilyen megbízást, amit adhatnak nekem. Bouakéba neveztek ki, a szavanna övezetbe, az ország belső részében. Hat hónapon keresztül minden nap házról házra munkálkodtam, az év legmelegebb évszakában és beszéltem mindenkinek, akivel találkoztam, a Bibliáról és a Tanúk üzenetéről. Akkorra már folyékonyan beszéltem franciául, ami az ország hivatalos nyelve volt, de rájöttem, hogy az általam munkált körzetben lakó emberek közül sokan a muszlim vallás hívei, és ők dioula nyelven beszélnek. Időm nagy részét azzal töltöttem, hogy olyan asszonyokhoz szóljak, akik nem tudtak franciául, és úgy éreztem, hogy ezek az erőfeszítések valóban terméketlenek.

1969 májusában paralizist kaptam és kórházba kerültem a Bouakéi Központi Kórházban. Hat hétig maradtam ott, azután elszállítottak Franciaországba, Párizsba, a paralizis áldozatai számára létrehozott különleges központba. Először nagyon aggódtam az miatt, hogyan fogom kifizetni a gyógyszerek és a kórházi ellátás költségeit, mert egészségügyi költségeinket nem garantálta a Társulat. Közel voltam a halálhoz, mivel a

paralízis nagymértékben elhatalmasodott a testemben. Nem volt felnőttek által használható vastüdő az országban, úgyhogy attól féltünk, nehogy a paralízis elérje a tüdőmet, de a fertőzés pont a rekeszizomnál állt meg. Misszionáriusokként kaptunk védőoltást sárgaláz és fekete himlő ellen, mielőtt elhagytuk az Államokat, de paralízis ellen nem.

Hat hónapot töltöttem kórházban, Párizsban, és hat hónapig voltam járóbeteg. Az Órtony Társulat kifizette minden költségemet és a Társulat párizsi fiókhivatalában helyezett el. Sok kedvességben és szeretetben volt részem a franciaországi Tanúk részéről, és ez megerősített abban a hitemben, hogy ez tényleg Isten népe a Földön. Egy ideig az volt a nagy kérdés, vajon fogok-e tudni újra járni valaha is. Azért idővel megtanultam sétálni, és egy év múlva visszatértem Elefántcsontpartra, hogy végre feleségül vegyem a lányt, aki az első szerelmem volt, és akire 1967 óta vártam. 1970 májusában házasodtunk össze.

A bal lábam meglehetősen gyenge maradt, és időnként elvágódtam, de kitarítottam a házról házra járó szolgálatban. A Társulat némi irodai munkát adott nekem Abidjanban, és a feleségem nagy segítségnek bizonyult számomra, mivel elvégezte az izmaim számára szükséges kezeléseket. Többé nem voltam képes arra, hogy az az erős, független személy legyek, aki egykor voltam. Mostantól a feleségem hozta nekem az élelmiszert. Jó néhány misszionárius otthonért én lettem a felelős, ami azt jelentette, hogy én végeztem el a papírmunkát és azokat a szükséges dolgokat, amelyek egy négytől tizenkét főt elszállásoló otthon karbantartásával és fenntartásával kapcsolatosak. Gagnoában, utolsó megbízási helyünkön négyen laktunk a misszionárius otthonban: feleségem és én, valamint két német misszionárius lány. Én szerveztem meg minden összejövetelt, és a munkát a városban, amit akkor kezdtünk éppen csak megismerni.

Amikor a feleségem 1971 októberében teherbe esett, ráébredtünk, hogy új életet kell majd kezdenünk, mert az Órtony Társulat nem engedi meg, hogy gyermekek legyenek missziós otthonokban. Azoknak a misszionáriusoknak, akiknek gyermekük lett, el kellett hagyniuk az otthont, és munka után kellett nézniük, hogy gondoskodjanak magukról, ha ott akartak maradni abban a külföldi országban, ahová helyezték őket. Így aztán különböző okok miatt, főleg mivel én nem tudtam munkát találni, visszatértünk az Egyesült Államokba.

Ó R T O R O N Y

Telefon: (212)625-1240

Bibliatársulat New York Táviratcím: ÓRTORONY

Adams Street 117, Brooklyn, New York, USA

F: FDG

1971. december 23.

ANNAK, AKIT ILLET

Kenneth R. Guindon Társulatunk teljes idejű szántóföldi képviselőjeként szolgált 1957. szeptember 1-től 1963. december 1-ig. Azután áthelyezték a New York-i Brooklynba, szervezetünk központjába, ahol 1963. december 1-től 1968. április 22-ig szolgált,

mely idő alatt elvégezte Gileád misszionáriusképző iskolánk öt és fél hónapos tanfolyamát, és ezt követően misszionáriusi tevékenységet végzett.

Az alatt az idő alatt, amit a brooklyni központban töltött, 1963. december 1-től 1968. április 22-ig, papírvágókkal, nyomdagépekkel dolgozott nyomdai részlegünkön. Jó képességei miatt felügyelővé léptettük elő könyvkötészeti részlegünkönél, amely beosztást három évig töltötte be, mielőtt eltávozott. Ezenfelül a hivatalunk által kapott levelek francia nyelvű fordításával és francia nyelvi levelezéssel is foglalkozott. Minden egyes megbízatását teljes megalégedésünkre látta el.

Fentiekén túlmenően az egyik New York-i gyülekezetünk helyettes gyülekezetszolgájaként is szolgált, valamint New York City környékén lévő gyülekezeteket látogatott meg hétvégéken, Társulatunk különleges képviselőjeként.

Szervezetünk Guindon urat nagyon tehetséges és mindenben megbízható embernek találta. Társulatunkkal kapcsolatosan mindenben teljesen becsületesnek és megbízhatónak bizonyult. Folyamatosan lehetett rá számítani, és magas szintű erkölcsiségről tett bizonyosságot. Ezen jellemvonások alapján legmelegebben ajánljuk őt.

New York-i Társulat

M. H. Larson, Menedzser

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

„Senki sem jöhet hozzám, csak ha az Atya, aki küldött engem, vonzza őt...”

(János 6:44 ÚVF)

Ahogy minden héten folyamatosan részt vettünk az összejöveteleken, kezdtük megérezni az Órtorony „rendszer” nyomásgyakorlását. (Máté 23:4) Úgy tekintettünk az összejövetelekre, mint amelyek építőleg hatnak ránk, de úgy találtuk, hogy a kedd esti bibliatanulmányozások az Ezékiel és Zakariás bibliai könyveiben leírt anyaggal foglalkoznak, és hogy a szervezet azt állítja, képes most már megvilágítani mindezeket a rendkívül nehéz és bonyolult szövegrészeket. Mi őszintén úgy gondoltuk, hogy a Társulat magyarázataival kapcsolatban meg kell hagyni legalább némi vitalehetőséget, vagy a kérdés esélyét. Talán nem változtatták meg magyarázataikat számos ponton a múltban? Hogyan lehetnek ennyire ellentmondást nem tűrően biztosak, amikor azt mondják, hogy azok a dolgok, amelyek Izraelben történtek a múltban, a modern korban is beteljesedtek Jehova Tanúi szervezetében, sőt, pontos dátumokat is megadnak, úgymint: 1914, 1918, 1925, 1935 és 1939? A „világvége” valóban el fog jönni 1974-ben, vagy 1975-ben? Az Órtorony Társulat úgy irányította az embereket, hogy ezt gondolják, és úgy tervezzék életüket, mintha mindez bekövetkezne. A Tanúk otthagyták munkahelyüket, vagy részmunkaidős állást vállaltak, azért, hogy úttörők legyenek. Hiszen mi szükségük is lenne szociális biztonságra, vagy pénzre a bankban, vagy életbiztosításra, vagy bármi olyan szükséges óvintézkedésre, amelyet az emberek általában megtesznek azért, hogy gondoskodjanak a családjukról?

Észrevettük új, munkahelyi és a szomszédságunkban élő nem Tanú barátaink és ismerőseink vonatkozásában, hogy néhányuk igazi hitet mutatott ki Istenben és erkölcsös

életet élt. Isten tényleg meg fogja őket semmisíteni Armageddonkor? Van, avagy nincs kapcsolatuk Jézus Krisztussal? Bírák lehetünk mi egy ilyen személyes dologban?

Félretettem az „Örtornyot”, és Jehova Tanúi más tanulmányozási segédeszközeit, és elkezdtem az Újszövetséget nyitott elmével olvasni. Két dologra jöttem rá. Először: a megmentést a Jézus Krisztusba vetett hit által kapjuk és nem cselekedetek által. (Efézus 2:8-10) A hívőnek örök élete van, ha hisz Isten Fiában. (1Jn 5:1-13) Másodszor: ennek eredményeképpen mindannyiunknak egyetlen reménysége van, *nem kettő*. Az Efézus 4:4 rámutat erre, de a Tanúk igazán úgy hiszik, hogy a keresztényeknek kétféle reménységük van. A Tanúk azt mondják, hogy csak 144.000-en születnek újjá, (Jel 14:1) és hogy az emberiség többi része a Földön fog élni. Ők ezeket „más juhoknak” nevezik. (Jn 10:16) Most már rájöttem, hogy ez emberi elgondolás volt, és hogy csak egy hit és egy reménység van – a Krisztus Jézusban való hit, és az örök élet reménysége. Miért kellene megengednem embereknek azt, hogy elvegyék tőlem, amit az Újszövetség felajánl?

Most aztán – anélkül, hogy megpróbáltam volna megcáfolni a Tanúk tanítását, vagy megpróbáltam volna okokat találni arra, hogy elhagyjam őket – folytattam az Írások olvasását, hogy rájöjjek, valóban azt tanítják-e, hogy Jézus Krisztus, az Isten Fia, valóságos Isten volt. Könyveket olvastam el más vallásokról, és volt Tanúk írásait, és megnyitottam az elmémet a gondolatok és tények előtt. Az összejöveteleken megvizsgáltam más Tanúk szellemiségét és komolyságát, és annak tartalmát, ami elhangzott. Valóban abban a mértékben magasztalták Jézust, amilyen mértékben a Biblia teszi? Úgy találtam, hogy egy dolog, amit mondanak, és megint más az, amit hisznek. Gyakran fognak magasztalóan beszélni Jézus áldozatáról, ugyanakkor tagadják hatékonyságát, amikor azt mondják, hogy ahhoz, hogy valaki megmeneküljön, mindent meg kell tennie, amit a szervezet elrendel.

Néhány barátommal elmentem több istentiszteletre, és ott én szeretetet és tiszteletet láttam Jézus Krisztus iránt és hallottam azt a meghívást, hogy jöjjetek Hozzá és fogadjam el Őt, mint személyes Uramat és Megmentőmet. Felelni akartam arra a meghívásra, de tartózkodtam tőle, s ezt a döntést nem érzelmi alapon, hanem logikailag arra alapoztam, amit vallási dogmáim alapján az Írásokban láttam. Két könyv segített nekem hatalmas mértékben: „*A szekták királysága*” című, és a „*Jehova Tanúi és a prófétai találgatások*”. Tényleg úgy érzem, hogy maga az Úr volt az, aki képes volt kegyelme és hatalma által legyőzni elmémben Jehova Tanúi uralmát. Az Úr gondoskodott a megfelelő barátokról, a megfelelő könyvekről, és a megfelelő egyházakról.

1973. március 16-án elküldtük elkülönülő levelünket a Tanúknak. Feleségemet, aki tizenkét éves kora óta Tanú volt, az Úr Szelleme vezette rá arra, hogy megértse az 1Korinthus 12:3 jelentését. Elfogadtuk, hogy az Úr Jézus maga *Jehova*! Micsoda titok, de micsoda kinyilatkoztatás is egyben! Az evangélikusok kereszteltek meg minket vízben, Krisztussal együtt történő halálunk, eltemetésünk és feltámadásunk, továbbá Őneki való felajánkozásunk jelképezéseként. Meghívunk minden őszinte embert, különösen Jehova Tanúit, hogy tegyék félre az Örtorny magyarázatait, és fogadják el Isten Szavát egyszerűen úgy, ahogy az olvasható. Ez az egyetlen módja annak, hogy békének örvendhessenek Istennel Jézuson keresztül. Jézus ezt mondja nekünk: „Jöjjetek hozzám, mindenki, akinek a munkája fárasztó, és akinek a terhe súlyos; és én megnyugvást adok nektek.” (Máté 11:28, New English Bible) Hisztek Jézus szavaiban, vagy embereket akartok követni?

V.

ELHAGYTUK AZ „IGAZSÁGOT” AZ IGAZSÁGÉRT

Douglas Wiskow visszaemlékezése

Ezt a bizonyágtételt nem annyira azért írtam, hogy kimutassam negatív véleményemet az Őrtorony Bibliatársulattal kapcsolatban, hanem azért, hogy lejegyezzem Jézus Krisztusnak adott pozitív válaszomat. Azt remélem, hogy az én tapasztalatom hasznos lesz azok számára, akik keresik az igazságot.

1959-ben, 15 éves koromban elhagytam a szervezett kereszténységet, mivel úgy éreztem, hogy semmit se tud nekem felajánlani az élet értelmének keresése kérdéskörében. A szervezett vallás – ahogy én láttam – bűnös volt azokban a vádpontokban, amelyeket később Jehova Tanúi mondtak el nekem velük kapcsolatban. Bővelkedtek a képmutatásban, önelégültségben és a tétlenségben, továbbá számos vallásszervezet támogatta a kormányzatokat véres háborúk és más embertelenségek hosszú történelme során. Személyes vallásos tevékenységeim alkalmával nem volt kapcsolatom Jézus Krisztussal és úgy éreztem, hogy „az egyház” más területeken elszenvedett kudarcra miatt nem az az eszköz, amely elvezethetne engem egy értelmes kapcsolathoz Istennel.

Az elkövetkező tizenegy évben kerestem az igazságot és „Istent” számos úton és módon. Belekóstoltam a politikába, társadalmi ügyekbe, a drogokba, a keleti vallásba, filozófiába és a humanista pszichológiába. Ha valami azt állította magáról, hogy rajta keresztül vezet az út az igazsághoz és a valósághoz, én kipróbáltam. Minden őszinte és lelkiismeretes vizsgálódásom ellenére sem találtam rá erre az útra. Ezen tudományok vagy menekülő vágatok egyike sem töltötte be az űrt, vagy elégítette ki azt a szükségletet, ami bennem volt. Abban is kételkedtem, vajon Isten létezik-e. És biztos voltam benne, hogy a megmentés (bármi is az!), az valamilyen belső dolog az emberben, amit saját magamnak kell kimunkálnom. Úgy éreztem, ahhoz, hogy boldogságra találjak, mindössze annyi szükséges, hogy megfelelően kiműveljem magamat. Még ha én nem is tudom az összes választ, valaki más tudja. Mindössze annyit kell tennem, hogy megtalálom az illetőt.

Életemnek ebben a szakaszában nagyon össze voltam zavarodva. Feleségem, Barbara, akit 1968-ban vettem el, gyakorló katolikus volt akkoriban, és folyamatosan arra ösztönzött, hogy járjak templomba vele, és tanulmányozzam a Bibliát egy pappal. Én ezt visszautasítottam, és egy idő után az én katolicizmus iránti kritikám kezdett rossz hatással lenni rá. Feleségem meg akarta érteni a Bibliát, és Istenhez akart vezetni engem, de csalódottá vált, mivel kísérletei, hogy ezt katolikusként megvalósítsa, kudarcot vallottak. Azután egy napon, 1970 nyarán egy Jehova Tanúja jött az ajtónkhoz, és én hajlandónak mutatkoztam arra, hogy meghallgassam ennek a csoportnak a nézeteit. Hamarosan megegyeztünk egy bibliatanulmányozásban ezzel a pártatlan (már ami feleségem katekizmusát és az én agnoszticizmusomat illeti) harmadik féllel, aki egy olyan szervezetet képviselt, amely néhány területen ugyanazokat a politikai és társadalmi nézeteket képviselte, mint mi.

Így kezdődött a kapcsolatunk az Őrtorony Bibliatársulattal és Jehova Tanúi szervezetével. A Tanúk viselkedése példamutató volt, tisztán és visszafogottan öltözködtek, gyermekeik jól neveltek és engedelmesek voltak. Úgy tűnt, mindegyikük egy különlegesen

meleg és baráti kapcsolatban áll a többiekkel, mindenkit „testvérnek” vagy „testvérnőnek” szólítanak. Visszatekintve már értem, milyen könnyen magához vonzott minket ez a szervezet, amely jogot formált arra, hogy ő az *egyetlen* szervezet a Földön, amelyet Isten „Szent Szelleme” irányít és az *egyetlen* szervezet, amely képes a Szent Iratok megértésére. (Őrtony, 1973. július 1., 402. old.)

A szervezetben eltöltött három évünk folyamán tantételeket és „igazságokat” tanítottak nekünk Őrtony kiadványokból világos és logikus módon. Amikor kérdések merültek fel, más Őrtony kiadványokat idéztek referenciákként, mivel azt állították, hogy az Őrtony Bibliatársulat Isten „egyetlen kollektív csatornája, amelyen keresztül a bibliai igazság a földi emberekhez áramlik” ezekben az utolsó napokban. (Őrtony, 1960. júl. 15., 439. old.) Azt tanították nekünk, hogy teljes mértékben ragaszkodnunk kell a Társulat döntéseihez és írásmagyarázataihoz, mert Isten nekik adta a hatalmat népe fölött. (Őrtony, 1972. május 1., 272. old.) Következésképpen, mivel el akartam nyerni az örök életet, elfogadtam és prédikáltam mindazt, amit nekem mondtak, még akkor is, ha nem mindig értettem teljesen azokat, avagy nem hittem bennük teljes mértékben.

Ahhoz, hogy elnyerjem ezt az örök életet – mondták nekem – néhány dolog szükséges volt: 1./ Szorgalmasan tanulmányoznom kell a Bibliát, de csak az Őrtony kiadványokon keresztül. 2./ Részt kell vennem minden héten az öt összejövetelen. 3./ Ahány órát csak tudok, részt kell vennem a szolgálatban. 4./ Csak más Tanúkkal lehetek barátságban. 5./ Meg kell keresztelkednem. (1973. július 20-án kereszteltek meg a Dodger Stadionban.) Mindezen dolgoknak, és másoknak is hittel kell társulnia, mert az *örök élet jutalmának elnyerése kemény munkát követel meg* (Őrtony, 1972. augusztus 15., 491-497. old.) Még a hitet is a munkára vonatkozó szavakkal fejezték ki (pl. „hitet gyakorol”, Jn 11:26 ÚVF).

Miután három évig Jehova Tanúi voltunk, feleségem szüleinek fáradozása révén kapcsolatba kerültünk két „újjászületett” kereszténnyel, akik Jehova Tanúi voltak korábban (Edmund Gruss és Kenneth Guindon). Gruss úr kiadványai következtében és a Guindon úrral folytatott viták kapcsán szívembe zártam két olyan hitnézetet, ami megváltoztatta életemet.

Először, hogy az Őrtony Bibliatársulat nem Isten csatornája az igazság hirdetésére. Ahhoz, hogy valaki erre a következtetésre jusson, csak meg kell látnia azokat a hibákat és ellentmondásokat, amelyek a Társulat tanításaiban és profetikus értelmezéseiben az évek során megfigyelhetőek. Továbbá, mivel ők profétai módon Jehova (JHWH) nevében beszéltek, és amit mondtak, az nem következett be, az Őrtony Bibliatársulat hamis profétának minősül az 5Móz 18:20-22 meghatározása alapján. (1)

Másodszor, az Őrtony Bibliatársulat tanításaival ellentétben én úgy hiszem, hogy a megmentés Isten ingyen-ajándéka, amelyet mindenki számára garantál, aki elfogadja Jézus Krisztust Urának és személyes Megmentőjének, kizárva bármilyen és mindenfajta munkát (Róm 3:21,24; Jn 3:14-18). A megmentés nem található meg semmilyen szervezetben, az Jézus Krisztusban van (Csel 4:12).

1. Lásd Edmund C. Gruss, *Jehova Tanúi és a profétai találgatások* (Nutley, N. J.: Presbyterian and Reformed Publishing Co., 1972), 3. fejj., amely a Tanúk álláspontjával foglalkozik Krisztus 1914-es második eljövételére vonatkozóan.

1973. október 18-án, csütörtökön elfogadtam Jézus Krisztust Uramnak és Megmentőmnek, és megmenekültem (Csel 16:30-31). Másnap feleségem kérte Jézust, hogy jöjjön be az életébe, és attól a pillanattól kezdve szabadok vagyunk Krisztusban (Gal 5:1). Odavitem a zavarodottságomat, félelmeimet, problémáimat, hibáimat és hiányosságaimat Jézushoz, és kértem Őt, hogy vegye át a hatalmat életem fölött. Igazi áldás, hogy élvezhetjük a kielégítő belső békét, amely a mi Urunk ígéreteiben való bizalomból és azok ismeretéből származik (Mt 11:28-30). Ő meghalt *minden* bűnömért – tegnap, ma és örökké! Ő teljes egészében kifizette az én adósságomat és ezért én nem tudom eléggé szeretni Őt (Jn 1:29) 1973. október 25-én megírtam a túloldalon olvasható levelet Jehova Tanúi Carpenteriai Gyülekezetének, megvonva szellemi közösségemet ettől a szervezettől. Szeretem ezeket az embereket és nagyon hiányoznak nekem. Ők kimagaslóan lelkesek és nagyon őszinték, de ugyanakkor azt is érzem, hogy tragikusan át vannak verve.

Ha Te Jehova Tanúinak egyike vagy, akkor azért imádkozom, hogy ez a bizonyágtétel eredményezze azt, hogy még ma megvizsgáld hitnézeteidet, - most azonnal! Jézus szívvednek ajtajánál áll és kéri, hogy bejöhessen (Jel 3:20). Ő az örök élet *ajándékát* ajánlja fel neked, és mindössze annyit kell tenned, hogy ezt elfogadod. Semmilyen feltétel nincs ehhez csatolva. Nem kell semmi mást tenned; valójában nem is tehetsz semmit. A megmentés nem jutalom – a megmentés ajándék (Róm 6:23). Tudom, hogy most már örök életem van, mint jelenleg általam birtokolt dolog (1Jn 5:11-13). Imádkozz, hogy Jehova – a Szent Szellem hatalmán keresztül – elvezethessen téged a valóságos Igazsághoz – a mi Urunkhoz és Megmentőnkhez, Jézus Krisztushoz (Jn 14:6).

1973. október 25.

Kedves Barátaim,

Sok ima teljes tanulmányozás és gondolkodás után hozom nyilvánosságra azt a döntésemet, hogy eltávozom Jehova Tanúi Carpenteriai Gyülekezetéből és megszakítom a kapcsolatot az Órtorony Társulattal is. Nem lettem tagja egyetlen más vallási csoportnak vagy szervezetnek sem. Döntésem inkább azon a személyes meggyőződésemen alapul, hogy a Társulat bizonyos hitnézetei és tanításai ellentétben állnak mind a Szentírással, mind az emberi logikával.

Körülnézek és túl sok jó embert látok, akik szeretik Istent és elfogadják Jézust, mint az emberiség megmentőjét, és nem Jehova Tanúi. Ezért nem hiszem, hogy a megmentés csak azok számára válik valóra, akik részét képezik ennek a szervezetnek. A Biblia azt mondja el nekünk, hogy az örök életet a Jézus Krisztusba vetett hit által lehet elnyerni, és nem *bármilyen* szervezetben végzett hűséges szolgálat által. (Jn 3:15-17) Én igazán elhiszem Pál állítását, hogy mi Isten ki nem érdemelt kedvessége által, a Jézus Krisztusba vetett hiten keresztül vagyunk megmentve; és hogy a jó cselekedetek a megmentés eredményei és nem annak okai. (Ef 2:8-10)

Nem hiszem azt, hogy egyedül „Jehova szervezete” képes megérteni a Szentírást. (Lásd „Dicsérd Jehovát az Ő Népével”, *Órtorony*, 1973. július 1., 402. old.) Nem fogadom el a Társulat összes olyan állítását sem, amelyek a Biblia prófétai és tantételekben megmutatkozó értelmezésére vonatkoznak. Tekintetbe véve a tantételek terén mutatkozó változtatásokat és az évek során a profetikus találgatásokban megmutatkozó tévedéseket,

nehéz, ha nem lehetetlen elhinni azt, hogy ez a szervezet van egyedül birtokában, avagy bármely módon vezetve Isten Szent Szelleme által. Ezen tévedések és változtatások fényében úgy találtam, hogy nem tudok bízni abban, hogy ez a szervezet döntsön tantételekről, vagy magyarázzon el egy próféciát nekem. Saját beismerésük szerint az Órtorony Társulat tévedett a múltban. Honnan tudjam, hogy most nem tévednek?

Mi mindannyiótokat nagyon szeretünk és hiányozni fog a társaságotok (úgy vélem, cselekedeteim kiközösítésemet fogják eredményezni), de nekünk az a szilárd meggyőződésünk, hogy Jehova Tanúit félrevezették az igazság és a megmentés keresésében. Feleségem és én többé nem veszünk részt összejöveteleken és ezennel megszüntetjük szellemi közösségünket Jehova Tanúi szervezetével.

Tisztelettel:

Douglas W. Wiskow

VI.

AZ ÚR ÁLTAL A VILÁGOSSÁGRA VEZETVE

Evelyn Bedwell elmondása alapján

Nagyon hálás vagyok azért, mert megoszthatok másokkal legalább néhányat ama számos útból, amelyeken az Úr vezetett végig minket életünk során. Férjem és én úgy érezzük, hogy különlegesen áldottak vagyunk, mivel Isten nemcsak kihozott minket egy olyan szervezetből, ahonnan csak kevesen menekülnek meg, de Ő vezette is minden lépésünket azon az úton, amely visszavitt minket a Krisztussal való közösséghez.

Kilencéves gyermek voltam, amikortól kezdve hittem Krisztusban és imaközösségben voltam az Úrral, de formális képzést a Bibliából vagy az egyháztól gyakorlatilag nem kaptam. Amit tudtam, azt nagyrészt istenfélő nagymamámtól és dédnagyanyámtól tanultam.

Fiatal menyasszonyként csatlakoztam férjem egyházához (Methodista) Chesterben, Pennsylvániában. Néhány évvel később, miután leszerelt a hadseregből, az én szülővárosomban, Martinsburgban telepedtünk le Nyugat-Virginia államban. Átigazoltunk egy Presbiteriánus Egyházba, ahol tevékenyek voltunk a munka minden vonatkozásában.

Ha visszatekintek 1943-ra, ami nagyon régen volt, akkoriban fiatal asszony voltam Chesterben. Néhány évig egy Jehova Tanúja asszony tanulmányozott velem kisebb-nagyobb megszakításokkal. Abban az időben ez csak egy érdekes időtöltést jelentett egy magányos lány számára egy idegen városban.

Évekig, noha tevékeny voltam az egyházban, Krisztusban kiskorú voltam és soha nem jutottam túl a szellemi tejhez hasonló táplálékon. Mindig is többet akartam tudni Isten Szaváról és jobban meg akartam érteni, csak éppen nem éreztem úgy, hogy önmagam is képes vagyok tanulmányozni és megérteni a Bibliát. Nem voltam tudatában annak, hogy Isten Szent Szelleme kellett volna, hogy vezessen ebben, ehelyett úgy véltem, valamely emberhez vagy valláshoz kell fordulnom, aki, vagy amely felsőbbrendű megértéssel vagy éleslátással rendelkezik. Nagyon sok megválaszolatlan kérdésem volt és szükségét éreztem annak, hogy mélyebben megismerjem Isten Szavát.

1950 vége felé két Jehova Tanúja látogatott meg minket és úgy tűnt, nekik az összes válasz a birtokukban van. Minden héten eljöttek és tanulmányoztak velünk, idejüket és önmagukat is rászánva arra, hogy ott legyenek. „Bizonyították” hamis tantételeiket bibliaversek idézésével, de most már tudom, hogy azokat elferdítették és kiragadták szöveggörnyezetükből. Az anyaguk, amit tanulmányoztunk az Őrtorony Társulat kiadványaiból származott és emberek érvelését tartalmazta. Ők folyamatosan azt hangsúlyozták, hogy az Őrtorony Bibliatársulat „Isten egyetlen közlési csatornája ma a Földön”, és rámutattak a világ összes többi tézisének hiányosságaira, különösen a kereszténység vonatkozásában. Ezeket a kijelentéseket újra meg újra tényként ismételték meg mindaddig, amíg azok igazsággá nem váltak becsapott elménk számára. Lassan és módszeresen átmosták az agyunkat és belénk verték nézeteiket.

A Tanúk lelkes tevékenysége mély benyomást tett ránk. Ők elmentek és házról házra szolgáltak az embereknek, ahelyett, hogy arra vártak volna, hogy azok menjenek el a templomba. Emellett volt egy tökéletesen megszervezett képzési programjuk is.

Mire a megtérőket megfelelően kiképezik arra, hogy Tanúkká legyenek, addigra csaknem mindent elfogadnak, amit a Társulat mond. Elhiszik, hogy ők Isten népe, és az egyetlenek, akiknek a Szent Szellem megadja a Biblia megértését, egy olyan ismeretet, amelyről úgy vélik, hogy Jehovától származik és a legkisebb mértékben sem vonható kétségbe; noha állandóan változik. (Hogyan tudja egy változhatatlan Isten megváltoztatni a véleményét olyan igazságokkal kapcsolatban, amelyekről dogmatikusan azt tanítják, hogy Tőle származnak?) Ezeket a helyesbítéseket „új világosságnak”, vagy „a megfelelő időben adott eledelnek” nevezik. Amint a Tanúk megkapják gondolkodásuknak eme kereteit, a Társulat lesz Istenükké, mivel minden tájékoztatás, amelyet Istentől jövőnek tartanak a „hű és értelmes rabszolga osztályon” keresztül érkezik meg, akik azt a tájékoztatást az Őrtoronykiadványokban teszik közzé. Jehova Tanúi oly módon fordulnak a szervezethez, ahogy a keresztények fordulnak Krisztushoz. Az lesz megmentőjük, mivel a szervezeten belül maradás jelenti az egyetlen reményt a megmentésre. A fejlődésnek ezen a pontján már úgy fogadják be az információt, mint egy gondolkodni nem tudó komputer. Az Őrtorony-féle agymosás megtévesztő, hipnotikus folyamat.

Jehova Tanúi Krisztusa különbözik a Biblia Krisztusától. Ő nem személyes Megmentő, hanem egy szervezeti Megmentő. El fogják ismerni, hogy ő Isten Fia, de úgy gondolják, azt mondani már istenkáromlás, hogy Ő Isten. Számukra Ő csak Mihály arkangyal. Jehova Tanúi között két osztály található. Az egyik azt állítja, hogy ők a Jelenések könyvében olvasható 144.000, akik kizárólagosan alkotják Krisztus szellemi testvéreinek osztályát, a felkenteket. Az egyedülieket, akiket arra hívtak el, hogy a mennybe menjenek, amennyiben haláluk előtt nem buknak el. A másik osztályt az átlagos Tanúk alkotják, akiket „Jonadáboknak” neveznek, s akik egy paradicsomi Földön eltöltendő örök élet elébe néznek. Ezek, akik soha nem vennék a bátorságot arra, hogy magukhoz vegyék az úrvacsorát, a megmentésüket sem Krisztus engesztelő áldozata révén igénylik, hanem ők csak akkor menekülhetnek meg, ha szolgálják Krisztus testvéreit, a felkenteket. Ők végül „saját igazságosságuk alapján” fognak megállni Isten előtt. (Olvasd el az „Örök élet – Isten fiainak szabadságában” c. kiadvány 391., 392. oldalát.)

X X X X X

Férjem 1952 nyarán keresztelkedett meg a szervezetben én pedig 1953 szeptemberében. Később fiatal tinédzserként idősebbik fiunk is megkeresztelkedett. Mindannyian az Őrtorony Bibliatársulat robot-szerű rabszolgái lettünk. Ez egy olyan vallás, amely teljes alávetettséget követel meg.

Soha nem fogom tudni teljes mértékben leírni azoknak az éveknek a gyötrelmét és zavarodottságát, amelyek során a szervezetben voltam. Sértve éreztem magam és titokban nehezteltem az Úrra, mert elvesztettem a Vele való közösséget. Amikor imádkoztam, úgy éreztem, mintha az Őrtorony Társulat egy nagy gát volna előttem. Az, hogy Isten ilyen távol van tőlem igazságtalannak tűnt számomra, mivel többet tudtam a megmentésről és keményebben is dolgoztam érte, mint bármikor azelőtt. Miért kellene neki épp most cserbenhagynia engem? Mi baj lehet velem? Az Úr folyamatosan kapcsolatban volt velem, de én úgy gondoltam, a Sátán az, aki elhelyezi ezeket a kételyeket elmémbe és ez csak még közelebb vitt a szervezethez. Hátráltatott az ízületi gyulladásom is és nem tudtam annyit tenni,

mint amiről úgy gondoltam, hogy tennem kellene. Bűnösnek éreztem magam, amikor nem vettem részt minden erőmmel a házról házra végzett munkában és bűnösnek, kiábrándultnak valamint haszontalannak éreztem magam, amikor buzgón részt vettem benne. Soha véget nem érő harc dúlt bennem. A szívem azt mondta nekem, hogy valami nem stimmel, de a fejem azt mondta, hogy tanulmányoztam és tudom, hogy helyes úton járok. Nem mertem megemlíteni Tanú-társaimnak, hogy egyszer már úgy gondoltam, én meg vagyok mentve, mert az ilyen nézetet a Tanúk egoistának és istenkáromlónak tartották, mert az elveszi az ítélet jogát Istentől.

A legtöbb gyümölcs, amit a Tanúk között láttam, rossz volt. Úgy tűnt, az átlagosnál nagyobb mértékben van jelen közöttük az erkölcstelenség, az esztelenség, a pletyka, a gyűlölködés, az irigység, a hazugság, a széthulló családok – és még sorolhatnám. Nem értettem ezt. Ez valahogy nem jött össze. Lezártam az ügyet azzal, hogy Sátán támad minket, mert Isten szervezetét alkotjuk. Nagyon kevés olyan Tanú volt, akivel képes voltam összebarátkozni. Nem kedveltem őket és magammal se foglalkoztam túl sokat. Nem vettem észre, hogy Krisztussal minden lehetséges, de magunktól semmit sem tehetünk. (Fil 4:13, Jn 15:5)

Boldogtalanságomért szeretteimen álltam bosszút. Szörszálhasogató, civakodó, fanatikusan vezetett család voltunk. Idősebb fiunkat soha nem engedték normális gyerekként élni. Amikor nem az iskolában volt, akkor szolgálni járt, vagy gyülekezeti összejöveteleken, vagy tanulmányozásokon. Belekötöttünk, nyomást gyakoroltunk rá, és kritizáltuk ezt a gyereket, akit Isten adott nekünk, és megengedtük másoknak is a szervezetben, hogy ugyanezeket tegye vele, míg aztán tizenöt éves korában idegösszeomlást nem kapott. Csak ez önmagában azt mutatja számomra, hogy minden jó erkölcsöm és cselekedeteim ellenére Isten kegyelme és irgalma nélkül csak a szülői kudarc felelősségét hordozhattam. Az egyetlen oka annak, hogy a másik fiunk meg lett kímélve ettől a tapasztalattól az, hogy ő tíz évvel fiatalabb volt. Isten megbocsátotta már nekem azt, hogy rosszul bántam idősebbik fiammal, de kétlem, hogy én valaha is meg tudok bocsátani magamnak.

Május 30-án, körülbelül hét évvel ezelőtt egy barátom és én az üzleti tanúskodás szolgálatában vettünk részt. Ő meglátogatta Dell tiszteletest, a Rosemont Grace Brethren Church (A Kegyelem Testvéreinek Rosemont-i Egyháza - a ford.) lelkészét, amelynek most tagjai vagyunk. Később bekukkantottam hozzá, hogy megnézzem, mi tartóztatta fel a barátnőmet. Mondhatnám azt, hogy mindez véletlen volt, de azt hiszem, hogy ez Isten keze által történt, mert Ted Dencher, egy korábbi Tanú ott volt. Éppen ő tartott beszédet abban az egyházban. Elküldte barátnőmnek egyik könyvét. Ő és a férje elolvasták, de a barátnőm úgy érezte, nem tarthatja meg. Fiamon keresztül a könyv így az én birtokomba jutott. Ekkorra már eleget tudtam a szervezetről ahhoz, hogy elhiggyem Dencher úr bizonyosságát, de úgy éreztem, hogy hitnézeteit csak keserűségből, avagy bosszúvágyból változtatta meg. Nem gyakorolt rám nagy hatást, de elvetette bennem a kétely magvát az, hogy megtudtam: egy aktív Tanú szabadabbá lett.

A dolgok közben a mi Tanú-gyülekezetünkben is folyamatosan alakultak. Férjem egyike volt a szolgálóknak (véneknek) már évek óta. Ez idő alatt adódtak alkalmi nézeteltérések. Szellemileg még mindig elég érzékenyek voltunk ahhoz, hogy meglássuk: a dolgok rosszul mennek, és hogy írásellenes dolgokat gyakorolnak és elnéznek. A férjem megpróbált kiállni amellett, ami helyes, és segíteni másoknak. Figyelmen kívül hagytuk azokat a híreszteléseket, hogy a többi szolga „azon van, hogy elkapja” a férjemet, noha fura dolgok kezdtek megtörténni. Például amikor édesanyám meghalt, nem kaptunk egyetlen

együtt érző szót, vagy egy levelezőlapot sem. Egyedül virrasztottunk a ravatalnál egész este. Hamarosan a férjemet kínosan szabályszerűen a Bírói bizottság elé idézték a vendégszeretet állítólagos hiánya miatt. A helyettes felvigyázó felesége ugyanis azt állította, hogy eljött minket meglátogatni és én nem jöttem az ajtónkhoz. Azokban az években ő soha nem látogatott meg minket. Én fiunk iskolájában vettem részt a szülői munkaközösség egyik értekezletén és bizonyítani tudtam, hogy nem voltam otthon. Ez még csak kötözködés és sértődés volt, aminek mi továbbra sem szenteltünk túl nagy figyelmet. Tudtuk, hogy az ilyen szeretetlen viselkedés némelyikük természetének részét képezi, de arról soha még csak nem is álmodtunk, hogy ezek az emberek, akikkel éveken keresztül szorosán együtt dolgoztunk, arra lehetnek indíttatva, hogy kiközösítsenek minket.

Mostanra idősebb fiunk huszonegy éves lett és feleségül vett egy Tanú-leányt. Az a felvigyázó még mindig szekálta. Végül, fiunk kívánságára, miután a felvigyázó ismét nyilvánosan megszégyenítette, a férjemet megpróbált vele elbeszélgetni erről. Férjemet világossá tette számára, hogy amennyiben mást nem tud tenni, minthogy tönkreteszi gyermekeinket, hát jobb lenne, ha békén hagyná őket. A felvigyázó dühbe gurult és vádaskodni kezdett. Noha a férjemet igaza volt, jóindulatúan elment a felvigyázó otthonába és megpróbálta elsimítani az ellentéteket, de ő nem hallgatta meg, és férjemet megfosztották minden kiváltságától és felmentették minden beosztásából. A későbbiekben megkérdeztem a gyülekezet vezetőit ezzel kapcsolatban és a helyettes felvigyázó azt mondta nekem, hogy ő „megpróbált annak a Don Bedwellnek némi alázatot tanítani”.

Végül elérték céljukat és férjemet kiközösítették „szolgatársai iránti illojalitás” miatt. Amikor hívták, még azt sem mondták meg neki, hogy ez egy kiközösítéssel járó meghallgatás volt. Amikor megtudtam, miféle összejövetel volt az, megkérdeztem, lehetnék-e tanú az ő védelmében. A körzetszolga egyszerűen csak lerázott és otromba volt velem.

Abban az időben nagyon alázatos voltam a Társulat tekintélyével szemben és biztosra vettem, hogy követni fogják a közzétett eljárásaikat. Amikor valakit kiközösítettek, azt úgy tekintették, mint aki halott Isten és minden Jehova Tanúja előtt. Az illető megszűnik létezni, és a közvetlen családja – kivéve, ha egy fedél alatt laknak és az ő felügyelete alatt állnak – sem léphet semmilyen érintkezésbe vele.

Több barátunk és jómagam is beszélünk a körzetszolgával, és tájékoztattuk a hazugságokról és a bírói meghallgatás igazságtalanságáról. Négyünket behívtak és azt mondták nekünk, hogy nem vonhatjuk kétségbe a felvigyázó hatalmát. Nekem azt mondták, ha úgy érzem, hogy a meghallgatás nem volt igazságos, akkor nekem nemcsak jogom, de kötelességem is, hogy írjak a Társulatnak. Alig tudtam elhinni néhány dolgot, amit kijelentettek, és azt mondtam: „Úgy gondoljátok, hogyha a felvigyázó azt mondja nekem, hogy tegyek meg valamit, ami Írásellenes, akkor meg kell azt tennem?” A Bizottság szóvivője a vele lévőekkel egyetértésben azt mondta: „Határozottan igent kell mondanom: ha ő azt mondja neked, tégy meg valamit, ami rossz, akkor véred az ő kezein szárad.”

Ha egy egyház megromlott, egy személy választhatott egy másikat és átmehetett oda, de az Őrtorony Társulatnál csak a helyi gyülekezet létezik, és annak egy tagja nem látogathat egy másik gyülekezetet. Oda kell járnia, ahová kijelölték. Bármennyire is meg akartam szabadulni ezeknek az embereknek a zaklatásától, meg voltam kötözve a szabályaik által.

Írtam egy nagyon alázatos levelet, amelyben azt kértem a Társulattól, hogy nézzenek utána férjemet kiközösítési ügyének. Akkor aztán engem is kiközösítettek „a Martinburgi

Gyülekezet szolgálójának kísérlete” miatt. A helyettes felvigyázó nevetett rajtam, mivel sikerült ravaszul rávenniük arra, hogy kövessem a tanácsukat. Annyira vigyáztam arra, hogy betartsam a szabályokat, mert tudtam, hogy az a szándékuk, hogy hibát találjanak bennem, és most, minden igyekezetem ellenére, sikerrel jártak. Bárcsak lenne elég hely ahhoz, hogy leírjam mindazt a hihetetlen ocsmányságot és hazugságot, amit megtapasztaltam. Az Őrtorony Társulat irányelveit, de még az elfogadott illemszabályokat is mind megszegtek. Nem engedték, hogy tanúkat állítsak, és vádlóim alkották azt a Bizottságot, amely bírám volt. (Szerintük ez egy pártatlan Bizottság.) Nagyon megrázott mindez, és nem a kiközösítés, hanem az, hogy láttam azokat a férfiakat, akiket éveken át követtem, ilyen mélyre lesülyedni a szemeim előtt. Mindez annyira indokolatlan volt és úgy tele volt véletlenekkel, hogy teljes szívemből úgy hiszem, hogy Isten használta fel ezeket az eszközöket arra, hogy lesújtson minket és megláttassa velünk az igazságot, pont olyan bizonyossággal, ahogyan azt Pál apostollal is tette. (Cselekedetek 9. fejelet.)

De mindaz, ami történt, még mindig nem volt elég ahhoz, hogy eltávolítson a Tanúktól. Másfél évig minden összejövetelen ott ültem, úgy gondolva magamra, mint egy keresztény mártírra. Kapcsolatom azonban nem volt a gyülekezet tagjaival, mert számukra én megszűntem létezni. Mindig sajnálatot éreztem a kiközösítettek iránt, most mégis meglepett az, hogy csaknem boldognak éreztem magam, évek óta most először. Néha azon tűnődtem, hogy ez az ördög munkálkodása bennem, de igazából nem hittem ezt. Úgy gondolom az Úr szándéka volt az, hogy ott üljek, mert elkezdtem olyannak látni a szervezetet, amilyen az valójában volt. Azt gondoltam: „Ez lenne a bölcsesség nagyon értékes gyöngyszeme, amelyre rábízta az életemet?” Egy dologban bizonyos voltam, és ez az volt, hogy nem akarok oda visszatérni.

Úgy öt évvel ezelőtt szörnyű dolog történt, ami végül is közelebb vitt engem Krisztushoz. Idősebb fiunk, akinek addigra már volt egy kisfia, dinamittal dolgozott, és ahogy fölé hajolt, az belerobbant az arcába. Sokkot kapott, és közel egy napig visszautasította a gyógykezelést. Több mint százötven ötéssel kellett összevarrni, de ami mindennél rosszabb volt, az az, hogy megvakult. Meghalhatott volna, ha az egyik bordája fel nem fog egy a szíve felé tartó követ. Közel voltam ahhoz, hogy hisztérikus állapotba kerüljek. Egyszerűen nem tudtam elfogadni annak a gondolatát, hogy Ő vak lesz, az arca pedig eltorzul. Húsvétkor, kora reggel a kocsiban a kórház előtt imádkoztam, úgy, ahogyan még soha annak előtte. Úgy tűnt, mintha egyszerűen nem tudnám elfogadni a „nem”-et válaszként. Egy idő múltán a béke és biztonság érzése töltött el, úgy, ahogyan korábban azt még soha nem tapasztaltam. Ismét közösséget éreztem Krisztussal. Noha fiam két hétig még vak volt, én tudtam, hogy jobban lesz. Meg sem próbálnám megmagyarázni ezt, de meggyógyult. Én csak azt tudom, hogy ezt az Úr cselekedte, és biztosítékot adott nekem arról, hogy meg fogja tenni. Az orvosok semmi mást nem tudtak tenni, minthogy csillapították a fájdalmat. A fiamnak most nemcsak, hogy jó a látása, de még szemüveget sem kell hordania, mint a baleset előtt. Még a sebhelyei is kicsik. Két kiváló szemspecialista is csodálatos betegnek nevezte őt. Három parányi kő robbant bele és ment teljesen keresztül a szemein, és a látása ennek ellenére jobb, mint annak előtte. Az egyik orvos azt mondta, hogy ő nem csinált semmit, hanem Isten cselekedett mindent. Több más orvost is elhívtak, hogy nézzék meg a szemeit, mert a gyógyulás olyan hihetetlen volt. Sokszor kérdeztem meg magamtól, miért van az, hogy a csodálatos gyógyulás után a fiam nem hagyta ott teljesen a szervezetet és fogadta el Krisztust. Csak néhány hónappal ezelőtt jutottam arra, hogy ez nem öerte történt, hanem azért, hogy engem visszavezessen Krisztushoz.

Megígértem Istennek, hogy amennyiben meggyógyítja a fiamat, én az Ő akaratát fogom cselekedni, amint az fel lett tárva nekem. Nem tudom, mire gondolhattam, mert anélkül, hogy vártam volna Isten vezetésére, úgy döntöttem, neki azt kell akarnia, hogy én kérjem a visszafogadásomat az Őrtorony Társulatba. Émelyegtem ettől a döntéstől, mégis mindent megtettem, ami tőlem tellett, azért, hogy visszafogadjanak. A meghallgatás során az új felvigyázó, aki kedves fiatalembernek tűnt, azt mondta, hogy én becsületére váltam a gyülekezetnek. Ismételten megdicsért. Azt mondta, ő nem tud hibát találni bennem, ennek ellenére széttárta a kezét, megvonta a vállát és azt mondta: „Az én kezeim meg vannak kötve.” Ő volt a legfelsőbb hatóság ügyemben. Olyan volt, mintha az Úr közvetlenül cselekedett volna jó néhány alkalommal. Ma már az az egyetlen magyarázatom arra, hogy nem fogadtak vissza, hogy imádkoztam ugyan, de mivel nem tudtam arról, hogy várnom kell az Úrra, úgy éreztem, nekem magamnak kell kiszámítanom az Ő szándékát. Őszintén imádkoztam azért, hogy megszabaduljak ebből a zűrzavaros állapotból és az Úr meg is cselekedte ezt, annak ellenére, hogy mindent megtettem, hogy ellenálljak Neki és megszomorítsam a Szent Szellemet.

Férjemet visszafogadták, de nem bírta elviselni a helyzetet. Végül abbahagyta az összejöveleket látogatását és aztán elkülönült. Addigra én már folyamatosan tanulmányoztam a Bibliát és valamennyire jutottam is vele, de sajnos ez a Biblia a Tanúk elferdített Új világ fordítása volt.

Később, amikor kórházba mentem egy térdműtetre, újra láttam Dell lelkészt, amint egy másik beteget látogatott meg. Úgy éreztem, itt az alkalom arra, hogy beszéljek vele, de aztán belegondoltam, mennyire hiábavaló lenne egy ilyen beszélgetés, különböző hitnézeteink miatt. Hiányérzetem volt és lehangolt lettem, amikor eltávozott.

Most egy újfajta zavarodottság tudatosult bennem: Hová fordulhatnék? A Tanúk kritikussá és gyanakvóvá tettek az egyházakkal szemben és némelyik, amelyiket ismertem, ki is érdemelte bizalmatlanságomat. Úgy éreztem, mintha sehová se tartoznék. Istennek bizonyára nem az volt a szándéka velem, hogy egész életemet egy elhagyott szellemi ürességben töltssem.

Az Úr utolért és sarokba szorított mindaddig, míg végül teljesen megadtam magam Krisztusnak. Tényleg nem volt semmilyen más választásom. Semmit nem tudtam azon kívül, hogy az Úr kellene, hogy vezessen engem, mert nem bíztam egyetlen emberben vagy vallásban sem, és az egyetlen hely, ahol biztos voltam, hogy megtalálhatom az igazságot, a Biblia volt. Még azt sem vettem észre, hogy választásom pont az volt, amit az Úr akart. Isten Szava elkezdett megnyílni nekem. Órák hosszat imádkoztam és tanulmányoztam a Szentírást. Úgy vélem, kissé örült voltam szorult helyzetemben, de nem bírtam tovább elviselni ezt a zűrzavart. Összehasonlítottam a különböző fordításokat, fogtam minden egyes bibliaverset, és megkérdeztem magamtól, mit mondanak. Elolvastam és újraolvastam egész szakaszokat. Vezetésért és megértésért imádkoztam. Egyre jobban világossá vált számomra és a Szent Szellem is biztosított róla, hogy az ortodox tanításokat tényleg tanítja a Biblia.

Ekkor egy újabb probléma merült fel. Kész voltam arra, hogy kapcsolatba lépjek egy jó egyházzal, de erős kétségeim voltak afelől, hogy létezik ilyen egyház. Mit kellene tennem most? Ismét kértem az Urat, hogy vezessen, és ez alkalommal vártam rá. Ezt kétségbeesésem miatt tettem. Ez volt minden, amit meg tudtam tenni. Nyilván nem fogok körülnézni annak a több száz egyháznak és szektának mindegyikében. Már így is túl sok évet vesztegettem el azzal, hogy a rossz helyeken kutakodtam.

Ekkorra már kellően képzettnak éreztem magam ahhoz, hogy beszéljek a férjemmel, és megosszam vele azt, amit egy korábbi Tanú barátnőmmel folytatott tanulmányozásom során találtam. Ezt a barátnőmet már évekkkel mielőttünk kiközösítették.

Valamivel több, mint három évvel ezelőtt egy Billy Graham evangelizáció, Lane Adams vezetésével, két hétre a városba jött. Teljesen szokatlannak tűnt, hogy egy ilyen méretű evangelizációt egy olyan kicsi városban tartsanak meg, mint a miénk. Cinikus, gyanakvó hozzáállással mentem el, hogy megnézzem. Egyáltalán nem szerettem az ilyenfajta megnyilatkozásokat. Mindazok ellenére, ami családukban történt, kisebbik fiunk még mindig tanulmányozott a Tanúkkal és azon volt, hogy megfeleljen azoknak a feltételeknek, amik ahhoz szükségesek, hogy Jehova Tanújává legyen. Az a férfi, aki tanulmányozott velem, olyan durván ítélte el az evangelizációt, hogy én teljes mértékben úgy érzem, fiunk azért jött el velem, hogy bosszantsa. Mi majdnem minden éjszaka részt vettünk az evangelizáción, férjem pedig egynéhány alkalommal. A barátnőm, aki korábban Tanú volt és a férje úgyszintén el tudtak jönni. Kisebbik fiunk korábban soha nem hallotta a megmentés üzenetét, nem volt templomban, sőt még zsoltárekeket sem hallott. Nagyon erősen hatott rá, amikor megtudta, hogy Krisztus valóban „Az út, az igazság és az élet”. Előrement és elfogadta Krisztust személyes Megmentőjének, később pedig rávette a nagybátyját, Millard Bedwellt, aki lelkész volt Idahóban, hogy keresztelje meg őt. A lelkész, akit lelki tanácsadójának jelöltek ki, ugyanaz volt, akit még, mint Tanúkeresztünk felkorábban, Dell lelkész. Ez is Isten műve kellett, hogy legyen, mert abban a helyzetben, ha egy olyan egyházhoz mentem volna, amely nem Bibliában hívó és Bibliát tanító egyház, talán soha nem próbálkoztam volna újra.

Dell lelkész rendkívül türelmes volt. Soha nem sürgetett, vagy gúnyolt, de mindig ott volt, hogy segítsen. Ki voltam éhezve Isten Szavára és most már volt segítségem. Dell lelkész könyveket adott nekem kölcsön, egyszerre többet is. Elolvastam őket és megkértem Dell lelkészt arra, hogy tovább adhassam azokat a barátnőmnek és a lányainak. Továbbra is naponta tanulmányoztam és imádkoztam. Az egyik legnagyobb segítségem a Tanúk által kiadott Kingdom Interlinear sorközi fordítás volt. (Az Újszövetséget eredeti görög nyelven és párhuzamosan angolul közreadó, Jehova Tanúi által kiadott könyv, amely a Tanúk Új világ fordítását és a nyers, szó szerinti angol fordítást is egymás alatt, illetve mellett teszi közzé, lábjegyzetekkel, persze Jehova Tanúi teológiája szerint. - a ford.) Ebben a görög eredeti szöveg az oldal bal oldalán volt, míg az Őrtorony Társulat fordítása (Az Új világ fordítás – a ford.) a jobbon. Ez tényleg megmutatta, hogyan hamisították meg a Tanúk Isten Szavát azért, hogy igazolják tévtanításaikat. Összehasonlítottam a fordításokat és megkértem a lelkészünket és a sógoromat arra, hogy nézzenek utána számomra a görög szavak jelentésének. Áttanulmányoztam az összes alapvető tantételt. Elolvastam jó néhány, a Tanúk ellen írt könyvet. Úgy tűnt, nem tudok eleget tanulni a tiszta igazságról. Nehéz dolog egy olyan valakinek, aki az egész Bibliát rosszul értelmezte, hogy elkülönítse a jó szellemi eledelt a fertőzöttől.

Amikor először mentem el a templomba, nem tudtam visszatartani magam a sírástól, amikor meghallottam az egyházi énekeket. Annyira hiányoztak nekem mindezek, még ha azelőtt soha nem is mentem el egy ehhez hasonló templomba. Úgy éreztem, mintha meg kellene szorítanom a többiek kezét és elmondani nekik, hogy nagyra értékelem azt, amijük van, és hogy használják is fel azt. Hálás vagyok azokért a fájdalmas leckékért, amiket megtanultam, mert most igazán értékelni tudom az áldásokat, amiket kaptam.

Férjem és én mindketten előrehaladtunk és újra odaszenteltük életünket Krisztusnak, majd megkeresztelkedtünk és csatlakoztunk egyházunkhoz. Kisebbik fiunk az Appalache-i Biblia Intézetbe jár. Naponta imádkozom családom többi tagjáért és biztos vagyok abban, hogy semmi sem túl nagy Istennek, hogy el ne tudná intézni, és hogy semmilyen becsapott személy sem túl kicsi számára, hogy ne viselné gondját.

A lelkészünk most Cooper lelkész. Igazán sokat segített nekünk abban, hogy érettekké váljunk. El sem tudom mondani mindazon utakat, amelyeken tudom, hogy az Úr vezetett engem. Megtanultam, hogy alá kell vetnem akaratomat az Úrnak, és hogy az imák választ kapnak. Még mindig megpróbálom időnként átvenni ügyeim intézését Tőle, de lassan megtanulom azt, hogy igazán bízzam az Úrban, életem minden vonatkozásában.

Az évek során, mióta elhagytam az Őrtorony Társulatot, pletykáltak rólam és üldöztek, a családban voltak olyan helyzetek, melyek sérelmemre voltak, de mindez igazán semmit sem jelent ahhoz a belső békéhez képest, amit a Szent Szellem hoz el. Krisztus az egyetlen útja a megmentésnek, nem pedig az egyház. Ugyanakkor teljesen megértem annak jelentőségét, hogy összegyülekezzünk egy Bibliában hívő egyházban azért, hogy szellemileg erősítsük és bátorítsuk egymást.

Annyira hálás voltam mindenért, amit az Úr értem tett, hogy ígéretet tettem arra, hogy segíteni fogok másoknak, ha tudok, noha lehetett néhány fenntartásom ebben az imában. Úgy gondoltam az Úr tudatában van a korlátaimnak, hogy csak egy asszony vagyok, egy szétesett személy. Noha ki vagyok közösítve, és Jehova Tanúi elkerülnek, az Úr mégis felhasznál engem, különösen azokkal kapcsolatban, akiket behálóztak arra, hogy tanulmányozzon a Tanúkkal. Megvásároltam és elterjesztettem jó könyvek tucatjait. Megírtam bizonyágtételemet, traktátusokat és füzeteket küldök el. Amikor úgy gondolom, hogy már mindent megtettem, amit tudtam, mindig új út nyílik meg számomra a tanúskodásra, és arra, hogy segítek sok megtévesztett volt testvéremnek és testvérnőmnek, valamint a lehetséges áttérőiknek.

Mindenkinek azt tanácsolnám, aki elhagy egy szektát, hogy őszintén imádkozzon a Szent Szellem vezetéséért és védelméért, mert mindig elcsodálkozom, amikor látom, hogyan harcol az ördög az övéért. Az egyik legáltalánosabb fegyvere úgy tűnik az, hogy egy újabb szektáját ajánlja fel, hogy a távozókat továbbra is becsapja. Személyesen ismerek olyan embereket, akiket démoni támadások értek folyamatosan, amikor saját maguk módján kísérelték meg a szabadulást. Azért is hálás vagyok, hogy noha nagyon nehéz volt, miután visszautasítottam és megszorítottam a Szent Szellemet tudatlanságomban, mégis meg lettem kímélve a szekták, vagy a démoni befolyás okozta további zűrzavartól.

Amint azt saját tapasztalatomból tudom, még egy megmentett személyt is meg lehet tévesztetni úgy, hogy Sátánt szolgálja. Az egyetlen védelem az, ha felvesszük Isten teljes fegyverzetét. (Efézus 6. fej.) Olvasd a Bibliádat! Mutass hitet imáidban! Add át egész életedet az Úrnak!

Keresztény, készülj fel, aztán beszélj kedvesen az ajtódban álló Jehova Tanújával. Imádkozz az ő megmentéséért, és azért, hogy szemei megnyílhassanak!

VII. AZ ŐRTORONY TÁRSULAT – BELÜLRŐL NÉZVE

William és Joan Cetnar elmondása alapján

A „*Register*” című lap (Orange megye, Kalifornia) 1967. augusztus 7-i számában közölt egy cikket az alábbi címmel: „Az apuka segítséget nyújt az egészségügyi tilalom kapcsán”. A történet Bill Farr tolmácsolásában tudósít feleségem akkori kiközösítéséről, és a velem korábban, 1962 decemberében hasonlóképpen történetekről.

Az én „eretnekségem” az volt, hogy megkérdőjeleztem a Tanúk rendelkezését a vérátömlesztés betiltásáról. Feleségem „hitehagyása” pedig abban nyilvánult meg, hogy részt vett egyik, a Tanúkról szóló előadásomon. Mindazonáltal az igazi okom, ami miatt szakítottam Jehova Tanúival, nem az volt, hogy kiközösítettek, hanem inkább a miatt történt ez, mert válaszoltam arra a kérdésre, amelyet az élet legfontosabb kérdésének tartottam: „Az Őrtorony Társulat és Jehova Tanúi Vezető Testülete vajon Isten Szervezete?” Tapasztalataim és kutatásaim, mialatt a Társulat Főhivatalában, majd azután a helyi Királyságteremben dolgoztam, meggyőztek engem arról, hogy a Társulat azon igénye, miszerint ők Isten választottai, nem más, mint alaptalan feltételezés. További vizsgálódásaim megerősítették ezt a meggyőződésemet.

Az én történetem, valamint feleségem, Joan története megmutatják, hogyan kerestük az igazságot, elkötelezettségünket az iránt, amiről úgy hittük, hogy igaz, az ezt követő kiábrándulásunkat, és a béke Isten vezetésével történő megtalálását, amit nem egy szervezetben leltünk meg, hanem személyes kapcsolatunkban Jézus Krisztussal.

* * * * *

William Cetnar története

Ambridge-ben, Pennsylvániában születtem, néhány hónappal az 1929-es tőzsdeválság előtt. Szüleim katolikusok voltak, és fiatalemberként apukám még azt is fontolgatta, hogy pap lesz. Körülbelül akkor, amikor megszülettem, édesanyám kiábrándult a katolicizmusból, a helyi pap megkérdőjelezhető viselkedése miatt. Anyám komolyan kétségbe vonta, hogy vajon a Katolikus Egyház *tényleg* Isten képviselője-e a Földön. Ez a kiábrándulás olyan vákuumot teremtett, amely előkészítette az utat Jehova Tanúi látogatásai számára, és tanításaik elfogadására. Édesanyám meggyőződött arról, hogy a katolikus tanítások rosszak, és megpróbálta rávenni aput arra, hogy vegyen részt vele a Tanúk összejövetelein, de ő ezt visszautasította. Valójában a következőket mondta: „Csöbörből vödörbe kerülünk!” De nem tartott sokáig, míg aztán édesapám is elkezdett érdeklődni a Tanúk iránt, mert egyik iskolai barátja Tanú volt.

Első emlékeim az Őrtorony Társulattal kapcsolatban az 1935-ös Washington D.C.-ben tartott kongresszushoz kapcsolódnak. Rutherford bírót úgy emlegették, mint Isten földi teokratikus szervezetének elnökét. (1) Rávezettek arra, hogy megértsem: bármi is származzék a Társulattól, azt nem lehet megkérdőjelezni, mert a Társulat Isten közlési csatornája a Biblia teljes megértéséhez.

1937-ben, miután két évig látogattam hetente háromszor az összejöveteleket és tanulmányoztam az „*Isten hárfája*” című könyvet, elmondtam egy őszinte és buzgó imát: „Atyám, bármit kívánsz is tőlem, hogy megtegyem, én odaszentelem életemet a Te szolgálatodra.” Az Ohio állambeli Columbusban az abban az évben megtartott kongresszuson, amikor Rutherford bíró feltűnt, én kiváltam hozzátartozóim köréből, elszaladtam a rendezők botjai alatt és megragadtam a kabátját. Micsoda izgalom! Az én fiatal elmében az Ő képe annyira fel volt magasztalva: Ő volt a legnagyobb harcosa Jehova Istennek és Jézus Krisztusnak, akit a világ valaha is látott. A Bíró bármit mondott, az igaz volt.

Ugyanabban az évben történt, hogy szemtanúja lettem Jehova Tanúi üldöztetésének. Tettleg bántalmazták őket és néhányuk autóját felborították. Láttam egy hirdetőtáblát, amit leszakítottak apám gépkocsijáról. Ez a bánásmód néhány Tanút arra késztetett, hogy elhagyja a mozgalmat, de azok, akik maradtak még buzgóbbak és egységesebbek lettek a munkában. Nem sokkal ez után szüleimet letartóztatták és börtönbe vetették a Pennsylvania állambeli Monessenben, amiért olyan hirdetőtáblákat vittek, amelyeken ezt jelentették ki: „A vallás csapda és csalás.” Később rájöttem arra, hogy szüleimet nem az „igazság” miatt üldözték, amint abban az időben mi hittük. Ha a hirdetőtábláikra azt írják: „A hamis vallás csapda és csalás”, akkor nem üldözték volna őket! Még mindig emlékszem arra, hogyan dugtam be banánokat a rácson keresztül hozzátartozóimnak és másoknak, akik börtönben voltak. Néhány nap múlva szüleimet szabadon engedték.

1940-ben megkereszteltek a Detroiti Kongresszuson. A keresztelkedés külső jele volt annak, hogy felajánlottam életemet Jehovának. 1943-ban, 9. osztályos tanulóként kisegítő úttörő lettem (egész pontosan „szünidei úttörő”, ami azt jelentette, hogy az iskolai szünetben, nyáron vállalt ilyen szolgálatot sok fiatal, iskolás Tanú – a ford.), havonta 150 órát töltve el a szolgálatban a nyár folyamán. Ezt négy éven keresztül folytattam. Noha még csak tizenhárom éves voltam, kineveztek propaganda-szolgának, ami azt jelentette, hogy én voltam a felelős a folyóiratokért, a hangosításért és a fonográfokért. (Ma az irodalomszolga lát el hasonló felelősséggel járó feladatot a hangosításért felelős szolgálóval együtt, mindkettő általában kisegítő szolgálók a gyülekezetben – a ford.) Én állítottam fel a hangosító berendezést a parkokban megtartott programjainkhoz és zenét játszottam le az összejövetelek előtt és után. Azért adták nekem ezt a felelős beosztást, mert elismerték odaszentelettségemet. Nagyon komolyan vettem Jehova Tanújaként folytatott életemet. Amikor megalakították a Teokratikus Szolgálati Iskolát (ennek keretében kaptak gyakorlati képzést a Tanúk bibliaolvasásból, szónoklásból, prédikálási technikákból, stb. – a ford.), beiratkoztam.

1. Miután elhagytam a Társulatot, rájöttem, hogy Rutherford „bírói” státusza arra alapult, hogy helyettesítette a hivatalos bírót, amikor az beteg volt, ami összesen négy napig ilyen szolgálatot jelentett. Soha nem választották meg vagy nevezték ki bírónak. Lásd William J. Whalen: *Armageddon Around the Corner (Küszöbön Armageddon – a ford.)* c. művének (New York: The John Day Co., 1962) 49. oldalát.

Emlékszem, hogy első tanulóbeszédemet a „Jehova” névről tartottam. Akkor még nem tudtam, hogy a „Jehova” egy „hibás” vagy „téves olvasat”. (Lásd *The American College Dictionary* és a *Webster's New Collegiate Dictionary* 1973-as kiadását.)

Házról házra folytatott látogatásaim során nagyon ritkán vonták kétségbe hitnézeteimet. Annyira biztos voltam abban, hogy amit tanítok, az igaz, hogy valójában örültem, ha ellenkezésre találtam. Alkalomadtán egyes személyek megkérdezték tőlem, hogy

„Újjá születtem-e?” Azt feleltem: „igen”, és azt gondoltam magamban: „Most már beszéljünk valami fontos dologról.” A kifejezés keveset jelentett nekem.

1947-re két kérdés lett valóban lényeges számomra. Helytelen a fegyveres testületekben szolgálni? Az Órtony Bibliatársulat Isten Szervezete? A második kérdés volt a legfontosabb. Sok nem Tanú egyént ismertem, akiket tiszteltem képességeikért, bibliaismeretükért, intelligenciájukért, és Isten iránti nyilvánvaló szeretetükért. Csodálkoztam azon, miért választotta ki Isten csak a Társulatot az Ő Szervezetéül, és miért akarja megsemmisíteni az összes többi csoportot és egyént. Mi tette az Órtony Társulat vezetőit különbözővé tőlük? Ezt én saját magam akartam meglátni. Úgy érveltem, hogyha bemegyek a Bételbe és ott fogok dolgozni, akkor igazából leülhetek és beszélhetek ezekkel a vezetőkkel. A fegyveres testületekben való szolgálat kérdésére ugyancsak gondot kellett fordítanom, mivel 4D-s minősítem volt. (Ez a hivatásos vallási tisztségviselők minősítése volt az USA hadseregében, lelkiismereti okból megtagadhatta a szolgálatot – a ford.) Már 1943-ban, amilyen hamar csak lehetett, megpróbáltam bejutni a Bételbe úgy, hogy levelet küldtem a Főhivatalba. Néhány évig folytattam a levélírást. Az elnöki irodától jövő válaszok kifejtették, hogy várnom kell erre – legalább addig, amíg befejezem a középiskolát. A Bétel egyik követelménye az volt, hogy egy személy nem házasodhat meg addig, amíg ott szolgál. Nekem semmiségnek tűnt ezt megígérni ahhoz a várakozáshoz képest, amit az jelentett, hogy Isten látható szervezetének Főhivatalában szolgálhatok.

1947-ben, 18 éves koromban, beléptem a teljes idejű úttörőszolgálatba. Első megbízási területem Beverly Hillsbe szolt, Kaliforniában, ahol találkoztam Jack Bennyvel és más hírességekkel. Bibliatanulmányozást kezdtem néhány jól ismert emberrel. Azután a Társulat megkért, hogy menjek Pacific Grove-ba, Kaliforniában, hogy ott végezzek úttörőszolgálatot. Onnan 1950 tavaszán megkértek, hogy menjek és dolgozzam a Bételben.

Első megbízásom az Órtony Főhivatalában az volt, hogy pincérként szolgáljak, majd hat hét után áthelyeztek a Terjesztési Osztályra, amelynek irodái az Adams Street 117. szám alatt voltak. Körülbelül hat hónappal később megkértek, hogy dolgozzak a Szolgálati Osztályon T. J. Sullivan irányítása alatt. „Micsoda kiváltság” – gondoltam. Más dolgok mellett ez az Osztály szervezte meg a gyülekezeteket, hagyta jóvá a körzetkongresszusok helyszíneit és nevezett ki felvigyázókat. Mindezekon kívül kezelte a felmerülő problémákat, megválaszolta azokat a bibliai kérdéseket, amelyeket a gyülekezetek terjesztettek elő és fellebbviteli bíróságként járt el kiközösítési ügyekben. Az a terület, amelyért én voltam felelős az Egyesült Államok egyharmadát jelentette a Mason-Dixon vonaltól délre és végig Texasig. Gyakran a válaszáadás nem jelentett többet, mint személyesen legépel, előre gyártott minta szerinti levelek kiküldését, vagy utalásokat a megfelelő Órtony-kiadványokra, amelyek a Társulat irányvonalát képviselték. Ha egy olyan levél került az asztalomra, amelyet nem tudtam megválaszolni, akkor tanácskoztam T. J. Sullivannal. Időnként neki is egyeztetnie kellett Fred Franz alelnökkel, vagy Nathan Knorr elnökkel. Franz általában olyan kérdésekre válaszolt, amelyek a bibliai irányelveket érintették, Knorr pedig a szervezeti kérdésekre vonatkozóan járt el.

„Az oltás elfogadása Jehova Isten törvényének szándékos megsértése.”

1951 decemberében, amikor Knorr elnök szemlét tartott az én részlegemen, körülbelül harminc olyan levél volt az íróasztalomon, amelyeket olyan szülők írtak, akik azt kérdezték, vajon az Isten törvénye ellen való dolog-e, ha megengedik, hogy gyermekeiket beoltsák himlő ellen, amit az állami törvény megkövetelt ahhoz, hogy valaki iskolába járhasson. A Társulat

álláspontját ezzel kapcsolatban már évekkel ezelőtt világosan kifejtették: "...Mivel az oltás állati anyag közvetlen befecskendezése a véráramba, az oltás elfogadása szándékos megsértése Jehova Isten törvényének." (*The Golden Age*, 1935. április 24., 465. old. – az „Aranykorszak” az *Ébredjétek!* című folyóirat neve volt akkoriban – a ford.) Az én válaszom ezekre a levelekre egyszerű dolog kellett volna, hogy legyen, de nem bíztam a Társulat ezt a dolgot érintő álláspontjában. Miután feltett néhány kérdést a munkámra vonatkozólag, Knorr megkérdezte: „Mik azok a levelek az asztalán?” Lényegében azt feleltem neki, hogy gondom van a levelek megválaszolásával, mivel nem érzem úgy, hogy a Társulat oltásokra vonatkozó irányelve helyes. Ő azt válaszolta erre: „Nem a maga dolga, hogy meghatározza az irányelveket.” Beszélgetésünk után elmentem Pittsburgh-be, Pennsylvániába, hogy megtartsak egy előadást. Mire visszatértem, kiderült, hogy az íróasztalomon lévő leveleket már megválaszolták.

A későbbiekben meglátogattam a Lederle Laboratóriumot, ahol a himlő elleni oltóanyagot előállították, és úgy találtam, hogy gyanakvásom helyes volt. Noha a Társulat azt tanította, hogy az oltás elfogadása megsérti Isten törvényét, mert ezzel állati vért fecskendeznek be emberekbe, én úgy találtam, hogy ez nem igaz. Az oltóanyagot egy avianizáció nevezetű eljárással állították elő, melynek során a vakcinát fejlődő csirkeembrióban tenyésztették ki, és vérről itt egyáltalán nem volt szó. Amikor visszatértem a Főhivatalba, küldtem egy feljegyzést az elnöknek a felfedezésemet illetően, de azt soha nem ismerték el. (Mármint a feljegyzés létét. - a ford.)

„'Isten megváltoztatta a véleményét'... 1952. április 15.”

Legnagyobb meglepetésemre „Isten megváltoztatta a véleményét” egy 1952. április 15-én kelt levélben. Ebben a levélben a Társulat, Isten nevében szólva, megváltoztatta álláspontját, teljes fordulatot véve az oltások elfogadásával kapcsolatban, „ami szándékos megsértése Jehova Isten törvényének.” Más dolgok mellett ez a levél kijelentette, hogy: „az oltás elfogadásának kérdése az egyén magánügye, amellyel kapcsolatban önmagának kell döntést hoznia... Ennélfogva az oltás elfogadása elleni bármely tiltakozás nélkülöz bármiféle Írások szerinti alapot.” Amikor ez az irányváltoztatás megtörtént, én úgy gondoltam – ahogy sok más Tanú is -, hogy Isten Szervezete változtatott, mert úgy találta, hogy valami helytelen, rossz. De amit gondolnom kellett volna, az a következő: Hogyan taníthattak és kérkedhettek egy olyan dologgal, ami tévedés volt, „Jehova törvényeként” ilyen sokáig? A tévedésen alapuló tiltás, ami az oltások elfogadására vonatkozott, néhány komoly problémát okozott. Például, mielőtt egy gyerek beiratkozhatott volna az általános iskola első osztályába, be kellett mutatnia egy igazolást arról, hogy megkapta a himlő elleni védőoltást. Hogyan tudták ezt teljesíteni azok a Tanúk, akik abban hittek, hogy az oltás elfogadása ellenkezik Isten törvényével? Feleségem szülei azt tették, amit sok más Tanú-szülő is tett, akiket a tantételek erre kényszerítettek. Elvitték őt egy orvoshoz, aki azt színlelte, mintha oltást adna a lábába, de csak valamilyen savat használt. Az orvos így aláírta az igazolást, és a feleségemnek nem volt további nehézsége az iskolába beiratkozással. Joan (a feleség – a ford.) unokatestvére hasonló „oltást” kapott, de szerencsétlenségére az orvos véletlenül kilötytyintette a savat a kislány lábára. Mind a mai napig látható ennek a sebhelye a lábán. Azt mondták nekem, hogy A. E. Ilett, a Bétel orvosa úgy is kiállította az igazolásokat, hogy nem adta be az oltást. Ez valóban így kellett, hogy legyen, mert oltások nélkül a Tanúkból lett misszionáriusok nem hagyhatták el az országot, valahol pedig beszerezték az igazolásokat. Az igazat megvallva az egyik testvér azt mondta nekem, hogy a Társulat közel járt ahhoz, hogy bajba kerüljön e miatt a dolog miatt, és ez volt az, ami változást idézett elő az irányvonalában. Személy szerint én megkaptam a himlő elleni védőoltást, de a fivérem és a nővérem nem.

Egy másik problémát, ami az idők során kifejlődött, a már igen régóta Tanú A. H. Macmillan magyaráz el a könyvében, aminek a címe „*A hit diadalútja*”. (*Faith on The March* angolul – a ford.) Számos Tanú tagadta meg a katonai sorozáson való részvételt, felmentést kérve, mint keresztény szolgák, és ezért szövetségi börtönökbe zárták be őket. Kijött egy rendelet az Egészségügyi Minisztériumból, hogy az ezekben a börtönökben lévő minden férfit be kell oltani. Az egyik börtönben azokat a Tanúkat, akik visszautasították az oltást, magánzárkába elzárással büntették meg. Macmillan engedélyt kért és kapott arra, hogy beszélhessen ezekkel a férfakkal. Az azt követő kétórás eszmecsere folyamán nagyon érdekes arról olvasni, hogyan mondott ellent valójában Macmillan azoknak az érveknek, amiket a Tanúk oltásellenes álláspontja alátámasztására hoztak fel. (Lásd a könyv 189. oldalát.) Macmillan arra sem mutatott rá, hogy a börtönben lévő férfiak valójában a Társulat irányelveit követték a maguk részéről. A férfiak [végül] elfogadták az oltásokat.

Mi a jelentősége az oltások elfogadásával kapcsolatos álláspontnak, amit a Társulat 1952-ig foglalt el? Tanú-szülők és gyermekek ezreit hozták abba a helyzetbe, hogy kötelesek megtartani „Isten törvényét” (a téves Örtorony diktátumot) és ezért hazudniuk kellett az iskolai hatóságoknak! Férfiak szükségtelenül magánzárkába kerültek a Társulat tévedése miatt. Miért nem változott meg a Társulat hivatalos álláspontja ezzel kapcsolatosan 1952-ig? Fel fognak majd fedezni egy hasonlóan téves tanítást a Társulat vértranszfúzióra vonatkozó tiltásával kapcsolatban is? Az a gond ezzel a kérdéssel, hogy addigra már ezek fogják feláldozni életüket az Örtorony tévedéseinek oltárán.

Three Service Department desks: William Cetnar (left rear), Service South; Joe Tomlanovich (left front), Service East; and Fred Rusk, Service West

Három asztal a Szolgálati Osztályon: William Cetnar (balra hátul), déli részleg; Joe Tomlanovich (balra elöl), keleti részleg, és Fred Rusk, nyugati részleg

„Nézd azt a Cadillacet az utca túloldalán – én adtam Knornnak, és kaphat bármikor még egyet, ha akar.”

Egy másik tapasztalat, ami megkérdőjelezte velem, hogy az Órtorony Társulat Isten szervezete, Anton Koerberhez kapcsolódik. Még most is emlékszem apámra, amikor az 1935-ös Washington D.C. –ben megtartott kongresszus után beszélt róla. Koerber volt felelős a hangosító berendezésért a kongresszuson és valami okból kifolyólag összerúgta a port Rutherford bíróval. Amikor Anton visszatért a Bételbe, úgy találta, hogy kivetették az épületből, és kiközösítették a Társulattól. Visszatért az ingatlanüzletbe, nagyon sikeres volt, és vagyont gyűjtött. Egészen 1952-ig minden, amit hallottam róla, az rossz dolog volt. Ő volt az a férfi, aki hitetlen szolga volt, aki szembe ment Isten teokratikus szervezetével, és akit ennek eredményeként kiközösítettek.

1952-ben Anton Koerber kapcsolatba lépett a Társulattal, és elmondta a felelős személyeknek, hogy teljes időben szolgáló úttörő akar lenni. Első kérését visszautasították múltbeli lázadása miatt. Ezután megjelent a Bételben és T. J. Sullivan azt mondta nekem, hogy menjek le a hetedik emeleten lévő előcsarnokba és tegyem világossá előtte, hogy nem lehet úttörő. Lementem, hogy találkozzam Koerber úrral, és egy idős férfit találtam ott, aki nem volt jól. Megkérdezte tőlem, ki lehetne-e őt nevezni úttörőnek. Ismételten elmondtam neki, hogy ez lehetetlen, a múltban történetek miatt és a következőt javasoltam: „Tudod Anton, ha te tényleg szereted Jehovát, akkor szolgálhatod Őt annyi órában, amennyiben akarsz, mindenféle kinevezés nélkül is. Tőled pusztán a kinevezést tagadták meg, nem a szolgálat kiváltságát.” Ő nem volt elégedett ezzel a válasszal, és jelezte, hogy tovább fogja vinni ezt az ügyet. Amikor megrázta a kezemet egy tízdolláros bankjegyet hagyott benne.

Jelenttem T. J. Sullivannek, hogy Anton nem volt elégedett a válaszzal és leszögeztem, hogy az a kívánságom, hogy ezen túl valaki más beszéljen vele. Így aztán A. H. Macmillant küldték, hogy adja át ugyanazt az üzenetet. Részt vettem a Macmillan és Koerber között lezajlott összejövetele. Keményen „le lett hordva”. Koerbernek megmondták, hogy ő egy önző ember, aki csak egy címet akar, és hogy nem fogja megkapni. Ha tenni akar valamit, gyülekezeti hírnökként szolgálhat. Macmillan sokkal szigorúbb volt nálam.

Egy vagy két nappal később, amikor bementem a Bétel ebédlőjébe vacsorázni, megdöbbsentem, mert ott, az N. H. Knorr melletti helyen Anton Koerber volt jelen, mint az Ő vendége. Az étkezés után úgy távoztam a helységből, mint aki nem hiszi el, amit épp látott. Bementem az előtérbe és akkor Koerber odahívott és kimutatott az ablakon keresztül egy új autóra, amelyik a járdaszegélynél parkolt és azt mondta: „Nézd azt a Cadillacet az utca túloldalán – én adtam Knornnak és kaphat bármikor még egyet, ha akar.” Néhány évvel később, amikor erről a tapasztalatomról beszéltem G. Russell Pollocknak, ő elmondta, hogyan közeledett Koerber a „Dawn Bible Students” csoporthoz 1951-ben, röviddel azelőtt, hogy kapcsolatba lépett az Órtorony Társulattal. („Hajnal Bibliakutatók” – Russellita „szakadár” csoport, amely a Rutherford-korszakban vált ki a Bibliakutatók közül, mivel továbbra is szigorúan ragaszkodtak Charles Taze Russell eredeti tanaihoz. Ma is léteznek, néhány tízezer taggal, heves ellenfelei Jehova Tanúinak – a ford.) Ezt a tájékoztatást Pollock egy 1971. november 15-én kelt levelében írta le:

Anton Koerber küldött egy 2.000 dolláros csekket a „The Dawn”-nak (a szakadár „Russellita” szervezetnek – a ford.) és kérte, hogy megbeszélést folytathasson a „Dawn” megbízottaival. Ezt a találkozót az 1951-ben megtartott Országos Kongresszusunkon hoztuk létre vele. Ő pénzt ajánlott a „Dawn”-nak, amennyiben ők megalakítanak egy olyan

szervezetet, amely felépítésében hasonló Jehova Tanúi szervezetéhez. Ami azt jelentette, hogy egy központi Főhivatalból ellenőrzik. Ezt a vitát különböző időpontokban tovább folytatta telefonon floridai otthonából. Mi természetesen nem fogadhattuk el együttműködésének feltételeit. Amint Bill kijelentette: „a „gonosz szolga” visszautasította Koerber megvesztegetési kísérletét, de a „hű és bölcs” elfogadta azt. Az előzőekben említett dolgok igazak és bizonyíthatóak. (Lásd a teljes levelet a 3-as számú illusztráción.)

Ennek a beszámolóknak a tanulsága azonban még az előzőeknél is jelentősebb. Anton Koerbert, akit elutasítottak, mint úttörőt, ami egy viszonylag jelentéktelen pozíció, *körzetszolgává* (a körzetfelvigyázó akkori megnevezése – a ford.) nevezték ki, egy olyan beosztásba, amelynek a betöltésére rendszerint a hithű úttörők soraiból választottak ki embereket! 1953-ban Koerbert tették meg a Yankee Stadionban megtartott nemzetközi kongresszus elnökévé. 1967. november 19-én halt meg és az 1968. május 15-i *Őrtorony* közölte „ANTON KOERBER élettörténetét, amint azt barátai elmondták” (313-318. old.) (A cikk gyorsan átsiklik az 1935 és 1952 közötti időszakon, egyetlen mondatba sűrítve azt, amely semmilyen utalást nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy valójában mi történt akkor.)

Az *Őrtorony* róla szóló története hangsúlyozza, hogy „kivételesen nagylelkű volt anyagi vonatkozásban...” (318. old.) A Dodger Stadionban megtartott beszédében (1983. július 22-én) Franz alelnök valójában példaként használta fel Anton Koerbert, mint olyan embert, „aki látta annak szükségességét, hogy a szellemi értékekre koncentráljon, és hithűen követte az Úr Jézus Krisztus lábnyomait.” Megdicsérték azért, mert elutasított egy olyan üzleti lehetőséget, amelyik egyetlen év alatt egymillió dollárt hozhatott volna számára. „Miért? (utasította el – a ford.) Azért, mert nem akarta megszakítani a Jehova Istennek végzett teljes idejű szolgálatát.”

A tények azt mutatják, hogy Anton Koerber ugyanolyan boldog lett volna a Dawn Bibliakutatókkal is („gonosz szolga”), mint az *Őrtorony* Társulattal („hű és bölcs”), amennyiben nyilvános tapsviharban részesülhetett volna.

„Nem volt semmilyen alapom a bizonyíték objektív kiértékelésére. A vezérelv a Társulat álláspontjával való összhang volt.”

A Szolgálati Osztályon végzett munkámon kívül – amit korábban már megtárgyaltunk – megbíztak azzal is, hogy kutatásokat végezzek bizonyos cikkek vonatkozásában, és ebben a minőségemben Bill Wheeler, a Kiadói Bizottság tagja irányítása alatt dolgoztam. Milyen képesítéseim voltak az ilyenfajta munkára? Semmilyen. Gyakran minden, amit egy adott témáról tudtam, annyi volt, amit azáltal voltam képes megszerezni, hogy elolvastam különböző feldolgozásait. Nem volt semmilyen alapom a bizonyíték objektív kiértékelésére. A vezérelv a Társulat álláspontjával való összhang volt. Ha az anyag egyetértett azzal, fel lett használva; ha nem értett egyet, el lett utasítva. A Főhivatalban végzett megfigyeléseimből azt a követ-

3. sz. illusztráció

F: Gordon Russell Pollock

627 N. Foothill Road
Beverly Hills, Calif., 90210

1971. november 15.

Címzettek: Mr. és Mrs. Carl R. Howell

Route One

Saylorsburg, Pennsylvania

Kedves Testvér és Howell Testvérnő!

Úgy negyven év telt el azóta, hogy láttuk egymást ott kinn, azon a farmon, Kunkletown mellett. Ezt a levelet valójában lányod, Joan és vejed, Bill (Cetnar és felesége – a ford.) kívánságára írom meg. Egy mostanában lezajlott beszélgetésben Anton Koerber került említésre. Bill utalt arra, hogy mi történt 1951-ben, amikor ő a Bételben, a Szolgálati Osztályon volt. Anton Koerber azt kívánta a Társulattól, hogy nevezze ki őt úttörőnek. Billnek azt mondta Sullivan testvér, hogy Anton Koerbert nem lehet kinevezni úttörőnek a miatt, ahogyan 1935-ben a Társulattal szemben viselkedett. Bill elmondta ezt a tájékoztatást Anton Koerbernek és azt javasolta neki, hogy szolgálja az Urat annyi órában, amennyiben csak lehetséges, de az „úttörő” cím nélkül.

Anton továbbvitte az ügyet és kapcsolatba lépett N. H. Knorral. Anton megajándékozta Knorrt egy új Cadillackel és hamarosan kinevezték körzetszolgának. (A körzetfelvigyázó akkori megnevezése – a ford.) Anton, amikor Billel találkozott a Bétel előcsarnokában, azt mondta: „Nézd azt a Cadillacet az utca túloldalán – én adtam Knornnak és kaphat bármikor még egyet, ha akar.” A rákövetkező évben ő volt a Yankee Stadionban megtartott Kongresszus elnöke. (Elnöklő felvigyázója – a ford.)

Ezt követően én azt mondtam Billnek: ”Hadd tegyek hozzá egy másikat a te történetedhez.” Ugyanabban az évben Anton Koerber küldött egy 2.000 dolláros csekket a „The Dawn”-nak, („A Hajnal” – a Russellita szervezet neve – a ford.) és kérte, hogy megbeszélést folytathasson a „Dawn” megbízottaival. Ezt a találkozót az 1951-ben megtartott Országos Kongresszusunkon hoztuk létre vele. Ő pénzt ajánlott a „Dawn”-nak, amennyiben ők megalakítanának egy olyan szervezetet, amely felépítésében hasonló Jehova Tanúi Szervezetéhez. Ami azt jelentette, hogy egy központi Főhivatalból ellenőrzik. Ezt a vitát különböző időpontokban tovább folytatta telefonon floridai otthonából. Mi természetesen nem fogadhattuk el együttműködésének feltételeit. Amint Bill kijelentette: „a „gonosz szolga” visszautasította Koerber megvesztegetési kísérletét, de a „hű és bölcs” elfogadta azt. Az előzőekben említett dolgok igazak és bizonyíthatóak.

Remélem, levelem jó egészségben talál benneteket, és kérlek, írjatok nekem bármikor, mert boldog leszek, ha hallhatok felőletek.

Tisztelettel: Az Ő kegyelméből

keztetést vontam le, hogy a képzéseknek ez a hiánya jellemezte a szerkesztőségi dolgozók többségét. Legtöbbjüknek nem volt a középiskolánál magasabb képzettségük. Ez a Társulat elnöke, N. H. Knorra is igaz volt, aki a középiskola elvégzése után mindjárt belépett a Bétel-szolgálatba és végigjárta a számléltra fokait. A Tanúkat nem biztatják arra, hogy nem-Tanúk által írt könyveket olvassanak, mivel nekünk azt mondták: „Ezeket világi emberek állították össze.” Nemrég az egyik kongresszuson, amelyet Inglewood főterén tartottak meg Kaliforniában, egy előadást tartottak, ahol a Tanúknak A. D. Schroeder (a Vezető Testület egyik tagja) azt mondta, hogy nekik nem ajánlott nem-Tanú kiadványokat olvasniuk, mert ez órákat venne igénybe idejükből, amit jobban tölthetnének el Tanú-anyagok olvasásával, vagy a szolgálatban. Azt mondták nekik, hogy ha ezek a könyvek bármi értékeset tartalmaznak, akkor azt a Társulat ki fogja szedni belőlük, össze fogja tömöríteni és átad nekik majd valami olyat, amit pár perc alatt elolvashatnak. Ez valójában a cenzúra egy ravasz formája volt, mert az már ismert dolog volt, hogy semmilyen könyvet, amelyet volt Tanúk írtak a Társulatról, nem szabad elolvasni. A Tanúkat arra korlátozták, hogy semmi mást ne olvassanak, csak Őrtony-anyagokat.

A kutatási témákon kívül dolgoztam a Teokratikus Szolgálati Iskola beszéd-vázlatain is. 1951 és 1952 folyamán havonta egy cikket írtam az „*Informant*”-ba (Informátor - most „*A mi Királyság-szolgálatunk*”-nak nevezik. – a ford.). Mivel rajta voltam a Bétel-szónokok listáján, számos Királyságteremben tartottam beszédet és jó néhány nagy kongresszuson. Közel egy évig én írtam és rendeztem egy félórás programot a Társulat birtokában lévő rádióállomás, a WBBR részére.

T. J. Sullivan, Service Department director, who told William Cetnar to tell Anton Koerber he “could not be a pioneer”

T. J. Sullivan, s Szolgálati Osztály vezetője, aki azt mondta William Cetnarnak, hogy közölje Anton Koerberrel, "nem lehet úttörő".

„Ha én benne lettem volna a Fordító Bizottságban, én is azt akartam volna, hogy a nevemet titokban tartsák.”

Az Új világ fordításon folyamatosan dolgoztak és sok munkát el is végeztek, amíg én a Bételben voltam. A Fordító Bizottság úgy kívánta, hogy a fordítók nevei maradjanak titokban, még haláluk után is. (*Jehovah's Witnesses in the Divine Purpose* c. könyv, 258. old.) Tudva, hogy kik voltak ezek a fordítók, mivel ez közismert volt a Bételben, ha én benne lettem volna a Fordító Bizottságban, én is azt akartam volna, hogy a nevemet titokban tartsák. A fordítók névtelenségének kettős indoka volt:

1: hogy a fordítók képesítését ne lehessen ellenőrizni és kiértékelni,

2: senkit ne lehessen felelőssé tenni a fordításért.

Mindazonáltal amikor Franztól egy skóciai bíróság tárgyalótermében megkérdezték: „Miért e titokzatosság?”, ő azt mondta: „Mert a Fordító Bizottság azt akarta, hogy névtelen maradjon, és ne törekedjen semmilyen tisztességre vagy dicsőségre a fordítás elkészítése kapcsán azáltal, hogy azt bármilyen névhez lehetne kötni.” Az ügyvéd a következőt felelte: „A könyvek írói és fordítói nem mindig nyernek tisztességet és dicsőséget erőfeszítéseikért, vagy igen?” (A felperes bizonyítási eljárása a Douglas Walsh kontra a tiszteleltre méltó James Latham képviselő és kamarás, Skót Legfelsőbb Bíróság, 1954. november, 92. old.)

Vajon nem lenne a lehető legfontosabb, hogy ismerjük azokat a férfiakat, a képesítésüket és bizonyítványaikat – azokat a férfiakat, akikre rá kellene bízunk szellemi életünket? Bizonyára nem bízánk meg egy olyan sebészben, aki nem hajlandó megadni nekünk a nevét vagy bemutatni a bizonyítványait. Érdekes volt számomra, hogy a Bételben ezek a fordítók nem tettek semmilyen óvintézkedést azért, hogy megőrizzék névtelenségüket. Ők általában hamar felkeltek az ebédlőasztaltól és mindannyian együtt távoztak az elnök limuzinján Staten Islandre. Ott is maradtak, időnként hetekig hiányozva a Bételből. (2)

Ahogy jómagam megfigyeltem, N. H. Knorr, F. W. Franz, A. D. Schroeder, G. D. Gangas és M. Henschel jöttek össze egymással ezeken a fordítói ülészekokon. Franz alelnökön kívül (és az ő képzettsége is korlátozott volt) a bizottsági tagok egyikének sem volt megfelelő iskolai végzettsége, vagy háttere ahhoz, hogy kritikai bibliafordítóként működjön közre. Franz azon képessége, hogy tudományos munkát végezzen a héber nyelv fordítása terén, komoly kételyeknek adott alapot. Ez kiderült a Skót Legfelsőbb Bíróság előtt 1954 novemberében. A következő kérdések és válaszok hangzottak el az egyik ügyvéd és Franz között, amint azt a tárgyalás jegyzőkönyvéből idézzük:

K: Ön a héber nyelvben is jártasságra tett szert?

V: Igen...

K: Tehát önnek alapos nyelvi eszköztár áll rendelkezésére?

V: Igen, azért, hogy bibliai munkám során használhassam.

K: Úgy vélem, ön képes olvasni és követni a Bibliát héberül, görögül, latinul, spanyolul, portugálul, németül és franciául?

V: Igen. {Felperes bizonyítási eljárása, 7. old.}

K: Ön saját maga beszél és olvas héberül, igaz?

V: Nem beszélek héberül.

K: Nem beszél?

V: Nem.

2. Ez az alattomos eljárás nem újdonság a Társulat részéről. Valójában az Őrtorony Társulat minden „új világosságot” egy névtelen testületnek tulajdonít, amit a „maradék” nevez. (Egy elvont bűnbak.) Senkinek nincs semmilyen listája a „hű és bölcs” vagy a „maradék” neveivel. Senki nem tudja, valójában ki a „maradék”. Továbbá a „maradék” soha nem jött össze bármilyen gyűlés keretében, hogy döntsön bármilyen társulati politikáról vagy „új világosságról”. (Ez a tanítás annyiban módosult, hogy ma azt tanítják, hogy a mindenkori Vezető Testület alkotja a „hű és értelmes rabszolgát”, aki irányítja Jehova Tanúit. – a ford.)

K: Le tudja ön saját maga fordítani ezt itt héberre?

V: Mit?

K: A Genézis (Mózes I. könyve – a ford.) második fejezetének negyedik versét.

V: Úgy érti, itt és most?

K: Igen.

V: Nem. Nem próbálnám meg ezt. {Felperesi bizonyítás 102., 103. old.}

Amit Franz „nem próbált volna meg” héberre fordítani, az egy olyan egyszerű feladat volt, amellyel egy átlagos első vagy második éve héberül tanuló diák nehézség nélkül megbirkózott volna a teológián. Ezt a megállapítást a héber nyelv egy képesített tanára jelentette ki.

A fordítók nem megfelelő képzettsége miatt az a fordítás, ami munkájuk eredménye lett, sok esetben nem az eredeti nyelvek pontos tolmácsolását jelentette, sokkal inkább annak a közvetítése volt, amit a Tanúk hittek. Ezt számos jól képesített bibliatudós igazolja, köztük Dr. Anthony Hoekema, aki a következő észrevételt tette ezzel kapcsolatban:

. . . Az ő Új világ fordításuk a Biblia alapján semmiképpen nem a szent szöveg pártatlan visszatükrözése a modern angol nyelv segítségével, *hanem egy olyan elfogult fordítás, amelyben az Őrtorony Társulat számos sajátos és különös tanítását becsempészik magának a Bibliának a szövegébe.* (A négy fő szekta, 238., 239. old.)

1954 márciusában megbíztak azzal, hogy készítsek interjút a jól ismert bibliafordítóval, Dr. Edgar J. Goodspeeddel, azzal kapcsolatban, hogy értékelje a Héber iratok Új világ fordításának első kötetét. Azon voltam, hogy megpróbáljam megkapni a jóváhagyását ezzel kapcsolatban. Kétórás látogatásom alatt nyilvánvaló lett, hogy jól ismeri a

kötetet, mert idézni tudta azokat az oldalszámokat, ahol az általa kifogásolt szövegrészek találhatóak voltak. Az egyik szövegrész, amelynek különösen félresikerült voltára és nyelvtani silányságára rámutatott, a Bírák 14:3-ban volt, (első kiadás, 803. old.) ahol Sámsonnal ezt mondták: „Szerezték meg őt (a nőt – a ford.) nekem...”. (Az 1984-es ÚVF-ben angolul már így van leírva: „Get just her for me”, míg a Goodspeed által kifogásolt kötetben „Her get for me” szerepel, ami az angol nyelvtan szerint meglehetősen értelmetlen – a ford.) Távozásom előtt megkérdeztem Dr. Goodspeed-et, hogy tudná-e ajánlani a fordítást az átlagemberek számára. Azt mondta: „Nem, attól tartok nem tudnám ezt tenni. A nyelvtan sajnálatosan gyenge. Legyenek gondosak és pontosak a nyelvtan tekintetében. Legyenek biztosak abban, hogy helyesen alkalmazzák.”

„Amikor elhagyja az ötödik emeletet, AZ AZ IGAZSÁG.”

Amikor 1950-ben bementem a Bételbe, a Társulat vértranszfúzióval szembeni álláspontja még nem volt olyan fontos kérdés, mint amilyen később lett. A tanítás nagyobb figyelmet és sajtóvisszhangot még csak ezután kapott. Számos esetben a Tanúk ügyei, akik visszautasították a transzfúziót, az én hatáskörömbe tartoztak, amíg a Bételben voltam. Ellenőriztem azt az Írás szerinti bizonyítást és támogatást, amit felhasználtak, és arra a következtetésre jutottam, hogy álláspontunk rossz. Megvitattam az ügyet Colin Quackenbush-sal, aki akkor az „Ébredjétek” szerkesztője volt. A szerkesztő bizottság más tagjai ugyancsak tudtak arról, hogyan érzek én személyesen ezzel kapcsolatban. Valószínűleg presztízsveszteséget jelentett ez számomra az ő szemükben, de nem közöcsítették ki, ami bizonyára bekövetkezett volna, ha ugyanezt az álláspontot egy helyi Királyságteremben hangoztatom. Elfogadtam azt, amit a Biblia a Cselekedetek könyve 15. fejezetében mond azzal kapcsolatban, hogy ne igyunk vért. De azt is tudtam, hogy ez nem Isten törvénye ellen való, mégpedig a miatt, amit Jézus mondott a Márk 7:15-ben: „Semmi, ami kívülről megy be az emberbe, nem tudja őt beszennyezni, hanem ami kijön az emberből, az szennyezi be az embert.” (ÚVF)

Valószínűleg azért, mert nem értettem egyet a Társulat vértranszfúzióval kapcsolatos álláspontjával, áthelyeztek a beosztásomból, amit a Szolgálati Osztályon töltöttem be és recepcióst csináltak belőlem az Adams Street 117. szám alatt. Ez volt a Szolgálati Osztály tevékenységeinek egyik részlege és itt még mindig felelősségteljes helyzetben voltam, mivel én ellenőriztem és szűrtem meg azokat az embereket, akik bejöttek az épület előcsarnokába. Ekkor történt, mialatt recepciósként dolgoztam, hogy először találkoztam Walter R. Martin úrral, „A szekták királysága” (*The Kingdom of the Cults* – a ford.) című könyv írójával. Ez a munka kiváló segédeszközt jelent mindenkinek, aki kapcsolatba került a szektákkal. Noha Martin úr ezt nem tudta, szembenállásunk ellenére ő elvetette az igazság magvait, amelyek segítettek nekem abban, hogy megértsem a keresztény teológiát. Megkért arra, hogy olvassam el az Ézsaiás 44:6-ot, ahol Jehova kijelenti, hogy ő egyedül az Első és az Utolsó, és az *egyetlen* Isten. Ez a rész örökre kiküszöböl bármiféle zűrzavart abban a tekintetben, hogy *két* Első és Utolsó is lehetséges lenne. Mivel Jehova az egyetlen Isten, akkor hogyan lehetne a „logos” (Jézus megnevezése a János 1:1-ben – a ford.) „egy isten”, egy kisebb istenség Jehovánál, amint azt Jehova Tanúi kijelentik?

A Jelenések 1:17,18 és 2:8 további nyomatékot ad Krisztus istenségének, mivel kijelentik Őt, mint az Elsőt és az Utolsót, aki meghalt és él örökké. A Jelenések 22:13-ban Jézus ezt mondta: „Én vagyok az Alfa és az Omega, az Első és az Utolsó, a kezdet és a vég.” El kellett fogadnom ezt, vagy tagadnom kellett az Írások tekintélyét. Húsz évvel később

találkoztunk, és ő (Walter Martin – a ford.) boldog volt, amikor meghallotta, hogy otthagytam a Társulatot.

A Főhivatalban a Szerkesztő Bizottság férfiúi között gyakran voltak véleménykülönbségek. Mindegyiküknek gondosan „Ki kellett bélelniük” eltérő véleményüket, azért, hogy ne veszítsék el a beosztásukat, vagy, hogy ne tartsák eretneknek. Knorr elnök tett egy nagyon jelentőségteljes és árulkodó kijelentést 1952-ben, miután néhány testvér a szerkesztőségben egy tanításbeli kérdés kapcsán vitázott és érvelt. Ő kijelentette: „Testvérek vitatkozhattok annyit erről, amennyit csak akartok, de amikor elhagyja az ötödik emeletet, *az az igazság.*” Amit mondott, az azt jelentette, hogy ha egyszer valamit kinyomtattak (a nyomdagépek voltak az ötödik emeleten), akkor az az igazság és nekünk kötelességünk egységesen mögé állnunk. Franz a bíróság előtt beismerte ugyanezt. Mindazonáltal ő nem mondott igazat akkor, amikor azt mondta, hogy nem voltak véleménykülönbségek.

K: De igazam van, amikor azt mondom, hogy az Igazgató Tanács egy bizonyos ponton mérlegeli és fontolóra veszi azt? {„azt” azt jelenti, hogy bármely kiadásra szánt állítást, kijelentést}

V: Mindannyian fontolóra veszik és mérlegelik azt.

K: És szavaznak róla, ha az szükséges?

V: Kifejtik a véleményüket vele kapcsolatban.

K: És szavaznak róla, ha az szükséges?

V: Nem szavaznak róla. Ha ki lett adva, akkor elfogadták.

K: De mielőtt kiadják, hogy döntenek róla, ha nézetkülönbség van az Igazgató Tanácsban?

V: Nincs nézetkülönbség az Igazgató Tanácsban.

K: Soha?

V: Ha a dolgot kiadták, akkor megegyezés van róla.

{Felperesi Bizonyítás, 106. old.}

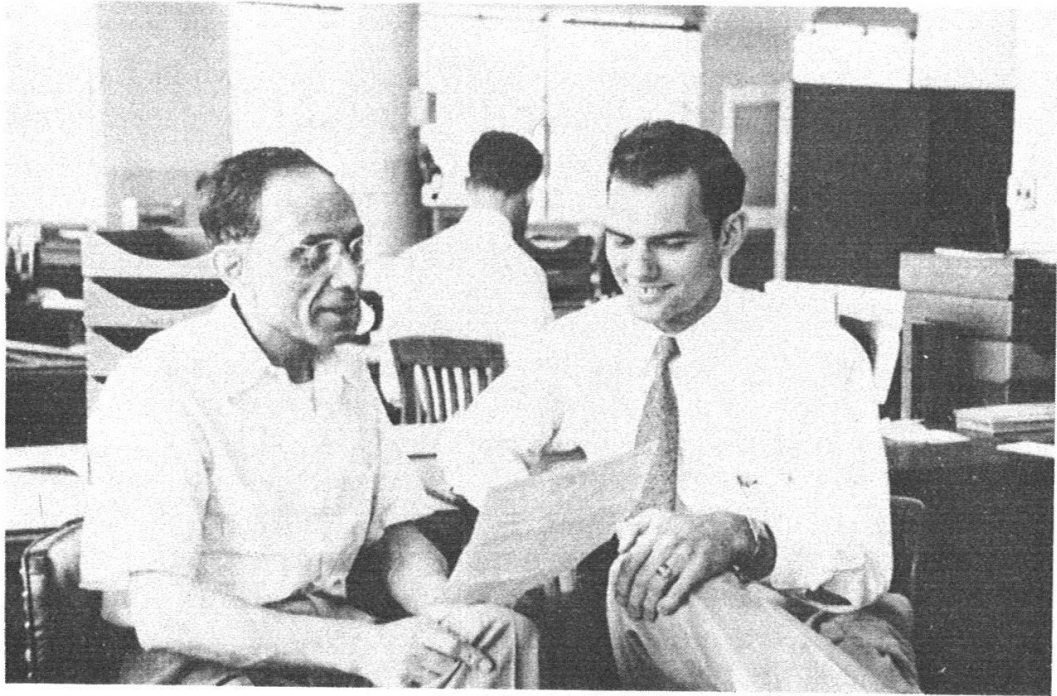
„A Jonadábokat nem lehet megölni... A testvérek teljesen meg voltak döbbenve azon, hogy Jehova nem védte meg a Jonadábokat”.

Gyakran megkérdezték tőlem: „Mi ad a Tanúknak ilyen izzó lelkesedést abban, ahogy hitnézeteiket hirdetik, sőt meghalni is képesek értük?” A válasz az, hogy Jehova Tanúi úgy hiszik, hogy a Társulat van felhatalmazva arra, hogy Isten nevében szóljon, és hogy ők Istennek szolgálnak és érte halnak meg. Amit a Társulat tanít, világosan visszatükröződik a Tanúk viselkedésében, hozzáállásában a dolgokhoz. Érdekes beszélgetés zajlott le 1955-ben, amikor Conrad Franke, aki a Német Fiókhivatal vezetője volt, és F. C. S. Hoffmann, aki a Svájci Fiókhivatal vezetője volt, összejöttek néhány más testvérrel együtt az én Bételben

található szobámban. A beszélgetés folyamán megkérdeztem Franke testvért egy olyan ügyel kapcsolatban, amelyik Jehova Tanúi különleges védelmére vonatkozott a koncentrációs táborokban a második világháború alatt. Azt mondták nekem, hogy a harmincas évek végén Rutherford Bíró beszédet mondott egy Németországban tartott Kongresszuson, és ott azt mondta a testvéreknek, hogy veszélyhelyzetek idején ők Isten különleges védelmére számíthatnak, amennyiben ők Jonadábok. (A „más juhok”, a földi reménységű keresztények akkor használatos megnevezése, a „másodosztályú” keresztények. – a ford.)

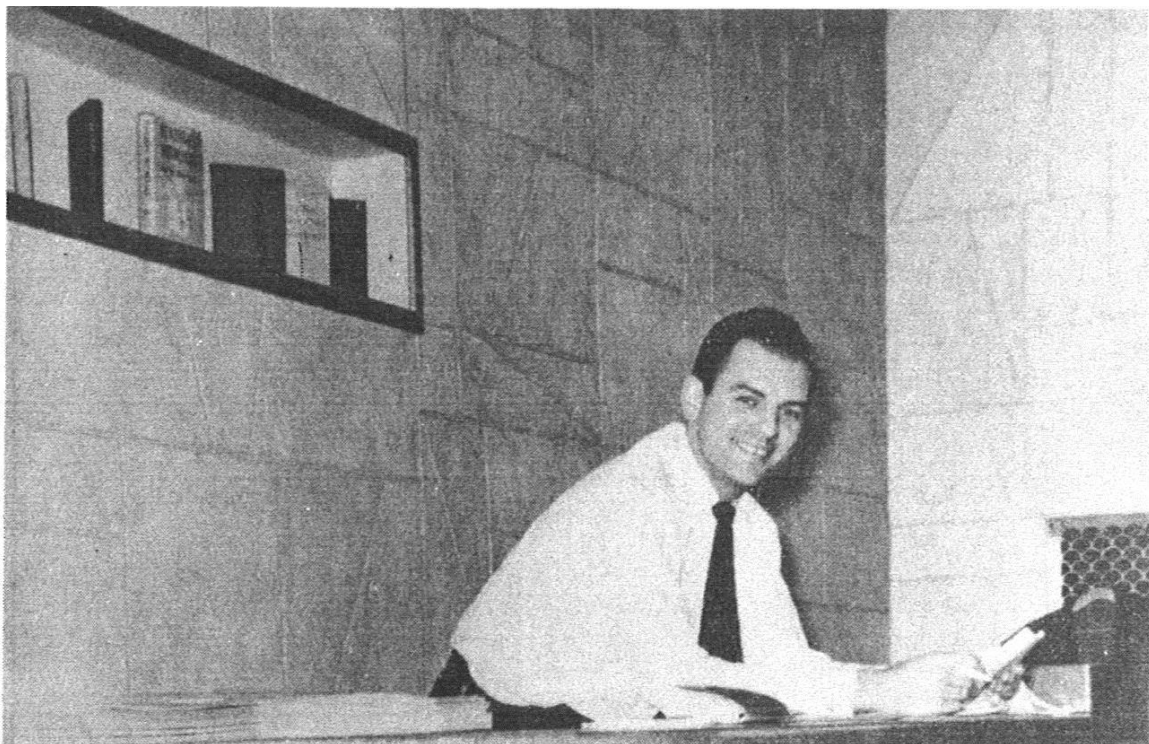
Az isteni védelembe vetett hit segít megmagyarázni, hogyan tudott kétezer Jehova Tanúja félelem nélkül megállni és meghalni Hitler kivégzőosztagai előtt. Nekik azt mondták, hogy Isten meg fogja állítani a golyókat. Azt magyarázták be nekik, hogy a Jonadábokat nem lehet megölni, mert az a reménységük, hogy átmennek Armageddonon (a „sátáni világ” végén – a ford.), de a maradéknak (144.000) (az égi reménységű keresztények, a „felkenetek”, az újszövetség közvetlen részesei – a ford.) üldözésre kell számítani, amelynek a vége a haláluk. Franke testvér kifejtette, hogy ez előtt a bejelentés előtt a német testvérek körülbelül *nyolcvan százalék* érezte úgy, hogy a maradékhoz tartozik. Rutherford beszéde után és az Örtoronyban közzétett „Az Ő Neve” című cikk megjelenését követően azoknak a száma, akik a maradék tagjainak vallották magukat, visszaesett alig *húsz százalékra!*

A védelem ábrándja apró darabokra tört egy, a háború alatt megtörtént eset kapcsán. Franke testvér elmesélte hogyan utasította vissza öt német testvér, aki a „védelem alatt álló Jonadábok” közé tartozott, hogy óvóhelyre vonuljon egy légiriadó alatt, amit a RAF miatt rendeltek el. (RAF – Royal Air Force – a Brit Királyi Légierő – a ford.) Az egyik bomba telibe találta őket, éppen akkor, miközben a napi szöveget tanulmányozták, (bibliavers, amit Jehova Tanúinak egy külön füzetben az év minden napjára előírnak, hogy elolvassák – a ford.) és azonnal megölte őket. Érthető módon ez az eset megváltoztatta Jehova Tanúi hitnézeteit Németországban. Azok a testvérek, akik hallottak erről, teljesen meg voltak döbbenve azon, hogy Isten nem védte meg a Jonadábokat, amint azt Rutherford bíró kijelentette. Azért, hogy biztos legyek abban, hogy a történetet pontosan értettem meg, levelet írtam Conrad Franke-nek és az ő írásos megerősítése 1963. augusztus 27-én kelt levelében érkezett meg hozzám.

William Cetnar (right) and George D. Gangas, one member of the New World Bible Translation Committee

William Cetnar (jobbra) és George D. Gangas, az Új Világ Bibliafordító Bizottság egyik tagja

William Cetnar at the reception desk at 117 Adams Street, Brooklyn

William Cetnar a portán az Adams Street 117-ben, Brooklynban

„Charles De Wilda meghalt egy padon az egyik parkban, négy évtizednyi hűséges szolgálat után.”

Az egyik tragikus epizód, amely az én, Órtorony Főhivatalban végzett szolgálatom alatt tudódott ki, Charles De Wilda-ra vonatkozott. Charlie (Karcsi – a ford.) – ahogy mi neveztük őt, az első világháború után otthagya a lovasságot és állást keresve besétált a Főhivatalba, ahol munkát kért. Azt mondták neki, kaphat munkát, de a fizetség csak szállás és ellátás lesz, valamint havi 20 dollár. Elfogadta az ajánlatot és már több mint harminc éve dolgozott, amikor találkoztam vele. Addigra Charlie öregember lett és egy kissé szenilis, de még mindig nagyon keményen dolgozott. Knorr elnök gyakran hozta fel őt példaként arra, milyen munkamennyiséget lehet teljesíteni. Ő volt a legjobb könyvkötő a harmadik emeleten.

Charlie-nak, miként minden más Bétel-dolgozónak, nem volt szabad megházasodnia, *ha a Bételben kívánt maradni*. Knorr gyakran hangsúlyozta ezt az alapelvet és Charlie nehezményezte ezt. De 1952-ben a szabályt megszegve Knorr elnök feleségül vette Audrey Mockot, az egyik Bételben lakó testvérnőt. Néhány évvel a házasság után Charlie bement Knorr elnökhöz, és azt mondta neki, hogy megszegte saját szabályát, ezért le kellene mondania. Azt is mondta neki: „Te többet prédikálsz a szeretetről, mint bárki más a világon, akit ismerek, de a legkevésbé gyakorlod azt!” Büntetésből ezért a szembeszegülésért Charlie-t elmozdították kijelölt helyéről az ebédlőteremben és áthelyezték egy távoli sarokba. Az volt erre az ürügy, hogy csúnyán beszél. Nyilvánvaló volt, hogy megbüntették. Ő visszautasította, hogy új helyén maradjon, és visszatért megszokott asztalához és helyére. Annyira megnehezítették az életét a Bételben, hogy összepakolta azt a pár dolgot, amije volt, és kísértelt a külvilágba. A Bétel volt az egész élete. Még a szabadságait is ott töltötte. Nem tudta, hová menjen, nem is volt hová mennie, de akkor bármi más jobb volt neki, mint a Bételben maradni. Később találkoztam vele: egy szörnyűséges hajléktalan-szállón lakott ötven centért naponta. Miután elfogytak a tartalékai, elkezdett pénzt kéregetni a Bételben dolgozóktól és más Tanúktól, hogy élelmet tudjon magának vásárolni. Adtam neki valamennyit, hogy kielégítsem a szükségleteit. A Bétel-dolgozóknak azt mondták, semmennyi pénzt ne adjanak Charlie-nak és egy ezt tartalmazó levelet is szétküldtek a Főhivatal környékén található gyülekezeteknek. Ezt az erőfeszítést azért tették, hogy rákényszerítsék a visszatérésre. Az utolsó, amit hallottam róla, az volt, hogy Charles De Wilda meghalt az egyik parkban lévő padon. Ez volt a jutalom, amit egy ember negyven év hűséges szolgálat után kapott, amit „Isten szervezetében” végzett, azért, mert rámutatott egy nyilvánvaló következetlenségre. Ez csak egy példa volt, ami feltárta számomra, mennyire kevés szeretet volt valójában a Főhivatalban azokkal kapcsolatban, akik ott dolgoztak.

Egy másik kellemetlen esemény is eszembe jut. Egy fiatal férfi négy ujját levágta a papírvágóval. Minthogy többé már nem vehették hasznát a gyártás területén, kiküldték úttörő szolgálót végezni, hogy gondoskodjon magáról. A baleset kapcsán nem kapott semmilyen kártérítést, mert az a fajta biztosítás, amelyik az ilyen balesetekre vonatkozott, „túl költséges és drága” volt. Nem voltam képes elfogadni egy ilyen magyarázatot arra, hogy ne kössenek biztosítást. Miért? Myron Quackenbush (a Társulat kontrollere) [költséggazdálkodásért felelős ellenőr, - a ford.] azt mondta nekem, hogy egy olyan könyv, mint *Az Isten legyen igaz* [több mint 300 oldal] (*Let God Be True* – már nem nyomtatják – a ford.) teljes előállítási költsége – amit ötven centért adtak el – csak hét cent volt! Minden nap egy akkora halommal nyomtattunk ezekből a könyvekből, ami olyan magas lett volna, mint az Empire State Building! (A kor legmagasabb épülete a világon, New Yorkban található – a ford.) Hasonló mértékű profit volt más anyagok kiadása kapcsán is. Ezen felül Jehova Tanúinak ezrei halnak meg évente, és hagyják rá vagyonukat az Órtorony Társulatra. Ennél is több ezrek

adományoznak rendszeresen pénzt minden egyes évben. Sokan vannak olyanok is, akik nagy összegeket adnak különleges adományként. Én magam is kaptam ilyen adományt a Társulat részére egy nap egy tengerésztől, aki partra szállt a hajójáról és Brooklynba jött. Ezer dollárt hagyott nálam, és megkért arra, hogy az adománya maradjon névtelen. Nagy profit keletkezik az évente megtartott kongresszusokon az adományok és az ételmezei koncessziók révén. Például a Yankee Stadionban 1958-ban több mint 250.000 ember vett részt a kongresszuson. Az ételmezei árak mérsékeltek voltak, de a munkaerő ingyen volt, és azt az ételmezei mennyiséget, amit nem a Tanúk adományoztak, nagykereskedelmi áron vették meg. Egyszer kiszámoltam, hogy egy személy meggazdagodhatott volna csak a piték eladásából. Annak alapján jutottam erre a következtetésre, hogy tudtam, mibe kerültek a piték, és mennyiért árusították azokat felszeletelve.

Az arra való hivatkozás mentségként, hogy egy olyan biztosítás, amelyik védi az üzemben dolgozó munkásokat baleset esetén, „túl drága és költséges”, nem állta meg a helyét komoly vizsgálat esetén, és csak egy újabb jele volt annak, hogy a Főhivatalban dolgozók jóléte senkit nem érdekel, és nem számít.

„Nem tudtunk megfelelően gondoskodni a Tanú-lányról... Ez a szívtelen döntés neki az életébe került.”

Egy másik kellemetlen eset megrázta a szervezetbe és vezetésébe vetett hitemet. 1956-ban vagy 1957-ben két fiatal hölgy jött Thaiföldről, hogy a Gileádon misszionárius-képzést kapjon. (Gileád Iskolának nevezik Jehova Tanúi misszionárius-képzőjét, amely képzés időtartama 5 hónap – a ford.) Az a feszültség, amit a nyelvtanulás és más szükséges tárgyak elsajátítása keltett, egyiküknél lelki összeomlást okozott. Rendszeres időközönként ellenállhatatlan kényszer kerítette hatalmába, amely arra készítette, hogy ledobálja a ruháit, és keresztülorojon az épületen. Beküldték a Bételbe abban a reményben, hogy talán meg tud nyugodni egy kissé és felépül. De az állapota rosszabbodott, és megpróbált öngyilkosságot elkövetni úgy, hogy megkísérelt leugrani a Bétel-otthon épületéről.

Knorr elnök azt mondta Worth Thorntonnak, a szállítmányozással foglalkozó titkárnak, hogy küldje vissza a lányt Thaiföldre a legolcsóbb módon, amint csak lehet. Intézkedéseket tettek arra, hogy felrakják őt egy San Franciscoba tartó vonatra, és ott neki hajóra kellett volna szállnia Thaiföld felé. Amikor a lány tudomást szerzett ezekről, könyörgött, hogy tegyék fel egy repülőgépre, vagy adjanak mellé társnak egy másik misszionáriust. Elmagyarázta, hogy amikor elkapja a révület, nem tudja kontrollálni magát, és ha egy hajón lesz, leugorhat a fedélzetről. Mindkét kérését visszautasították, mint amelyek túl költségesek. Worth Thornton nagyon fel volt háborodva ezen, amely tényről én tudtam, mert voltak vele megbeszéléseink az úgy kapcsán.

A lányt felrakták a vonatra és San Franciscoban egy kereskedelmi hajó fedélzetére szállt. Ahogy a hajó elhagyta Hawaii-t erőtt vett rajta az egyik rohama és leugrott a fedélzetről. A hajó visszafordult, hogy megkeresse, de soha nem találták meg. Valószínűleg megették a cápák. A hajóról rádiogramban értesítették a Társulatot a történetekről, és az üzenetet Arthur Barnett fogadta, aki a telefonközpontot kezelte a Bételben. Russell Kurzen, aki recepciós volt a Bételben, ugyancsak értesült a tragédiáról. Mindkét férfit megrázta a hír és továbbadták azt másoknak is a Bétel-családban. Knorr elnök nagyon mérges lett amiatt, hogy az információ kiadták és mind Arthurt, mind Russellt elmozdították beosztásukból.

Ez az epizód nagyon zavart engem. Elegendő forrás állt rendelkezésre annak érdekében, hogy első osztályú utazásokat és mindennemű luxust biztosítsanak a Társulat elnökének – de nem tudtunk megfelelően gondoskodni a Tanú-lányról, hogy biztonságban hazaérhessen. Ez a szívtelen döntés neki az életébe került.

„Lemondtam a bételszolgálatról 1958 nyarán... Át akartam gondolni a dolgokat.”

Sok dolgot láttam és sokat tapasztaltam nyolc és fél év alatt, amit az Órtorony Főhivatalában töltöttem. Lemondtam a bételszolgálatról 1958 nyarán, és akkor semmilyen vágyakozás nem volt bennem arra, hogy betöltsék bármilyen megbízatást a Társulatban. Joan éppen befejezte határozott időre szóló szolgálatát a Bételben és ő is leköszönt. Megkérdezték, akarok-e kerület- vagy körzetszolga lenni, de én mindkettőt visszautasítottam. Sőt még úttörő sem akartam lenni! Át akartam gondolni a dolgokat, távol a Főhivatal feszültség teljes légkörétől.

Számos kétségem volt a Társulatot illetően, Bételben szerzett tapasztalataim eredményeképpen, de ezek nem fordítottak el a szervezet tanításaitól, inkább azt eredményezték, hogy visszatértem a Bibliához és összehasonlítottam a mi tanításainkkal. Úgy találtam, hogy azok ellentmondanak az Írásoknak, amelyek meggyőztek erről.

Joan és én 1958 szeptemberében házasodtunk össze. Jó barátunk, Colin Quackenbush, az *Ébredjetek!* korábbi szerkesztője tartotta a prédikációt az esküvőnkön. Apósom, Carl Howell megkérdezte tőlem, miből akarok megélni. Azt feleltem: „Minden, amire kiképeztek a prédikáló munkára vonatkozott.” Ő azt mondta, hogy dolgozhatok a farmján és Joan meg én megkaphatjuk a ház felét, hogy ott lakjunk. Elfogadtam ezt az ajánlatot és elmentem dolgozni a farmra, amely egyike volt a legszebbeknek Pennsylvániában. Carl és én remekül kijöttünk egymással és én élveztem a munkát.

Fokozatosan visszatértem a Tanú-munkához is és végül beleegyeztem, hogy Teokratikus Szolgálati Iskola szolga legyek, majd Biblia-tanulmányozás szolga (a mai szolgálat-felvigyázó megfelelője – a ford.) a helyi gyülekezetben.

„Kiközösítettek azért, mert köztudottá tettem a vérátömlesztésre vonatkozó álláspontomat.”

Tényleges szakításomat Jehova Tanúival az váltotta ki, amikor egy fiatal gyerek – akinek vérátömlesztésre volt szüksége – nagyszülei megkérdeztek, mit tennék én, ha az én gyermekem állapota kívánná meg ezt. Azt feleltem, én ráhagynám a döntést az orvosra. E miatt a válasz miatt a Főhivatal Bírói bizottsága behívatott, hogy egy meghallgatás keretében mondjam el a történeteket az ügyel kapcsolatban a Brodheadsville-i Királyságteremben. Kiközösítem végső oka a vérátömlesztés kérdése volt. Ennek különleges jelentősége van, és néhány részlet magyarázatra szorul ezzel kapcsolatban.

Az Órtorony 1945. július elsejei száma tette közzé a vérátömlesztés megtiltását. A cikk megfelelő bekezdését teljes egészében idézem:

Tekintve azt, hogy a Legfelségesebb és Szent Isten világos előírásokat adott a vér felhasználására nézve, összhangban a Noéval és minden leszármazottjával kötött örök szövetséggel; és tekintve, hogy a vér felhasználására oly módon adott engedélyt, hogy az életet adjon az emberiség számára, és ez a felhasználás a bűnért való vezeklés és engesztelés

célját szolgálta; valamint tekintve, hogy ezt az ő szent oltárán vagy a kegyelem helyén, a szövetségládánál kellett megtenni és nem úgy, hogy az ilyen vért közvetlenül bele kellett juttatni az emberi testbe; következésképpen Jehova minden imádójának, aki örök életet szeretne az igazságosság ezen új világában, kötelessége, hogy tisztelje a vér szentségét és összhangba hozza életét Isten igazságos rendelkezéseivel, amelyek erre a létfontosságú kérdésre vonatkoznak. (201. old.)

A vérátömlesztésre vonatkozó tiltás világos volt apósom és az ő unokatestvére, Hayden számára, úgyhogy ők elmagyarázták a Társulat tanítását a gyülekezet egyik testvérnőjének, Mae Altemose-nak, aki azt mondta, hogy ha neki lenne szüksége vérátömlesztésre, ő elfogadná azt. Szőnyeg szélére állították, és azt mondták neki, ha elfogadja a vérátömlesztést, kiközösíthetik. Ami igazán képmutató volt ebben, az az, hogy 1949-ben Joan nagyapja, William Kimmel, a 144.000 egyik tagja (a „felkentek”, akik a mennybe jutnak – a ford.) *elfogadta* a vérátömlesztést, és Joan apja, Carl Howell, az elnöklő felvigyázó és Joan nagybátyja, Hayden Howell mindketten *adtak* vért neki, és a szomszédjaikat is arra bíztatták, hogy ugyanezt tegyék. Ők megtették ezt, noha tudták, hogy a nagypapának leukémiája van. (Fehérvérűség, a vér „rákja”, akkoriban gyors halálhoz vezetett – a ford.)

Amikor Joan apját később szembesítették „Isten igazságos rendelkezéseinek” eme megsértésével, ő kijelentette, hogy a tanítás „nem volt elég világos számára abban az időben.” Én azt feleltem: „Az nem volt elég világos, amikor Jehova Tanúi elnöke és más vezetők eljöttek a farmodra és az asztalodnál ettek? És ha nem volt világos, nem tudtad volna felhívni telefonon Brooklynt, amint azt más kérdések esetében meg szoktad tenni?” Aztán ezt mondtam Carlnak: „Én soha nem adtam vért és nem fogadtam el vérátömlesztést. Kiközösítettek azért, mert köztudottá tettem a vérátömlesztésre vonatkozó álláspontomat.” Azokat, akik érintettek voltak a Joan nagyapja által kapott vérátömlesztés ügyében, még csak meg se fedték, habár az úgy közismert volt.

„Kiközösítésem valószínűleg életem második legfontosabb napja volt.”

Most, amikor visszatekintek személyes élményeimre és tapasztalataimra, úgy érzem, hogy kiközösítésem valószínűleg életem második legfontosabb napja volt. A legfontosabb nap az volt, amikor átadtam életemet Istennek. Miért volt a kiközösítésemnek ilyen következménye? Azért, mert előidézte azt, hogy elszakadjak egy olyan szervezettől és rendszertől, amelyet többé nem tudtam elfogadni. Ide-oda sodródtam aközött, amiről tudtam, hogy igaz, és amit elvártak tőlem, hogy Tanúként elhiggyek. Ugyancsak megszabadított a kiközösítés attól a feszültségtől, hogy megpróbáljam megtartani kedves Tanú-barátaimat, akiket kedveltem, azáltal, hogy a látszat kedvéért hamis tanításokat fogadok el, amiket nem kedveltem. A nélkül a törés nélkül, amit a kiközösítésem okozott, képmutató életet kellett volna élnem, amelynek kiábrándító gyakorlatát mutatja sok mai Tanú.

Az az állítás, hogy sok Tanú képmutató életet él, nemcsak az én véleményem, de olyan állítás, amit világosan alátámasztottak saját tapasztalataim és az általam ismert Tanúk megfigyelései. Például legalább hat Tanú-barátom jött el hozzám, miután kiközösítettek, és mondott valami ehhez hasonló: „Bill, csak mondd azt, hogy egyetértesz velük a

vérátömlesztés ügyében; én sem hiszek el mindent, amit tanítanak.” A gyülekezet egyik szolgája (felvigyázója mai szóhasználattal – a ford.) azt mondta: „Higgy, amit akarsz, Bill, de maradj velünk.” Az évek során számos Tanú fejezett ki más dolgokban szellemi fenntartásokat a Társulat tanításaival kapcsolatban.

Számos alkalommal – túl hosszú lenne ezeket itt részletezni – nyilvánvaló volt számomra, hogy a Tanúkat gyakran nem érdekelte, hogy mit gondolna Jehova Isten egy cselekedetről, csak arra vigyáztak, hogy nehogya felhívják más Tanúk figyelmét bármi olyan gondolatukra, amely ellentétes lehetne a Társulat álláspontjával. Nyilvánvalóan a Társulat jóváhagyása többet jelentett, mint Isten jóváhagyása.

Egy további tapasztalat, amely tipikus volt ebben a formájában, megerősíti a fentebbi kijelentéseket. Az egyik szolga abban a Királyságteremben, ahol én tag voltam beszéltem nekem egy tanulmányozásról, (bibliatanulmányozás – a ford.) amelyet egy bizonyos családdal ő vezetett már körülbelül két éve. Alkalmam nyílt meglátogatni ugyanazt a családot és kifaggattam őket a testvérrel kapcsolatban. Közölték, hogy ők már hónapok óta nem látták a testvért és ez alatt nem is vezetett tanulmányozást ott. Ez a testvér úgy „vezetett” bibliatanulmányozást, hogy egyszerűen kitöltötte róla a szolgálati jelentést. Vasárnaponként kiment a szántóföldi szolgálatba, ami annyit jelentett, hogy beült egy helyi kávézóba, megreggelizett és elolvasta az újságját. Rájöttem, hogy sok szolgálati jelentése vagy hamis volt, vagy fel volt duzzasztva. Könnyű volt és ma is az, hogy kitöltünk egy szolgálati jelentést anélkül, hogy ténylegesen eltöltenénk annyi időt, mint amit beírunk, különösen akkor, amikor bizonyos mennyiségű szolgálat meg van követelve. (pl. „úttörőknél” évi 840 óra – a ford.)

„Ha elhagynánk, hová máshová mehetnénk?”

Meg vagyok győződve róla, hogy sok Jehova Tanúja, aki tudja, hogy a Társulatban sok dolog rossz és helytelen, tart attól, hogy elhagyja azt. Behálózza és kelepcebe csalja őket az a kérdés, amit a Társulat gyakran feltálat nekik: „Ha elhagynánk azt, hová máshová mehetnénk?” (Az *Őrtorony* 1973. július 1-i száma, 404. old.) Néhányan, akik elhagyják a szervezetet, azok, akik nagyobb mértékben a Biblia felé fordulók, hamarosan rátalálnak Krisztusra, mint az ő Megmentőjükre. Legalább egyvalaki, aki elhagyta a Bételt, később a Billy Graham-féle szervezetnek dolgozott, mások pedig evangéliumi egyházakban vezetők lettek. Ezek a legelítélendőbbek a Társulat vezetése számára. Inkább azt szerették volna, ha a mozgalmat elhagyva ezekből szkeptikusok vagy ateisták lettek volna.

Személy szerint nagyon kiábrándult vagyok Jehova Tanúi korábbi vezetőivel kapcsolatban, akik többé nem fogadják el a Társulat néhány tantételét. Ahelyett, hogy állást foglalnának azzal szemben, ami rossz, semleges álláspontra helyezkednek, mivel félnek attól, hogy kiközösítik őket. (3) A Biblia beszél erről a kérdéstről: „Aki azért tudna jót tenni, de nem teszi, bűne az annak.” (Jakab 4:17)

A Társulatban jelentős beosztást betöltő személyekként ezek a férfiak beszédeket tartottak és cikkeket írtak. Arra biztattak másokat, hogy visszautasítsák a vértranszfúziót és fogadják el azt az állítást, hogy „Csak egy igaz vallás van” – Jehova Tanúié. Azóta ezek a vezetők megváltoztatták irányvonalukat, de nem fogják nyilvánosságra hozni nézeteiket. Úgy

tűnik, megbénítja őket a tehetetlenség, az inkább attól való félelem, hogy mit tehet velük a Társulat, s nem a félelem a végső elszámolástól, amit Jehova Isten előtt kell majd megtenniük.

Hová mehet valaki, amikor elhagyja a szervezetet? Valójában a választ az Írásnak az a része adja meg, amelyet a Tanúk gyakran idéznek, amikor felteszik ugyanezt a kérdést, a János 6:66-68:

Ettől fogva sokan visszavonultak a tanítványai közül, és többé nem jártak vele. Jézus meg is kérdezte a tizenkettőt: Vajon *Ti* is el akartok menni? Simon Péter így válaszolt: „Uram, kihez mehetnénk? Örök élet beszéde van tenálad.”

Hová mehet valaki? Mit tehet valaki? Az, aki őszintén keresi, mehet közvetlenül az Úr Jézus Krisztushoz és kérhet Tőle vezetést. Olvashatja a Bibliát úgy, ahogy azt megírták, szervezeti értelmezések, magyarázatok nélkül, kérve Isten Szent Szellemét, hogy vezesse őt „minden igazságra”, épp úgy, ahogy Jézus megmondta, hogy *Ő* ezt fogja tenni.

Mikor „születtem újjá” én? (János 3:3,5,7) Úgy hiszem, ez 1937-ben történt, amikor átadtam magam Istennek Jézus Krisztus által. Akkor nem azért imádkoztam Istenhez, hogy Jehova Tanúja legyek. Elismertem magamról, hogy bűnös vagyok és ráeszméltem, hogy szükségem van Jézus Krisztusra, mint az én Megmentőmre. Meg akartam tenni mindent, amit Isten akart tőlem, hogy megtegyek. Abban az időben nem fogtam fel azt az elégséges, kielégítő gondoskodást, amit Krisztus végzett el értem a Kálvárián bekövetkezett halálával. Egy olyan gondoskodást, amit csak egyszerűen a hiten keresztül tehettem a magamévé.

Hol állok most? Úgy hiszem, meg vagyok mentve a Jézus Krisztus értem történt halálába vetett hit által. A megmentés Isten ajándéka (Ef 2:8,9), nem azon alapul, amit én tenni tudok, hanem sokkal inkább azon, amit Krisztus már megtett. A megmentés nem egy szervezetben van, hanem egy személyben. Arra alapozva, amit a Biblia világosan kijelent, én *tudom*, hogy örök életem van. (1Ján 5:13) Egy Jehova Tanúja nem mondhatja el ezeket, mert ő nem lát megmentést a szervezeten kívül.

3. Számos korábbi Jehova Tanúja számára a kiközösítés megrázó tapasztalat lehet. Ha az olvasó ebben a helyzetben van, avagy később kerülhet erre sor, rá kell jönnie, hogy valójában nincs kiközösítve, mivel bárkivel közösséget vállalhat, akit erre kiválaszt. A Tanúk azok, akik nem vállalhatnak közösséget az ex-Tanúval – ők azok, akik valójában ki vannak közösítve!

Isten megáldotta családjunkat, mert mi szó szerint mindent otthagytunk, hogy kövessük őt: vallást, barátokat, szülőket, örökséget, otthont, munkát. Isten kielégítette minden szükségletünket, amiért állást foglaltunk amellel, ami helyes. Felhasználta a mi munkánkat arra, hogy megszabadítson más Tanúkat a szervezetről.

Gyakran megkérdeztem magamtól, miért engedte meg nekem Isten azt, hogy a Tanúk befolyása alá kerüljek és az Órtony hibás tanításainak csapdájába zárva maradjak olyan sok éven keresztül. Jó néhány lelkész és mások is azt sugallták, és én arra jutottam, hogy az Órtony Társulatnál szerzett tapasztalataim mások javát szolgálták, akiknek segíteni lehetett és meg lehetett szabadítani a velem való kapcsolat és ismeretség következtében. Imádkozom és minden erőfeszitésemet ennek a célnak a szolgálatába állítom. Bárcsak Jehova Isten és az Úr Jézus Krisztus megdicsőülne ebben a szolgálatban.

* * * * *

Amióta 1962-ben elhagytam a Társulatot, sok korábbi Jehova Tanúja sürgetett, hogy tegyem közzé életem eme kellemetlen eseményeit és azokat a tapasztalatokat, amelyeket az Órtony Főhivatalban történekekkel kapcsolatban szereztem. Kezdeti tartózkodásom ettől főleg abban a nézetben gyökerezett, hogy minden ember tökéletlen, következésképpen elkövet tökéletlen cselekedeteket. Mindazonáltal rá kellett mutatni arra, hogy az Órtony vezetői magukra vállalták azt a felhatalmazást, hogy a Mindenható Isten képviselőiként beszéljenek, és ennek a kijelentésnek a nyilvánvaló elbizakodottsága és hamissága elsöpörte minden fenntartásomat a közzététellel kapcsolatban.

Egyik kulcsfontosságú oka annak, hogy most, ebben az időben elmondom a történeket egy olyan kérdés, amely életről és halálról szól. Jehova Tanúit és gyermekeiket, szembekerülve a véradás szükségességével nem kellene engedni, meghalni az Órtony vértranszfúzióval kapcsolatos beteges tantételei miatt. Részben tehát jó lelkiismeretem megőrzésének ügyéről van szó: ha néma maradok, lényegében segítséget nyújtok egy olyan hitnézetnek, amely a szükségben levő emberek életét kockáztatja. Nem akarom, hogy ártatlan gyermekek halála terhelje a lelkiismeretemet.

Miután elolvassák beszámolómat, sokan kényelmesen el fogják vetni a legnagyobb részét annak, amit mondok, mint olyat, ami nem igaz. Ha az olvasónak ez a következtetése, meghívom és felhívom arra, hogy vizsgálja meg ezeket a dolgokat saját maga. Sok volt Jehova Tanúja van, aki segítségére lehet, és azokban a kérdésekből, amelyekkel az én történetem nem foglalkozik, sok jó könyv érhető el további tanulmányozás céljából. (Lásd a Bibliográfiát.)

* * * * *

Joan Cetnar visszaemlékezései

Jehova Tanúi családjunk számára semmi esetre sem voltak idegenek. Déd-nagyszüleim, Sebastian és Catherine Kresge, S. S. Kresge (4) szülei (aki egy áruházról ismert) Bibliakutatók lettek (ahogy Jehova Tanúit abban az időben ismerték) az 1890-es években azáltal, hogy elolvasták Russell lelkipásztor könyveit. Két lánya (Catherine Kresge-nak - a ford.) hozzáment a két Howell fivérhez, egyikük volt a nagyapám. Mindkét szülőm hűséges Jehova Tanúja volt és ma is azok. Fiatal gyerekek voltak 1914-ben és átélték 1914, 1918 és 1925 prófétai kudarcait. Édesanyám tevékenyen terjesztette a „*A most élő emberek közül milliók sohasem halnak meg!*” című könyvet (kiadták 1920-ban), melyben megígérték Ábrahám, Izsák és más ószövetségi patriarchák feltámadását 1925-ben, és a Királyság földi időszakának létrejöttét. Hogy mennyire határozottak voltak az erre az évre vonatkozó jóvendölések? Ítéld meg az olvasó egy idézet alapján az említett könyvből:

...Az az időszak... az 1925-ös év végével zárul le, amely időben a jelenlegi rendszer véget ér és a nagy ellenképnek el kell kezdődnie. Akkor majd miknek a bekövetkezését kell várnunk? Az ottani rendszerben teljes helyreállításnak kell történnie; következésképp a nagy ellenképet minden dolgok helyreállításának a kezdete kell jelezze. A legfőbb dolog, amit helyre kell állítani, az az emberi faj, amit életre kell kelteni. És mivel más Írásszövegek határozottan leszögezik azt a tényt, hogy ilyen helyreállítás történik majd Ábrahám, Izsák, Jákob és más régi hűségesek esetében, és hogy ezek lesznek az első zsengek, elvárhatjuk, hogy 1925 tanúja lesz Izrael eme hűséges férfiai visszatérésének a halál állapotából. Fel lesznek támasztva és tökéletes emberekké lesznek teljesen helyreállítva, és a földi dolgok új rendszerének lesznek a látható, törvényes képviselőivé megtéve.

Amint a Messiási Királyság létrejött, amelyben Jézus és az ő megdicsőült egyháza alkotják majd a nagy Messiást, ez a Királyság fog áldásokkal szolgálni a népnek, amire ők oly régóta vágyakoztak, amiben reménykedtek, és aminek az eljövételéért imádkoztak...

Amint azt mi már korábban kijelentettük, a nagy jubileumi ciklusnak 1925-ben kell megkezdődnie. Abban az időben a Királyság földi korszakát fel fogják ismerni...

(88., 89. old.; lásd a 4. ábrát)

Nem tudtam ennek a jóvendölésnek a kudarcáról és más hibákról sem, amiket a Társulat elkövetett, addig, amíg *el nem hagytam* a Tanúkat. Megkérdeztem édesanyámat „*A most élő emberek közül milliók sohasem halnak meg!*” kampányról és arról, hogy vajon ő előadta-e az 1925-re vonatkozó spekulációt tanúskodó munkájában. Azt mondta, hogy igen, azután hozzátette: „De én nem hittem benne!” Ez a felelet meglepett

4. S. S. Kresge és családja sohase lettek Jehova Tanúivá, és azok a családtagok, akiket én ismertem, aktív keresztények. (Nem Jehova Tanúiként. – a ford.)

4. ábra

„A most élő emberek közül milliók sohasem halnak meg!” (88-89. old.)

[Az Írás más helyen mutatja, hogy] hetven jubileumot kellett megtartani. (Jeremiás 25:11; 2Krón 36:17-21) Ezeknek a jubileumoknak az egyszerű számítása elvezet minket ehhez a fontos tényhez: 70 db. egyenként 50 éves jubileum összességében 3500 évet tesz ki. Ez az időszak, amely i.sz. 1. előtt 1575 évvel kezdődik, szükségszerűen az 1925-ös év végével zárul le, amely időben a jelenlegi rendszer véget ér és a nagy ellenképnek el kell kezdődnie. Akkor majd miknek a bekövetkezését kell várnunk? Az ottani rendszerben teljes helyreállításnak kell történnie; következésképp a nagy ellenképet minden dolog helyreállításának a kezdete kell jelezze. A legfőbb dolog, amit helyre kell állítani, az az emberi faj, amit életre kell kelteni. És mivel más Írásszövegek határozottan leszögezik azt a tényt, hogy ilyen helyreállítás történik majd Ábrahám, Izsák, Jákob és más régi hűségesek esetében és hogy ezek lesznek az első zsengek, elvárhatjuk, hogy 1925 tanúja lesz Izrael eme hűséges férfiai visszatérésének a halál állapotából. Fel lesznek támasztva, és tökéletes emberekké lesznek teljesen helyreállítva, és a földi dolgok új rendszerének lesznek a látható, törvényes képviselőivé megtéve.

Amint a Messiási Királyság létrejött, amelyben Jézus és az ő megdicsőült egyháza alkotják majd a nagy Messiást, ez a Királyság fog áldásokkal szolgálni a

népnek, amire ők oly régóta vágyakoztak, amiben reménykedtek, és aminek az eljövételéért imádkoztak.

És amikor az az idő eljön, akkor béke lesz és nem háború, amint a prófeta gyönyörűen kijelenti: ”Az utolsó napokban az Úr házának hegye szilárdan áll a hegyek fölött, kiemelkedik a halmok közül, és népek özönlenek hozzá. Sok nép megy oda, és azt mondják: Gyertek, menjünk föl az Úr hegyére, Jákob Istenének házához, hogy tanítson minket útjaira, és az ő ösvényein járhassunk! Mert Sionból jön a tanítás, és az *Úr beszéde Jeruzsálemből. És sok nép fölött ítélkezik*, és megfeddi a távoli, erős nemzeteket is. Kardjaikat kapává kovácsolják, dárdáikat pedig metszőkéssé. Nép népre fegyvert nem emel, hadakozást többé nem tanul. Mindenki szőlője és fügefája alatt ülhet, mert a Seregek Urának szája szólt.” – Mikeás 4:1-4

Földi Vezetők

Amint azt mi már korábban kijelentettük, a nagy jubileumi ciklusnak 1925-ben kell megkezdődnie. Abban az időben a Királyság földi korszakát fel fogják ismerni. Pál apostol a Hébereknek írt levele tizenegyedik fejezetében megnevezi hűséges férfiak egy hosszú sorát, akik az Úr keresztre feszítése előtt haltak meg, valamint az egyház kiválasztásának kezdete előtt. Ezek soha nem lehetnek a mennyei osztály részesei; nem volt égi reménységük; de Isten tartogat számukra valami jót. Fel lesznek támasztva tökéletes férfiaként és ők lesznek azok a földi

fejedelmek vagy vezetők, akiket ő
megígért. (Zsolt 45:16; És 32:1; Mt 8:11)
Következésképpen biztosan várhatjuk azt,
hogy 1925 Ábrahám visszatérését fogja
jelezni. [...]

J. F. Rutherford: „*A most élő emberek közül milliók sohasem halnak meg!*” című könyvének 88. és 89. oldala, amit 1920-ban adtak ki. Az 1925-re vonatkozó jövendölés kudarcot vallott.

engem és azt feleltem: „Te nem hiszed el *most*, de hinned kellett benne akkor!”

Emlékszem rá, hogy amikor házról házra mentem, az emberek elmondták nekem, hogy mi már korábban megjósoltuk ennek a világnak a végét. Én azt válaszoltam: „Nem, mi nem tettünk ilyet!” Hogy ez igaz, azt én abból következtettem ki, amit szüleim válaszoltak nekem az e tárgyra vonatkozó kérdéseimre.

Édesapám volt a gyülekezetszolga (ma koordinátornak vagy elnöklő felvigyázónak nevezik – a ford.) az után, hogy az 1930-as évek elején felépítették a Királyságtermet Broadheadsville-ben, Pennsylvániában. Úgy nőttem fel, hogy összejövetelekre, gyűlésekre és kongresszusokra jártam. Bibliatanulmányozásokon vettem részt, amelyeket szüleim vezettek a tanulmányozók otthonaiban, s amikor már tudtam olvasni, én olvastam fel az Írásszövegeket és segítettem édesapámnak, aki vezette a tanulmányozásokat. Az évek során akár esett, akár a nap sütött, időt töltöttem el az utcasarkokon történő tanúskodással és a házról házra végzett munkával. Azért említem meg ezeket a tevékenységeket, hogy jelezzem, nem úgy tekintettem a hitemre, mint egy passzív dologra.

Felnevelkedésem során gyakran voltak otthonunkban látogatók az Órtorony Főhivatalából. Sok Bétel-szolga a mi farmunkon töltötte a szabadságát. Nathan Knorr és a szüleim évekig barátok voltak, és én úgy ismertem őt, mint családunk barátját, aki egyben a Társulat elnöke is.

Abban az időben, amikor a zászlónak történő tisztelgés kötelező volt, a Chestnuthilli Összevont Iskola igazgatója megértő volt és megengedte a Tanú-gyerekeknek, hogy gyakorolják vallási szabadságjogaikat. Két fiú, akiket kizártak a közeli East Stroudsburg-i iskolából, mert visszautasították a tisztelgést, Chestnuthillbe járt és velünk lakott. A gyerekek gúnyolódásának tárgya voltam, mert nem vettem részt összejöveteleken vagy más olyan iskolai tevékenységekben, amelyek bármilyen ünnephez kapcsolódtak, mint például a húsvét vagy a karácsony.

Egy vonatkozásban észrevettem, hogy a mi családunk gyakorlata nem egyezett meg a Társulat tanításával. Ez a születésnap megünneplése volt. Jehova Tanúit évek óta arra tanították, hogy a születésnap ünnepségek rossz dolgok. De saját tapasztalatomból nyilvánvaló volt, hogy a tiltást nem mindig alkalmazták és nem mindenkire. Édesapám gyülekezetszolga volt és szoros kapcsolatban állt a Társulat Főhivatalával, ennek ellenére nekem minden évben volt születésnap tortám és zsúrom egész gyerekkorom során 1949-ig, amikor kilencedik osztályos lettem. Ez jóval az után történt, hogy a Társulat elítélte a születésnapok megtartását. Bert Cummings a Bételből, aki azonos napon született velem születésnap levelezőlapot küldött nekem és Max Larson üzemvezető gyakran küldött egy emléktárgyat. Sőt személyek, akik a Bételben voltak, még néhány születésnap zsúromon is

részt vettek. És egészen 1964-es kiközösítésემig édesanyám általában küldött nekem valamit, amint az a dátum közeledett.

Tizenhárom éves koromban tudatosult bennem, hogy életemet Isten szolgálatának akarom szentelni és az Ő akaratát kívánom cselekedni életem hátralevő részében. Következésképpen 1948-ban, Hazeltonban, Pennsylvániában egy körzetkongresszuson édesapám megkeresztelt, jelképezve ezzel önátadásomat. Tizenhat éves koromban végzősként én mondtam a tanévzárón a búcsúbeszédet, majd elvégeztem egy tizenhárom hónapos titkárnőképző tanfolyamot a Churchman's Business College-ban, és ezután egy évig dolgoztam. Egyik vágyam az volt, hogy a Bétel Család tagja legyek. Megtudtam egyik Bételben levő barátomtól, hogy az egyik lány távozik, és hogy lenne majd egy hely. Azt mondták nekem, hogy ha engem az érdekel és jelentkezem, jó esélyem lesz rá, hogy azt elfogadják, mivel családom jól ismert számukra. A Társulatnak az volt a gyakorlata, hogy a lányoknak először a Staten Islandon lévő konzervgyárban kell dolgozniuk egy nyáron keresztül. Azokat, akik majd a Bételbe mennek dolgozni az ott lévő lányok közül kellett kiválasztani. Ezek a lányok általános úttörők voltak, akik már két vagy három évet eltöltöttek ebben a szolgálatban. 1954 júliusában Torontóba mentem egy kerületkongresszusra és részt vettem egy összejövetelen, amit azoknak a személyeknek tartottak, akik érdeklődtek a bételszolgálat iránt. Knorr elnök ott volt, és megkérdezte tőlem: „Te valóban el akarsz jönni, dolgozni a Bételbe? Tudatában vagy annak, hogy ha eljössz, akkor három évig ott kell maradnod?” „Igen” – feleltem. „Tudsz jelentkezni augusztus 12-én?” – kérdezte ő. Elmondtam neki, hogy dolgozom és le kell töltenem a munkaadómnál a két hét felmondási időmet, de tudnék jelentkezni náluk azon a napon.

Ebben az időben én úgy gondoltam, hogy a Társulat Isten szervezete; nem volt kétségem e felől. Jehovát akartam szolgálni. Ha ez azt kívánja tőlem, hogy életem hátralevő részét a Bételben töltssem, hát én hajlandó voltam megtenni ezt. Még arra is kész voltam, hogy lemondjak a férjhez menésről és arról, hogy gyermekeim legyenek, ha ez volt az, amit Isten akart tőlem. Ha viszont férjhez mennék, azt akartam, hogy a férjem körzetszolga (ma körzetfelügyelőnek nevezik – a ford.) vagy más teljes idejű solga legyen.

Első megbízatásom, amely a Bételben töltött első nyolc hónapomra terjedt ki, szobaasszonyi szolgálat volt a Bétel lakásaiban. Minden lány körülbelül húsz szobát kapott, hogy tartsa azokat rendben és minden nap ágyazzon be, kivéve a vasárnapot. Egyik nap közölték velem, hogy jelentkezzem Larson testvérnél a gyárban, hogy újabb megbízatásomat ott kapjam meg. Ő tájékoztatott engem, hogy kapok egy íróasztalt a Levelezési Osztályon. Az lesz a feladatom, hogy az ország egyik részéből beérkező postát felnyissam és szétoszzam a megfelelő részlegek között a gyárban. Időnként szükséges volt, hogy leveleket írjak és aláírjam azokat az „Órtony Bibliatársulat” gumibélyegzővel és az én ügyintézői kódommal, amely bizonyos betűkből állt. (Ez ma is így van a levelek vonatkozásában – a ford.) Nagyon elégedett voltam amiatt, hogy szolgálhatom Jehovát ebben a (amint én gondoltam) felelősségteljes beosztásban. Úgyhogy amikor néhány hónappal ez után azt mondták nekem, hogy jelentkezzem az alattunk levő Folyóirat Osztályon és ott kell dolgoznom, összeomlottam, mert ezt lefokozásnak tartottam. Úgy éreztem, nem bizonyultam hűségeseknek abban a megbízatásban, amit Jehova adott nekem. Azt sem tudtam megérteni, hogy a

felvigyázóm, Harley Miller testvér miért nem jött oda hozzám és mondta el nekem szeretetteljesen, hogyan bizonyultam alkalmatlannak a beosztásomra. Minthogy ismertem Larson testvért, a gyár felvigyázóját gyerekkoromtól fogva, úgy éreztem megvitathatom ezt az ügyet vele. Ő tájékoztatott engem arról, hogy azért mozdítottak el, mert olyan arckifejezést vágtam Miller testvérenek, amely a vele szembeni tisztelet hiányát mutatta. Később megtudtam, hogy Miller soha nem akarta azt, hogy én a Levelezési Osztályon kezdjek el dolgozni, és ez egy jó ürügy volt számára az elmozdításomra. Ez volt az első tapasztalatom Isten „szerető” szervezetének kezébe kerülve és megbotránkoztam mindezen.

Gyakorta a Társulat vezetése és az alárendeltek közti problémákat behozták az ebédlőterembe. Knorr elnök arra használta az asztalfőn elfoglalt helyét (és a mikrofont, ami ahhoz járt), hogy ostromozza azokat, akikkel nézeteltérései voltak. Az egyik ilyen konfliktus nyilvánvaló volt Knorr elnök és Colin Quackenbush között, aki abban az időben az „Ébredjetek” szerkesztője volt. Ennek a viszálynak a következménye számos tiráda volt, amely az ebédlőteremben hangzott el, és ennek eredménye lett Colin végleges megfosztása szerkesztői állásától, továbbá a Bétel-szónokok listájáról való törlése is. Kemény kétkezi munkát adtak neki a gyárban. Később elhagyta a Bételt.

Agyonreklámozott tény volt, és ma is az, hogy a Bételben mindenki, beleértve az Őrtorony Társulat elnökét is, csak szállást és ellátást kapott, valamint havi 14 dollárt. Amit azonban nem magyaráztak meg, az az volt, hogyan képes az elnök ezt az összeget úgy megnövelni, hogy fenntartson egy Cadillac gépkocsit, beutazza a világot, elvigye az embereket a legdrágább éttermekbe is, és Broadway-show-kat látogasson. Az emberek valójában személyesen neki adtak adományokat és ő arra használta saját reprezentációs alapját, hogy első osztályon utazzon.

Nyilvánvaló volt, hogy hatalmas különbség van Knorréknak a Bétel tizedik emeletén lévő tetőtéri apartman-lakása és a Bétel-munkás átlagos lakrésze között. Miután már néhány hete a Bételben voltam, meghívást kaptam, hogy látogassam meg Knorr elnököt és feleségét a tizedik emeleten. Lakosztálya gyönyörű volt, freskókkal a falakon, magánkonyhával, televízióval és más kényelmi eszközökkel felszerelve. Ezen felül az elnök rendelkezésére állt egy Bételben szolgáló testvér, aki személyes szolgálatára volt (inasnak is mondhatnánk, - a ford.), és szakácsként is tevékenykedett. Azért említem meg ezt az információt, mert az emberek naivan hisznek abban, hogy az Őrtorony vezetőjének beosztása áldozathozatalt jelent. Milyen áldozatot jelent az, hogy valaki hivatalosan csak 14 dollárt kap havonta, amikor úgy élhet, mint egy király?

Amikor lemondtam a Bétel-szolgálatról 1958-ban, miután négy évet töltöttem el ott, a vőlegényem, Bill és én beszéltünk a szüleimnek azokról a dolgokról, amiket a Főhivatalban megfigyeltünk. Azt mondtam nekik, hogy nem láttam semmit abból a szeretetből, amiről állandóan beszéltünk a szervezetben. Azt válaszolták, hogy türelmet kell gyakorolnunk, és a dolgok idővel majd alakulni fognak. Én mindenesetre csak örülni tudtam annak, hogy megszabadultam ettől az egésztől. Bill és én 1958 szeptemberének őszi napfordulója holdtöltéjekor házasodtunk össze, (Ez a holdtölte a „szüreti holdtölte” vagy „betakarítási holdtölte” az USA-ban, nálunk nem nevezetes nap – a ford.) és boldogan éltünk szüleim szomszédságában, amíg Billt ki nem közösítették 1962. december 12-én.

Néhány dolgot meg kell említenem Bill kiközösítésével kapcsolatban. Amikor megjött a levél a Társulattól, amelyben felszólították Billt, hogy jelenjen meg a bírói meghallgatáson,

megkért engem, hogy hívjam fel a gyülekezet annyi tagját, amennyit csak tudok, és kérjem meg őket, hogy legyenek jelen, amikor az ügyet kivizsgálják. A Társulat levele leszögezte, hogy hozhat tanúkat maga mellett. De amikor néhány tucat ember jelent meg, a kerületszolga nem engedte meg, hogy bemenjenek. Azt mondta, ülhetnek kint az autókban, amíg a kihallgatást be nem fejezik. A hidegre és a havas időjárásra tekintettel Bill meg tudta győzni arról, engedje meg, hogy az emberek az épület egyik hátsó szobájában várakozhassanak. A kerületszolga nem volt tudatában mindaddig, amíg a meghallgatás véget nem ért, hogy a szobának, amelyben az emberek várakoztak, nem volt ajtaja, és ők hallották az egész tárgyalást. Mérgező lett, mert az egész ügyet szerette volna csendben lebonyolítani.

Édesapám nagyon felháborodott Bill kiközösítésén. Azt kérdezte tőle: „Mit fogsz tenni most?” Majd hozzátette: „Tudod, hogy itt nem maradhatsz a továbbiakban, már így is elég kárt okoztál.” Édesapám azért mondta ezt, mert sokan azok közül, akik hallották a Bill kiközösítésével kapcsolatos tárgyalás eseményeit, elhagyták a Királyságtermet. Amikor azok, akik nem voltak jelen a meghallgatáson meghallgatták, hogy Billt „hitehagyásban” mondták ki bűnösnek, sokan telefonáltak és eljöttek megkérdezni, mik a vád indokai.

Az egyik férfi, aki nem látogatta többé a Királyságtermet Dawson Gillem volt, aki hosszú ideje családunk szomszédja volt. Miután Billt kiközösítették, áthívott Billt és engem az ő farmjára és felajánlotta, hogy nekünk adja. Felajánlott nekünk 2.500 dollárt is arra, hogy hozzuk rendbe, s csupán azt kívánta, hogy engedjük meg neki, hogy élete végéig ott maradjon. Dawson jó néhány évig távol tudott maradni a Királyságteremtől (azaz gyakorlatilag tétlen hírnök volt - a ford.), míg egy nyáron a papám visszautasította azt, hogy levágja nála a füvet, amíg ismét nem csatlakozik a gyülekezethez. Itt van egy olyan férfi példája, aki jár a Királyságterembe és Jehova Tanújának számít, noha nem hiszi azt, hogy a Társulat Isten szervezete.

Habár még nem voltam kiközösítve, egyetértettem azokkal a dolgokkal, amiket Bill abban az időben gondolt és vallott. A szüleim, a rokonaim és a barátaim mindannyian nyomást gyakoroltak rám, hogy maradjak hűséges a szervezethez és mentsem meg a családot a biztos pusztulástól. Noha azt nem mondták nekem, hogy hagyjam el Billt, jelezték, hogy amennyiben megtenném, gondoskodnának rólam. Nem hagyhattam el a férjemet, mert igazából egyetlen érvem sem volt, amivel el tudtam volna utasítani az ő álláspontját. Gyanítottam, hogy sok baj van azokkal a tanításokkal, amelyekben mi Jehova Tanúiként hittünk, de ezen a ponton nem sok konkrét bizonyítékom volt érzéseim alátámasztására. Ez egy későbbi időben valósult meg.

Édesapám ultimátumát követően Bill felhívta a testvérét, Leót, aki Tanú volt Santa Anában, Kaliforniában és elmondta neki, mi történt. Ő festő-mázoló vállalkozó volt és felajánlotta Billnek, hogy ad neki munkát és megtanítja neki ezt az ipart. Billnek nem volt tapasztalata a festés-mázolás területén, de hajlandó volt tanulni. Egy új kezdet reményében berakodtunk a kocsinkba és egy utánfutóba, aztán három kisgyermekünkkel elhajtottunk Kaliforniába. Amint elhúztunk a Királyságterem mellett, amit gyerekkoromtól kezdve ismertem, kimondtam azt, ami a szívemben volt: „Soha többé nem akarom oda még egyszer betenni a lábamat.”

Miután megérkeztünk Santa Anába, kibéreltünk egy szobát és Bill belekezdett új munkájába Leoval, a testvérével. Gyorsan tanult és néhány év múlva már ő oktatta a tanulókat. Elég volt ahhoz néhány beszélgetés Billel, hogy Leo elkülönüljön Jehova Tanútól. Leo undorodott attól, amikor mások, akik korábban az Őrtorony Főhivatalában voltak,

bizalmasan elmondták neki, hogy ők sem értettek egyet a Társulat vértranszfúzióra vonatkozó tiltásával, mégis Tanúk maradtak. „Micsoda képmutatók”, - mondotta.

Leo felesége, Phyllis is látta ezt a képmutatást és hamarosan felismerte, hogy a Tanúk vezetői hamis próféták, miután rájött, hogy ők tévesen jelentették be a világ végét három alkalommal is. (1914, 1918, 1925) (És azután még 1975-ben is... - a ford.) Az a kellemetlen esemény, amely feltárta számára azt, mennyire nevetséges tud lenni a Társulat álláspontja, akkor történt, amikor állatorvosának javaslatára vérátömlesztést adatott a pudlijának (uszkár kutya – a ford.), hogy meghosszabbítsa az életét. Nem akart hinni Billnek, amikor azt mondta neki, hogy a Társulat ezzel kapcsolatban azt mondhatja neki, hogy áthágta Isten törvényét. Bill sürgetésére írt a Társulatnak az ügyel kapcsolatban, és a válaszban, amit kapott, tájékoztatták arról, hogy *valóban* rosszat cselekedett. Phyllis úgy gondolta, hogy ez nevetséges. Újra írt nekik és megkérdezte, hogy amennyiben a macskája megenne egy egeret, az is gondot jelentene-e? Ez is ellene volna Isten törvényének? Azt mondták neki, hogy bezárva kellene tartania a macskáját és jobban kellene ügyelnie arra, hogyan bánik vele. Azt gondolta magában: „Hány olyan macskát láttam eddig, amelyik kifolyatja áldozatának véré, mielőtt megenné azt?” A Társulat álláspontja *reductio ad absurdum*má vált. (Olyan logikai érvelés, melyben az érvelő látszólag elfogadja az ellenfél egy állítását igaznak, majd megmutatja, hogy ez egy képtelenséghez vezet, így bizonyítja, hogy az állítás hamis. – a ford.)

Miután nyolc hónapig abban a szobában éltünk, amit kibéreltünk, lehetőségünk nyílt arra, hogy megvegyük azt a házat, amelyben most is lakunk. Isten megáldotta hitből fakadó eljárásunkat.

1963 októberében szüleim eljöttek meglátogatni bennünket, hogy lássák, vajon megváltoztattam-e a véleményemet, vagy, hogy segítsenek nekem abban, hogy így tegyek. Nem nálunk laktak, hanem Bill nagynénjénél és nagybátyjánál, néhány háztömbbel arrébb. Ekkorra már képes voltam gondolataimat alaposabban rendezni és szüleim arra irányuló kísérletei, hogy megváltoztassam a véleményemet, sikertelenek maradtak. Ezek után elmentek és az óta sem voltak nálunk. Mindazonáltal engem később sem közösisítettek ki, mindaddig, amíg köztudottá nem vált, hogy részt vettem egy előadáson, amit Bill tartott a Tanúkról és a vértranszfúzióról egy, a közelünkben lévő egyház rendezvényén.

Először a helyi gyülekezetszolga és egy körzetszolga látogatott meg, aztán később két testvérnő a Királyságteremből. Amikor megkérdezték tőlem, hogy egyetérték-e a férjemmel, kijelenttem, hogy igen. Röviddel ezek után megtudtam, hogy ki leszek közösítve tárgyalás nélkül a Broadheadsville-i (Pennsylvania állam) Királyságterem Bírói bizottsága által, ahol édesapám volt a gyülekezetszolga. Bejelenttem, hogy helybeli meghallgatást kérek, és a Santa Ana-i Bírói bizottság járt el a pennsylvaniai Bírói bizottság helyetteseként.

Miután megjelent egy újságcikk a kiközösítéssel kapcsolatban a „*Register*” című lap 1964. augusztus 7-i számában, számos korábbi Tanú és különféle „bibliatanulmányozó” csoportok (Russellita szakadár csoportok – a ford.) tagjai léptek velünk kapcsolatba. Rajtuk keresztül sok olyan dolgot megtudtunk a Társulat múltjáról, ami korábban nem volt ismeretes számunkra. Tanulmányoztunk olyan anyagokat is, amelyek bemutatták az Evangéliumi Kereszténység tanításait és válaszokat adtak Jehova Tanúi vádjaira. Elképedtünk, amikor rájöttünk, milyen gonosz módon tévesztettek meg minket, amíg Tanúk voltunk. Eljutottam arra a felismerésre, hogy noha Tanúként én gondosan tanulmányoztam az Őrtorony-irodalmat, valójában elég kevésbé voltam a Biblia tanulmányozója. Tény az, hogy igazából soha nem

engedtem meg magamnak azt, hogy végiggondoljak bármit a Bibliából saját magam, a magam módján.

Körülbelül még négy évig az után, hogy elhagytuk Pennsylvaniát, folyamatosan leveleztem a szüleimmel. Akkor édesanyám abbahagyta az írást és azóta sem írt. Én még mindig írok nekik leveleket, de sohasem válaszolnak rájuk. Ha mostanában meglátogatjuk őket, még a házukba sem engednek be, de gyermekeinknek megengedik, hogy meglátogassák őket. Két évvel ez előtt, amikor látogatást tettünk a farmjukon, édesanyám találkozott velem az ajtóban. Megkérdeztem tőle: „Édesanyám, mit kívánsz tőlem, mit tegyek azért, hogy helyreállítsam a kapcsolatunkat?” A választ össze lehet foglalni egyetlen mondatban: „Gyere vissza a szervezetbe.” Anyagilag nagyon előnyös dolog lenne, ha ezt megtenném, mivel az én szüleim gazdagok. De Bill és én soha nem tudnánk visszatérni egy olyan szervezetbe és rendszerbe, amelyik ennyire nyilvánvalóan hamis.

Amint Bill kifejezésre juttatta az ő bizonyágtételében, egy Tanú nagyon nehéznek találja azt, hogy elhagyja a mozgalmat, mert nem látja, hová is mehetne. Ő egy másik szervezetet keres, amelynek elköteleződhet és hűséget fogadhat. Hová mentem én? A Bibliához, Isten Szavához, és Jézus Krisztushoz, az én megmentőmhöz. Eltartott nekem egy ideig, hogy rájöjjek, hogy a megmentésben való bizodalom teljes mértékben belé kell vetnem. Semmilyen szervezet nem halt meg azért, hogy megmentsen engem. Ez egy Jézus Krisztus és köztem lévő ügy. Megértettem, hogy Ő gondoskodott *rólam* és törődött *velem!* Személyesen magamra vonatkoztattam olyan bibliaverseket, mint a János 3:16: ”Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy aki (Joan Cetnar) hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Azt ajánlanám annak a személynek, aki elhagyja a Tanúkat, hogy találjon egy Bibliában hívő egyházat, ahol imádatot mutathat be, növekedhet szellemileg és közösségben lehet más keresztényekkel; neki szüksége van erre a kapcsolatra. (Én ugyanezt tudom ajánlani – a ford.)

Hálát adok Istennek, amiért megáldotta a családjunkat, és mert kielégítette szükségleteinket: a szellemieket, a fizikaiakat és az anyagiakat. Azért is hálát adok Neki, mert most közelebb vagyok Hozzá, mint tíz évvel ezelőtt voltam. A keresztény kapcsolat Istennel létfontosságú, áldott, és fejlődő kapcsolat. Dicsérjük Őt!

VIII. MEGTALÁLTAM AZ „IGAZSÁGOT” – JÉZUS KRISZTUST

Walter Davis elmondása alapján

1935. december 14-én születtem Forth Worth-ben, Texas államban és életem legnagyobb részében San Bernardinoban és annak közelében éltem Kaliforniában. Abban az időben, amikor először kerültem kapcsolatba Jehova Tanúival az Utolsó Napok Szentjei Újjászervezett Jézus Krisztus Egyháza tagja voltam. (Ez a mormon egyház kisebb szektája, melynek vezetői mind a vallásalapító Joseph Smith próféta közvetlen fiági leszármazottai. Éles ellentétben állnak az Utah állambeli Salt Lake City központú mormonokkal. Utóbbinak ma kb. 16 millió, az előbbinek kb. 1 millió tagja van. – a ford.) Tizenégy éves koromban csatlakoztam ehhez az egyházhoz egyik nagynéném és néhány szomszédom befolyására, akik ott tagok voltak. Fiatalos lelkesedésemben és a Biblia tanításának teljes figyelmen kívül hagyásával igazságnak fogadtam el az egyház minden tanítását és gyakorlatát. Őszintén hittem benne, hogy ez az *egyetlen igaz* vallás a földön. Számomra Joseph Smith Isten prófétája volt, akit azért hívott el, hogy helyreállítsa az igaz egyházat a hitehagyottságból. Arra a hitre jutottam, hogy az ő fiági leszármazottai, mint az egyház elnökei, hozzá hasonlóan próféták, látók és tanítások kinyilatkoztatói voltak. Továbbá, hogy a *Mormon könyve*, valamint a *Tanok és Szövetségek* (a mormon tanítás másik „prófétai” könyve, főleg Joseph Smith későbbi kinyilatkoztatásait és tanításait tartalmazza, ihletettnek tartják az előbbivel együtt – a ford.) mint írások egyenrangúak a Bibliával, és hogy folytatólagos (jelenlegi, azaz a mi időnkben való) ihletett kinyilatkoztatások vannak kijelentve a prófétákon keresztül.

Szüleim névleges keresztények voltak és a Déli Baptista hitet vallották. Nem elleneztek túlságosan csatlakozásomat az Újjászervezett Mormon Egyházhoz. Édesanyám apja, habár megmaradt metodistának, olvasta Rutherford bíró könyveit és igazságnak fogadta el tanításait. Édesapja hitnézeteinek következtében édesanyám mindig udvariasan fogadta Jehova Tanúit, amikor felkeresték otthonában. Vannak emlékeim kisgyerekkoromból arról, hogy Rutherford bíró fonográffelvételeit hallgattuk. Anyám gyakran fogadott el irodalmat a Tanúktól, de nem hitt abban, amit tanítottak. Először elfogadta az Újjászervezett Mormon Egyház tanításait, de soha nem keresztelkedett meg ott. Én szorgalmasan tanulmányoztam, és lelkesedésem akkora volt, hogy tizenhét éves koromban kineveztek az Ároni Papság diakónusává. (Az Ároni Papság tagja minden mormon férfi 12 éves kortól automatikusan, ez a kiváltságok, a papság „alsó” fokozata, a magasabb a „Melkizédeki” papság – a ford.) Felszentelési ünnepségemen azt mondták nekem (valószínűleg prófécia által), hogy „bátor harcossá leszek az Úrnak az Ő Egyházában”.

Számos dolog történt 1953-ban, melyek együttesen eredményezték azt a döntésemet, hogy elhagyom az Újjászervezett Mormon Egyházat. Édesapámat ekkoriban sztrájkorként alkalmazták és a szakszervezetek által szervezett sztrájkok alatt gyakran társultam hozzá, sokszor figyelmeztető táblát hordozva kis üzletek előtt. Nagyon élénken emlékszem első személyes találkozásomra Jehova Tanúival, miközben sztrájkóri kötelességemet teljesíttem Fontana város üzleti negyedében, Kaliforniában. Egy barátságos, jól öltözött, középkorú férfi jött oda hozzám, aki *Órtorony* és *Ébredjetek!* folyóiratokat tartott a kezében, és tanúskodni kezdett nekem az utcán.

Udvariasan meghallgattam, de aztán azt mondtam neki, hogy nem érdekel a vallása, mivel úgy hiszem, hogy én már megtaláltam az igazit. Azt felelte, hogyha nekem

birtokomban van az igazság, meg kell azt osztanom és el kell, hogy mondjam másoknak, ahogyan azt Jehova Tanúi teszik. Úgy egy órán keresztül beszélgettem velem és felhívott arra, hogy tanulmányozzam át újra az Újjászervezett Mormon Egyház tanításait, mivel abból számos tétel ellentmond a Bibliának. Elfogadtam tőle a folyóiratokat és megvettem első, az Órtorony Társulat által kiadott könyvem, melynek címe „*Mit tett a vallás az emberekért?*” volt. Hazavittem a könyvet, feltettem a könyvespolcra és megfeledkeztem róla. Mindazonáltal édesanyám meglátta és elkezdte tanulmányozni. Később azt mondta nekem, hogyha a könyv igazat ír, akkor az Újjászervezett Mormon Egyház hite hamis.

A következő alkalommal, amikor Jehova Tanúi eljöttek otthonunkba, édesanyám szívesen elfogadta tőlük az irodalmat, amit felajánlottak neki. Újralátogatásuk során ő beleegyezett, hogy hetente tanulmányozza a Bibliát (egy könyvből) velük. Áttanulmányozta az *Isten legyen igaz* című könyvet (2. kiadás) és más társulati kiadványokat is. Minthogy alkalmi munkásként, segédápolónőként dolgozott, gyakran elmulasztotta a tanulmányozást, és nem tudott minden vasárnap részt venni a Királyságteremben tartott összejöveteleken. Ahogy előrehaladt Jehova Tanúi tanításainak tanulmányozásában, elkezdte megosztani velem az „új igazságot”, amit tanult és meghívott, hogy üljek be a tanulmányozásokra. Ez csak felingerelt engem, mivel én jó diakónus voltam az Újjászervezett Mormon Egyházban és meg voltam győződve arról, hogy az igazságnak már a birtokában vagyok. Ekkorra édesanyám már visszautasította az én egyházam tanításait és folyamatos kísérleteket tett arra, hogy kiigazítsa a hitnézeteimet. Hogy lecsendesítsem, és hogy megcáfoljam Jehova Tanúit az ő jelenlétében, végül beleegyeztem, hogy találkozom velük.

Őszintén hittem, hogy be tudom bizonyítani: az én „Mormon” (1) tanításaim az igazak, és anyám kedvenc Jehova Tanúi hitnézetei hamisak. Szükségtelen mondanom, hogy a találkozójával, amelyen megvitattuk az általam képviselt tanításokat kudarcnak bizonyult az én szempontomból, mivel figyelmen kívül hagytam a Bibliát. Nekem azt tanították, hogy egyházam tanításait „bizonyosítvány írásokkal” támasszam alá. A későbbiekben úgy találtam, hogy ezek gyakran összefüggéstelenek voltak. Ez a találkozójával Jehova Tanúival sikeres volt abban, hogy kétségeket ültetett el az elmémbe. Nekem azt tanították, hogy a Biblia támogatja a „Mormon” tanításokat, és valójában ez volt az egyik fő oka annak, hogy csatlakoztam az Újjászervezett Mormon Egyházhoz. Úgy okoskodtam, hogy ha a Biblia – a legrégebbi és az első Isten kinyilatkoztatásai közül - nem támogatja a „*Mormon könyve*” és a „*Tanok és szövetségek*” tanításait, akkor

1. Az Utolsó Napok Szentjei Újjászervezett Jézus Krisztus Egyháza nem szereti a „Mormon” megnevezést, de én használom, mert hittünk mi is a „*Mormon könyvében*”.

ezeknek az „utolsó-napi írásoknak” hamisaknak kell lenniük. Gondosan áttanulmányoztam minden egyes bibliai szövegrészt, amit a „*Mormon könyve*” alátámasztására felhasználtak, és Isten vezetése által megláttam, hogy azokat félremagyarázták, kiragadták a szövegkörnyezetből és hibás módon használták.

Azzal indultam el, hogy megcáfolom Jehova Tanúit, de ahogy előrehaladtunk, saját egyházam tanításainak hamissága bizonyosodott be. 1953 decemberében történt, amikor végzős voltam a középiskolában, hogy elhagytam az Újjászervezett Mormon Egyházat. Részt vettem életem első összejövetelén a Királyságteremben, és röviddel ezután elkezdtem tanulmányozni a Tanúk könyveit, az „*Isten legyen igaz*” címűt és az „*Ez jelent örökké tartó életet*” címűt két Tanúval, Al és Betty Kusyval San Bernardinóban. Komolyan érdekelt az,

hogy megtanuljam az igazságot, és buzgón tanulmányoztam hosszú órákon át minden „igazságot tartalmazó” kiadványt, amihez hozzá tudtam jutni.

Minél többet tanulmányoztam és tanultam meg „Jehova Tanúi Új világ társadalmáról”, annál jobban meggyőződtem arról, hogy ők valóban Jehova Isten tanúi. Az a dolog, ami a legnagyobb hatással volt rám a Tanúkkal kapcsolatban, az az ő nagyon gyors terjeszkedésük volt minden nemzetből, népből és nyelvből összeálló szolgálk nemzetközi társulataként. Az én korábbi egyházam viszonylag kicsi volt (csak 125.000 tag kevesebb, mint két tucat országban), évente körülbelül 5.000 új megtérőt megnyerve, míg Jehova Tanúi robbanásszerűen növelték tagjaik számát (több mint 500.000-en voltak, amikor én csatlakoztam) és új tagok tízezreivel növekedtek világméretben. Hamarosan elfogadtam minden tantételüket és tanításukat. Az a hit, hogy 1914 óta az utolsó napokban élünk nagy hatást tett az elmémre. A sürgető szükség, hogy Jehova képesített szolgálja legyek és megosszam prédikálás útján a „királyság jó hírét” a „más juhokkal”, számomra az élet legfontosabb dolgává vált. Eljutottam életemnek arra a pontjára, amikor összhangban a Társulat tanításával, átadtam magam Jehova Istennek és megfogadtam, hogy engedelmes leszek „a hű és értelmes rabszolgá” osztálynak, amely Brooklynban, New York államban volt.

Egy nyilvános szertartás keretében Pomonában, Kalifornia államban 1954. június 6-án víz alá merítéssel megkereszteltek, hogy jelképezze önátadásomat. Mivel Jehova Tanúi egy személy megkeresztelését felszentelési szertartásnak is tekintik, ezáltal én felszentelt szolgálta lettem. Áttérésem a „mormonizmusból” meglehetősen nagy feltűnést keltett Jehova Tanúi helyi gyülekezetei körében és „meghívtak”, hogy osszam meg tapasztalataimat a „testvérekkel”. Mindazonáltal én fiatalként szégyenlős és befelé forduló voltam, és mindig nagyon izgatott voltam, amikor közönség előtt beszéltem. A zavarodottság és az attól való félelem, hogy nagy tömegek előtt ügyetlennek bizonyulok ösztönöztek arra, hogy próbáljak tartózkodni a színpadi szerepléstől. Ez volt az első alkalom, amikor találkoztam a Társulat „erőskezü eljárás módjával”.

Az a férfi, akivel tanulmányoztam korábban, Al Kusy és az én gyülekezetem gyülekezetszolgálja (ma a koordinátor a megfelelője – a ford.) félreérthetetlen módon elmondták nekem, hogy elvárják tőlem azt, hogy eleget tegyek a körzetszolgálta eme kívánságának. Ha visszautasítanám, hogy így tegyek, azt úgy tekintenék, mint saját „önző egyéni érdekeimnek” a Társulat érdekei elé helyezését, és ez valójában engedetlenségnek számítana. Úgy akartak bemutatni engem, mint olyan valakit, aki megpróbálta megcáfolni a Tanúk „igazságát”, és miután kudarcot vallott ebben, Jehova egyik Tanújává lett. Az Újjászervezett Mormon Egyház tagjaként azt tanították nekem, hogy mi nem vagyunk „Mormonok”, mivel ezt a szót az emberek a többnejűséggel és Brigham Younggal hozták kapcsolatba. (Brigham Young Joseph Smith, a Mormon Egyház alapítójának ügyvédje volt, halála után a többség őt választotta vezetőnek és Illinois államból Utah államba vándoroltak, míg a kisebbség Joseph Smith fiági leszármazottait követte és Illinois államban maradtak. - a ford.) Mivel sok Mormon volt Kalifornia állam déli részén, a Társulat nyilvánvalóan úgy hitte, hogyha engem úgy tüntet fel, mint egy „Mormont”, aki Jehova egyik Tanúja lett, ez arra készíthet néhány Mormon egyháztagot, hogy áttérjenek.

Ellenvetéseimet az ellen, hogy „Mormonként” mutassanak be, elutasították. Azt mondták nekem, hogy engedelmeskedjek, mert a Társulat az Újjászervezett Mormon Egyházat „Mormonoknak” tartotta. (A hivatalos név Az Utolsó Napok Szentjeinek Újjászervezett Jézus Krisztus Egyháza. Bírósági ítélet alapján ők tekintendők Joseph Smith tanításai jogszerű letéteményeseinek. – a ford.) Az ekként történő bemutatás elősegítené a

teokratikus érdekeket: tapasztalataimat meg lehetne osztani a Mormonokkal abban a reményben, hogy ez arra készíti őket, hogy tanulmányozzanak Jehova Tanúival. Végül beleegyeztem abba, hogy elmondjam bizonyágtételemet arról, hogyan jöttem ki a „mormonizusból”. Nekem természetesen volt némi lelki fenntartásom annak igazságáról, amit csináltam. Előadtam tapasztalataimat 2.000 Jehova Tanúja előtt egy körzetkongresszuson, és később 20.000 Jehova Tanúja előtt az 1954-es kerületkongresszuson, amit a Del Mar versenypályán tartottak. A program után megtapsoltak, gratuláltak és azt mondták, hogy az én tapasztalatom jelentős mértékben bátorította a testvéreket arra, hogy nagyobb lelkesedéssel tanúskodjanak a Mormonoknak.

Az, hogy tag lettem a Tanúknál vegyes hatással volt a családomra. Édesapám, noha elismerten újra és újra bűnbe esett, jó néhány alkalommal, könnyekkel telt szemekkel tett bizonyágot nekem arról, hogy fiatal fiúként ő „újjászületett” egy régimódi evangelizációs ébredési kampány egyik összejövételén Texasban. Érzelmileg felindultam, miközben a Papát hallgattam, aki elmesélte tapasztalatát arról, hogyan ismerte meg az Urat személyesen. Ő azt mondta nekem, hogy Jehova Tanúi tévednek és nekem szükséges ahhoz „újjászületnem”, hogy igazi keresztény legyek. Habár teljes mértékben nem tudta elmagyarázni tantételeiket, mindig arra buzdított engem, hogy legyek baptistává, akik – ahogyan ő állította – az igazi evangéliumot prédikálták Jézus Krisztusról. Jehova Tanújaként azzal érveltem, hogy csak a 144.000 felkent fog „újjászületni” fizikai halála pillanatában, amikor ők átváltoznak szellemteremtényekké. Az Őrtorony tanítások védelmezése általam felingerelte őt és törést eredményezett a kapcsolatunkban. Édesanyám később megkeresztelkedett Jehova Tanújaként azon a nagy kerületkongresszuson, amit Wrigley Fieldben, Los Angelesben tartottak 1957 júliusában. Öcsém, Gary, elfogadta a Tanúk sok tanítását, noha soha nem keresztelkedett meg és nem csatlakozott hozzájuk. Később, mialatt az Egyesült Államok haditengerészetében szolgált, elfogadta az Úr Jézus Krisztust. Más rokonaimmal való kapcsolataim is feszültté, ha nem ellenséggé váltak.

A középiskola utolsó évében úgy döntöttem, hogy eleget teszek a Társulat úttörőszolgálatra vonatkozó követelményeinek. Főiskolára kívántam menni, s azt terveztem, hogy kollégiumba megyek a végzésem után. (Ez a campusnak felel meg, bentlakásos egyetemi/főiskolai tanulást jelent – a ford.) Ezeket a terveket feladtam, összhangban a Társulat tanításaival, hogy „keressétek először a Királyságot, semmint a magasabb szintű világi képzést.” Jó néhány tanárom és a pályaválasztási tanácsadóm is megpróbált rávenni arra, hogy folytassam az egyetemi kollégiumban a tanulmányaimat, de süket fülekre találtak. Úttörőszolgálat, Gileád képzés (a Gileád Iskola Jehova Tanúi misszionárius képzője – a ford.) és végül külföldi misszionárius szolgálat – ezek lettek élelcéljaim. Tizenöt hónapig dolgoztam egy dobozgyárban és ezalatt pénzt gyűjtöttem, hogy vásároljak egy autót. Ez alatt az idő alatt tevékeny voltam a szántóföldi szolgálat minden területén.

Ekkorra már beiratkoztam a Teokratikus Szolgálati Iskolába (az az összejövétel, ahol prédikálási technikákat: felolvasást és szóközi beszédet oktatnak a Tanúknak megadott szempontok szerint és tankönyv alapján – a ford.) és rövid beszédeket tartottam az „iskolaszolgá” által kijelölt témákról. Részt vettem a szolgálati összejövétel programjaiban (itt a prédikáló szolgálattal, az eredményes tanúskodással, szervezeti kérdésekkel kapcsolatos interjúk, rövid előadások, bejelentések vannak – a ford.), amelyeken megtanítják Jehova Tanúit, hogyan lássák el a szolgálatukat. Részt vettem az Őrtorony tanulmányozási összejövételen, ahol „új világosságot” kaptunk az Írásokkal kapcsolatban, s ugyanígy látogattam a nyilvános előadásokat minden vasárnap, ami főként arról szólt, hogy a „jóakarát” új embereit oktassák és tanítsák. Hamarosan képesített lettem arra, hogy az Őrtorony Társulat

nyilvános képviselője legyek és 1956-ban megtartottam első nyilvános előadásomat. Ezután, mivel bekerültem az előadók kicserélésének rendszerébe, számos környező gyülekezetben tartottam előadásokat. Édesapám eljött, hogy meghallgasson, amikor nyilvános előadásokat tartok, máskor soha nem vett volna részt ilyesmin.

Azoknak a férfiaknak, akik képesítettek voltak arra, hogy az Őrtorony Társulat képviselőiként nyilvános előadásokat tartsanak, egy, a Társulat által elkészített vázlatot kellett használniuk, egy Brooklynban kiválasztott témáról. Az előadások elkészítése folyamán a szónokok csak Őrtorony kiadványokat használhattak fel, vagy olyan más anyagot, amit hivatalosan jóváhagytak. Nem használhattunk olyan vázlatokat, amiket nem a Társulat készített, vagy olyan vallásos kiadványokat, amelyeket nem a Társulat tagjai, hanem kívülálló tudósok, teológusok írtak. (Ez ma is így van. – a ford.) Emlékszem egy alkalomra, amikor az egyik előadó idézett valamit a Bibliában előforduló számokkal kapcsolatban Ivan Panintól és bátorította a testvéreket, hogy tanulmányozzák Panin könyveit, mivel „azok sok igazságot tartalmaznak”. Megfegyelmezte a mi gyülekezetszolgánk, mivel azt tanácsolta a testvéreknek, hogy „egy másik szellemi asztalnál táplálkozzanak, nem Jehova asztalánál – ami az Őrtorony Társulat”. (Ivan Panin a bibliai számmisztika kutatója volt. Meggyőződése volt, hogy a Biblia ihlettségét a szövegében található matematikai, statisztikai összefüggések támasztják alá. Több könyvet írt erről. Nézeteit sokan vitatják. – a ford.)

Emlékszem egy másik alkalomra, amikor személyesen engem fegyelmeztek meg, amiért „elhagytam a hivatalos irányvonalat”. „Bűnöm” az volt, hogy előadást tartottam az Úr imájáról (Miatyánk – közismert néven – a ford.) egy területi könyvtanulmányozási házicsoportban. (Valószínűleg egy könyvtanulmányozási házicsoportról van szó, az angol eredetiből nem következtethető ki pontosan. – a ford.) Egy korábbi „Őrtorony” cikket használtam fel, amely a társulati álláspontot fejtette ki a Máté evangéliuma 5-7. fejezeteivel kapcsolatban. Megpróbáltam változatossá tenni a témaköreimet, amikor a területi tanulmányozásokon beszéltem, minthogy mindannyian sokszor hallottuk már ugyanazokat a nyilvános előadásokat a Királyságteremben. (Ahogy mi is. – a ford.) Visszaemlékezem a gyakorta hallott panaszokra, különösen az új testvérek részéről azzal kapcsolatban, mennyire unalmasakká váltak az adott előadások, miután jó néhányszor hallották már ugyanazokat. Amit én tettem, igazán nem volt a Társulat tanácsainak megszegése. A mi „szolgáink” (ma inkább „felvigyázók” – a ford.) azt kívánták tőlünk, hogy tartsuk meg ugyanazokat a nyilvános előadásokat a kisebb területi tanulmányozási összejöveteleken. (Ma már ez nincs így, ahogy könyvcsoport sincs. – a ford.) Mivel jó néhány ember kedvező észrevételeket tett azzal kapcsolatban, hogy én különböző témákról beszéltem, néhányan a többi szónok közül féltékenyek lettek, és bepanaszoltak a helyi felvigyázónál. Ő behívatott magához és figyelmeztetett, hogy kövessem a tanácsait: Csak azoknak a nyilvános előadásoknak a témakörét lehet havonta egyszer felhasználnom a helyi csoportoknál tartott előadásaimban, amelyek a Királyságteremben hangzottak el. Ettől kezdve tehát „teokratikusan” leporoltam egy-egy nyilvános előadást a területi tanulmányozáson tartott beszédfelkéréseim során.

Attól kezdve, hogy először csatlakoztam a Tanúkhöz, nagyra becsültem a mi gyülekezetszolgánkat. De aztán meg kellett tanulnom, hogy sok gyengesége van, köztük az, hogy nagyon kedvelte az erős italt. Sok Jehova Tanúja bizonyította erős vágyát az alkoholtartalmú italok iránt: ez mindig is zavart engem, mert nekem a teljes önmegtartóztatást tanították mind a szüleim, mind az Újjászervezett Mormon Egyház tanítói. Az ital bizonyosan gondot jelentett az én felvigyázóm számára, aki a vasútnál dolgozott. Miután elhagytam Jehova Tanúit a vasút egyik keresztény alkalmazottja azt mondta nekem, hogy egyszer annyira ittasan látta őt a munkahelyén, hogy képtelen volt dolgozni. Azok az ellentétek, amik

ő és a felesége, valamint a felvigyázó édesanyja között fennállottak köztudottak voltak a gyülekezeti hírnökök között. A felesége kitette az anyósát a házukból és egy másik Tanú család fogadta be őt. A felvigyázó és a mostohalánya között is feszült volt a viszony.

A Szolgálati Iskola szolga (ami nemrégén még a Teokratikus Szolgálati Iskola felvigyázója volt – a ford.) hűvös, zárkózott, ugyanakkor uralkodni vágyó egyéniség volt, aki sok „testvér” elidegenített túlzottan kritikus megjegyzéseivel és viselkedésével. Egy házaspár, akikkel ő és a felesége tanulmányozott korábban, és ők hozták őket „az igazsághoz”, mindössze hat hónap után elhagyta a szervezetet. Én magam is felkerestem ezt a házaspárt, hogy megpróbáljam visszanyerni őket, miután a felvigyázónak ez nem sikerült. Azt mondták, hogy nyilvánvalóvá vált számukra az, miszerint velük azzal a céllal barátkoztak, hogy rávegyék őket a szervezethez történő csatlakozásra. Mások is a helyi Királyságterembe járók közül nagyon szívélyesek voltak velük, amíg meg nem keresztelkedtek. Ezután a helyzet megváltozott. Utána azt mondogatták nekik, hogy gondolkozzanak teokratikusan és ne függetlenül. A Szolgálati Iskola szolga és felesége beszüntette a további összejárást velük és távolságtartókká lettek. Azt mondták, ez a tapasztalat felnyitotta a szemüket ezeknek a Tanú „barátoknak” az igazi indítékaival kapcsolatban és úgy érezték, hogy Jehova Tanúi „szolgái” (ma „felvigyázói” – a ford.) csak abban a mértékben érdeklődtek az új hírnökök iránt, amennyiben azok előmozdították a teokratikus érdekeket. Ez a házaspár elhagyta a gyülekezetet és később azt hallottam, hogy csatlakoztak egy Russellita szektához.

Nyilvánvaló volt számomra, hogy a mi gyülekezetszolgánk inkább azért őrizte meg beosztását, mert „teokratikusan engedelmes” volt, és nem keresztény jelleme miatt. Röviddel azelőtt, hogy én Jehova Tanúja lettem 1954-ben, a San Bernardino-i gyülekezetet kétfelé osztották. Én a Keleti Gyülekezethez csatlakoztam, amely többségében fehér hírnökökből állt, míg a Nyugati Gyülekezetben túlsúlyban voltak a fekete és mexikói származású Tanúk. A Társulat sokat hengegett a szeretettel és egységgel kapcsolatban, ami Jehova Tanúi között van, és ez az állítás, amit én igaznak hittem, segített abban, hogy vonzódjak hozzájuk. A valóság megtanított arra, hogy sok Jehova Tanújával kapcsolatban nem ez volt a helyzet. A Keleti Gyülekezet felvigyázója gyakran úgy utalt a Nyugati Gyülekezetre, mint „Kongó”, vagy „Ubangi” gyülekezetre és megvetően kijelentette, hogy ő nem akarja azt, hogy bárki azok közül „a műveletlen feketék közül előadást tartson a mi gyülekezetünkben.” Egyszer véletlenül meghallottam az egyik fehér testvér megjegyzését az egyik fekete testvérrel kapcsolatban, aki kiváló előadó volt: „Lehet, hogy ő nigger, de az biztos, hogy tud beszélni.” A mexikóiakat, akik egymás közt spanyolul beszélgettek fehérek jelenlétében, gyanakvó szemekkel méregették és néhány fehér Tanú idegenkedett tőlük.

Néhány évvel az után, hogy kapcsolatba kerültem az úgynevezett Új világ társadalmával, arra a felismerésre jutottam, hogy sok személy, aki annak tagja volt, valójában igen kevésbé különbözött azoktól, akik a világban voltak. El kellett ismernem magam előtt, (de nem más Jehova Tanúi előtt), hogy mi igazából se jobbak, se rosszabbak nem voltunk viselkedésünket, jellemünket és életvitelünket tekintve, mint vallásos emberek bármely más csoportja. A Társulat folyamatosan buzdított minket az „*Órtorony*” lapjain és az összejöveteleken arra, hogy teremjük meg a Szellem gyümölcseit, amint azt a Galácia 5:22-23-ban olvashatjuk. De a hangsúly a szervezeti gondolkodásmódon volt. Azt mondták nekünk, hogy az ilyen gondolkodás fogja megteremni ezeket a gyümölcsöket. Mi nem úgy kellett, hogy részesedjünk ezekből, hogy függetlenül alakítsunk ki egy keresztény jellemet, mert ezt úgy tekintették, mint önző, veszélyes, nem teokratikus gondolkodást, ami azt eredményezi, hogy nem tartunk lépést a Társulat győzedelmes menetelésével az Új világba.

Most visszatekintve ébredek tudatára annak, hogyan eredményezett gyakran ez a „teokratikus” gondolkodásmód boldogtalan, szerencsétlen embereket. Visszaemlékezem egy nagy létszámú német Tanú-családra, akiknél az édesapa meghalt. Az édesanya és gyermekei nagyon aktívak voltak a szántóföldi szolgálatban. Kramerné volt az, aki elsőként tanulmányozott édesanyámmal, és az ő idősebb gyermekei voltak azok, akikkel elsőként vitáztam a „Mormon” tantételekről. Az egyik idősebb fiú és két idősebb lánytestvér úttörőszolgálatot végeztek a helyi gyülekezetben. Kramerné fia, Don, az egyik úttörő egyszer azt mondta nekem, hogy édesanyja rajtakapta, amint régebbi, a Társulat által kiadott könyveket tanulmányozott, amiket Russell „pásztor” írt. Don azt mondta, azon volt, hogy összehasonlítsa a különbségeket a között, amiket Russell tanított, és amit a Társulat őtána tanított. Ez annyira felingerelte édesanyját, hogy fogta a könyveket és elégette őket. Ezt a családot más Tanúk annyit rágalmazták és olyan rosszul bántak velük, hogy a legidősebb fiú megutálta Jehova Tanúit, a legfiatalabb pedig ideg- és érzelmi összeomlást szenvedett el. Néhány évvel az után, hogy édesanyám és én elhagytuk a Társulatot, anyám egyszer találkozott Kramernével egy belvárosi utcában. Ez a szegény idős hölgy kiöntötte összes keserűségét és szívfájdalmát édesanyámnak és a következőket mondva fejezte be: „Mivelünk szörnyen bánt az a királyságterembeli csorda, de őket megítélik Armageddonkor. Náluk van viszont az igazság, Davisné asszony, úgyhogy térjen vissza a szervezetbe.” Anyám tanúskodott neki a Krisztusba vetett hitről, aki „*az Igazság*” és „*ami az Igazság*”.

Visszaemlékszem arra, hogy találkoztam egy zsidó származású Tanúval egy körzetkongresszuson, aki úttörőszolgálatot végzett a feleségével. Miközben arról beszélgettünk vele, hogyan fedezte fel „*az igazságot*”, élénken visszaemlékezem valamire, amit ő mondott nekem. Azt állította, hogy már másfél év óta megkeresztelt Jehova Tanúja volt azelőtt, hogy hitt volna abban, hogy Krisztus Jézus a Messiás. Amikor ezt hallottam, emlékezni kellett apukám bizonyágtételére arról, hogy szükséges „újja születni” azért, hogy elfogadjam Jézus Krisztust az én Megmentőmnek. Jézus csak kevéssel jelentett többet ennek a Tanúnak, mint egy nevet az Órtorony-kiadványokban. A zsidó Tanú azt mondta, a Jehova név többet jelent neki, mint Jézus Krisztus neve. Ezt a zsidó társamat és az ő pogány feleségét később Izraelbe küldték az Órtorony misszionáriusaiként. A legtöbb Jehova Tanúja úgy utalt Jézus Krisztusra, mint „*a Megmentőre*”, de ritkán úgy, mint „*az én Megmentőmre*”.

Miután teljesítettem a Társulat úttörőszolgálatával szemben támasztott követelményeit, vettem egy autót és elkezdtem az úttörőszolgálatot a lakóhelyem szerinti gyülekezetben 1956. november 1-jén. Őszintén kijelenthetem, hogy igenis élveztem Jehova Tanújaként és úttörőként szerzett tapasztalataimat, és van néhány kedves emlékem ezzel kapcsolatban. Amit bánok és sajnálok az az, hogy valójában nem „*az Igazságot*” - Jézus Krisztust - prédikáltam és nem a Vele való megmentést jelentő kapcsolathoz juttattam el az embereket. Tanúskodtam az utcákon és házról házra, újralátogatásokat végeztem ott, ahol irodalmat helyeztem el, bibliatanulmányozásokat (könyvtanulmányozásokat – a ford.) vezettem a „jóakarát” embereivel és nyilvános előadásokat tartottam. A Társulat mércéje szerint én Jehova Tanúi egyik jó úttörője voltam.

1957 januárjában az egyik körzetkongresszuson Victorville-ben, Kaliforniában bemutattak egy vonzó főiskolás lánynak. Néhány „testvérnő”, akik az ő gyülekezetébe jártak Coltonban azt mondták nekem, hogy Carol Jean Bourquein épp csak elkezdte tanulni „*az igazságot*”. Az édesanyja, Ethel M. Waller már néhány éve tanulmányozott Dema White-tal és most már naponta tanúskodott a lányának. Carol korábban a Mormon egyház egy tagjával találkozgatott, aki el is vitte őt az egyházába. Mivel Carolnak volt néhány kérdése mind az Utolsó Napok Szentjei, mind a Tanúk tanításaival kapcsolatban, erőteljesen bátorítottak

engem, hogy kezdjek tanulmányozni vele. Először valamikor februárban látogattam meg és hamarosan elkezdtem rendszeresen tanulmányozni vele. Megválaszoltam a mormonizmussal kapcsolatos kérdéseit és ő hamarosan komoly tanulóává vált Jehova Tanúi tantételeinek. Ebben az időben ő még a főiskolára járt és hamarosan elkezdett ott tanúskodni az oktatóknak és a diáktársainak. Barátságunk elmélyült és elkezdtünk gyakran találkozgatni. Nagymértékben csodáltam azt a módot, ahogyan Carol elfogadta a szervezetet, habár az, hogy megkérdőjelezett bizonyos tanításokat, (például a 144.000 felkent osztályát) meglehetősen zavart engem.

1957. április 22-én egy másik fiatal úttörőt – Bill Korineket – és engem egy új megbízatás keretében a Társulat Rivertonba nevezett ki Wyoming államban, hogy munkálkodjunk együtt egy ottani kis gyülekezettel. Miután ezt úgy fogadtuk, mint Jehova akaratát Bill és én vonakodva búcsút mondtunk barátnőinknek, rokonainknak és barátainknak San Bernardinoban. Bill volt az egyik első korombeli fiatal testvér, akivel a Tanúk között találkoztam. Jó csapatot alkottunk vele. Ő cseh-osztrák származású volt és Tanúnak nevelték. Visszautasított egy tandíjmentességet adó főiskolai ösztöndíjat azért, hogy úttörő lehessen. Nagyra becsültem őt és úttörőként szerzett tapasztalataink eredményeképpen nagyon közel kerültünk egymáshoz, de a konoksága és csökönyössége néha felingerelt engem.

A Wyoming államban lévő Riverton-Lander-i ki nem utalt területen élő hírnökök melegen fogadtak minket. (A ki nem utalt területeken még nincs gyülekezet, aki ott prédikálna, gyakorlatilag be nem munkált területnek tekinthető Jehova Tanúi részéről – a ford.) Nagy hatással volt rám Wyoming gyönyörű vidéke és tiszta, kék ege. Minden energiámmal belevetettem magam abba a munkába, hogy gyarapítsuk és építsük az ottani kis gyülekezetet. Noha az Egyesült Államok földrajzilag legnagyobb körzetében volt, (mármint a Tanúk területileg felosztott körzetei tekintetében – a ford.) ennek ellenére itt volt a legkevesebb a hírnökök száma. Ottani tapasztalataim számosak voltak és változóak. Pihenés és kikapcsolódás tekintetében vissza tudok emlékezni azokra a szombat éjszakákra, amikor nézhettük a TV-t az egyik gazdagabb testvér otthonában. Gyakran adták Billy Graham egy-egy evangelizációs programját. Néztük és gúnyos megjegyzéseket tettünk rá, mint olyan valakire, aki „érzelmektől irányított, pokolian tüzes és kénköves ébredést és újjászületést keltő.” Magamban azt gondoltam, hogyha Graham prédikálása igaz lenne az „újjászületés” szükségességéről, akkor mi, Tanúk még mindig bűneinkben lennénk.

Bill és én gyakran vitatkoztunk más vallásokról és azok tanításairól. Egyszer megkérdeztem tőle: (miután elgondolkodtam azokról az emberekről, akik előre mentek, hogy Krisztus mellett döntsenek Graham evangelizációin) „Bill, gondoltál már valaha arra, hogy a mi vallásunk tévedhet?” Visszaemlékszem rá, hogy elmosolyodott és azt válaszolta: „Igen, Walt, néha eltűnök rajta. De ha mi nem az igazságot tanítjuk, akkor senki sem!” Az ő agyát gyerekkorától fogva alaposan átmosták a Társulat tantételeivel. Ezzel ellentétben én az után a megrázó tapasztalat után csatlakoztam a Tanúkhhoz, hogy az én „mormonizmusom” tévesnek bizonyult. Noha kifelé dogmatikusnak tűnhettem, annak a tapasztalata, hogy egyszer már rám bizonyult a tévedésem e téren, egyfajta zavart és nyugtalanságot keltett bennem. Ekkorra már megtapasztaltam a kiábrándultság érzését számos Tanú jellemével és viselkedésével kapcsolatban, de még mindig azzal érveltem magamnak, hogy a mi helyes hitnézeteink és gyakorlataink tettek minket Jehova igaz szervezetévé.

Alkalomadtán találkoztam olyan emberekkel, akik az ajtóból behívtak az otthonukba és az után, hogy meghallgatták az én bevezetőmet, elmondták nekem, hogyan mentette meg őket Krisztus. Bizonyosságot tettek nekem arról, hogyan adott nekik a Szent Szellem

bizonyosságot megváltásukról, továbbá arról a belső békéről, amit birtokoltak az Úr Jézus Krisztusban. Természetesen, mint egy jó Tanú, én megpróbáltam érvekké alá támasztani nekik, hogy az ő hitük téves. Úgy okoskodtam, hogy senki nem tudhatja határozottan azt, hogy megmenekült, amíg el nem jött Armageddon és az ezer éves Királyság el nem telik. Azt mondtam nekik, hogy senkit nem ment meg egyedül a hite, hanem ezen kívül a jó cselekedetek és a pontos ismeret ugyancsak létfontosságúak a megmentéshez. De néhanapján éjszaka, amikor az ágyamon feküdtem és felidéztem a napi tapasztalataimat, ezeknek az „újjászületett” keresztényeknek a tanúbizonyosságai az ő „tudom, hogy így van” megmentésükkel zavarba ejtettek engem. Tudtam a szívemben, hogy nekem nincs személyes biztosítékom a megmentésemre, ami egy Jézus Krisztussal való létfontosságú élő kapcsolaton alapulna. Mindazonáltal eddig reménykedtem abban, hogy meg vagyok mentve, de úgy hittem, ezt elveszíthetem, ha hűtlen leszek a Társulathoz. Valójában nekem nem volt meg ugyanaz a békém, örömöm és boldogságom, amit láttam sugározni ezeknek a férfiaknak és nőknek az arcáról, akik szeretetteljesen tanúskodtak Urukról, Jézus Krisztusról. Ők időnként könnyek között igyekeztek rábeszélni engem arra, hogy valljam meg, hogy bűnös vagyok és fogadjam el Jézus Krisztust, mint saját, személyes Megváltómat. Ez csak felingerelt engem, és mérgemben elviharoztam otthonaikból. De most úgy hiszem, hogy a Szent Szellem ültette el a jó magot akkor a szívembe ezeknek a csodálatos keresztény embereknek a személyes tanúbizonyosságain keresztül. Azt vártam az ajtójukat kinyitó emberektől, hogy ellenségesek legyenek, vagy közömbösen érdektelenek, avagy legyenek nyitottak arra, hogy elfogadják tőlem a „jó hírt”. Egyfajta sokkhatást jelentett számomra olyan emberekkel találkozni, akik olyan erősen hittek Krisztusban, hogy hajlandóak voltak tanúskodni még nekem is – Jehova egyik Tanújának.

Mialatt Kaliforniában voltam, elolvastam William J. Schnell: „*Harminc évig az Órtorony rabszolgája voltam*” című könyvét. (Magyarul nem jelent meg, de igen jó könyv – a ford.) Egyetértettem kritikai észrevételeivel, amelyek sok Tanú jellemére és életvitelére vonatkoztak, de úgy éreztem, ő csak egy elégedetlen, háborgó „gonosz szolga”. A.H. Macmillan könyvének, mely „*A hit diadalútja*” címet viselte, sikerült helyreállítania elmémben a Schnell kritikája által okozott károkat, amelyek a Társulat belső eljárásaira és ügyintézésére vonatkoztak. Ennek ellenére továbbra is úgy véltem, hogy Schnell néhány állítása igaz és bizonyított.

Bill és én két hétre visszatértünk Kaliforniába 1957 júliusának végén, azért, hogy meglátogassuk szüleinket, és hogy részt vegyünk a Wrigley Fieldben megtartott nagy kongresszuson. Találkoztam Carrollal, meglátogattam rokonaimat és barátaimat, és rövid látogatásom nagy örömmel töltött el.

Wyomingba való visszautazásunk során 1957. július 31. estjén hagytuk el San Bernardinót. Egy Jehova Tanúja asszony, Marian McCarty és három gyermeke társult hozzánk erre az útra. Bill, Marian és én felváltva vezettünk, mert az volt a szándékunk, hogy éjjel-nappal autózunk, mindössze néhány megállót beiktatva. Augusztus elsején körülbelül hajnali 5 órakor megálltunk reggelizni St. George-ban, Utah államban. Amint beszálló-félben voltunk a kocsiba reggeli után, hogy folytassuk utazásunkat, történt valami, amiről most úgy hiszem, hogy az Úr cselekedete volt. Általában hajlamos voltam a tengeribetegségre, ha egy gépkocsi hátsó ülésén ültem, különösen étkezés után, és hosszú utak alkalmával. Rendes körülmények között vagy vezettem, vagy az anyósülésen ültem.

De épp ezen a különleges reggelen Bill ragaszkodott ahhoz, hogy ő üljön a vezető melletti ülésen, mert belefáradt abba, hogy a hátsó ülésen kell utaznia a három fiúval.

Többnyire vitatkoztam volna vele, vagy visszautasítottam volna azt, hogy étkezés után a hátsó ülésen utazzak, de valamilyen oknál fogva most csak csöndesen beleegyeztem abba, hogy így tegyek. Ennek a látszólag jelentéktelen döntésnek az eredménye az lett, hogy életben maradtam. Marian kezdett el vezetni és körülbelül egy órával később súlyos karambolunk lett, melyben Bill autója teljesen szétroncsolódott. Miután egy ideig vezetett, Marian álomba merült a kormánynál és az autó letért a főútról az útpadkára. A gumik rázkódása a durva kavicsokon felébresztette. Álomittas állapotában egy hidat látott előttünk. Azt gondolta, hogy a fékre lép rá, de gyakorlatilag padlógázt adott és nekiütköztünk a hídnak, körülbelül óránkénti ötven mérföldes (80 km/h – a ford.) sebességgel (az Utah Állami Közlekedésrendészet becslése szerint).

Gépkocsink olyan erővel ütközött neki a hídnak, hogy az egyik fém támasztórúd eltört és átfúrta a motorháztetőt és a műszerfalat. Ez a fémrúd behatolt Bill hasüregébe, eltörte számos bordáját, továbbá súlyosan megsértette a máját és más belső szerveit. Marian nekicsapódott a szélvédőnek, számos vágást és repedést szenvedve el, amelyek eltorzították vonzó arcát. A megrázkódtatáson és néhány kisebb vágáson és horzsoláson kívül a fiúk valójában sértetlenek maradtak. A mellettünk elhaladó autók gyorsan megálltak és jó néhány gépkocsivezető nyújtott nekünk elsősegélyt, amíg a mentők megérkeztek. Attól félttem, hogy Marian, aki erősen vérzett az arcsérülései miatt és Bill, aki halkan nyöszörgött, meg fognak halni, mielőtt kórházba tudnánk vinni őket. Először azt gondoltam, hogy eltört a jobb karom, mert volt rajta egy ronda vágás. Visszaemlékszem rá, hogy azt gondoltam: „Nem szabad vérátömlesztést kapnom.”

Sürgősen beszállítottak bennünket az Iron Megyei Kórházba, Cedar City-be, Utah Államban, ahol Mariant és engem elláttak és néhány nap után elbocsájtottak. Bill sérülései nagyon súlyosak voltak, sok vért veszített belső vérzése következtében. Kevesebb, mint három hét alatt három jelentős műtéten esett át. Minden orvosi kérést visszautasított, ami arra vonatkozott, hogy fogadjon el vérátömlesztést, és ragaszkodott ahhoz, hogy aláírjon egy papírt, amely megtiltja az orvosoknak, hogy vért adjanak neki. Adtak neki vért helyettesítő oldatokat, de fokozatosan legyengült, mivel folyamatosan vért veszített.

Bill édesanyja és menyasszonya, Sandra Danchuck eljöttek Kaliforniából, hogy vele legyenek. Édesanyja Mariant tartotta felelősnek a balesetért és Bill azt követő haláláért. Keserőséggel telve beszélt Marianról és nem akarta, hogy bármi közülük legyen egymáshoz. Visszaemlékezem arra a Mormon orvosra, aki könyörgött Mrs. Korineknek, hogy egyezzen bele abba, hogy vérátömlesztést adjanak a fiának. Ő azonban hevesen elutasította ezt a kérést, kijelentve: „Inkább lássam a fiamat holtan és a sírban, semmint azt lássam, hogy megszegi Jehova Isten vérrel kapcsolatos parancsát és tiltását!” Bill végül meghalt, közvetlen következményeként annak, hogy nem fogadott el vérátömlesztést. Az orvosát láthatólag megrázta Bill halála és azt mondta, hogy vérátömlesztés nélkül megoperálni őt olyan volt, mintha egyik kezét a hátára kötve operálta volna meg. (2. jegyzet alább)

Az autóbaleset és Bill halála nagyon megrázó események voltak életemben. Anyyira elszomorított Bill elvesztése, aki a társam volt, hogy úgy döntöttem, inkább hazatérek, semmint hogy továbbra is Wyomingban maradjak. Kéréssel fordultam a Társulathoz, hogy helyezzenek át és nevezzenek ki újra a San Bernardino-i Keleti Gyülekezetbe, Kaliforniába. Kérésemet teljesítették. Bill holttestét vasúttal szállították vissza Kaliforniába és temetési szertartását egy zsúfolt ravatalozóban tartották meg San Bernardinóban. Noha időnként szenvedélyes vitáink voltak egymással, úgy éreztem Bill iránt, mint a saját bátyám iránt.

Nehezen dolgoztam fel a halálát és hetekig zavarodott lelkiállapotban voltam. A halálával kapcsolatos gondolatok és kérdések folyamatosan keringtek az elmémben.

2. 1973 augusztusában, mialatt épp vakáción voltunk a családommal, megálltam az Utah államban lévő Cedar City-ben a Zion Motelnél. Volt egy rövid látogatásunk a Motel vezetőinél, Joe és Annie Lee Roberts-nél, akik végig nagyon barátságosak és segítőkészek voltak velünk, amikor 1957 augusztusában ott tartózkodtunk. Én úgy másfél hétig laktam az egyik motelszobájukban, mielőtt visszatértem San Bernardinoba a baleset után. Ők mormonok és én hagytam náluk Órtorony-kiadványokat. Rövid ott-tartózkodásom alatt tanúskodtam házról házra és az utcán is, számos társulati kiadványt helyezve el. Mindig élveztem, ha mormonoknak tanúskodhattam, mivel ismertem a hitnézeteiket és azt is tudtam, hogyan kell megcáfolni azokat. Mrs. Roberts elmondta nekem, hogy élénk emlékei vannak a mi ottlétünkről a motelben és a balesettel kapcsolatos eseményekről. Kijelentette, hogy annak a napnak az estéjén, amikor Bill meghalt, hosszasan elbeszélgetett az édesanyjával. Beszélgetésük alatt Sandra bennmaradt a szobában, figyelve arra, amit mondtak. Mrs. Korinek zaklatott volt és nagy szívfájdalommal ezt mondta: „Mit tegyek? Mit gondol, mit kellene tennem, Mrs. Roberts?” Mrs. Roberts így válaszolt: „Ha az én fiam volna, én ráhagynám az orvosra a döntést. Ő tudja, mi a legjobb.” Ezután Mrs. Korinek azt mondta: „Ez az, amit tenni fogok. Meg fogom mondani az orvosnak, hogy tegye azt, amiről úgy gondolja, hogy az a legjobb.” Akkor Sandra kirohant a szobából és azt mondta: „Ó nem, Mama! Nem vonhatod vissza a szavad. Nem veszítheted el épp most a hitedet. Bill nem akarná a vérátömlesztést.” Mrs. Roberts azt mondta, hogy Sandra szavaival úgy megfélemlítette Mrs. Korinekét, hogy végül alávetette magát az ő akaratának. Ez előtt a szózuhatag előtt Mrs. Korinek már végül úgy döntött, hogy megengedi Bill orvosának azt, hogy vérátömlesztést adjon neki. Nagyon elcsodálkoztam ezeket hallva, mivel én csak Bill édesanyjának elutasító döntéséről tudtam, miszerint nem engedi meg a vérátömlesztést. Az adott este során a későbbiekben, miután Bill már meghalt, Mr. és Mrs. Roberts bevitte kocsival Sandrát és Mrs. Korinekét a kórházba. Amint meglátta Sandrát, Bill orvosa azt mondta neki: „Jöjjön ide. Azt akarom, hogy lássa, mit tett.” Megfogta Bill élettelen kezét és beletette Sandra kezébe. Mrs. Roberts kijelentette, hogy Bill halott teste olyan fehér volt, mint a hó a vérvesztéségtől. Mrs. Korinek nagyon gyöttrődött fia elvesztése miatt. Sandra mások jelenlétében megőrizte lelki nyugalomát, de egyszer, amikor egyedül volt velem, érzelmei teljesen kitörték belőle. Zokogástól elcsukló hangon azt mondta: „Miért kellett Billnek meghalnia? Miért kellett Jehovának elvennie őt tőlem?” Abban az időben, be kell vallanom, valójában nem nagyon tudtam őt megvigasztalni.

Képes voltam arra, hogy Bill halálát, ami a vérátömlesztés hiánya miatt következett be, a Társulat tanításaival összhangban magyarázzam meg. De továbbra is kérdések gyötörték azzal kapcsolatban, hogy helyes-e a mi álláspontunk erre az ügyre vonatkozóan. Hittem abban, hogy Bill megőrizte hűségét és a sírgödörben van, várva a feltámadását Armageddon után Isten új világába. De mi van akkor, ha a vérátömlesztést Isten valójában nem tartja a vér megevésének? Mi van akkor, ha a Társulat által használt írásszövegeket félremagyarázták és szövegkörnyezetükből kiragadva használják azokat? Amint gondosan újraolvastam az 1Mózes 9:3-5-öt, a 3Mózes 17:14-et és a Cselekedetek 15:28,29-et és más írásszövegeket, amelyekről a Társulat azt mondta, hogy tiltják a vérátömlesztést, egyre inkább úgy tűnt számomra, hogy ezek arra az ősi vallásos szokásra vonatkoztak, melynek során húst és vért ettek egy imádati szertartás részeként. Egyáltalán nem úgy tűnt, hogy ezeket az

írasszövegeket arra a modern életmentő orvosi gyakorlatra lehetne alkalmazni, melynek során az egyik személy véréát átömlesztik egy másik személybe.

Visszaemlékeztem arra a tapasztalatra, amikor felfedeztem, mennyire tévedett a Mormon Egyház, amikor megpróbálta igazolni a „Mormon könyvét” a Bibliából, kíváncsi voltam, vajon az Írásoknak nem ugyanolyan elferdítését hajtotta-e végre a Társulat. Nagyon zaklatott lettem emiatt, és azért, hogy a testvérekkel erről a tanításról és Bill haláláról beszélgettem, csak még zavarodottabbá váltam. Végül kényszerítettem magam arra, hogy eltávolítsam az elmémből mindezeket a kétségeket és kérdéseket a Társulattal kapcsolatban. Mindezek után is úgy éreztem, hogy ők Isten felkent szolgái. Ők nem tévedhetnek, és ha tévednek is, hová mehetnék én? Mit tehetnék? Úgy döntöttem, hűséges Tanú maradok és tevékeny maradok az Új világ társadalmában.

Megdupláztam szántóföldi szolgálatomat az úttörőmunkában 1957 szeptemberében és októberében, s megpróbáltam teokratikus tevékenységekbe belefojtani gyanakvásaimat és kétségeimet. Carol és én ebben az időben jegyeztük el egymást. Terveket készítettem arra vonatkozólag, hogy egy időre megszakítom az úttörőszolgálatot, amíg Carol is képesített nem lesz rá és aztán újrakezdjük az úttörőzést együtt, mint férj és feleség. Mindketten úgy terveztük, hogy dolgozni fogunk, pénzt teszünk félre azért, hogy vegyünk egy lakókocsit és egy jobb autót, és aztán csatlakozunk majd ahhoz a több száz házaspárhoz, akik ki nem utalt területen úttörőznek. Ahogy megvitattuk a jövőre vonatkozó terveinket, az úttörőszolgálat és esetlegesen a külföldi misszionárius munka lettek közös céljainkká. Carol szépen előrehaladt a tanulmányozásban és tevékeny volt a szántóföldi szolgálat minden fajtájában. Kéréssel fordultam a Társulathoz, hogy ideiglenesen vegyék le a nevemet az úttörők listájáról és ezt 1957. november 1-jével meg is tették. Carol és édesanyja a Kaliforniában, Riverside-ban megtartott körzetkongresszuson keresztelkedtek meg 1957. november 9-én. Lelkes tagjai lettek a Coltoni Gyülekezetnek és sokat tanúskodtak nem-Tanú rokonaiknak.

Úttörőszolgálatom utolsó két hónapja folyamán – most úgy hiszem – a Szent Szellem elkezdett lépésről-lépésre vezetni engem a felé a jelentőségteljes döntést hozó nap felé, amely napon szellemi szemeim megnyitottak, hogy lássák elveszett, bűnös állapotomat teokratikus rabszolgaként. Ez a nap volt újjászületésem napja Isten királyságába. Úgy tűnt, hogy lázas tevékenységem során, melynek célja az volt, hogy megfeledek Bill haláláról, naponta vagy hetente több alkalommal is egyre több „újjászületett” kereszténnyel találkoztam a házról házra végzett munkában. Beszéltek nekem arról az örömről, amit számukra az Úr Jézus Krisztus ismerete jelentett személyes Megmentőjükként és életük Uraként. Természetesen én meg azt mondtam nekik, hogy tévednek, és megsemmisítésre lesznek ítélve Armageddonkor. Hosszas vitáink voltak a megmentés tervéről, s ennek során összehasonlítottunk és megbeszéltünk sok írásszöveget.

A Szent Szellem elvezetett engem egy idős férfi otthonába, akivel volt egy emlékezetes vitám, részleteire még ma is, közel tizenhat év után világosan emlékezem. Ennek a férfinak az édesapja egyike volt azoknak, akik C. T. Russell hatására az elsők között megtértek Kentuckyban, nagyjából a századforduló környékén. Az apa kolportőr volt (az „általános úttörő”, vagy „teljes idejű evangéliumhirdető” akkori elnevezése - a ford.) a „Millenniumi Hajnal bibliatanulmányozói” között, ahogyan akkor Jehova Tanúit nevezték. Hithű Russellita volt, de aztán meglátta a Társulat tévedéseit és hibáit, s miután befogadta Krisztust és megkapta az „újjászületést”, elhagyta a Társulatot. Miután távozott, nagyon sokat utazott, meglátogatva azokat, akiknél otthagya Russell könyveit, és mielőtt meghalt, sikerült neki sokakat elvezetnie Jézus Krisztus megmentést jelentő ismeretéhez.

A halálos ágyán ez az ex-Russellita megbízta a fiát azzal, hogy folytassa C. T. Russell Pásztor tévedéseinek leleplezését és mutassa be Krisztust azoknak, akiket csapdába ejtettek Russell tanításai. A fiú hű maradt ahhoz az ígéretéhez, amit haldokló apjának tett. Úgy mutatta be nekem Jézus Krisztust, mint aki „az Út, az Igazság és az Élet” (János 14:6). Én elmondtam neki, hogy korábban „Mormon” voltam, de aki Jehova Tanúinál megtaláltam az igazságot. Ő azt felelte, hogy mindez egyáltalán nem segített rajtam, mivel senki nem mehet az Atyához, kizárólag Jézus Krisztus által. Erre én azt mondtam neki, hogy befogadtam a „világosságot” az „*Őrtorony*” folyóirat által. Ő azt mondta erre, hogy az egyetlen mód, ahogyan valaki világosságot kaphat az „*Őrtorony*” folyóirat által az az, ha meggyújtja. [*Ezt a képletes útmutatást a gyakorlatban nem tartjuk célravezetőnek. – a szerk.*] Hogy ne hagyjam magam simán lepipálni egy ideig még érveltem vele, s megkíséréltem bebizonyítani neki azt, hogy a Biblia azt tanítja, hogy az embert a hite menti meg és a tanulmányozás, a tanúskodás, a kitartás, az engedelmesség és a jó cselekedetek. Ő megmutatta nekem, hogy minden egyes Írásszöveg, amit mi, Tanúk felhasználtunk a fentiekhez ki lett ragadva a szöveggörnyezetből, vagy félre lett magyarázva. Természetesen ezt nem ismerhettem el előtte és végül látva, hogy semmire sem jutok vele, mérgesen „egy vén kecskének” neveztem és elhagytam a házát. („Kecskéknek” tartják Jehova Tanúi azokat, akik pusztulásra lesznek ítélve Armageddonkor a Máté 25:31-46 alapján – a ford.) Az ő utolsó szava az volt, hogy szeret engem és imádkozni fog azért, hogy Krisztushoz jöjjenek. Az ezzel az idős férfival szerzett tapasztalatom megmaradt bennem és a következő napokban sokat gondoltam a nekem tett tanúbizonyására.

Ugyanezen időszak alatt történetesen épp a San Bernardino-i Keresztény Közösség lelkészének otthonát sikerült felkeresnem. Ő behívott engem és megvitattuk a Háromság és Jézus Krisztus istenségének témakörét. Megosztotta velem megindító bizonyoságtételét arról, hogyan mentette meg a Jézus Krisztusba vetett személyes hite az alkoholisták életmódjától. Krisztus megtisztította életét, megtartotta őt a Biola Főiskolán végzett tanulmányai alatt és a végzés után elhívta őt a szolgálatába. Az evangélium hirdetőjeként sokkal kevesebbet keresett, mint annak előtte üzletemberként. Azt mondta, hogy a Társulatnak a lelkészekre vonatkozó azon vádját, hogy pénzéhesek, lehet alkalmazni néhány liberális, modernista egyházi személyre, akik a „társadalmi evangéliumot” prédikálják, de nem alkalmazható az evangéliumi, a Biblia minden szavát szó szerint vevő egyházak átlagos, megélhetési gondokkal küzdő lelkészeire, akik valóban az igazi evangéliumot hirdetik. (A „társadalmi evangélium” tanítása a XX. század elején élte virágkorát az USA-ban, főleg liberális protestánsok hirdették. Lényege, hogy Krisztus második eljövetele előtt az emberi társadalomnak meg kell szabadulnia a fennálló problémáktól és alkalmaznia az egyház idevágó tanításait. – a ford.)

Hosszasan megvitattuk kritikai észrevételeit a Társulat Új világ fordításának görög nyelvi tolmácsolását illetően. Visszaemlékezem arra, mennyire kényelmetlenül éreztem magam, amint hallgattam ennek az odaszentelt keresztény lelkésznek a cáfolatát minden egyes általam felhozott érveléssel kapcsolatban, amellyel próbáltam megvédeni a Társulat félrefordításait. Ahogy most visszatekintek erre, már látom, mennyire nevetségesnek, még inkább komikusnak kellett tűnnöm e lelkész számára, amint vitatkoztam vele a héber és a görög nyelvről. Én teljesen járatlan voltam ezekben a nyelvekben és a szentírási szövegmagyarázat, az exegezis és hermeneutika tudományában. Ez a kedves keresztény férfi soha nem gúnyolódott rajtam, inkább szeretetteljesen, noha határozottan megmutatta nekem, hogy amennyiben a Tanúk ragaszkodnak a János 1:1 és más Írásszövegek Új világ fordítás szerinti értelmezéséhez, akkor mi politeisták (több istent hívők – a ford.) vagyunk, és nem nevezhetjük magunkat keresztényeknek. Egészen eddig az időpontig, a vérátömlesztés kérdését kivéve, én komolyan soha nem vontam kétségbe az Új világ fordítást és a Társulat

hittételeit. Ő ideadta nekem Dr. Bruce M. Metzger *Jehova Tanúi és Jézus Krisztus* című vitairatát, hogy tovább tanulmányozhassam belőle azokat a hittételeket, amelyeket megvitattunk.

Ennek a vitairatnak az elolvasása és gyakori személyes tapasztalataim a „megmentett, újjászületett” keresztényekkel indítottak engem arra, hogy komolyabban kezdjem el tanulmányozni a Bibliát. Mindeddig bibliaolvasásom jelentős részét az Őrtorony-irodalom tanulmányozásával együtt végeztem el. Most elkezdtem az Írásokat magukat tanulmányozni és ima-teljesen elmélkedni rajtuk. Óvatosan elkezdtem megosztani Carollal néhány tapasztalatomat, amelyet azokkal a keresztényekkel kapcsolatban szereztem, akikkel találkoztam. Az újonnan megkeresztelt Tanú buzgóságával és lelkesedésével elutasította őket, mint bigott vallásosokat, akik teljes mértékben tévednek. Én azonban többé már nem tudtam őket ilyen könnyedén elvetni.

Miután abbahagytam az úttörőszolgálatot, tevékeny maradtam a szántóföldi szolgálatban, de a szívemet többé már nem adtam bele. Folytattam az összejövetelek látogatását és beszédeket tartottam, de éppen akkor veszítettem el a lelkesedésemet, amikor leendő feleségem buzgósága egyre nagyobb mértékben növekedett. Egész életem a Társulat köré összpontosult. Mindig megpróbáltam jó és hűséges Jehova Tanúja lenni. Követtem el hibákat és vétkeztem is, de mindig teokratikus maradtam hűséges elkötelezettségemben. A Társulat tanításaival és gyakorlataival szembeni kétségeim zavartak engem, és tudtam, hogy nem lehetek a végtelenségig ebben a lelkiállapotban. Nem akartam elhagyni a Társulatot, de azt eldöntöttem, hogy bármi áron is, de hagyni fogom, hogy „Isten legyen igaz” életemben. (Róma 3:3-4) Úgy okoskodtam, hogy ha Tanúkként a mi hitünk igaz és a Biblián alapul, akkor az őszinte és kritikus kutatás nem fogja megcáfolni azt.

Úttörőként emberek százait szólítottam fel arra, hogy vesse alá próbának a vallását. A *Legyetek biztosak minden dolog felől* című könyv Előszavában (5. old.) (*Make Sure Of All Things* angolul – a ford.) a Társulat arra buzdított minket, hogy tanulmányozzuk „a legfőbb tekintélyt... a Szent Bibliát, Jehova Szavát”. Most, miután már négy éve tagja voltam a Társulatnak, arra készültem, hogy alávessem őket Isten Szava próbájának. Az előbb említett kiadvány kijelentette:

„De Jehova tanácsa még ennél is tovább megy. A legfőbb tekintély könyve nem azt kéri tőlünk, hogy az igazságnak egyetlen kijelentését is vakon fogadjuk el, hanem inkább azt, amit Isten prófétája így mond el: „Jöjjetek és gondolkozzunk együtt, mondja Jehova.”

Ez az, amiről úgy döntöttem, hogy megteszem. Korábban tévedtem, amikor a „Mormon” vallás tagja voltam. Lehetséges, hogy másodszor is félrevezettek és becsaptak, de most az Őrtorony Társulat?

Egy napon bementem San Bernardinóban a bibliai könyvesboltba és ott találkoztam Robert Purcell lelkésszel, egy Déli Baptista Egyházhoz tartozó felszentelt szolgálóval. Elkezdtünk beszélgetni az Írásokról és hamarosan bemutattam magam Jehova Tanújaként, aki őszintén kutatja Isten Szavának igazságait. Újra azt kellett hallanom, hogy Jézus Krisztus „az Út, az Igazság és az Élet”. Ez alkalommal nem vitatkoztam, hanem azt mondtam, hogy amennyiben tévednék az én vallásomban és Jézus lenne „az Igazság”, akkor én Őt akarom. Akkor visszautasítottam azt, hogy átadjam életemet Jézusnak, mert először tisztázni akartam saját hitnézeteimet. Bob arra bátorított engem, hogy vásárooljam meg *Az Őrtorony Jehovája* (*Jehovah of The Watchtower* – a ford.) című könyvet, melyet Walter R. Martin és Norman H.

Klann írtak. Ez egy átfogó ismertetés és leleplezés volt Jehova Tanúi történetéről, hitnézeteiről és bibliaellenes tanításairól. Elkezdtem a könyvet gondosan tanulmányozni a Bibliával együtt. Ezt a könyvet Isten arra használta fel, hogy megnyissa szemeimet a Társulat „áltudományosságával” kapcsolatban. Korábban úgy gondoltam, hogy a Társulat férfiai a legnagyobb bibliatudósok a világon. (Magam is ezt hittem – a ford.) Most, ha bármikor kérdéseim voltak, amelyekkel kapcsolatban több információt akartam kapni, megkérdeztem *mind* az „érett testvéreket” a gyülekezetemben, *mind* Bob Purcell tiszteletest. Az egymásnak ellentmondó válaszok, amiket tőlük kaptam, csak még inkább a Bibliához „kergettek” engem. Kutatásaim ezen teljes időszakában végig úgy hittem, hogy Jehova ki fog vezetni engem tanácstalan tétovázásomból az igazi igazsághoz.

Carol és én a Coltoni Királyságteremben házasodtunk össze 1957. december 28-án. John Stippich, egyik személyes barátunk és korábbi Bétel-szolga vezette le a szertartást. Ő egyszer azt mondta nekem, hogy a mi társulati elnökünk, Nathan Homer Knorr aztán megalapozta a szerencséjét, ha valakiről ezt el lehet mondani. Ő a legfelső emeleten élt, luxuskörülmények között más Bételben szolgálókhoz viszonyítva. John elmondása szerint Knorr mindenből csak a legszebbet és a legjobbat kapta, és mindent megkapott, amit csak akart. John elmondta nekem, hogy ő olyan dolgokat ismert meg és látott korábban a Bételben, amelyek megingathatnák egy átlagos testvér hitét a Társulatban, ha tudna ezekről. Soha nem mondta meg nekem, mik voltak ezek a dolgok, kivéve azt, amikor elmondta, hogy a Társulat igazgatói sokkal jobban éltek, mint a többi ottani testvér a Bételben. Visszaemlékezem arra, hogy egyszer elmondta nekem azt, hogy mialatt ő a Bételben volt, az egyik testvér (Knorr kedvenceinek egyike) elmenekült a Bételből és „csatlakozott Billy Grahamhez”, miután írt egy levelet Knornnak, melyben leleplezte és vádakkal illette a Társulatot.

Összeházasodásunk után megpróbáltam megosztani a Társulattal kapcsolatos kételyeimet Carollal. Provokáltam őt azzal a kijelentéssel, hogy ha a Társulat téved az Istennel kapcsolatos tanításában, akkor tévedhet más tantételeiben is. Sok győzködést követelt meg részemről, hogy rávegyem arra, egyezzen bele abba, hogy újra megvizsgálja a mi tanításunkat az istenségről. Tanulmányoznunk kellett az Írásokat mind Társulat által kiadott, mind nem társulati könyvek segítségével. Elkezdtünk hallgatni és nézni vallásos rádió és TV közvetítéseket, mint például Dr. DeHaan „Rádiós bibliaosztály” című műsorát, Charles E. Fuller „Régimódi ébredés” című műsorát, Billy Graham „A döntés órája” és Mike Perl „A héber-keresztény tanú” című műsorait. Én gyakran találkoztam is Bob Purcelllel, hogy megvitassuk Krisztus istenségét, a Szent Szellem istenségét és személy voltát, valamint más kérdéseket.

1958. január 1-et követően Carol és én a San Bernardino-Nyugat Gyülekezet tagjai lettünk. Engem kineveztek könyvtanulmányozási csoport-szolgának, de mindössze két hónappal később lemondtam. A Szent Szellem – én úgy hiszem – vezetett engem arra, hogy megkérdőjelezzek bizonyos társulati gyakorlatokat és tanításokat egyre nyíltabb formában a gyülekezet-szolgákkal folytatott beszélgetéseimben. Amikor nem értettem egyet azzal, amit mondtak, megmondtam nekik. Merészségem felingerelte őket és azt mondták nekem, hogy jobb, ha vigyázok magamra, amennyiben megkérdőjelezem a Társulatot és tanításait. Néha egy egész hét is eltelt úgy, hogy akár egy órát is eltöltöttem volna a szántóföldi szolgálatban, és elkezdtem távol maradni néhány összejövetelről. Carol továbbra is járt – de nélkülem.

Úgy 1958. április 1-je környékén végre elfogadtam a Háromság Írás szerinti tanításának igazságát. Bibliatanulmányozásaim Bob Purcell tiszteletessel, továbbá számos olyan könyv, mint „Az Őrtorony Jehovája” meggyőztek engem arról, hogy a Biblia azt tanítja,

Jézus Krisztus azt állította magáról, hogy Ő Isten, és valóban az, valamint, hogy a Szent Szellem személy és egyben Isten is. Bob megörült, amikor meghallotta, hogy elfogadtam ezt az Írás szerinti tanítást, de amikor Carol tudomást szerzett róla, nagyon mérges lett. Néhány nagyon komoly vitánk volt a bibliai tanításokról vele. Édesanyja és mások arra buzdították őt, hogy hagyjon el engem és egy ideig magam sem tudtam, hogy házasságunk vajon kitart-e a továbbiakban.

1958 áprilisának vége felé „Szellemi élet” címmel konferenciát tartottak a Hit Bibliái Egyházában, San Bernardinóban. Részt vettem rajta szerda éjjel és hallottam Dr. John Walvoordot, a Dallasi Teológiai Szeminárium rektorát, aki a „Szent Szellem Gyümölcse” címmel tartott előadást. Ez olyan volt számomra, mint víz a szomjazónak. Az összejövetel után megvitattam a kérdést vele, és még akkor is érveltem néhány társulati tanítással kapcsolatban, amelyekben még mindig hittem. Ő megkérdezte tőlem, hogy megkaptam-e már az újjászületést. Amikor „nem”-mel válaszoltam, ő azt mondta nekem, hogy szellemi értelemben én a kocsit kötöm a ló elé. Ő azt mondta nekem, idézve az 1 Korinthus 2:14-et, hogy én, mint „nem lelki ember” („természetes ember”, „testies, érzéki ember” Károli szerint – a ford.) nem érthetem meg, vagy fogadhatom be Isten Szellemének dolgait, mert azok el vannak rejtve az olyan személy előtt, aki szellemileg halott, mert ezeket a dolgokat csak „lelki módon lehet megítélni” (vagy megérteni, befogadni – a ford.). Dr. Walvoord kijelentette, hogy nekem „újjá kell születnem”, másképp soha nem fogom „látni” vagy belépni Isten Királyságába. A János 14:16,17,26; 16:7-11,13-15 – őt idézve megmutatta nekem, hogy az után, hogy megkaptam az újjászületést, a Szent Szellem „el fog engem vezetni minden igazságra.”

Következő éjszaka visszatértem, hogy meghallgassam Dr. Dwight J. Pentecost ige hirdetését „A Szent Szellem elleni bűn” címmel. Ez a tanítás volt számomra az utolsó csepp a pohárban. Amint ott ültem a padban, rájöttem, hogy fordulóponthoz érkeztem életemben. Tudtam, hogy amennyiben aznap éjjel úgy sétálok ki a templomból, hogy nem fogadom el Krisztust, tényleg vétkeznék a Szent Szellem ellen. Ennek ellenére megtagadtam azt, hogy előre menjek, amikor a meghívás felhangzott. Az utolsó dicséretet elénekelték, és ima után a szolgálat befejeződött. Szavakkal nem lehet megfelelően leírni a következő néhány perc során bennem dúló érzéseket. Úgy hiszem olyan közel voltam, amennyire csak lehetséges ahhoz, hogy megtapasztaljam „a földi poklot”. Minden Jehova Tanújaként szerzett múltbeli tapasztalatom keresztülfutott az elmémen. Hogy megtegyem azt, amiről tudtam, hogy meg kell tennem, majdnem mindent elvehetett tőlem. Carol elhagyhat engem. Tanú barátaim megtagadhatnak engem. Minden erőfeszitésem és eredményem, amit Tanúként tettem és elértem semmivé válhat. Saját édesanyám is ellenem fordulhat. De ekkor imádkoztam az én mennyei Atyámhoz, hogy adja meg nekem a bátorságot ahhoz, hogy azt tegyem, ami helyes. Megláttam Bob Purcellt és azt mondtam neki könnyekkel a szemeimben: „Bob, nem tudok elmenni ma éjjel anélkül, hogy el ne fogadnám Jézust, mint az én Megmentőmet.” Egyszerűen nem tudtam többé halogatni ezt a döntést.

Ketten bementünk egy imaterembe, letérdeltünk és először Bob mondott el egy imát, melyben hálát adott az Úrnak az én döntésemért. Azután én imádkoztam nagyon komolyan, megvallva magamról, hogy önző, önigazoló, vallásokban hívő bűnös vagyok. Arra kértem Istent, hogy bocsássa meg minden bűnömet. Arra kértem az Úr Jézus Krisztust, hogy jöjjön be szívembe és életembe. Hit által kijelentettem, hogy Isten Szavának drága ígéretei nekem szólnak. Egy Jézus Krisztusban levő új emberként álltam fel, életemben először betelve békével és örömmel. Úgy éreztem, mintha egy hegyet emeltek volna fel vállaimról.

Amikor aznap éjjel hazatértem, elmondtam a feleségemnek, milyen döntést hoztam és milyen örömöm van az Úrban. Olyan érzésem van, mint annak, aki végre szabad. Elmondtam neki, hogy én most már megszabadultam az Örtorony-rabszolgaság láncaitól. Tekintet nélkül mindenre, ami történt én nem akartam, hogy többé bármi közöm legyen a Társulathoz. Én tényleg nem tudtam, miként fog ő reagálni erre. Meglepődtem és nagyon megkönnyebbültem, amikor meghallottam. Ő azt mondta, hogy tiszteletben tartja azt a döntésemet, hogy elfogadtam Krisztust az én Megmentőmként. (Ő úgy cselekedett, mint a Keresztény Egyház egyik gyermeke.) Nehéz volt számára megérteni, miért döntöttem úgy, hogy elhagyom a Társulatot és belátni azt, miért nem lehetek „újjászületve” úgy, hogy megmaradok Jehova egyik Tanújának. Ő és az édesanyja egyszer már úgy hitték, hogy ők „újjászülettek”, ennek ellenére eljöttek „az igazságba”. Elmondtam neki, hogy őket becsapták és megtévesztették.

Az ezt követő napokban a Biblia valójában olyan lett számomra, mintha egy új könyvet látnék. Félretettem minden Örtorony-irodalmat és kizárólag Isten Szavát tanulmányoztam. Krisztusnak a János 16:13-ban elhangzó ígérete a szellemi vezetéssel kapcsolatban élő valósággá vált számomra. A bibliaversek úgy tűntek számomra, mintha csak kiugranának a lapokról, amint olvastam azokat. Olyan voltam, mint egy éhező ember, aki letelepedik egy lakomához. Elkezdtem rendszeresen templomba járni, s néha Carol is elkísért. Ő gyorsan elkezdte megérteni Isten Szavának igazságait, ahogy együtt tanulmányoztuk azokat és imádkoztunk. A körzetszolga és helyettese látogatására volt szükség ahhoz, hogy felnyissa szemeit az igazságra a Társulattal kapcsolatban.

Ez a két „testvér” azzal kezdte, hogy kérdőre vont engem azzal kapcsolatban, hogy hiányzom az összejövetelekről és nem végzek semmilyen szántóföldi szolgálatot (azaz nem prédikált – a ford.). Amikor elkezdtem bizonyosságot tenni a megmentéssel kapcsolatos tapasztalatomról és arról, hogy elfogadtam Jézus Krisztust, mint Jehova Istent testben, ők nagyon mérgesek lettek és „gonosz szolgának” neveztek engem. Én nyugodt maradtam és folytattam a tanúskodást nekik Jézus Krisztusról. Írásszövegeket osztottam meg velük, amelyek bizonyították, hogy Krisztus az Isten, hogy ő teljes megváltást biztosított a Kálvárián, hogy Ő feltámadott, felment a mennybe és vissza fog térni az Ő fizikai testében, és hogy a Szent Szellem személy és Isten. Ők megpróbálták megcáfolni ezeket az Írás szerinti igazságokat, de nem sikerült nekik. Carol jelen volt, megfigyelve mindent, ami történt az eme szolgálkkal való összetűzésem során. Megpróbáltak lehurrogni engem, de nem engedtem meg ezt nekik. Akkor elkezdtek egyik témáról a másikra ugrálni, hogy megőrizték méltóságukat és tekintélyüket Carol előtt. Én visszatereltem őket az istenség témakörére és nem engedtem ettől eltérniük. Végül a gyülekezetszolga rám ordított: „Te azt hiszed, többet tudsz a Társulathoz is, igaz?” Ezt válaszoltam: „Igen, én hiszem, hogy többet tudok a Szentírásról, mint az Örtorony Társulat, mivel a Szentlélek bennem van.” Ez a válasz annyira méregbe hozta őket, hogy elkezdtek becsapni és gyalázni a jellememet és a szolgálatomat. Azt állították, hogy igazából én soha nem voltam jó Tanú, silány előadásokat és beszédeket tartottam, lusta voltam és gyenge minőségű úttörő. (3) A mai napig elismerték San Bernardinóban, hogy mintaképe vagyok annak, amilyennek egy társulati hírnöknek és úttörőnek lennie kell. Sok Tanú mondta azt Carolnak, hogy mennyire szerencsés, amikor összeházasodik egy ilyen tiszta, teokratikus fiatalemberrel. Ekkor Carol a védelmemre kelt és azt mondta nekik, hogy hazudnak azon dolgokkal kapcsolatban, amiket rólam mondanak. Elmondták nekik, hogy először megőrült, amikor meglátta, hogy jönnek, mivel azt remélte, hogy ők majd szeretetteljesen rámutatnak a tévedéseimre és így képesek lesznek majd visszanyerni engem a Társulathoz. Az ő utálatos viselkedésük és rágalmozó megjegyzéseik csak azt mutatták meg neki, hogy ők nem keresztények, és hogy én vagyok az igazi keresztény.

3. Ez a támadás korábbi „testvéreim” részéről nem volt összhangban azzal a levéllel, amit az Őrtorony Társulattól kaptam 1959. február 21-i dátummal, amely kijelenti: „Munkálkodásod minőségére és mennyiségére még mindig emlékezünk és értékeljük azt. Ez okból küldjük most neked ezt a levelet.”

Ez után az esemény után Carol megszüntette a kapcsolatot Jehova Tanúival és folytatta a szellemi növekedést, aminek érdekében együtt imádkoztunk, tanulmányoztuk a Bibliát és látogattunk egy evangéliumot hirdető egyházat. Miután bizonyosságot tettem édesanyámnak, ő is elhagyta a Társulatot. Fivérem úgyszintén meglátta a tévedéseket a tanításaikban. Szüleim később az egyik Baptista Egyház tagjai lettek, amely a Déli Baptista Konvencióhoz tartozott. (Konzervatív teológiát valló Baptista Egyházak Egyesülése – a ford.) Carol édesanyja még egy évig aktív Tanú maradt, miután mi elhagytuk a Társulatot. Volt néhány szenvedélyes vitánk vele különböző témákkal kapcsolatban. Úgy gondolta, engem megtévesztettek, én pedig félrevezettem a lányát. Folytattuk a bizonyágtételt neki a Jézus Krisztusba vetett hitünkről és „a hitről, amely egyszer s mindenkorra a szenteknek adatott.” (Júdás 3) Az, hogy ő továbbra is tantételekkel kapcsolatos vitákat folytatott Carollal, a Társulat tanításának megszegése volt, melyben tiltották a közösséget és az egy társaságban létet egy „gonosz szolgálóval”. Ethel úgy érezte, hogy a Társulatnak nincs joga ahhoz, hogy eltiltsa őt egy ilyen kapcsolattól saját gyermekével. Ez alatt az idő alatt olvasott egy könyvet a megmentés nagyszerű tanításáról. Még ma is meséli, hogyan vette föl a könyvet, olvasott egy néhány oldalt, jött méregbe az által, amit olvasott, majd tette félre a könyvet újra, majd később megismételte az egész eljárást. Mindazonáltal lassan végigolvasta és megtanult sok igazságot az Írásokból. Kételyek fejlődtek ki benne a Társulat néhány tanítására vonatkozóan, mint például a 144.000 azonosítása az egyedüli csoportként, akik a mennybe fognak menni és azt a nézetet illetően, miszerint a „felkent osztály” jelenti az „angyalokat”, akik a prédikálást végzik a Jelenések könyvében.

A körzetkongresszus egyik délelőttije eljuttatta az Ethel életében forrongó válságot a tetőpontjára. A bibliavers, amit aznap megbeszéltek, mielőtt kimentek a szántóföldi szolgálatba a János 3:16 volt. Ethelt megbotránkoztatta, amikor azt hallotta, hogy Jézus nem azért halt meg, hogy megváltsa a bűnös emberek világát, hanem helyesen szólva Jehova Tanúi Új világ társadalmáért és Társulatáért. Ő nem volt képes elfogadni egy forrón szeretett bibliavers ilyenét magyarázatát, amely bibliavers világosan kijelenti, hogy Krisztus meghalt, hogy „aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

Ethel felhívta telefonon Dema White-ot, azt a Tanút, aki elhozta őt „az igazságba” és tájékoztatta, hogy el fogja hagyni a szervezetet. Beszűntetett minden tevékenységet a Tanúkkal Coltonban és visszatért korábbi hitéhez a kereszténységben. A férje – akit soha nem kereszteltek meg – felhagyott azzal, hogy higgyen a Társulat tanításainak, miután Ethel rámutatott neki néhány tévedésükre. Ethelt később kiközösítették, miután visszautasította, hogy megjelenjen egy Bírói bizottság előtt. (Az angolban szó szerint „kiközösítő bizottság” szerepel – a ford.) Ő most tevékeny tagja a Coltoni Közösségi Egyháznak.

Mivel mi elhagytuk a szervezetet Jehova Tanúi nem beszélnek velünk, sőt otthonunkban sem látogatnak meg azért, hogy tanúskodjanak nekünk. Nem vagyunk biztosak abban, hogy vajon kiközösítették-e minket valaha is a Társulattól, mivel soha nem kaptunk semmilyen levelet, amelyben értesítettek volna bennünket egy ilyen cselekedetről. Soha nem mondták nekünk, hogy jelenjünk meg a szokásos módon egy Bírói bizottság (a szövegben „kiközösítő bizottság” áll – a ford.) előtti meghallgatáson. Ami minket illet számunkra valójában nem jelent semmilyen különbséget az, hogy megtudjuk, önként hagytuk el a

Társulatot, vagy szándékosan távolítottak el onnan. Semmilyen vágyat nem éreztünk arra, hogy valaha is visszatérjünk, mivel meg lettünk szabadítva a szellemi vakság sötétségéből és befogadtuk Isten dicsőséges világosságát. (2 Kor 4:3-4) Bizonyágtételünk ugyanaz, amely Pálé a 2 Korinthus 4:6-ban: „mert Isten, aki azt mondta, hogy a sötétségből világosság ragyogjon, ő gyújtott világosságot a szívünkben, hogy felragyogjon Isten dicsőségének ismerete Krisztus arcán.”

Amíg Jehova Tanúja voltam életemet a „jó cselekedetekre” törekvés jellemezte, azért, hogy helyeselt állapotot érjek el Istennél. A megmentés volt az a cél, amely felé komolyan törekedtem. Mint a „más juhok földi osztályának” egyike abban reménykedtem, hogy személyes hűségemről fogok tanúsítványt kiállítani, s így igazolni fogom Jehova nevét életem által. A sok jó cselekedet alapvető volt ahhoz, hogy megmentést nyerjek el a földi paradicsomba Armageddon után. Soha nem volt semmilyen biztosítékom a megmentésemre; ez valami olyan volt, amit a helyes viselkedés és a teokratikus rabszolgaként végzett jó cselekedetek által lehet megszerezni. Minden erőfeszitésem ellenére sem volt személyes kapcsolat az Úr Jézus Krisztussal. Ha egy Tanú nem marad meg a feddhetetlenség megbízható útján, elveszíti esélyét arra, hogy elnyerje az örök életet. Tanú koromból visszaemlékezem arra, hogy hallottam olyan emberekről, akikről azt mondták: „Mivel ő elhagyta a Társulatot, le lesz vágatva Armageddonkor és már elveszítette minden reményét az örök életre.” Ez a tanítás még a 144.000 „mennyei osztályára” is vonatkozott. A Tanúk megmentésre vonatkozó terve elsősorban valakinek a személyes jó cselekedeteire alapult. Minden egyes Tanú munkálta az útját az örök életre és ugyanakkor nem tudhatta, hogy ő meg van-e mentve.

Amikor elhagytam az Órtorony Társulatot arra ösztönöztek, hogy eljussak a Tanúkhöz és megnyerjem őket Krisztusnak. A számuk még nem túl nagy, de vannak néhányan, akik eljutottak Jézus Krisztus megmentő ismeretére az én bizonyágtételem által. Számos evangéliumi egyházban tartottam előadásokat azért, hogy segítsek a többi kereszténynek jobban megérteni a Tanúkat. Jó néhány embert, aki a Tanúkkal tanulmányozott és elgondolkodott azon, hogy csatlakozik a Társulathoz sikerült eltéríteni ettől a hibás döntéstől és Krisztushoz irányítani. Én nem gyűlölöm Jehova Tanúit. Mint volt testvéreimet szeretem őket. Pálnak az Izraelre vonatkozó kívánságát és szavait felhasználva, amik a Róma 10:1-3 verseiben vannak megírva, őszintén mondhatom:

Testvéreim, szívemből kívánom és könyörgök értük (Jehova Tanúiért) Istenhez, hogy üdvözüljenek. Mert bizonyágot teszek felőlük, hogy van bennük Isten iránti buzgóság, de nem a helyes ismeret szerint. Mert nem ismerik Isten igazságát, hanem a magukénak igyekeztek érvényt szerezni, és Isten igazságának nem engedelmességek.

Keresztényként most már az elmúlt tizenhét évben életemet a Jézus Krisztusba, mint személyes Megmentő Istenembe vetett mély és megingathatatlan hit jellemezte. Most már személyes kapcsolatban vagyok Jézus Krisztussal: ez a legcsodálatosabb dolog az életemben. Én megmaradok Jézusban és Ő megmarad bennem. (János 15:4-5) Felhívok minden Jehova Tanúját, akinek lehetősége van elolvasni bizonyágtételemet, hogy kövesse az én eljárásomat. Hagyja ott az Órtorony rabszolgaságát. Legyen új emberré Jézus Krisztusban „újjászületés” által. Isten gyermekének – aki a Szent Szellem által újrászületett – az átalakított élete a szabadság, az öröm és a béke élete. Feleségem, fiam és én gyakorló keresztények vagyunk, aktív tagjai a San Bernardino-i Első Baptista Egyháznak. (First Baptist Church angolul – a ford.) Én jelenleg tagja vagyok a presbitériumnak, elnöke vagyok az Evangelizációs Bizottságnak és egyik vitavezetője vagyok a bibliatanulmányozó közösségnek. Megosztjuk a

Jézus Krisztusba vetett hitünket a Szent Szellem ereje által és az eredmények elérését Istenre bízunk.

Ti, akiket még mindig megbéklyóznak az Őrtorony rabszolgaságának láncai, ima teljesen olvassátok el ezeket a szavakat. Jehova Isten jobban szeret titeket, mint ahogy a Társulat valaha is leírhatná azt. (János 3:16; 10:10; Róma 5:6-8) Ti pont olyan bűnösök vagytok a ti vallásotokban, mint a Társusból való Saul volt: azt keresitek, hogyan alapozzátok meg saját igazságosságotokat jó cselekedetek által. (Róma 3:23; 6:23) Istenhez csakis Jézus Krisztuson keresztül jöhettek. Ő és egyedül Ő Jehova egyetlen megoldása az emberek bűneire. (Róma 5:8; 1Kor 15:3-6; János 14:6) Nektek szükségetek van arra, hogy egyéneként elfogadjátok az Úr Jézus Krisztust, mint a ti Megmentőtöket és Uratokat. (János 1:12; Efézus 2:8-9; Jel 3:20) Miután megkaptátok az újjászületés ajándékát (János 3:3, 5-7) a Jézus Krisztusba vetett személyes hit által, megtudhatjátok, hogy örök életetek van, amit már most is birtokoltok. (1 János 5:11-13) Ezek a versek a legdrágább biztosítékot jelentik számomra és nagyszerű vigasztalásomra szolgáltak, miután elhagytam a Társulatot.

Új életünket Krisztusban hit által kaptuk és hit által éljük, nem érzelmek vagy pusztán ismeret által. Amint Pál kijelenti: „az igaz hit által él.” (Róma 1:17) A Jézus Krisztusban való örök életre szóló biztosítékunk Isten Szavának tekintélyére alapul, (1 János 5:9-13) továbbá a bennünk lakozó Szent Lélek bizonyágtételén (Róma 8:16) és átalakult életeinken, miután befogadtuk Krisztust. (1 János 2:3-6) Krisztus testének – amely nem megosztott – egyik tagjaként (1 Kor 12:1-27) osztozom minden igaz keresztény azonos reménységében: hogy Krisztussal leszek a mennyben. (János 14:1-3) A keresztények a Pál Efézusiaknak írt levele 4:4-6 versei szerint ugyanazon egy reménységre lettek elhívva, nem pedig kettőre, amint azt az Őrtorony Társulat tanítja. Nincs földi és mennyei osztály közötti megkülönböztetés a keresztények között: mi egy nyájat alkotunk Krisztusban. (János 10:16)

Az elmúlt tizenhét év során Jézus Krisztus tanúja voltam (ApCsel 1:8 – a szerk). Valójában soha nem ismertem vagy tapasztaltam mennyei Atyám szeretetét addig, amíg Jézus ki nem jelentette Őt nekem, amit a Társulat soha nem tett meg. (Máté 11:25-27) Az Őrtorony vallásának nehéz igáját felváltotta az az iga, amit a Máté 11:28-30-ban írnak le. Habár korábbi „teokratikus” barátaimnak az Őrtorony Társulattól most semmi köze nem lehet hozzám, én Pállal együtt el tudom mondani:

De amik nekem egykor nyereségek voltak, azokat kárnak ítéltém Krisztusért. Sőt most is kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének gazdagsága miatt; akiért kárba veszni hagytam és szemétnak ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem, és benne olyannak bizonyuljak, mint akinek nincs saját igazságom,... hanem a Krisztusban való hit által van igazságom, Istentől való igazságom a hit alapján: hogy megismerjem őt és feltámadásának erejét és az ő szenvedéseiben való részesedést... [Filippi 3:7-10]

Amikor leírtam ezt a történetet arról, hogyan jutottam odáig, hogy elhagyjam Jehova Tanúit, nem kerestem semmilyen személyes dicsőséget vagy hírnevet. (Gal 6:14) Bizonyágtételemet egy, a mennyei Atyánkhoz intézett imával fejezem be, hogy Ő bárcsak megáldaná élettapasztalataimnak ezt a beszámolóját, hogy az Jézus Krisztus felmagasztalására szolgáljon. Bárcsak az olvasó csatlakozna ezen sorok írójához az Ő dicséretében, akit

Isten is felmagasztalt..., és olyan nevet ajándékozott neki, amely minden név fölött való, hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieieké, földieké és a földalattiaké, és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére. [Filippi 2:9-11]

Ha eme bizonyágtétel olvasója egy tévesen elnevezett „Jehova Tanúja”, én meghívom őt, hogy fogadja el az én Uramat, Jézust, mint személyes Megmentőjét. Tagadja meg az Órtorony Társulat tévtanításait. Hagyjon fel azzal, hogy vallásos jó cselekedetekben bízunk. Ha továbbra is a Társulatba veti a hitét, az csak oda fog vezetni, hogy egy napon a Megmentő ezen szavai vonatkoznak majd rá: „Sohasem ismertelek titeket, távozzatok tőlem, ti gonosztevők.” (Máté 7:23) Ha segítségül fogja hívni az Úr Jézus Krisztust vallásoskodó bűnösneként, Ő meg fogja neki bocsájtani minden bűnét. (János 14:14) Kérje az Úr Jézus Krisztust, hogy mentse meg őt, és Ő úgy fog tenni. (Róma 10:11,13) Olyan emberként, aki új hívő Jézus Krisztusban, átalakított élete a benne élő Megmentő „kiélése”, „kiábrázolása” lesz. (Nehezen lefordítható angol szófordulat – a ford.) Akkor Pállal együtt képes lesz kimondani: „Krisztussal együtt megfeszítettem. Többé pedig nem én élek, hanem Krisztus él bennem; amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta értem.” (Gal 2:20)

[Szerkesztői megjegyzés az „újjászületés” alapvető keresztény tanításáról. E könyv beszámolóit nem szeretnék azt a benyomást kelteni, mintha ennek az eseménynek feltétlenül és pontosan olyan módon lenne szükséges megtörténnie más hívő emberek életében is, ahogyan arról a könyv szerzői beszámolnak róla. A keresztények egyetemes tapasztalata Isten örökbefogadó kegyeméről igen sokszínű lehet. Az Ő gyermekeit elsősorban nem az újjászületésük vagy Jézus Krisztushoz való megtérésük pontos részleteiről lehetséges felismerni – „A szél fúj, amerre akar” (Jn 3:8a) - hanem az életük látható gyümölcseiről, melyekről a Szentírás több helyen is részletesen beszámol.]

„A Kőszikla”

Reménységem Kősziklája

Jézus vére, s igazsága.

Nem bízom Szervezetekben,

Jézus neve vezet engem.

Jézus Kőszikláján állok,

Minden mást homoknak látok.

IX. Jehova Tanúi – a nem-prófétai szervezet

Emberek ezrei hagyták el Jehova Tanúit, mert meggyőződtek arról, hogy ez a szervezet, amely azt állítja magáról, hogy Jehova „prófétája” valójában egy nem-prófétai szervezet. Az Órtorony Társulat számos kiadványának a történelem fényében elvégzett vizsgálata és olyan bibliai szakaszok, mint az 5Móz 18:20-22, és az Ezékiel 13:1-3, arra a következtetésre vezetnek, hogy ez a Társulat egy *hamis* próféta.

A Jehova Tanúi által megfogalmazott jogalapok, igények

Jehova Tanúi arra tartanak igényt, hogy „ők képviselik Jehovát” és ők „Jehova földi szervezete”. Néhány kijelentés az 1972. április 1-i *Órtorony* cikkéből, melynek címe „Meg fogják tudni, hogy próféta volt közöttük” elegendő ahhoz, hogy nyíltan megalapozza a Tanúk igényét arra, hogy a szervezet egy „próféta”. Ez a cikk elmagyarázza, hogy az emberek három módon tudnak ismereteket szerezni Istenről és arról, amit Ő elvár tőlük: (1) teremtésműve által, (2) a Biblia által, (3) „képviselőin keresztül”. A régi időkben Isten prófétákat küldött, akik „előre megmondták azokat a dolgokat, amiknek el kell jönniük”, és akik „úgy szolgálták az embereket, hogy beszéltek nekik Isten abban az időben rájuk vonatkozó akaratáról, és gyakran figyelmeztették is őket a veszélyekre és csapásokra”. Az embereknek még ma is rendelkezésükre áll a teremtés és a Biblia bizonyágtétele, de azt csak kevesek olvassák és értik meg. Így aztán van-e Jehovának olyan prófétája, aki segít nekik, aki figyelmezteti őket a veszélyekre és bejelenti az eljövendő dolgokat? Ezekre a kérdésekre igenlően lehet válaszolni. Ki ez a próféta? ... Ez a „próféta” nem egy férfi, hanem férfiak és asszonyok egy testülete. Ez Jézus Krisztus lábnyomkövetőinek egy kis csoportja volt, akiket abban az időben Nemzetközi Bibliakutatókként ismertek. Ma Jehova keresztény Tanúiként ismerik őket... (1)

Mennyi ideje használta fel Isten az Órtorony Bibliatársulatot és az *Órtorony* című folyóiratot (jelenlegi címe) az Ő közlési csatornájaként? *A befejezett titok* című 1917-ben kiadott könyv idéz egy ugyanabban az évben megjelent *Órtoronyból*:

„Az **ÓRTORONY BIBLIATÁRSULAT** a legjelentősebb társaság a világon, mivel megszervezésének időpontjától (1884) kezdve mostanáig az Úr az Ő csatornájaként használta fel, amelyen keresztül megismertette az örömhírt”. (2)

1. *Az Órtorony*, 1973. július 1., 401. old; 1972. április 1., 197. old.

2. *Az Órtorony*, 1917., 22. old, idézi „*A befejezett titok*” 144. oldalán

J. F. Rutherford „*Világosság*” című könyvének első kötetében, amelyet 1930-ban adtak ki azt állítja, hogy 1879 óta *Az Órtorony* „folyamatosan a közlés eszköze volt azok számára, akik szeretik az Urat. Mindazok, akik szeretik Istent, a legteljesebb mértékben hiszik, hogy *Az Órtorony* az Ő hatalma és kegyelme által lett elindítva és van fenntartva.” (3)

Miközben Jehova Tanúi manapság a „fokozatos” megvilágosodást hangsúlyozzák, hogy ez által elkerüljék a profetikus magyarázatok múltbeli tévedéseit és megváltoztatásait, az nyilvánvaló, hogy arra tartottak igényt, hogy a kezdettől fogva a Társulat és *Az Órtorony*

folyóirat Isten csatornájaként lett felhasználva. Következésképpen az összes társulati kiadványt figyelembe kell vennünk, amikor felmérjük a Tanúknak azt a jogalapját és követelését, mely szerint ők Isten közlési csatornája a szellemi igazságok vonatkozásában, azaz – az Ő „prófétája”.

A próféta vizsgálata

A Tanúk „*Segítség a Biblia megértéséhez*” című kiadványa három alapvető próbát mutat be, melyek alapján Isten egy igaz prófétája azonosítható, amint azt Mózes előadja:

...Az igazi prófétának Jehova nevében kell beszélnie; a megjövendölt dolgoknak meg kell valósulniuk (5Mózes 18:20-22) és prófétálásának elő kell segítenie az igaz imádatot, összhangban kell lennie Isten kijelentett szavával és parancsolataival. (5Mózes 13:1-4)... (4)

Azt már megállapítottuk, hogy a Tanúk jogcímet formálnak arra, hogy ők „Jehovát képviselik”, és hogy ők az Ő „prófétái” szervezete. Mivel azzal a felhatalmazással élnek, hogy Jehova Isten képviselőjében beszéljenek, a Tanúkat az Írások további próbakövei alapján is meg kell vizsgálnunk, hogy eldöntsük, vajon érvényes jogalapjuk van-e erre. A fentebb idézett 1972. április 1-i *Őrtorony* cikk a velejéig hatol a kérdésnek, amikor kijelenti: „Természetesen könnyű azt mondani, hogy ez a csoport Isten egyik „prófétájaként” tevékenykedik. Más dolog ezt bebizonyítani. Az egyetlen módja annak, ahogy ezt megtehetjük, ha áttekintjük a feljegyzéseket. Mit mutatnak ezek?” (5) A cikk ezt követően hozzáfog „áttekinteni a feljegyzéseket” az által, hogy előadja a Tanúk beszámolóját arról, hogyan ténykedtek, mint Isten „prófétája”. Bárkinek, aki kívül van az ő szervezetükön, ez az áttekintés semmit nem bizonyít.

Jóval tárgyilagosabb vizsgálatot végezhetünk az Isten igaz prófétájára vonatkozó második azonosító jel alkalmazásával, amely az 5Mózes 18:22-ben van kijelentve:

„Ha a próféta az ÚR nevében szól, és nem lesz meg, és nem teljesedik be az a dolog, azt az ígét nem az ÚR mondta. Elbizakodottságból mondta ezt a próféta, ne félj tőle!”

3. Brooklyn: *Őrtorony Bibliatársulat*, 12. old.

4. Brooklyn: *Őrtorony Bibliatársulat*, New York, 1971, 1348. old.

5. 197. old.

Ez a próba arra a valakire nézve, aki arra tart igényt, hogy ő próféta, teljesen világos – amikor az igaz próféta jövőbeli eseményekre vonatkozóan szól, azoknak meg *kell* történniük. A beteljesedés kudarca a prófétát elbizakodottként azonosítja – hamis prófétaként.

A „próféta” melyik fajtájáról tesznek tanúságot az *Őrtorony Társulat* kiadványai az évek során?

Az Őrtorony „próféta” vizsgálata

Kevés kivétellel a következő kijelentéseket az Őrtorony Bibliatársulat kiadványaiból vettük és időrendi sorrendben mutatjuk be. További kijelentéseket is lehetne idézni más évekből, de azok, amelyeket felhasználtunk elegendőek, hogy legyenek ahhoz, hogy alátámasszák azt a tényt, hogy az Őrtorony „próféta” nem állta ki az 5Mózes 18:22 bibliai próbáját.

1886-1899

Az 1886. januári *Sioni Őrtorony* az alábbi megállapítással kezdődött:

„Az új év kezdetének kilátásai néhány nagyon bátorító jelenséget tartalmaznak. Ezek látható bizonyítékai a környező világban, hogy a Mindenható Isten nagy napjának csatájára a seregek felsorakozása folyamatban van, miközben a bevezető csatározások már folynak.”

„...Az *idő* elérkezett a Messiás számára, hogy átvegye a földi uralmat és megdöntse a föld elnyomóit és megrontóit, (Jelenések 19:15 és 11:17,18) előkészületeként annak az örökké tartó békének, amely az igazságosság és a bizalom egyedüli szilárd alapjára épül.” (6)

Az idő elérkezett című 1889-ben kiadott műben a prófécia 1914-et megelőző időszakra vonatkozó magyarázatát teszik közzé:

„Ne legyetek azután meglepve, amikor az elkövetkező fejezetekben bizonyítékokat mutatunk be arra nézve, hogy Isten Királyságának felállítása már elkezdődött, amint arra prófécia is rámutat. Amely szerint a hatalom gyakorlásának el kellett kezdődnie 1878-ban, és hogy a „Mindenható Isten nagy napjának csatája” (Jelenések 16:14), amely Kr.u. 1914-ben be fog fejeződni a föld jelenlegi uralmainak teljes megdöntésével, már folyamatban van. A seregek gyülekezése világosan látható Isten Szavának szemszögéből nézve.” (7)

6. *Őrtorony utánnnyomatok*, I., 817. old.

7. 101. old. Ennek a szövegnek az 1915-ös kiadása megváltoztatta a „Kr.u. 1914-et Kr.u. 1915-re.”

Az 1894. évet megnyitó észrevételeiben a *Sioni Őrtorony* arról tájékoztatja az olvasót, hogy „a világ dolgaiban jártas emberek nem csak azt látják, hogy a nagy 'csata' közeledik, de azt is látják, hogy az összetűzések már elkezdődtek végig az arcvonalon...” (8)

A *Sioni Őrtorony* 1894. július 15-i számában, a „Késleltethető ez 1914-ig?” címszó alatt C. T. Russell ezt írta:

„Tizenkét évvel ez előtt a MILLENNIUMI HAJNAL-ban (Russell által írt könyvsorozat – a ford.) bemutatott időszámítás jellegzetességeivel kapcsolatban az emberek azt mondták: Azok sok vonatkozásban ésszerűnek tűnnek, de bizonyos, hogy semmi ilyen mélyreható változás nem tud végbemenni onnantól számítva 1914 végéig: ha azt bizonygattad volna, hogy azok egy vagy két évszázad múlva jönnek majd el, az sokkal valószínűbbnek tűnt volna.

Milyen változások történtek az óta, és milyen sebességet értek el ezek napjainkra? „A régi gyorsan múlik és az új beköszöntőben van.”

Most, látva a jelenlegi munkászavargásokat és a fenyegető anarchiát, olvasóink azért írnak, hogy megtudják, nem lehetséges, hogy hiba történt az 1914-es dátummal kapcsolatban. Azt mondják, nem látják, hogyan is tarthatnak ki a jelenlegi állapotok olyan sokáig ilyen túlfeszített helyzetben.

Nem látunk okot arra, hogy megváltoztassuk a számokat – és akkor se változtatnánk, ha megtehetnénk. Ezek – mi úgy hisszük – Isten dátumai, nem a mieink. De tartsátok elmétekben, hogy 1914 vége nem a *kezdet dátuma*, hanem a nyomorúság idejének a *vége*.” (9)

8. *Órtorony utánnnyomatok*, II., 1894. január 1., 1605. old.

9. *Órtorony utánnnyomatok*, II., 1677. old.

1900-1919

1904-ben Russell az 1910-1912 közötti időszak fontosságát hangsúlyozta:

„Várakozásaink szerint a nagy nyomorúság idejének megpróbáltatása hamarosan ránk tör, valamikor 1910 és 1912 között – és csúcspontját eléri majd a „Pogányok meghatározott ideje” végével, 1914. októberben.

A nyomorúság súlyosságának a kezdete nincs félreérthetetlenül megjelölve az Írásokban, így inkább feltételezésen alapul. Mi azt feltételezzük, hogy egy ilyen nagy nyomorúság, ilyen világméretű katasztrófa aligha mehet végbe kevesebb, mint három év alatt, és ha sokkal tovább tartana három évnél „egyetlen test sem menekülhetne meg.” (10)

Russell számos kijelentése, amelyet 1914-ben, 1915-ben és 1916-ban tett Armageddonra és a Messiási Királyság megalapozására utalva nagyon fontos és lényeges.

10. *Órtorony utánnnyomatok*, II., 1894. január 1., 1605. old.

11. *Órtorony utánnnyomatok*, II. 1677. old.

12. *Az új teremtés*, Brooklyn: Órtorony Bibliatársulat, 1904, 579. old.

1914. május 1.

„A Biblia tanulmányozói számára semmilyen alapja nincs annak, hogy megkérdőjelezzék azt, hogy a jelenlegi Evangéliumi korszak végső beteljesedése éppen most a küszöbön áll, és hogy az úgy fog befejeződni, ahogy az Írások előre megmondták: egy nagy nyomorúságban, amilyen még soha nem volt, mióta nemzetek vannak. Látjuk, hogy ennek a nagy válságnak a résztvevői összeverődnek, csoportosulnak... A nagy válság, a nagy összeomlás, amit jelképesen tűzként mutatnak be, amely fel fogja emészteni az egyházak egeit és a társadalom földjét, már nagyon közel van.” (11)

1914. *szeptember 1.*

„Noha lehetséges, hogy Armageddon a jövő tavasszal kezdődhet csak meg, de pusztán spekulációt jelent, ha megkíséreljük megmondani, pontosan mikor. Mindazonáltal látjuk, hogy párhuzamok vannak a Zsidó korszak és a jelenlegi Evangéliumi korszak befejeződése között. Ezek a párhuzamosságok úgy tűnik, hogy éppen az előttünk levő évre mutatnak – főleg annak kezdeti hónapjaira.” (12)

1914. *december 14.*

„Az álmukból felébredők (vallási téren – a ford.) közül csak kevesen vannak tudatában annak, hogy a jelenlegi háború azért lett megengedve, hogy meggyengítse a nemzeteket és előkészítse őket a dolgok jelenlegi rendszerének teljes összeomlására – és megnyissa az új rend korszakát – az Igazságosság uralmát a Messiási királyság alatt.” (13)

1915. *április 1.*

„Armageddon csatája, amely felé ez a háború vezet, egy hatalmas küzdelem lesz a jó és a rossz között, és a gonosz teljes és örökkévaló bukását fogja jelenteni, valamint a Messiás igazságos királyságának végleges felállítását azért, hogy áldást hozzon a világra. ... Részvétünk és együttérzésünk elég tágas ahhoz, hogy magába foglaljon mindenkit, aki részt vesz ebben a borzasztó viadalban, mint ahogy a reménységünk is elég tágas és mély ahhoz, hogy beleértse mindenkit azon nagyszerű áldások résztvevői közé, amelyeket Urunk és az ő Ezeréves királysága elhozni készül a világnak.” (14)

13. *Órtorony utánnnyomatok*, VI., 1914. május 1., 5450. old.

14. *Órtorony utánnnyomatok*, VI., 1914. szeptember 1., 5527. old.

15. *New York Times*, 1914. december 14., 6. old.

16. *Őrtorony utánnnyomatok*, VI., 1915. április 1., 5659. old.

1916. *szeptember 1.*

„Következésképpen nem látunk semmi okot arra, hogy kételkedjünk abban, hogy a pogányok ideje 1914. októberben véget ért; és hogy még egy néhány év és tanúi leszünk teljes összeomlásuknak (a nemzetekének – a ford.) és Isten királysága maradéktalan megalapításának a Messiás kezei által.” (15)

Valamikor a háború folyamán

„A jelenlegi nagy háború Európában az Írásokban jelzett (Jel. 16:16-20) Armageddon kezdetét jelenti. Ez az összes eltévelyedett rendszer teljes bukásához fog vezetni, amelyek olyan sokáig elnyomták Isten népét és megtévesztették a világot. ... Úgy hisszük, hogy a jelenlegi háború nem tarthat sokkal tovább, míg a gyökeres, forradalmi átalakulás ki nem fog törni.” (16)

A befejezett titok című mű, amelyről azt állították, hogy „Russell pásztor posztumusz (halála után megjelent – a ford.) munkája”, (2. old.) azokat az eseményeket, amelyeket korábban úgy ütemeztek be, hogy 1914-ben és az előtt jönnek el, átütemezi az 1918-1925-ig terjedő időszakra. Amikor néhány értelmezés, amit az első kiadásban adtak közre nem következett be úgy, ahogy megjósolták, akkor egy későbbi kiadás (az itt felhasznált kiadás 1926-os dátumot visel) módosította a kijelentéseket és a dátumokat. Az ebből a könyvből vett idézetekben a változtatásokat megjelöltük és megjegyzés nélkül adjuk közre.

„...1918 tavasza a kereszténységre olyan görcsös fájdalmat fog hozni, amely még az 1914 végén tapasztaltaknál is nagyobb lesz. ... A szülési fájdalmak, amelyek eljönnek a névleges Zionra törnek rá – „a kereszténységre”, „Babilonra”; és ez nagy és súlyos csapást fog jelenteni – „Egy olyan nagy nyomorúságot, amilyen nem volt az óta, hogy nemzet létezik.” (62. old.)

„Amint a testies gondolkodású hitehagyottak a kereszténységből egy oldalon állva a radikálisokkal és forradalmárokkal örvendezni fognak a pusztítás felett, ami a kereszténység öröksége lesz 1918 után, ugyanúgy fog Isten cselekedni a sikeres forradalmi mozgalommal; végleg meg lesz semmisítve, még az írmagja is. Egyetlen maradványa sem fogja túlélni a világméretű, mindenre kiterjedő pusztítást, amit az 1920 végén bekövetkező anarchia okoz majd.” (Jel 11:7-13) [Az 1926-os kiadásban ezt olvashatjuk: ”a nyomorúság idejének végén.”] (542. old.)

17. *Őrtorony utánnnyomatok*, VI., 1916. szeptember 1., 5950. old.

18. C. T. Russell, *Russell pásztor prédikációi*, 676. old.

„Russell pásztor küldetése nagyrészt az volt, hogy tájékoztassa a kereszténységet a közelgő végről egy világméretű nyomorúság idején. Ez az Isten ítélete a nemzetek felett. ...Nem lesz lehetőség a pusztulás elkerülésére a nemzetek által. ... A nyomorúságot Krisztus napja felvirradása okozza, a Millennium. (Ezeréves Királyság – a ford.) Ez a bosszúállás napja, amely elkezdődött az 1914-es világháborúval, és ami úgy fogja szétzúzni őket, mint egy ádáz reggeli vihar, 1918-ban. – Siralmak 4:18” (404. old.)

„Néhány érdekes fejlemény következhet be 1920-ban a Királyság felállításával kapcsolatban, hat évvel az után, hogy a nagy nyomorúság ideje elkezdődött. Nem lenne különös, ha ez így lenne, amennyiben visszaemlékezünk arra, hogy negyven év pusztai vándorlás után az izraeliták további hat év után vették birtokukba Kánaán földjét. Mivel ezek az események még a jövőt jelentik, nem tehetünk mást, mint várunk arra, hogy meglássuk. Mi úgy számítunk, hogy a „földrengés” 1918 elején fog megtörténni, és hogy a „tűz” 1920 végére jön el.” [Magyarázatok a Jel 11:13-hoz. Az 1926-os kiadásban ezt olvassuk: „és hogy a „tűz” megfelelő időben követni fogja azt.”] (178. old.)

„Ezékiel próféta látomása úgy írja le Isten földön felállított teokratikus Királyságát, mint polgárit és vallásost, szellemi és földit.... A Templom... előképe és mintája „az eljövendő jobb dolgoknak” a háborúk, forradalmak és anarchia 1914-től 1925-ig tartó időszak után, amelyek már elmúltak.” [Az 1926-os kiadásban ezt olvassuk: „a nyomorúság idejének, ami már elmúlt.”] (569. old.) (17)

1918. február 24-én Rutherford bíró „először tartotta meg azt az előadást, amit később azzal a címmel ruháztak fel, hogy *'A most élő emberek közül milliók sohasem halnak meg!'* „Ezt követte egy *'A most élő emberek közül milliók sohasem halnak meg!'* kampány 1918 és 1921 között és egy ugyanazt a címet viselő könyv. (18) A színpadot felállították 1925, az új, hangsúlyozottan fontos év számára.

1920-1929

Rutherford 1920 végén kiadott *A most élő emberek közül milliók sohasem halnak meg!* című broszúrája és az ezt támogató kampány meglehetősen nagy izgalmat váltott ki. Ennek az újonnan generált feszültségnek az volt a lényege, hogy a Királyságnak 1925-ben kell majd megkezdődnie.

19. Clayton J. Woodworth és George H. Fisher (kiadók), Brooklyn: Népek szószéke társaság, 1917.

20. *Jehova Tanúi az isteni tervben*, 76., 140. old.

„Arra az érvelésre alapozva, amit eddig kifejtettünk, az után, hogy a dolgok régi rendje, a régi világ vége felé jár, és következésképp elmúlóban van, és hogy az új rend

beköszöntőben van, és hogy 1925 fogja jelezni az ókori, hithű hírességek feltámadását és a helyreállítás kezdetét, ésszerű arra következtetnünk, hogy emberek milliói, akik most a földön lakoznak, még 1925-ben is a földön fognak lakozni. Ezen kívül azokra az ígéretre alapozva, amik az isteni Szóban lettek kijelentve, nekünk arra a határozott és vitathatatlan következtetésre kell jutnunk, hogy milliók, akik most élnek, soha nem fognak meghalni.” (19)

Miután idézi és magyarázza az Ézsaiás 35:10-et, Rutherford a közeljövőre tekint:

„Ez az Arany Korszak, amelyről a próféták prófétáltak, és amiről a Zsoltáros énekelt. És az az isteni Szó mai tanulmányozójának kiváltsága, hogy hitszeme által meglássa, hogy mi ennek az áldott időnek pontosan a kapuiban állunk! Nézzünk fel és emeljük fel a fejünket. A szabadulás a küszöbön áll!” (20)

A brosúra és a kampány sok új megtérőt eredményezett, de ahogy 1925 közeledett, Rutherford bizonytalanabbá vált jövődölései tekintetében, és 1925 elejére elismerte várakozásainak a kudarcát. (21)

1929-ben az *Élet* című könyv kiadásával a figyelmet elterelték az 1925-ös kudarcról egy új kérdésre. Ennek az új könyvnek az előzetes alaptétele az volt, hogy a vég ideje nagyon közel van, mert a zsidók visszatérőben vannak Palesztinába.

„Ha 1915 vége jelzi az utolsó ötvenéves korszak végét, akkor ebből az következik, hogy arra kell számítanunk, hogy az emberek elkezdnek befogadni némi ismeretet Isten nagy helyreállítási tervét illetően. A zsidóknak kell először kegyben részesülniük, és ezt követően mindenki másnak, aki engedelmeskedik az Úrnak.” (22)

„Az, hogy a zsidók visszakерülése Isten kegyébe azt az időt jelenti, amikor Isten ki fogja terjeszteni az élet kiváltságait az emberekre, mind a halottakra, mind az élőkre, látható azokból a szavakból, amik meg lettek írva” [idézi a Róma 11:15,16-ot]. ... (23)

„Ami előárnyékolta Istennek azt a célját, hogy most rövidesen darabokra töri az Ördög szervezetét, amely a föld összes nemzetét ellenőrzi, és azután békét és jólétet hoz az embereknek. Mindenkinék, aki engedelmeskedik neki, örök életet adományoz a földön.” (24)

21. Brooklyn: Nemzetközi Bibliakutatók Társasága, 1920, 97. old.

22. Idézett mű, 105. old.

23. Timothy White, *Egy nép az Ő nevének*, New York: Vantage Press, 1967, 194. old.

24. Brooklyn: Őrtorony Bibliatársulat, 170. old.

25. Idézett mű, 332. old.

26. Idézett mű, 346., 347. old.

Az *Élet* című könyvnek ezt a tantételét nem egészen egy évvel a kiadása után elvetették. (25)

Az 1929-es év két másik bizonyágtételnek volt a tanúja, amelyek a közelgő világvégét hirdették. Az egyik a *Prófécia* című könyv kiadása volt, a másik pedig „Beth Sarim” („A fejedelmek háza”) felépítése volt San Diegoban. A *Prófécia* című könyvben Rutherford kijelentette: „Sátán tudja, hogy rövidesen harcolnia kell az Úrral, következésképpen felkészül a küzdelemre.” (26) Az Armageddonról szóló fejezet befejezésekképpen az idő rövidege lett ismét kihangsúlyozva:

„Az által, hogy bejelentjük Jehova cselekedeteit és céljait, az emberek most megtudhatják a jelenlegi események jelentését és azt, ami rövidesen végbe fog menni, és ami az ő jólétüket fogja szolgálni.” (27)

„Beth Sarim”-ot azért építették fel, hogy biztosítsanak egy olyan helyet, ahová a „fejedelmek”, Ábrahám, Izsák, Jákob és mások visszatérhetnek, éppen mielőtt a véget lezáró események bekövetkeznének. A *San Diego Sun* (helyi újság – a ford.) 1930. március 15-i száma így tudósított:

A hét híres férfi nem fog hosszú ideig pihenni San Diego-i ingatlanjukban, mert hamarosan vezetni fogják az Úr haderőit, hogy legyőzzék Sátán tányérnyalóit Armageddon csatájában – így hiszi Rutherford.

„Beth Sarim”-ot a Társulat eladta röviddel Rutherford 1942-ben bekövetkezett halála után.

27. W. J. Schnell, *Harminc évig az Őrtorony rabszolgája voltam*, Grand Rapids: Baker Book House, 1956, 90., 91. old.

28. Brooklyn: Őrtorony Bibliatársulat, 1929, 266. old.

29. Idézett mű, 298. old.

1930-1939

Az 1930-tól 1939-ig terjedő évtized a meghatározott dátumok felállításának hiányáról tanúskodik, de az Őrtorony anyagainak olvasóit biztosították arról, hogy Armageddon csatája közel van. Rutherford elmagyarázta az erre az időszakra vonatkozó új helyzetet:

„Bizonyos mértékű kiábrándultság volt tapasztalható Jehova hűségeseinek földön lévő tagjai részéről az 1914-es, 1918-as és 1925-ös éveket illetően, amely kiábrándultság eltartott egy ideig. Később aztán a hűségesegek megtanulták, hogy ezeket a dátumokat kétségtelenül és világosan rögzítették az Írásokban. Azt is megtanulták, hogy hagyjanak fel a dátumok rögzítésével a jövőre nézve és azzal is, hogy előre jelezzék, minek kellene majd megtörténnie egy bizonyos dátumig, ezzel szemben támaszkodjanak (és ők támaszkodnak is) Isten Szavára, ami azokat az eseményeket illeti, amelyeknek meg kell történniük.” (28)

A *Világosság* című könyv II. kötetében Rutherford ezt írta: „A nagy tetőpont küszöbön áll. A föld királyai most nekilátanak, hogy szembeszálljanak az ő felkent Kövével.” (29) Egy évvel később megjelent az *Igazolás* című könyv három kötetéből az első, amelyben Rutherford figyelmeztetett:

„Isten királysága cselekedni kezdett. Bosszúállása napja itt van és Armageddon küszöbön áll, és bizonyos, hogy bekövetkezik a kereszténységre, és az is, hogy egy közeli időpontban. Isten ítélete a kereszténység felett meghozatott és rövidesen végre kell hajtani.” (30) (Rutherford itt kereszténység alatt az összes „hitehagyott” keresztény egyházat érti, Jehova Tanúin, az „igazi” keresztényeken kívül – a ford.)

A Jehova Tanúiról írt tanulmányában Herbert H. Stroup megmagyarázta „*A most élő emberek közül milliók sohasem halnak meg!*” című füzet témájának folytatólagos jelentőségét és fontosságát, ami még az 1930-as évek elején is tapasztalható volt:

„A füzet témája követőinek annyira bőséges energiaforrása volt és annyira lenyűgöző és parancsoló elképzelés önmagában, hogy még olyan késői időpontban is, mint 1932, Rutherford úr még mindig beszédeket tartott erről. Abban az évben bejelentette, hogy a Tanúk vallásos munkája „a befejezéséhez közeledik”, hogy a vég „már csak kis időnyire van”, és hogy a vég „sokkal közelebb van, mint egy nemzedék időtartama.” (31)

30. *Igazolás (Vindication)* c. könyv, Brooklyn: Órtorony Bibliatársulat, 1931, I. kötet, 338, 339. old.

31. Brooklyn: Órtorony Bibliatársulat, 1930, II. kötet, 327. old.

32. I. kötet, 147. old.

33. *A Jehova Tanúi*, New York: Columbia University Press, 1945, 55. old.

A *Megmentés (Salvation – a ford.)* (1939) című könyv ugyancsak hangsúlyozta Armageddon közelségét:

„Az Írás bizonyítékainak gazdagsága, a már megvalósult fizikai tényekkel együtt, amelyek a prófécia beteljesedését mutatják, perdöntően bizonyítják, hogy a Mindenható Isten nagy napja csatájának ideje nagyon közel van, és hogy abban a csatában Isten minden ellensége meg lesz semmisítve és a föld meg lesz tisztítva a gonoszságtól. ... (32)

Hasonlóképpen ma a föld minden nemzete és népe a legnagyobb válsághelyzettel néz farkasszemet. Folyamatosan figyelmeztetésben részesülnek, amint azt Isten megparancsolja, hogy Armageddon katasztrófája pontosan előttük áll.” (33)

1940-1949

Rutherford *Vallás* című műve a „Vallás vége” című fejezettel zárul, amelyben azt írta:

„A Mindenható Isten próféciai, amelyek beteljesedése most világosan kitűnik a fizikai tényekből, azt mutatják, hogy a vallás vége eljött és annak befejezésével eljött Sátán egész szervezetének teljes bukása. (34)

... A végső elszámolás napja küszöbön áll.” (35)

Az 1940-es év úgy tűnt, nagyon közel van a „dolgok rendszere” befejezéséhez, mivel Rutherford a következőket írta *Az Őrtorony*-ban:

„A TEOKRÁCIA érdekében végzett tanúskodó munka úgy tűnik, majdnem el van végezve a „Kereszténység” legtöbb országában. ...

...Mostanáig a totalitáriánus uralom elnyomta a Teokratikus üzenetet, és majd arra kell számítanunk, hogy amikor ők befejezik az egymás közötti harcot, akkor az összes totalitáriánus vezető arra fordítja majd a figyelmét, hogy teljesen megsemmisítsen mindent, ami a TEOKRATIKUS KORMÁNYZATHOZ tartozik.

Mit jelent akkor az, hogy a TEOKRATIKUS KORMÁNYZATOT most elnyomják sok nemzetben? Ez azt jelenti, hogy gyorsan közeledik az az óra, amikor Armageddon „jele” világosan meg fog mutatkozni és mindenki, aki Jehova oldalán áll, látni fogja és nagyra fogja becsülni azt.” (36)

34. J. F. Rutherford, Brooklyn: Őrtorony Bibliatársulat, 1939, 310. old.

35. Idézett mű, 361. old.

36. Brooklyn: Őrtorony Bibliatársulat, 1940, 336. old.

37. Idézett mű, 338. old.

38. *Az Őrtorony* 1940. szeptember 1., 265. old. White (a 335. oldalon) idéz az 1942-es *Évkönyv*-ből (29. old.), amelyet Rutherford közvetlenül a halála előtt fejezett be: „A feljegyzés, amit ezennel közzéteszünk első pillantásra meg fogja mutatni, hogy a teokratikus tanúskodó munka a földön csaknem be van fejezve.”

Herbert Stroup beszámol a következő esetről, amely röviddel 1940 karácsonya előtt történt. „A feleség kijelentette, hogy ő többé nem ünnepli meg a karácsonyt, de vállát megvonva hozzátette: „Aggódnom kellene. A királyság itt lehet karácsony előtt.” ” (37)

Rutherford *Gyermekek* című könyvében két fiatal Jehova Tanúja megható történetét mondja el. János (John), aki húszéves, és Eunike (Eunice), aki tizenhét mélyen szerelmesek egymásba. Úgy döntenek, hogy házasságukat el kell halasztaniuk Armageddon és a Királyság küszöbön álló felállításáig utáni időre. Jánossal ezt mondhatja (a könyvben – a ford.):

„Armageddon biztos, hogy közel van és abban az időben az Úr el fog törölni a földről mindent, ami megbotránkoztat és ellentétben áll vele. ...Mostantól kezdve szívünk minden

buzgalmát A TEOKRÁCIÁRA fogjuk korlátozni, tudva, hogy hamarosan örökre együtt járhatunk a földön. Azt reméljük, hogy néhány éven belül házasságunk beteljesülhet, és – az Úr irgalma által – aranyos gyermekeink lesznek, ami dicsőség lesz az Úrnak. Jól tesszük, ha elhalasztjuk a házasságunkat, amíg a tartós béke eljön a földre.” (38)

Az Új világ kiadása, amely az első könyv volt Rutherford halála után, folytatta a vég közelsége és a hamarosan megvalósuló új világ témájának kifejtését:

„...AZ ÚJ VILÁG AZ AJTÓK ELŐTT ÁLL. ... Az idő rövid. Azok, akik nem tájékozódnak, és akik most nem választják azt az új világot, amelyet a felsőbb hatalmak létre fognak hozni, soha nem fognak élve bemenni az áldásokba és dicsőségbe.” (39)

1943-ban „*Az igazság szabaddá fog tenni benneteket*” című könyv így figyelmeztetett:

„A végső háború úgy fog eljönni, mint a legváratlanabb és legteljesebb meglepetés. ... Mindazonáltal „a szent helyen lévő pusztító utálatosság” megjelenése tévedhetetlen bizonyíték arra, hogy a végső háború kezdetének ismeretlen napja és órája veszélyesen közel van.” (40)

39. 142. old.

40. Brooklyn: Örtorony Bibliatársulat, 1941, 366. old.

41. Brooklyn: Örtorony Bibliatársulat, 1942, 10. old.

42. Idézett mű, 152. old.

Ugyanebben a könyvben tették közzé az első javított időrendi táblázatot Russell óta. Russell időrendje az Ádám teremtésétől eltelt 6000 év végét 1872-ben jelölte meg. Az új időrend ugyanezen időszak végét 1972-re tette. „Az idő számítása” című fejezet erre a következtetésre jut: „Mi következésképp közel vagyunk az emberi történelem hatezredik éve végéhez, azokkal a körülményekkel és küszöbön álló szörnyű eseményekkel, amelyeket Noé napjai árnyékoltak elő. – Lukács 17:26-30.” (41)

Azt, hogy ez az új időrend sok Tanú elméjében megalapozott egy olyan új dátumot, amikor Armageddon megtörténhet Marcus Bach Tanúkkal kapcsolatos tapasztalataival szemléltethető, amint arról 1946-ban beszámol. Bach megkérdezte egy Tanútól miért hozott olyan sok áldozatot. A választ és a beszélgetést a következőkben megadjuk:

„Armageddon miatt.” „Mikorra várható?” „El kell jönnie valamikor 1972 előtt.” Ő olyan hétköznapi módon hangoztatta ezt, mintha csak az időjárásról beszéltünk volna. És ennek ellenére számára Armageddon lenne élete legcsodálatosabb eseménye. (42)

Bach lejegyez egy másik, a gyerekekről és a házasságról szóló érdekes beszélgetést is:

„Vannak gyermekei?” Válasza őszinte volt, de személytelen. „Nem, nekünk nincsenek. Úgy gondoljuk, jobb ezzel várni Armageddon utánig.”... „Ez egy általános hiedelem a Tanúk között?” – kérdeztem - „vagy csak az ön elgondolása?” „A Társulat úgy érzi, hogy mivel a vég ideje olyan közel van, az emberek hatékonyabban tudnak tanúskodni, ha nincs túl sok felelősségük.” (43)

1944-ben egy „nemzetközi békeszervezet” megalapítását úgy tekintették, mint az egyik legmeggyőzőbb bizonyítékát annak, hogy „a mennyek királysága a küszöbön áll”, és hogy a világrendszer vége most közel van, mivel Jézus megjövendölte az antikrisztus ezen szervezetének létrehozását. (44)

1946-ban bejelentették, hogy „Armageddon katasztrófája, amely nagyobb lesz, mint amelyik Sodomát és Gomorrát érte, az ajtó előtt áll.” (45)

43. Idézett mű, 152. old.

44. *Hitet találtak*, New York: Bobbs-Merrill Company, 1946, 34. old.

45. Idézett mű, 44. old. Lásd ugyanezt a hangsúlyt az *Új társadalom* című kiadvány 1969. augusztus 7-i száma 201. oldalán: „Tervezték ők azt, hogy családot alapítsanak az után, hogy Dél-Amerikában lesznek?” „Nem” – mondta Liz. „Úgy döntöttünk, nem lesz gyermekünk Armageddon utánig.”

46. *A Királyság küszöbön áll*, Brooklyn: Őrtorony Bibliatársulat, 1944, 342. old.

47. *Isten legyen igaz*, Brooklyn: Őrtorony Bibliatársulat, 1946, 194. old.

1950 – napjainkig

(A könyv megírásáig, azaz 1974-ig – a ford.)

Nem szükséges széles körben idézni az 1950 és 1974 közötti időszak írásaiból ahhoz, hogy bizonyítsuk, hogy ezek is hangsúlyozzák Armageddon közelségét. Néhány példa a kijelentésekből elég kell, hogy legyen.

Az Ez jelent örök életet című kiadványban a sürgősséget hangsúlyozzák:

„A föld minden értelmes teremtményének döntenie kell a saját sorsáról. Most, amikor a dolgok jelenlegi rendszere megsemmisüléséhez közelít, amikor a nemzetek megítélése folyamatban van és az ellentétes sorssal bíró juhok és kecskék szétválasztása végéhez közeledik, igen, most van itt a sűrűtő időszak arra, hogy meghozd a döntésedet.” (46)

„A felvonulás folyik! Hová? Armageddon harcmezéjére „a Mindenható Isten háborúja nagy napjára”! Isten nem fogja meghallani a vallásos papság összességének nem írás szerinti imáit, amelyeket egy „világméretű ima” napjai keretében elmondanak azért, hogy

megmentsék ezt a régi világot Armageddontól. Az elkerülhetetlen, mivel Jehova ideje már elérkezett arra, hogy határozottan lerendezze az egyetemes szuverenitás kérdését.” (47)

Stan Thomas ex-Tanú és más szerzők megfigyelési alapján is Jehova Tanúi a Yankee Stadionban 1953-ban megtartott kongresszusának különleges jelentősége volt:

... A Tanúkat figyelmeztették arra, hogy számítsanak Sátán erői (a világ) mindenre kiterjedő támadására a közeli jövőben. Egy olyan eseményre, ami majd az a szikra lehet, ami lángra lobbantja Armageddont. Ami azt illeti, hogy pontosan mikor várható ez a támadás, azzal kapcsolatban az Őrtorony Társulat már túl bölcsé vált ahhoz, hogy hivatalosan találgatásokba bocsátkozzon, de sok Tanú, különösen az idősebbek úgy érezték, hogy 1954 jó eséllyel lehet „Az év.” Elvégre Russell „előkészítő munkája” pontosan negyven évig tartott, és 1914-ben ért véget. Nem volt az valószínűsíthető, hogy egy további negyven éves időszak, amely 1914-ben kezdődött, meg fogja látni „a dolgok rendszere befejezését”? (48)

1955-ben a Tanúknak azt mondták, hogy „a bibliai prófécia beteljesedésének fényében egyre világosabbá válik, hogy Armageddon háborúja közeledik kitörésének időpontjához.” (49)

48. Brooklyn: Őrtorony Bibliatársulat, 1950, 307. old.

49. Idézett mű, 311. old.

50. *Jehova Tanúi, és amit űk hisznek*, Grand Rapids: Zondervan kiadó ház, 1967, 54., 55. old.

51. *Túlélheted Armageddont és bejuthatsz Isten új világába*, Brooklyn: Őrtorony Bibliatársulat, 1955, 331. old.

1963-ban kijelentették, hogy „nem jó az, ha a bibliai időszámítást arra használják, hogy dátumok felőli találgatásokba bocsátkozzanak, amelyek még a jövőben helyezkednek el az idő áramlatában. – Mt 24:36.” (50) Ennek ellenére az 1966-os évben pont egy ilyen találgatást látunk arra a nézetre alapozva, hogy a 6.000 éves időszámítás 1975-ben jár le. (51)

Anélkül, hogy ez lett volna a szándékuk, Jehova Tanúi – a bemutatott bizonyítékokon túlmenően – a „hamis prófétálás” bűnével azonosítják magukat, azaz hamis prófétáknak bizonyulnak. Az *Ébredjétek* 1968. október 8-i számában a következő kijelentést teszik:

„Igaz, hogy voltak olyanok az elmúlt időkben, akik egy „világvégét” jósoltak, sőt még egy meghatározott dátumot is közöltek. ...Ennek ellenére semmi nem történt. A „vég” nem jött el. *Ők bűnösök voltak hamis prófétálás bűnében.* Miért? Mi hiányzott?

Hiányzott a bizonyítékok teljes köre, amely egy bibliai prófécia beteljesüléséhez szükséges. *Az ilyen embereknél hiányoztak Isten igazságai és annak bizonyítéka, hogy Ő vezette és felhasználta őket.*” [kiemelés a szerzőtől]. (52)

Nyilvánvalóan egy ilyen kijelentésnek az Őrtorony Társulatra és magára az *Őrtorony*-ra is vonatkoznia kell, amint azt annak 1938. február 1-i száma bemutatja:

„Már az olyan távoli múltban, mint amilyen 1880, az Őrtorony 1914-re úgy mutatott rá, mint olyan időpontra, ami a világ végét jelzi, amely időben nagy nyomorúság fog eljönni a nemzetekre. Abban az időben azonban Isten földön élő népe nem látta meg azt, hogy ez a nyomorúság Jehova csatája lesz Sátán szervezete ellen. Sok éven keresztül úgy hitték és úgy is jelentette ki az *Őrtorony*, hogy „a nyomorúság ideje” egy szörnyű összeütközés lesz a föld különböző tényezői között, mint amilyenek a tőke és a munka. Egészen 1925-ig „a nyomorúság idejét” nem az Írás szerint értelmezték. ...” [kiemelés a szerzőtől] (53)

Ha az Őrtorony Társulat anyagai bármit is bizonyítottak, akkor az az, hogy ez a „próféta” egy hamis próféta, mert szavai „a földre hullottak” (1Sám 3:19, ÚVF). És amint azt az *Ébredjétek!* írója mondta azokról, „akik a hamis prófétálásban bűnösök”: „Az ilyen embereknél hiányoztak Isten igazságai és annak a bizonyítéka, hogy Ő vezette és felhasználta őket”.

52. *A teljes írás Istentől ihletett és hasznos*, Brooklyn: Őrtorony Bibliatársulat, 1963, 286. old. Lásd azt az ellentétet is, a között, ahogy a Mt 24:36-ot itt tárgyalták és a között, ahogy az *Őrtorony* 1968. augusztus 15-i száma 500., 501. oldalain.

53. Ezt a részt, amely a *Sioni Őrtorony* 1886-os számából vett idézettel kezdődik saját könyvemből vettem át, melynek címe: *Jehova Tanúi és a prófétai találgatások*, 83-93. old.

54. 23. old.

55. 35. old. 3. bekezdés

Az Őrtorony „próféta” további vizsgálata

Az Isten igaz prófétája azonosításának harmadik próbaköve, amire Jehova Tanúi hivatkoznak (5Móz 13:1-4) az, hogy „az ő prófétálásának elő kell mozdítania az igaz imádatot, továbbá összhangban kell lennie Isten kijelentett szavával és parancsolataival.” (54) Sok korábbi Jehova Tanúja bizonyoságtétele azt jelzi, hogy ők nem találták meg az igaz imádatot ebben a szervezetben, mivel Jézus Krisztusnak nem adták oda az Őt megillető helyet. Jehova Tanúiként nem mondhatták azt Tamással együtt, aki a következőképpen szólította meg Jézust: „Én Uram és én Istenem” (János 20:28). Ők nem „imádhatták” a szó teljes jelentéstartalma értelmében Jézus Krisztust (Mt 8:2; 9:18; 14:33; 15:25; 28:9,17; János 9:35-38; Héberék 1:6).

Sok olyan könyvet írtak idáig, amelyek megmutatják, hogy a Tanúk tanításai nincsenek teljes „összhangban Isten kijelentett szavával és parancsolataival.” A Tanúk vitatják ezt és azt állítják, hogy a bibliai igazság általuk adott magyarázatai Jehova Istentől származnak. Kijelentik, hogy az ő szerveztük „az egyetlen, amelynek számára Isten Szent Szava, a Biblia nem egy szellemileg érthetetlen könyv.” (55) Már láttuk, hogy egy ilyen kijelentés nem felel meg a bizonyítékoknak, és nem áll összhangban azokkal.

További szemléletes bizonyítékot találhatunk arra, hogy az Őrtorony Társulat ellentmondást és káoszt hozott a Biblia megértésébe az általam írt traktátusban, melynek címe: „Az Őrtorony Társulat valóban Isten csatornája?“, amelyet a következőkben itt közreadok.

AZ ŐRTORONY TÁRSULAT VALÓBAN ISTEN CSATORNÁJA?

Az Őrtorony Társulat, Jehova Tanúi vezető testülete úgy azonosítja magát, mint aki Isten „egyetlen kollektív csatornája a bibliai igazság kiáramoltatása számára a földön lévő emberek felé” ezekben az utolsó napokban. (*Az Őrtorony*, 1960. július 15., 439. old.) Mióta használja Isten a Társulatot erre?

„Az ŐRTORONY BIBLIATÁRSULAT a világ legjelentősebb társasága, mivel megszervezése idejétől kezdve mostanáig az Úr úgy használta fel, mint az Ő csatornáját, amelyen keresztül ismertté teszi a jó hírt” (*Az Őrtorony*, 1917, 22. old.; idézi az *Írástanulmányok*, VII. kötet, 144. old.)

Azt állítják, hogy a bibliafordítások és magyarázatok Istentől erednek. „Azokat továbbítják a Szent Szellemnek, aki láthatatlanul kommunikál Jehova Tanúival – és a sajtóosztállyal” (ma Írói Osztály – a ford.) F. W. Franz szerint, aki az Őrtorony Társulat alelnöke. (*Scottish Daily Express c. újság*, 1954. nov. 24.) A következő részben tíz példán keresztül – de több százat említhetnénk – mutatjuk be, hogy az öntelt Őrtorony-kijelentések nem támaszthatóak alá az Őrtorony kiadványok vizsgálata során.

1.) Ruth – történelmi könyvből prófétai könyv.

ÁLLÍTÁS: „Noha Ruth könyve nem prófétai, csak pusztán történelem, értékes számunkra különböző módokon.” (*Őrtorony utánnymatok*, IV. kötet, 1902. november 15., 3110. old.)

ELLENTMONDÁS: „A könyv nemcsak történelmi, de prófétai is, amelynek a próféciája a jelenlegi napokban valósul meg. ...Arra a következtetésre kell jutnunk, hogy Ruth könyve Isten Szavának vagy üzenetének részeként készült el, mint olyan prófécia, amely az utolsó napokban élő maradék számára különösen hasznos. ...a könyv egy prófécia” (J. F. Rutherford, *Megőrzés (Preservation)*, c. könyve, 169.; 175.; 176. old.)

2.) Abaddon, Apollyon – Sátántól Jézus Krisztusig. Ez a példa a Jelenések 9:11-re vonatkozik, és a feneketlen mélység angyalának azonosítása.

ÁLLÍTÁS: „A levegő hatalmának uralkodója.” Ef 2:2 ... Azaz a Megsemmisítő (Pusztító). De magyarul szólva az ő neve Sátán, az Ördög”. (*Írástanulmányok*, VII. kötet, 159. old.)

ELLENTMONDÁS: „Héberül a neve Abaddon, ami azt jelenti „Pusztító”, a görögben pedig Apollüon, ami „Megsemmisítő” (Elpusztító) jelent. Mindez világosan azonosítja az „angyalt”, aki Jézus Krisztus ábrázolása, aki Jehova Isten Fia.” (*Akkor lesz befejezve az Isten titka* című kiadvány, 232. old.)

3.) Ádám – a feltámadástól a megsemmisülésig.

ÁLLÍTÁS: „Hogy Ádám pontosan mikor lesz felébresztve, azt csak az Úr tudja. Ez megtörténhet a helyreállítás korszakának a kezdetén, vagy a végén.” (J. F. Rutherford: *Összehangolás (Reconciliation)* c. könyve, 323.; 324. old.)

ELLENTMONDÁSOK: „Az Írásokban nem található olyan ígéret, hogy Ádám megváltása és feltámadása és megmentése bármilyen időpontban is megtörténne. Ádám megfelelő próbát kapott az életére vonatkozóan és teljesen megbukott azon.” (J. F. Rutherford: *Megmentés* c. könyve, 43. old.) Az újabb írásokban Ádámot és Évát úgy tekintik, mint olyanokat, akik javíthatatlan bűnösök, akik bebizonyították, hogy nem voltak méltók az életre, és ezért ők nem lesznek feltámasztva.” (*Az elveszett paradicsomtól a visszanyert paradicsomig* c. könyv, 236. old.)

4.) Sodoma és Gomora – a feltámadást megígérik, a feltámadást megtagadják, a feltámadást visszaállítják.

ÁLLÍTÁS: „Így a mi Uruk azt tanítja, hogy a Sodomabelieknek nem volt meg a teljes lehetőségük; (megbánást mutatni – a ford.) és ő biztosít nekik ilyen lehetőséget...” (C. T. Russell, *Írástanulmányok*, I. kötet, 110. old.)

ELLENTMONDÁS: „Ő hajszálpontosan rámutatott a váltság teljes lehetetlenségére hitetlenek számára, vagy azok számára, akik szándékosan gonoszok, mivel Sodoma és Gomora visszavonhatatlanul el lettek ítélve és meg lettek semmisítve mindenféle helyreállítás lehetősége nélkül.” (*Az Őrtorony*, 1954. február 1., 85. old.)

VISSZATÉRÉS A KORÁBBI ÁLLÁSPONTHOZ: „Amint Tírusz és Szidón esetében is, Jézus rámutatott, hogy Sodoma – amely gonosz volt – nem jutott el addig az állapotig, amelyben képtelen volna bűnbánatot gyakorolni... Így a Sodomában meghalt emberek szellemi helyreállítása nem reménytelen.” (*Az Őrtorony*, 1965. március 1., 139. old.)

5.) Jézus Krisztus imádása – az elfogadástól a visszautasításig.

ÁLLÍTÁSOK: „Kérdés. ... őt valóban imádták, vagy a fordítás hibás? Válasz. Igen, mi úgy hisszük, hogy a mi Urunkat, amíg a földön volt, valóban imádták és ezt helyesen tették. ... Helyes volt a mi Urunk részéről, hogy elfogadta az imádatot...” (Őrtorony utánnnyomatok, III. kötet, 1898. július 15., 2337. old.)

Ő meg nem fedett imádat tárgya volt már csecsemő korában is, azok által a bölcs férfiak által, akik eljöttek, hogy lássák az újszülött királyt. ... Ő soha nem dorgált meg senkit olyan imádati aktusokért, amelyeket Neki ajánlottak fel. ... Ha Krisztus nem lett volna több mint ember, akkor ugyanezen okból tartózkodnia kellett volna attól, hogy imádatot fogadjon el...” (Őrtorony utánnnyomatok, I. kötet, 1880. október, 144. old.). „Ennek a Társulatnak a céljai: ...a Mindenható Isten és Jézus Krisztus nyilvános keresztény imádata; megszervezni és fenntartani helyi és világméretű gyülekezeteket az ilyen imádat céljából...” (A Pennsylvániai Őrtorony Társulat alapító okirata, II. cikkely).

ELLENTMONDÁSOK: „Semmilyen megkülönböztetett imádatot nem kell adni Jézus Krisztusnak, aki most megdicsőítve a mennyben van. A mi imádatunknak Jehova Istenre kell irányulnia.” (Az Őrtorony, 1954. január 1., 31. old.) „Például a keleti mágusok és Heródes király azt mondták, hogy ők „hódolni” akarnak (*proskyneo*) a csecsemőnek, aki a zsidók királyának született.” Hódolatot bemutatni, vagy hódolni” itt helyesebb szóhasználat, mivel sem a mágusok, sem Heródes király nem úgy értették, hogy imádni akarják Istenként a csecsemőt. (Az Őrtorony, 1954. május 15., 317. old.)

A Héberék 1:6 sajátos probléma Jehova Tanúinak, mivel világosan kijelenti, hogy az angyaloknak megparancsolták, hogy *imádják* Krisztust: „...És imádják őt Isten összes angyalai.” Megkísérelve, hogy félremagyarázza az imádat jelentését az egyik Tanú-író így következtetett: „Ha az „imádat” szó megadását részesítjük előnyben, akkor ezt úgy kell érteni, hogy az ilyen „imádat” csak annak egy viszonylagos fajtája.” (Az Őrtorony, 1970. november 15., 704. old.) Még az ilyen magyarázatot is elutasítják a *Tegyünk biztossá minden dolgot* című kiadvány 178. oldalán! „Meghajolni emberek vagy angyalok előtt még „viszonylagos” I M Á D A T K É N T is tilos.” (Jó fejtegetések találhatóak a Krisztusnak adott imádat tárgyában Anthony A. Hoekema: *A négy fő szekta* című művében, a 339-344. oldalon és F. W. Thomas: *A megmentés mesterei* című műve 29-37. oldalán).

6.) A halottak feltámadása – mindenkitől az egyesekig.

ÁLLÍTÁSOK: „Mindenkit fel kell majd ébreszteni az ádami halálból, mintha alvásból ébredne, a megadott váltság alapján...” (C. T. Russell, *Írástanulmányok*, V. kötet, 478. old.) „Ennek az újszövetségnek a hatálya alatt az egész emberi fajnak meg lesz a lehetősége, hogy visszatérjen Istenhez Krisztuson keresztül, aki a közbenjáró.” (J. F. Rutherford, *Isten hárfája* c. könyve, 328. vagy 334. old., a kiadástól függően.)

ELLENTMONDÁS: „Sokan úgy tartották, hogy az Írások biztosítékot adnak arra, hogy „mindenkinek vissza kell térnie a halálból” Krisztus visszatérésekor és az ő ezer éves uralma folyamán. (*Írástanulmányok*, ötödik kötet, 478-486. oldalak) Ez a következtetés úgy tűnik, nem kap támogatást a józan ész és az Írások által.” (J. F. Rutherford, *Megmentés* c. könyv, 224. old.)

7.) Izrael – a betű szerinti Izraeltól a szellemi Izraelig.

ÁLLÍTÁSOK: „Hogy Izrael újra megalapítása Palesztina földjén az egyik olyan esemény, amelyet az Úr eme napján kell várunk, arról teljesen biztosít minket a próféta fenti kijelentése [magyarázza az Ámós 9:11,14,15-öt]. Vegyük észre főként azt, hogy a prófécia nem magyarázhatjuk semmiféle szimbolikus felfogás értelmében” (C. T. Russell, *Írástanulmányok*, III. kötet, 244. old.). Az ígélet újra és újra megismétlődik, hogy az Úr újra össze fogja gyűjteni és meg fogja áldani őket a földön és *megtartja ott őket* és megáldja őket örökre. Mindez meggyőző bizonyíték arra, hogy az ígéletnek be kell teljesednie. ...Lássátok meg, hogy az idő most elérkezett”. (J. F. Rutherford, *Vigas az zsidóknak* c. műve, 55. old.) (Lásd még Rutherford *Élet* című könyvét is.)

ELLENTMONDÁS: A zsidók modern kori visszatérése Palesztinába és Izrael Köztársaság létrehozása semmilyen összhangban nincs a bibliai prófeciákkal, amelyek Jehova neve népének visszaállítására vonatkoznak az ő kegyelméből és szervezése által... A szellemi izraeliták maradéka Jehova Tanúiként már világszerte hirdették Isten királyságának létrejöttét 1914-ben.” (*Isten legyen igaz* című könyv, második kiadás, 217., 218. old.)

8.) „És a csillagot Örömnék nevezték” (Jel 8:11) – három különböző magyarázat.

ÁLLÍTÁS: „Kálvin jogosult lett arra a dicsőségre, hogy egy időben pápai csillag legyen. ...*Amit Örömnék nevezték*. – Mennyire tökéletes név ez annak a tanításnak, amely több keserűséget és haragot keltett Isten ellen, mint bármely más tantétel, amit valaha is tanítottak és mennyire tökéletes név ez annak a férfinak, aki megégettette Szervétet a kínoszlopon.” (*Írástanulmányok*, VII. kötet, 151. old.)

ELLENTMONDÁS: „A ’nagy csillag’, amely leesett a mennyből, mint egy égő lámpa Sátán volt. ... Ezt a csillagot ’Örömnék’ nevezték, ami keserűt, fanyart jelent. A mennyből kivetett állapotában Sátán „keserű, mint az epe” és a „keserű harag” állapotában van. (J. F. Rutherford: *Világosság* c. könyv I. kötet, 126., 127. old.)

ELLENTMONDÁS: „Az erről szóló ezen jellegzetességeket figyelembe véve az embereknek melyik más vallásos osztályát ábrázolhatja ez a lángoló, lehulló „nagy csillag”, ha nem a kereszténység hitehagyott papságát, katolikusokat, ortodoxokat, protestánsokat és másféle szektásokat? „De aminek szellemi „víznek” kellene lennie azért, hogy fenntartsa és megőrizze a népek szellemi életét, ezt a hitehagyott keresztény papság átváltoztatta ihatatlan, halálos, keserű öröm vizeivé... hamis, pogány, nem keresztény, nem bibliai tanításokká... (*Akkor lesz teljessé az Isten titka*, 224., 225. old.)

9.) A Rómaiakhoz írt levél 13. fejezetében említett „felsőbb hatalmak”.

ÁLLÍTÁS: 1929-ig azt tanították, hogy a „feljebb lévő hatalmasságok” vagy „felsőbb hatalmak” (*Új világ fordítás*) földi uralkodók, akiknek a keresztények adót fizettek, stb. (C. T. Russell, *Írástanulmányok*, I. kötet, 266. old.)

ELLENTMONDÁS: 1929-től 1962-ig a „felsőbb hatalmakat” úgy magyarázták, mint „a Legfelségesebb Isten, Jehova, és az Ő felmagasztalt Fia, Jézus Krisztus”. (*Ez jelent örök életet* című kiadvány, 197. old.)

VISSZATÉRÉS A KORÁBBI ÁLLÁSPONTHOZ: „Annak ellenére, hogy a pogányok ideje 1914-ben véget ért, Isten megengedte e világ politikai hatalmainak, hogy megmaradjanak, mint a 'felsőbb hatalmak', mint 'azok a hatalmak, amelyek Istentől lettek elrendelve' ”(*Elesett Nagy Babilon! Isten Királysága uralkodik!* című könyv, 548. old.)

10.) A Nagy Sokaság, mint egy szellemi osztály – igen, nem.

ÁLLÍTÁSOK: „*A Nagy Sokaság közvetlenül Istentől kap szellemi szintű életet?*”

„Válasz: Igen, ők közvetlenül kapnak életet, úgy, hogy ők a Szent Szellem által lettek nemzve, és amikor ily módon nemzettek, akkor ez ugyanazon a módon történik, mint a kicsiny nyáj esetében, mert mi ugyanabban az egy reménységben lettünk elhívva. Ők nem teszik biztossá az elhívásukat és a kiválasztásukat, de mivel nem érdemlik meg a második halált, ezért ők szellemi szinten kapnak életet!” (*Mit mondott Russell pásztor?*, 297. old.) Néhányan minduntalan arra a következtetésre jutnak, hogy a „nagy sokaság” nem szellemi osztály lesz. Ezékiel próféciája megmutatja, hogy az effajta következtetés hibás! Az a tény, hogy az ő elhelyezkedésük hét lépcsőfokkal magasabban van, mint a kívül levőké, azt mutatja, hogy nekik szellemteremtényekké kellett lenniük... Ők szellemteremtények kell, hogy legyenek azért, hogy az isteni elrendezés külső udvarában lehessenek, amint azt Ezékiel leírja” (J. F. Rutherford, *Igazolás*) című könyv III. kötet, 204. old.).

ELLENTMONDÁS: „Így a nagy sokaságot határozottan azonosították: nem, mint egy szellem által nemzett osztályt, akiknek a reménysége egy mennyei helyre irányul, de olyan osztályként, amely bízik az Úrban, és aki örök életben reménykedik a földön...” (J. F. Rutherford, *Gazdagság* című könyve, 324., 325. old.).

KÖVETKEZTETÉS

Alátámasztják-e ezek a példák azt az állítást, hogy az Őrtony Bibliatársulat „megszervezésétől kezdve mostanáig” Isten „egyedüli kollektív csatornája volt a bibliai

igazság áramlása számára a földi emberek felé?” Alátámasztják azt az állítást, hogy a Tanúk magyarázatai Istentől származnak? Engedjük meg az olvasónak azt, hogy olvassa el és alkalmazza a következő kijelentéseket, amelyeket az Örtorony anyagaiban lehet megtalálni.

„Jehova soha nem követ el semmilyen hibát. Ahol (és amikor – a ford.) a tanulmányozó emberekre támaszkodik biztos, hogy bajba fog keveredni.” (J. F. Rutherford, *Prófécia* című könyv, 67., 68. old.)

„Az emberek nemcsak Istennek mondanak ellent, hanem egymásnak is. Hogyan tudnak megbízható vezetők lenni, ha csak nem úgy, hogy szavaikat Isten szavaira alapozzák. De honnan tudhatjuk meg, hogy vajon ők így tesznek vagy sem? Úgy, ha közvetlenül Isten Szavához fordulunk, mint ami számunkra a tekintély forrása. Kutass te magad, és hagyd, hogy Isten legyen igaz!” (*Ébredjetek!*, 1963. március 22., 32. old.)

Számos korábbi Jehova Tanúja tud bizonyosságot tenni arról, hogyan szabadult meg ettől a szervezettől, mivel „közvetlenül Isten Szavához fordult”, mint olyanhoz, ami az ő megvilágosodásuknak és a tekintélynek a forrása.

5. ábra

126

Jöjjön el a te Királyságod

az ennek megfelelő párhuzam abban a tipikus elrendezésben, úgyhogy mi azt találjuk, hogy ennek a legjelentősebb eseménynek, amit a jubileum tanít, megvan a megfelelő párhuzama. A mi Urunk jelenléte Vőlegényként, Aratóként és Királyként megmutatkozik mindkét elrendezésben. Sőt a szüzek részéről történő megmozdulás, akik előre jönnek, hogy találkozzanak vele, az ő kiábrándulásuk és a harmincévnyi késlekedés megtalálja a maga párhuzamát mind az időben, mind a körülményekben. És a párhuzamosság folytatódik az ezen elrendezés aratásának a legvégéig – ameddig a saját állításuk szerint keresztény királyságok, amelyek valójában „e világ királyságai”, meg lesznek döntve, és Isten Királysága teljesen fel nem lesz állítva a földön 1914-ben, azaz a pogányok idejének végeztével. (Lásd II. kötet, IV. fejezet) Ennek az eljövendő nyomorúságnak és bukásnak, mint már láttuk, megvan a maga párhuzama Jeruzsálem megsemmisítésében és a zsidó állam teljes bukásában i.sz. 70-ben – ami egy másik párhuzam, mely időben és a körülmények tekintetében összhangban van az előzőekkel.

Továbbá mi már megtaláltuk a mi Urunk második jelenlétének előrejelzését Dániel próféta által (12:1), noha még olyan módon, mint aminek rejtve kell maradnia, amíg a megjövendő események, amelyek ezt meg kell, hogy előzzék, ismertté válnak, és végbemennek a történelemben. Majd amikor minket elvezettek arra, hogy meglássuk, hogy az, aki a Mihály név alatt van elrejtve, valóban az, akinek a neve jelzi – *Isten képviselője* - „a Nagy Fejedelem”. Igen, mi felismerjük őt: „A Szövetség Fejedelmét”, a „Hatalmas Istent [vezetőt]”, az „Örökkévaló Atyát [élet-adót]” (Dániel 11:22; És 9:6). Aki „felkel” hatalommal és tekintéllyel, hogy véghezvigye minden dolgok nagy helyreállítását, és hogy örök életet ajánljon fel a halottaknak és az emberiség még majd meghaló millióinak, akiket az ő saját drága vérével váltott meg. És ha nyomon követjük a Dániel XII. fejezetében említett 1335 napot egészen a végéig, azaz ugyanezen időpontig, akkor most már megérthetjük, hogy az

angyal, aki így mutatott rá az időpontra, miért utalt arra ilyen ujjongó kifejezésekkel –,„oh mennyire áldott ő, akit várnak [aki várakozás...

5. ábra

126

Jöjjön el a te Királyságod

az ennek megfelelő párhuzam abban a tipikus elrendezésben, úgyhogy mi azt találjuk, hogy ennek a legjelentősebb eseménynek, amit a jubileum tanít, megvan a megfelelő párhuzama. A mi Urunk jelenléte Vőlegényként, Aratóként és Királyként megmutatkozik mindkét elrendezésben. Sőt a szüzek részéről történő megmozdulás, akik előre jönnek, hogy találkozzanak vele, az ő kiábrándulásuk és a harmincévnyi késlekedés megtalálja a maga párhuzamát mind az időben, mind a körülményekben. És a párhuzamosság folytatódik az ezen elrendezés aratásának a legvégéig – ameddig a saját állításuk szerint keresztény királyságok, amelyek valójában „e világ királyságai”, meg lesznek döntve, és Isten Királysága teljesen fel nem lesz állítva a földön 1914 után, (kiemelés tőlem – a ford.) azaz a pogányok idejének végeztével. (Lásd II. kötet, IV. fejezet) Ennek az eljövendő nyomorúságnak és bukásnak, mint már láttuk, megvan a maga párhuzama Jeruzsálem megsemmisítésében és a zsidó állam teljes bukásában i.sz. 70-ben – ami egy másik párhuzam, mely időben és a körülmények tekintetében összhangban van az előzőekkel.

Továbbá mi már megtaláltuk a mi Urunk második jelenlétének előrejelzését Dániel próféta által (12:1), noha még olyan módon, mint aminek rejtve kell maradnia, amíg a megjövendölt események, amelyek ezt meg kell, hogy előzzék, ismertté válnak, és végbemennek a történelemben. Majd amikor minket elvezettek arra, hogy meglássuk, hogy az, aki a Mihály név alatt van elrejtve, valóban az, akinek a neve jelzi – *Isten képviselője* - „a Nagy Fejedelem”. Igen, mi felismerjük őt: „A Szövetség Fejedelmét”, a „Hatalmas Istent [vezetőt]”, az „Örökkévaló Atyát [élet-adót]” (Dániel 11:22; És 9:6). Aki „felkel” hatalommal és tekintéllyel, hogy véghezvigye minden dolgok nagy helyreállítását, és hogy örök életet ajánljon fel a halottaknak és az emberiség még majd meghaló millióinak, akiket az ő saját drága vérével váltott meg. És ha nyomon követjük a Dániel XII. fejezetében említett 1335 napot egészen a végéig, azaz ugyanezen időpontig, akkor most már megérthetjük, hogy az angyal, aki így mutatott rá az időpontra, miért utalt arra ilyen ujjongó kifejezésekkel –,„oh mennyire áldott ő, akit várnak [aki várakozás...

Egy fontos változtatás Russell *Jöjjön el a te Királyságod* (1907-es kiadást és az 1925-ös kiadást használtuk fel) című könyvében, azért, hogy mentsék az 1914-es kudarcot.

6. ábra

342

Jöjjön el a te Királyságod

vége. Ennek az időszaknak a megmérése és annak meghatározása, hogy mikor lesz elérve a nyomorúság gödre, elég könnyű, ha van egy határozott dátumunk – egy olyan pont a piramisban, (a Kheopsz-piramisról van szó Egyiptomban – a ford.) ahonnan elindulhatunk. Megvan ez a dátumjelzésünk az „Első emelkedő folyosó” és a „Nagy galéria” kereszteződésénél. Ez a pont jelzi a mi urunk, Jézus születését, mint ahogy a „kút”, ami 33 hüvelykkel távolabb van, jelzi az ő halálát. Így akkor, ha mi visszafelé, lefelé mérünk az „Első emelkedő folyosón” a „Bejárati folyosóval” történő kereszteződéséig, akkor lesz egy rögzített dátumunk, amit megjelölhetünk a lefelé vezető folyosón. Ez a mérés 1542 hüvelyket mutat és a Krisztus előtti 1542. évet jelzi, mint ami az ahhoz a ponthoz tartozó dátum. Az után, ha *lefelé* mérünk a „Bejárati folyosón” ettől a ponttól, hogy megtudjuk a távolságot a „gödör” (vagy „kút” – a ford.) bejáratáig, ami a nagy nyomorúságot és pusztulást jelképezi, amely felé ez a korszak közelít, s amikor az ördögöt levetik hatalmából, mi ezt a távolságot 3416 hüvelyknek találjuk. Ez 3416 évet jelképez, ami eltelik a fenti dátumtól kezdve, azaz Krisztus előtt 1542-től. Ez a számítás 1874-re mutat, mint ami jelzi a nyomorúság korszakának kezdetét, mivel Krisztus előtt 1542-höz hozzáadva 1874 évet 3416 évet kapunk. Következésképp a piramis tanúsítja, hogy 1874 vége volt az *időbeli* kezdete a nyomorúság idejének, amilyen még nem volt, amióta nemzet létezik – nem, és ez után se lesz hasonló. És így észbe kell vennünk, hogy ez a „Tanú” teljes mértékben alátámasztja a Biblia bizonyágtételét ezzel a tárggyal kapcsolatban, amint az meg van mutatva a „Párhuzamos elrendezések” cím alatt a MILLENNIUMI HAJNAL című sorozat II. kötetének VII. fejezetében.

Senkinek sem kell kételkednie abban a tényben, hogy az ítélet és nyomorúság negyven éve 1874 végén kezdődött, azon ok miatt, hogy a nyomorúság még nem ért el egy elviselhetetlen szintet. És azért sem, mert bizonyos vonatkozásokban az azon időponttól eltelt időszak az ismeret terén nagy előrehaladást ért el. Emlékezzünk rá, hogy mindezt megmutatja a nagy piramis és szemléltetve van a „gödör” (vagy „kút” – a ford.) ábráján, amit Smyth professzor vázolt fel az ilyen jellegű alkalmazásra való bármely utalás nélkül.

Ezen kívül emlékeznünk kellene arra is, hogy az Úr Szava világosan megmutatja, hogy a nyomorúság ezen időszakában az ítékezés a névleges Egyházon fog kezdődni, előkészítve...

6. ábra

342

Jöjjön el a te Királyságod

vége. Ennek az időszaknak a megmérése és annak meghatározása, hogy mikor lesz elérve a nyomorúság gödre, elég könnyű, ha van egy határozott dátumunk – egy olyan pont a piramisban, (a Kheopsz-piramisról van szó Egyiptomban – a ford.) ahonnan elindulhatunk. Megvan ez a dátumjelzésünk az „Első emelkedő folyosó” és a „Nagy galéria” kereszteződésénél. Ez a pont jelzi a mi urunk, Jézus születését, mint ahogy a „kút”, ami 33 hüvelykkel távolabb van, jelzi az ő halálát. Így akkor, ha mi visszafelé, lefelé mérünk az „Első

emelkedő folyosón” a „Bejárati folyosóval” történő kereszteződéséig, akkor lesz egy rögzített dátumunk, amit megjelölhetünk a lefelé vezető folyosón. Ez a mérés 1542 hüvelyket mutat és a Krisztus előtti 1542. évet jelzi, mint ami az ahhoz a ponthoz tartozó dátum. Az után, ha *lefelé* mérünk a „Bejárati folyosón” ettől a ponttól, hogy megtudjuk a távolságot a „gödör” (vagy „kút” – a ford.) bejáratáig, ami a nagy nyomorúságot és pusztulást jelképezi, amely felé ez a korszak közelít, s amikor az ördögöt levetik hatalmából, mi ezt a távolságot 3457 hüvelyknek találjuk. Ez 3457 évet jelképez, ami eltelik a fenti dátumtól kezdve, azaz Krisztus előtt 1542-től. Ez a számítás 1915-re mutat, mint ami jelzi a nyomorúság korszakának kezdetét, mivel Krisztus előtt 1542-höz hozzáadva 1915 évet 3457 évet kapunk. Következésképp a piramis tanúsítja, hogy 1914 lesz a kezdete a nyomorúság idejének, amilyen még nem volt, amióta nemzet létezik – nem, és ez után se lesz hasonló. És így észbe kell vennünk, hogy ez a „Tanú” teljes mértékben alátámasztja a Biblia bizonyágtételét ezzel a tárggyal kapcsolatban, amint az meg van mutatva a „Párhuzamos elrendezések” cím alatt a MILLENNIUMI HAJNAL című sorozat II. kötetének VII. fejezetében.

Senkinek sem kell kételkednie abban a tényben, hogy az „aratás” negyven éve, ami 1874 végén kezdődött, azon ok miatt, hogy a nyomorúság még nem ért el egy olyan baljóslatú és elviselhetetlen szintet. És azért sem, mert bizonyos vonatkozásokban az „aratás” időszakában az ismeret terén nagy előrehaladást értek el. Emlékezzünk arra is, hogy a nagy piramis ábrázolja mindezt és szemléltetve van a „gödör” (vagy „kút” – a ford.) ábráján, amit Smyth professzor vázolt fel az ilyen jellegű alkalmazásra való bármely utalás nélkül.

Ezen kívül emlékeznünk kellene arra is, hogy az Úr Szava világosan megmutatja, hogy a nyomorúság ezen időszakában az ítékezés a névleges Egyházon fog kezdődni, előkészítve...

Egy összehasonlítás a korai és későbbi kiadások között (a felhasználtak dátuma 1901 és 1916) Russell *Jöjjön el a te Királyságod* című könyve esetében megmutatja, hogy a nagy piramist (a Kheopsz-piramist – a ford.) először arra használták fel, hogy bizonyítsák azt, hogy 1874-ben kezdődött a nagy nyomorúság ideje, amilyent még a világ nem látott addig. Ez után „megnyújtották” („kitolták” – a ford.), hogy azt bizonyítsák vele, hogy ugyanennek a nagy nyomorúságnak 1914-ben kell majd elkezdődnie.

7. ábra

99

A pogányok ideje

meg lesz döntve és fel lesz oszlatva; de mi egy különleges és sajátos időben élünk, „Jehova napján”, amelyen a dolgok gyorsan tetőpontjukra hágnak. Meg van továbbá írva „Rövid ideig tartó munkát fog az Úr elvégezni a földön.” (Lásd I. kötet, XV. fejezet) Az elmúlt tizenegy évben lényegében ezeket a dolgokat hirdették és adták ki, amint azt fentebb előadtuk, és hogy ebben a rövid időszakban a hatalmak és erők fejlődése a föld legerősebb birodalmainak aláaknázására és megdöntésére csodálatos volt. Ebben az időszakban a kommunizmus, szocializmus és nihilizmus erőteljesen életre kelt és már nagy gondot okoz a föld irányítói és hatalmasai számára, akiknek a szíve meggyengül a félelemtől és azon dolgok

gondjainak terhétől, amelyek eljönnek a földre. Mivelhogy a jelenlegi hatalmak most hatalmas erővel megrázkódtatnak és végül el fognak múlni egy nagy zűrzavarban.

Látva ezt az erőteljes bibliai bizonyítékot, amely a pogányok idejére vonatkozik, mi azt megalapozott igazságnak tartjuk, hogy e világ királyságainak vége és Isten Királyságának teljes megalapítása be lesz fejezve az 1914. év végére. Akkor az egyház fohásza: (ami az óta ez, mióta az Úr eltávozott) „Jöjjön el a te Királyságod” – meg lesz válaszolva. És ez alatt a bölcs és igazságos igazgatás alatt az egész föld be lesz töltve az Úr dicsőségével: ismerettel, igazságossággal és békével (Zsolt 72:19; És 6:3; Hab 2:14); Isten akarata végbe fog menni: „úgy a földön, mint a mennyben is”.

Dániel kijelentése, hogy Isten Királysága fel lesz állítva, nem az után, hogy a föld eme királyságai meg lesznek szüntetve, de azok napjaiban, amíg ők még léteznek és hatalmuk van, és hogy Isten Királysága az, amely darabokra töri és elemésztí mindezeket a királyságokat (Dán 2:41) megérdemli, hogy különösen odafigyeljünk rá. Így volt ez minden egyes vadállatias kormányzattal: létezett, mielőtt megszerezte volna az általános uralmat. Babilon sokkalta előbb létezett, mielőtt meghódította Jeruzsálemet és

7. ábra

99

A pogányok ideje

meg lesz döntve és fel lesz oszlatva; de mi egy különleges és sajátos időben élünk, „Jehova napján”, amelyen a dolgok gyorsan tetőpontjukra hágnak. Meg van továbbá írva „Rövid ideig tartó munkát fog az Úr elvégezni a földön.” (Lásd I. kötet, XV. fejezet) Az elmúlt tizenegy évben lényegében ezeket a dolgokat hirdették és adták ki, amint azt fentebb előadtuk, és hogy ebben a rövid időszakban a hatalmak és erők fejlődése a föld legerősebb birodalmainak aláaknázására és megdöntésére csodálatos volt. Ebben az időszakban a kommunizmus, szocializmus és nihilizmus erőteljesen életre kelt és már nagy gondot okoz a föld irányítói és hatalmasai számára, akiknek a szíve meggyengül a félelemtől és azon dolgok gondjainak terhétől, amelyek eljönnek a földre. Mivelhogy a jelenlegi hatalmak most hatalmas erővel megrázkódtatnak és végül el fognak múlni egy nagy zűrzavarban.

Látva ezt az erőteljes bibliai bizonyítékot, amely a pogányok idejére vonatkozik, mi azt megalapozott igazságnak tartjuk, hogy e világ királyságainak vége és Isten Királyságának teljes megalapítása be lesz fejezve az 1915. év vége felé. Akkor az egyház fohásza: (ami az óta ez, mióta az Úr eltávozott) „Jöjjön el a te Királyságod” – meg lesz válaszolva. És ez alatt a bölcs és igazságos igazgatás alatt az egész föld be lesz töltve az Úr dicsőségével: ismerettel, igazságossággal és békével (Zsolt 72:19; És 6:3; Hab 2:14); Isten akarata végbe fog menni: „úgy a földön, mint a mennyben is”.

Dániel kijelentése, hogy Isten Királysága fel lesz állítva, nem az után, hogy a föld eme királyságai meg lesznek szüntetve, de azok napjaiban, amíg ők még léteznek és hatalmuk van, és hogy Isten Királysága az, amely darabokra töri és elemésztí mindezeket a királyságokat (Dán 2:41) megérdemli, hogy különösen odafigyeljünk rá. Így volt ez minden egyes

vadállati kormányzattal: létezett, mielőtt megszerezte volna az általános uralmat. Babilon sokkalta előbb létezett, mielőtt meghódította Jeruzsálemet és

Egy összehasonlítás Russell *Az idő elérkezett* című műve korai és későbbi kiadásai között (az itt felhasználtak az 1906-os és 1920-as dátumot viselik) megmutatja, hogy az a kísérlet, hogy mentse az 1914-es kudarcot, egy második kudarcot eredményezett.

1914; és ez a dátum lesz a legvégső határa a tökéletlen emberek uralmának. És vegyük észre, hogyha ez egy olyan ténynek mutatkozik, amelyet az Írások szilárdan megalapoznak, akkor ez a következőket fogja bizonyítani:

Először, hogy erre az időpontra az Isten Királysága, amelyért a mi Urunk tanított minket imádkozni, ezt mondva: „Jöjjön el a te Királyságod”, megszerzi a teljes és mindenre kiterjedő ellenőrzést, és hogy az után ez „fel lesz állítva”, vagyis szilárdan meg lesz alapozva a földön.

Másodszor, be fogja bizonyítani, hogy Ő, akinek joga van így arra, hogy megragadja az uralmat akkor jelen lesz, mint a föld új uralkodója; és nemcsak ezt, de azt is be fogja bizonyítani, hogy Ő jelen lesz egy tetemes időszakon át az előtt az időpont előtt. Mivel ezeknek a pogány kormányzatoknak a lerombolását közvetlenül az okozza, hogy Ő darabokra töri őket, mint a fazekas az edényét (Zsolt 2:9; Jel 2:27) és megalapítja helyettük az Ő saját igazságos kormányzatát.

Harmadszor, be fogja bizonyítani, hogy egy kevés idővel az 1914. év vége előtt az isteni módon elismert „Krisztus egyháza”, a „királyi papság”, „Krisztus teste” utolsó tagja meg lesz dicsőítve a Fő által. Mivel minden egyes tagnak Krisztussal kell uralkodnia, mint az Ő örökostársának a Királyságában, és ez a Királyság nem lehet „felállítva” teljes mértékben minden egyes tagja nélkül.

Negyedszer, be fogja bizonyítani, hogy attól az időtől kezdve Jeruzsálemet nem fogják többé megtaposni a pogányok, hanem fel fog emelkedni az isteni elvetettség porából a dicsőségre, mivel a „pogányok ideje” betelt, vagyis letelt.

Ötödször, be fogja bizonyítani, hogy erre az időpontra, vagy még hamarabb Izrael vaksága el fog kezdeni elmúlni, mivel az ő „részleges vakságuk” csak addig kellett, hogy tartson, „*amíg* a pogányok teljes száma be nem jön” (Róma 11:25). Vagy más szavakkal, *amíg* azoknak a pogányoknak az összessége, akiknek tagjaivá kell lenniük Krisztus testének, vagy Krisztus menyasszonyát kell, hogy alkossák, teljesen ki nem lesznek választva.

Hatodszor, be fogja bizonyítani, hogy a „nagy nyomorúság”, amilyen...

1914; és hogy ez az időpont meg fogja látni a tökéletlen emberek uralma felbomlását. És vegyük észre, hogyha ez egy olyan ténynek mutatkozik, amelyet az Írások szilárdan megalapoznak, akkor ez a következőket fogja bizonyítani:

Először, hogy erre az időpontra az Isten Királysága, amelyért a mi Urunk tanított minket imádkozni, ezt mondva: „Jöjjön el a te Királyságod”, el fogja kezdeni, hogy átvegye az ellenőrzést, és hogy az után rövidesen az „fel lesz állítva”, vagyis szilárdan megalapítva a földön, a jelenlegi intézmények romjain.

Másodszor, be fogja bizonyítani, hogy Ő, akinek joga van így arra, hogy megragadja az uralmat akkor jelen lesz, mint a föld új uralkodója; és nemcsak ezt, de azt is be fogja bizonyítani, hogy Ő jelen lesz egy tetemes időszakon át az előtt az időpont előtt. Mivel ezeknek a pogány kormányzatoknak a lerombolását közvetlenül az okozza, hogy Ő darabokra töri őket, mint a fazekas az edényét (Zsolt 2:9; Jel 2:27) és megalapítja helyettük az Ő saját igazságos kormányzatát.

Harmadszor, be fogja bizonyítani, hogy egy kevés idővel a lerombolás vége előtt az isteni módon elismert „Krisztus egyháza”, a „királyi papság”, „Krisztus teste” utolsó tagja meg lesz dicsőítve a Fő által. Mivel minden egyes tagnak Krisztussal kell uralkodnia, mint az Ő örökostársának a Királyságában, és ez a Királyság nem lehet „felállítva” teljes mértékben minden egyes tagja nélkül.

Negyedszer, be fogja bizonyítani, hogy attól az időtől kezdve Jeruzsálemet nem fogják többé megtaposni a pogányok, hanem fel fog emelkedni az isteni elvetettség porából a dicsőségre, mivel a „pogányok ideje” betelt, vagyis letelt.

Ötödször, be fogja bizonyítani, hogy erre az időpontra, vagy még hamarabb Izrael vaksága el fog kezdeni elmúlni, mivel az ő „részleges vakságuk” csak addig kellett, hogy tartson, „*amíg* a pogányok teljes száma be nem jön” (Róma 11:25). Vagy más szavakkal, *amíg* azoknak a pogányoknak az összessége, akiknek tagjaivá kell lenniük Krisztus testének, vagy Krisztus menyasszonyát kell, hogy alkossák, teljesen ki nem lesznek választva.

Hatodszor, be fogja bizonyítani, hogy a „nagy nyomorúság”, amilyen...

Egy összehasonlítás Russell *Az idő elérkezett* című műve korai és későbbi kiadásai között (az itt felhasználtak az 1906-os és 1920-as dátumot viselik) rámutat arra a kísérletre, hogy mentsék az 1914-es kudarcot.

9. ábra

152

„AZ IGAZSÁG SZABADOKKÁ TESZ TITEKET”

Egybe véve ezt a három jelentőségteljes időszakot Ádám teremtésétől kezdve, a következő táblázatot kapjuk:

Ádám teremtésétől		
a Vízözönig	volt	1.656 év
A Vízözöntől az		
Ábrahámi szövetségig	volt	427 év
Az Ábrahámi szövetségtől		
Krisztus előtt az 1. év végéig	volt	1.945 év

Ádám teremtésétől a		
Krisztus előtt az 1. év végéig	volt	4.028 év

Ezek után az úgynevezett „Anno Domini” (Az Úr ... éve – a ford., latin), vagy A.D. időszak kezdődött el.

A.D. 1. év kezdetétől, vagy az Úr 1. évének kezdetétől A.D. 1944 kezdetéig 1943 teljes év van, amit, ha hozzáadunk a fenti táblázathoz, megadja az idő múlásának mérőszámát Ádám teremtésétől napjainkig:

Ádám teremtésétől

Krisztus előtt az 1. év végéig volt 4.028 év

A.D. az 1. év kezdetétől

1943 végéig van 1.943 év

Ádám teremtésétől

A.D. 1943. év végéig van 5.971 év

Következésképpen mi közel vagyunk az emberi történelem hatezredik évének végéhez, azokkal az állapotokkal és küszöbön álló rettenetes eseményekkel, amelyeket Noé napjainak hasonló állapota árnyékolt elő. – Lukács 17:26-30

„Az Igazság szabadokká tesz titeket” című könyv 1943-as kiadásával a figyelmet elterelték arról az 1941-es nézetről, mely azt állította, hogy Armageddon közelségét hónapokban lehet mérni, arra a számításra, hogy az Ádám teremtésétől számított 6000 év 1972-ben fog eltelni. Az „Örökké tartó élet – Isten fiainak szabadságában” című könyv 1966-os kiadása egy új számítást mutatott be, miszerint a 6000 év 1975-ig fog tartani.

TERJESZTÉSRE ÉS TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA SZÁNT ANYAGOK
VÁLOGATOTT IRODALOMJEGYZÉKE

Könyvek

Dencher, Ted. *Miért hagytam el Jehova Tanúit.* Fort Washington, Pa.: Christian Literature Crusade, 1966.

Közreadja az író bizonyágtételét és jó néhány kulcsfontosságú Tanú-tantétel és tanítás Írás szerinti cáfolatát.

Duncan, Homer. *Bizalmas beszélgetések Jehova Tanúival.* Lubbock, Texas: Missionary Crusader, Inc., 1972.

Ez a mű bemutatja „Jehova Tanúi tanításait, összehasonlítva a Szentírással.”

Gruss, Edmond C. *A tagadás apostolai: Jehova Tanúi állításainak, tanításainak és történelmének vizsgálata és ismertetése.* Nutley, N. J. : Presbyterian and Reformed Publishing Co., 1970.

Egy 324 oldalas könyv, amely a Tanúkkal átfogó, széles körre kiterjedő módon foglalkozik.

Gruss, Edmond C. *Jehova Tanúi és a prófétai találgatások* Nutley, N. J. : Presbyterian and Reformed Publishing Co., 1972.

Közreadja a Tanúk Armageddonra, Krisztus második „eljövetelére” 1914-ben és a „világ végére” vonatkozó álláspontjának vizsgálatát és cáfolatát.

Hoekema, Anthony A. *A négy fő szekta.* Grand Rapids: Wm. Eerdmans Publishing Co., 1963 (223-371. old.).

Tudományos igényességű bemutatása a Tanúk teológiájának és a Krisztus istenségére és az örök büntetésre vonatkozó tagadásuk cáfolata. A Jehova Tanúira vonatkozó részt külön könyvben is kiadták, melynek címe *Jehova Tanúi* (Eerdmans)

Martin, Walter R., és Norman H. Klann. *Az Őrtorony Jehovája*. Hatodik, átdolgozott kiadás, 1963; Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1953.

Már nem nyomtatják, de sok könyvtárban megtalálható. Egy teljesen átdolgozott és aktualizált kiadás, amelyet Dr. Martin írt, és a Moody Press adta ki 1974-ben. A korábbi kiadás anyagának nagy része megtalálható *A szekták királysága* című könyvben (Minneapolis, Minn.: Bethany Fellowship, 1965), 34-110. old.

Schnell, William J. *Harminc évig az Őrtorony rabszolgája voltam*. Grand Rapids: Baker Book House, 1956.

A szerző tapasztalatait és a Társulat belső működésére vonatkozó magyarázatát tartalmazza. Rövidített formában is kiadták.

Thomas, F. W. *A megtévesztés mesterei*. Grand Rapids: Baker Book House, 1970.

Megvizsgálja és megcáfolja a Tanúk főbb tanításbeli hibáit. Segítségünkre van a megvitattott részek utalásainak Írásszöveg-indexével, amit tartalmaz.

Tomsett, Valerie. *Kiszabadulva az Őrtoronyból*. Fort Washington, Pa. : Christian Literature Crusade, 1971.

Egy angol háziasszony megmagyarázza, hogy miért nem akar többé kapcsolatban lenni a Tanúkkal.

Whalen, William J. *Armageddon a kertek alatt*. New York: The John Day Company, 1962.

Ez a meglehetősen átfogó jellegű könyv, amit egy katolikus újságíró írt a csoport történelmével, tantételeivel, szervezetével és szakadásaival foglalkozik. Másokra hagyja a tantételek cáfolatát. Érdekes és tájékoztató jellegű.

Füzetek, broszúrák

Barnett, Maurice. *Jehova Tanúi* (1. kötet). Phoenix, Ariz. : Church of Christ (1606 W.

Indian School Road, Phoenix, 85015).

A Krisztus egyházának egyik lelkesze által írt és kiadott mű. Jehova Tanúi történelméről, szervezetről és tanításairól tartalmaz hasznos előadásokat, valamint egy további részt Krisztus istenségéről.

Bruce, F. F. és W. J. Martin. *Krisztus istensége*. Manchester: North of England

Evangelical Trust, 1965.

Ezt a füzetet, amely Krisztus istenségéről szól két bibliatudós írta. Egyike az e tárgyat legjobban bemutató műveknek. Számos kedvelt ariánus szöveget cáfolnak meg benne a végén található jegyzetben (21-24. old.).

Martin, Walter R. *Jehova Tanúi*. Minneapolis, Minn.: Bethany Fellowship, 1957.

Ebben a füzetben részleteket találunk *Az Őrtorony Jehovája* című műből. Hasznos felvilágosító anyag a mozgalomról.

Metzger, Bruce M. *A Jehova Tanúi és Jézus Krisztus*. Újra nyomtatták vitairatként 1953 áprilisától kezdődően, a *Theology Today* kiadásában.

A Tanúk Krisztusra vonatkozó tantételeivel foglalkozik saját állításaik alapján és az Ő Új világ fordításukat felhasználva. Beszerezhető a Theological Book Agency-nél, Princeton, N.J. 08540.

További anyagok elérhetőségei

1. F. W. Thomas, P.O. Boks 2784, Vancouver, B.C. , Canada.

Könyv: *A megtévesztés mesterei* (162 old.) 2.75 \$ bérmentesítve.

Traktátusok: Thomas úr számos olyan traktátust ad ki, amelyek feltárják a Tanúk tévedéseit.

1. Homer Duncan, Missionary Crusader, 4606 Avenue H, Lubbock, Texas 79404.

Könyv: *Bizalmas beszélgetések Jehova Tanúival* (156 old.) 1.50 \$ bérmentesítve.

Füzetek: Duncan úr számos füzetet, brosrát írt és kiadta az ex-Tanú, Dennis R. Jackson, *A sötétségből a világosságba* című bizonyágtételét. Ez utóbbi ára 20 cent, bérmentesítve.

1. Ted Dencher, P. O. Boks 199, Sharon, Pa. 16146

Könyv: *Miért hagytam el Jehova Tanúit* (224 old.) 2.50 \$ bérmentesítve az Egyesült Államokban; 1.75 \$ Kanadában.

Füzetek: Dencher tiszteletes számos kisebb füzetet, brosrát írt, melyek 20 és 50 cent közötti áron beszerezhetőek, bérmentesítve. Mennyiségi kedvezményt is nyújt.

LP lemezek: „*Jézus ugyanaz, mint Jehova?*”; „*Elhagytam Jehova Tanúit*”; „*Vádolom Jehova Tanúit*”; „*Az Örtorony Társulat kiképzési programja*”. A lemezek mindegyikének az ára 3.00 \$, bérmentesítve.

1. Religion Analysis Service, 902 Hennepin Avenue, Minneapolis, Minn. 55403.

Az RAS (Vallási Elemzések Szolgálata – a ford.) kiadja a „Könyvek és füzetek katalógusát, amelyek feltárják a szekták dolgait és írásellenes tanításait Isten Szavának fényében”. Kérésre ingyenesen elküldik.

1. Kenneth R. Guindon, Pastoral Care Center, 14800 Sherman Way, Van Nuys, Calif. 91405.

Magnófelvételek: „*Tanúskodás Jehova Tanúinak*” (5 szalag, mindegyik egy egyórás kazettán). Tartalmazzák Guindon úr bizonyágtételét, a Tanúk tantételeit és azok Írás szerinti cáfolatát, az Új világ fordítás vizsgálatát és cáfolatát, és azt, hogyan tanúskodjunk Jehova Tanúinak. 10.00 \$ bérmentesítve.

Traktátus: „*Az újjászületés szabadságot hoz el*” (Egy volt Tanú, aki 16 évig volt közöttük elmondja, miért hagyta el a mozgalmat).

További anyagok előkészítés alatt.

1. Department of Apologetics (Hitvédelmi részleg – a ford.), Los Angeles Baptist College, Newhall, Calif. 91321.

Könyvek: *A tagadás apostolai* (324 old.) 3.00 \$ bérmentesítve; *Jehova Tanúi és a prófétai találgatások* (127 old.) 2.00 \$ bérmentesítve.

Füzet: *Krisztus istensége* F. F. Bruce és W. J. Martin tollából (24 old.). 8 db 1.00 \$, bérmentesítve.

Traktátusok és felvilágosító röplapok: Mindegyik „8 ½ x 11”, mindkét oldalán nyomtatva. Némelyik összehajtogatva 4-6 oldalassá alakítható. 2.50 \$ 100 db ára az első 100 esetében (bérmentesítve) és 2.00 \$ minden további 100 db ára. Vegyesen is rendelhetőek. „*Jehova Tanúi – áttekintés*”; „*Megszabadulva Jehova Tanúitól*”; „*Hogyan kezeljük Jehova Tanúit*” (utánnnyomás a *Soul Winner's Digest* –ből); „*Az Őrtorony Társulat valóban Isten csatornája?*”; „*Az Őrtorony Társulat és a prófétai találgatások*”.

Különleges ajánlat a két könyvre, a füzetre és minden egyes további anyagból egy darabra 4.50 \$-ért bérmentesítve. Kérjük, hivatkozzanak erre az ajánlatra a rendelésnél.